

خزله به نقطه
عزیزه عوفیه
۷۶

۵۶ در طبقه باره

زیت

تاریخ تجارتی صاحب چاقی

انتقال از ی رکن الشراء واهی
حضرت به حضرت خدیجه عقیقه
حضرت از ی رکن به ی رکن
کشف جنت اوله مسکن سن

۱۲۴۵
از منتهای نیکوئی

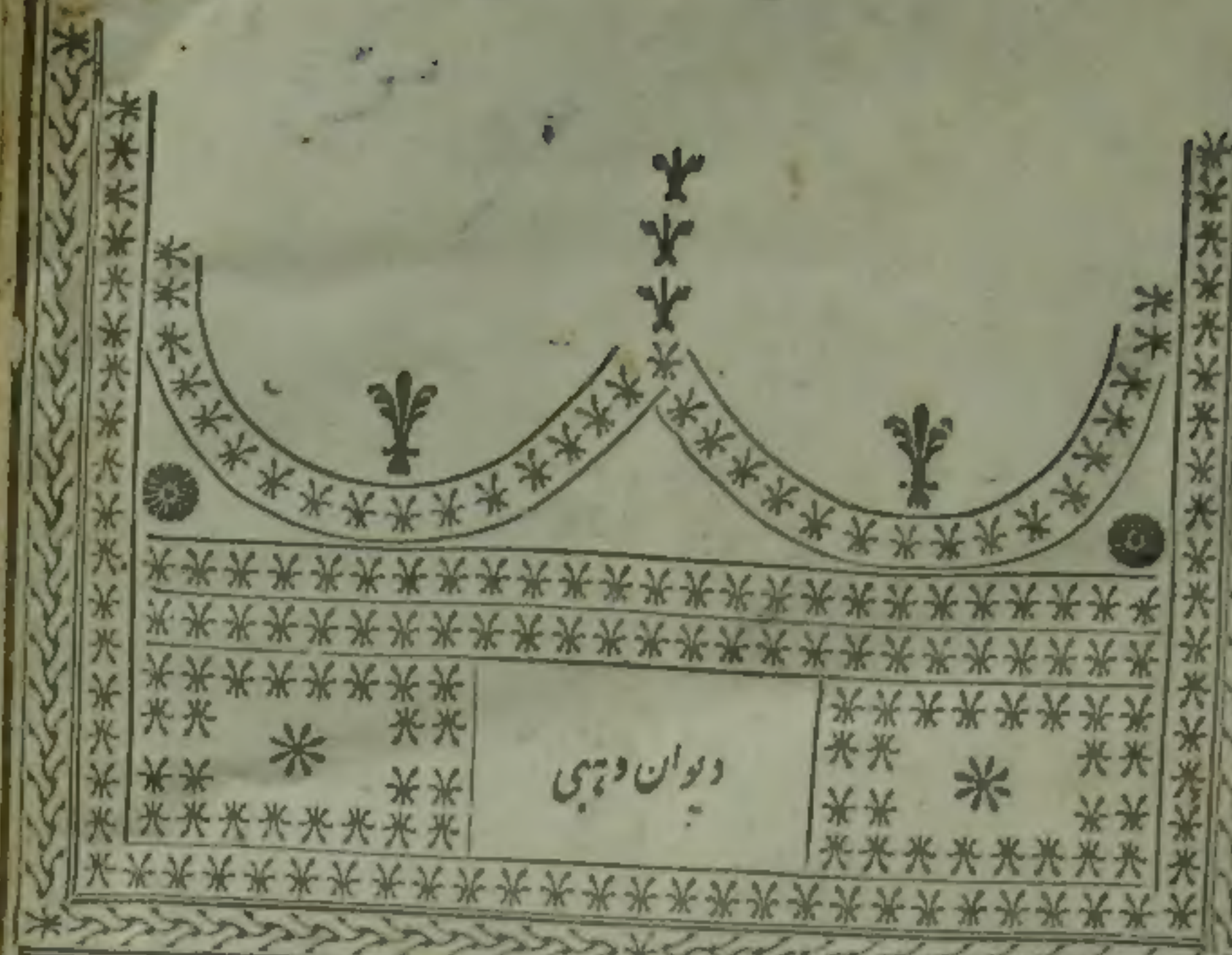
استاد المذنب تاریخ
۱۲۴۵

بخصوص الفقیر البیاض
عبد المجید

ثم وای الی الله العزیز

Süleymaniye Kütüphanesi	
Yeni	Hasan Hüseyin Pa
Yeni	
Eski	993

(بسم الله الرحمن الرحيم)

کتاب مرقوم شهید المقربون

الهی سنسن اول قاضی حاجات	که لایق در سماع مناجات
الهی سنسن اول معبود بالحق	وجود واجبک موجود مطلق
نقاب صدن منزله نور ذاتک	او ذاتیله قدیمیدر صفاتک
الهی حے و قیوم ابد سن	شریک یوقدر الله احد سن
تافع ایله اولمشدر مبرهن	اله العالمین سنسن معین
ازل سنسن ابد سنسن الهی	چو سنسن یادشملر بادشاهی
جهان حکمده در یوقدر وزیرک	محال اندر محال اولمش نظیرک
الهی سنسن اول باقی و دائم	سنگت امرکله عالم اولدی قائم
جهانی وار ایدوب کتم قدمدن	حدوث ایته روک آثار قدمدن
ینه عالم فنا اندر فنا در	سنگت غیرک سرایابی بقادر
زمان جاری دکلکن سا که اصلا	زمانی ایلمک تکوین و انشا
دکل اخر اضله فعلک معلل	بو بر برهان قاطعه مدلل

برزه نص کریم ایته افاده	که سنسن صاحب کل راده
سکا محتاج در عالم سرایا	سنگت یوق احتیاجک غیره قطعا
مرید فاعل مختار سنسن	حکیم مطلق جبار سنسن
الهی سنسن اول فعال صانع	سنگت غیرک دکل معطی و مانع
عباده نعمتک بیحد و پایان	سزا آنجق سکا حمد فراوان
الهی سنسن اول خلاق و رزاق	ایدر سن جمله مخلوقاتی رزاق
عطا و لطفک یوقدر نهایت	نیجه اولسون سیاس و شکره غایت
الهی ایلموب تنزیل فرقان	برزه احسان قیلدک نور ایمان
رسولک مصطفای قیلدک ارسال	کلوب تبلیغ امرین ایته ایصال
عباده ایلموب یارب عنایت	طریق حقه ایته روک هدایت
بحمد الله نه نعمت ربو نعمت	که اولدق دیلم بر سلطان امت
آنی اذنتک ایله روز جزا ده	شفیع ایت روز محشرده عباده
خصوصا قور تاره بونا توانی	ایدر نه اوستنه جمله زبان
بنم اول مذنب پر جرم و عاصی	کر فتار مناسی و معاصی
ایدوب نقد حیاتی فقه مصروف	بو خسران ایله قالدیم زار و موهوف
نه ایتم قوللغه لایق عبادت	نه قیلدم بر دقغه حسن طاعت
در یغایلم ضایع شهبابی	ملف ایتم او وقت مستطابی
اولوب افتاده عشق مجازی	مثال طفل ایدرم خاکبازی
اولور دم که نظر باز سیه کار	خیال چشم خو بانیله بیچار
که افتاده قلوب چاه ذقنده	کیمی دشتک فکر دهنده
باقوب که کیسوان مشکنا به	دوچار اولدیم هزاران بیچ و تابه
خط غنبر شمیم و خال و کبر	سویده اولوب سودای مضمر
کسی موی میان شوقی ایله نال	کسته تار اولور دی سنگت آمال

ما شات ایلوب نفس و هوایه
یا کلام کنج ایکن شیطان اویدم
ایدوب الدائم صد کونه افسون
امان یارب یارب و سیاهی
مدد سور مدد و نار حیمه
مدد ای خافر ذنب و خطایا
مدد قیلمه بنی القای سجن
زبانیر الله ایتمه پامال
بلی جو قدر بو عاصیک قصوری
اگر چه پر کناه تیره رودر
تهی دست ایسه ده حسن عملدن
حقیر و ناتوان در ضعف بنیاد
امان ایمانی حفظ ایت خدا یا
امان آخر نفسده ویرمه لکنت
سزای مغفرت قیل بو کدایی
امان محروم دیدار ایتمه یارب
جهانده بعد ازین اولد قجه باقی
قیو کون غیر یی باب ایتمه محتاج
ذنون شرعی سحر بین ایت

دلم عشقکه بر شوق و صفاییل
زبانم نعلکو مصطفاییل

در نعت شریف فخر المصلین علیه الصلاة والسلام *

زهی بر تو نامه آفرینش | عیون کائنات نور بینش |

اودر رو نظر از تاج لولا کت
اودر شاه سریر ملی مع الله
اودر سلطان صاحب سر معراج
اودر خلق عظیم ایل معظم

رسول حق ابو القاسم محمد
نبی هاشم محمود و احمد

کلید مخزن علم لدنی
شای سر و قدی قم فاند
خطوط را سینه انا فتحنا
عطا یای الهی قلش ارضا
بیان معجز و هر نقطه افصح
حیات افزاد کلی هر کلام
تکمل نر کسند کحل مازاغ
لسانی طوطی و وحی شکر خا
فلک سر کشته سر در هوا سسی
مکسر قاشلندن طاق کسری
اوللندن نور حسنی جلوه داده
نوازش ایتد کچون هر تمیمه
اومه کو ستردی انکشت بلالی
نهالندن دوشیدی خاک سایه
عجبی ابر اولور سه سایانی
نه حکمت قیلش اول امی مادر
نه قدرت بی قلم اول صاحب آیات

ندیم بزم خاصان من
صبای کلشن اخلاقی قاصبر
لوا اصر تے انا کفینا
آنے بروفق منظوق فقرضی
کتاب دین او منطقدن مصحح
که سوبله نکته ای العظای
دهانه غنچه سنده بوی بلبلغ
وای آیسینه الهام مولا
ملک آشفته نور القاسمی
یقلمدی جنبش ندن لات و عزی
صنم خا کت راهنده فتاده
اکادری تقیم اولمش تمیمه
ایکی شق اولسونی بدر عالی
اولور دی ذره لر خورشید پایه
کونشدن صامتور مولا سسی آن
کتاب غیبی بے تعلیم از بر
اول نسخ آور انجیل و تورات

ختم مسکدر مهر نبوت
مکر مدد اگر چه نسل آدم
چون آدم چشمنی آیدی عد مدن
او دور ایلدی بین الماء والظین
ره دریای جودی ایتدی مقنوح
طویلماشدی داد و کصداسی
وزان اولدی خلیل اوزره نسبی
کلیمه لعه انسان تاب روی
سیحماقد مندن مرده رسد
مبارک ذاتی حقت رحمتیدر
سرای شرعتک اول جاریاری
نجوم ایتد اصحاب و آلی
یراسه و هپی با مال و نومید
تاوب قیل بو طور ناجا در
روان ایلد او نور مجتبیایه

که ایتدی انبیایه خاتمت
مفضل جمله دن اول ذات اکرم
انک مهریله اولدی صبح روشن
بونور اولشدی بر تو بخش تکوین
کلوب جودی به ایتدی کشتی نوح
سماع آور ایدی چرخ و نوا سی
کلهستان ایتدی آتش از دیمی
که اولمش شعلدن شعله جوی
انکچون جانفر اصحاب نفسدر
نیاز سے امتیدر امتیدر
مغلا چار رکن استواری
نه نجم اما فلکدن قدر سے عالی
نه ممکن ذره دن تعریف خورشید
آنی مدح ایلین جو تکیم خدا در
صلاتیله سلام به نهمایه

حیوب کرسی تقریر و بیان
عیان ایت عرش معراجن جهان

در معراج حضرت فخر الانبیاء علیه اکمل التسلیمات و اجمل التحایا *

خوشا فرخنده شب وقت مبارک
زهای شب مطلع صبح سعادت
نه شب آبستن الطاف مولا
نه شب کیم قدر بخش لیل قدر
نه شب زلف بتان خط چین

که تجلیل ایتدی آنی حق تبارک
نتیجه آور مهر مسرت
اوشبدر معنی الیسیل حبلی
براست روشنائی شب بدر
شکج طره سندن چین بر چین

اوشبدر ایلد معراج بر نور
اوشب اولدی شادی و طرب ده
چون اول سیرغ قاف عزو اقبال
اوشب اولشدی باشوق نهانی
دل بیدار و چشم خوبی در خواب
اوشا هیک نزد کله دی شتابان
امین و می حق ناموس اکبر
ایدوب تقیم و تعظیم ایلد اکاه
او مدعو تجلی کاه حضرت
براق برق رخس ویردی جولان
هو الندی همای تیز پروش
اوسبقت کرده اقصای غایات
طروب عرض ایتدی قامت انبیایه

سرگردنده کوهر تاج بر نور
که اولدر مورد اسیری به بند
غلو ی شمر کیندن فارغ البال
انیس جمله کاه اهما نه
نه خواب اما که عینیلد شکر خواب
سفیر پادشاه پادشاهان
هما پرواز قدسی نور شهر
دیددی دعوت ایدر بالایه الله
اولوب فرمانبر امر اجابت
همان نور علی نور اولدی رخشان
اوجوب باد سحرله ورد تروش
ایرنجه مسجد اقصایه بالذات
امام اولدی هزاران مقتدایه

اولوب محراب ارواح مقدس
زب سے محرابد ر الله اکبر
توج ایلوب در کاه حقه
ایدوب روح آشنالرنیازی
مشال نور حیقدهی آسمانه
زمیندن آسمانه فرقی روشن
او خورشید جهان تاب درخشان
کف احسانه ماه آیدی آیه
یازدی شوقله شریقه نامه
صفادون زهره آلدی دستنه چنک

چهار مده او انجس بر توان کن
 بشنیده دوشوب پاینده مرغ
 چون التیجده قیلدی عرض جوهر
 یدنجی اوزره اولد قده شتابان
 اوانچه قطب و شش نامنده ثابت
 چون اولدی اطللس اوزره پانهاده
 ایدوب آماده چهره دن اراکت
 رفاقت ایدره رک روح الامینه
 وداع آیین ایتدی آنده تہیم
 طور ردی حاضر و آماده رفرف
 آنکده جنبش ایترا اولدی بالی
 جیبی و اصل حق اولدی تنہا
 نہ تیر است و اول فخر کونین
 ایرشدی یعنی بزم لامکانہ
 اولوب نور تماشای تجلی
 اگر چه وصفی لاتدر کہ الابصار
 کلیمہ دیندی اما ان ترانے
 جمات و حیرانیدی لیک نابود
 بیلور اصحاب ابصار و رویت
 محمد بے محمد عدم اولدے
 آنی واسطہ قیلدی مخاطب
 کلام نفسی حقدراو گفتار
 آکوب آندہ برات عزور نعمت

دیدی خورشیدہ عیسی دیدہ روشن
 همان اولشدی نعل اسبنہ میخ
 ملکہ مشتریبی چیقہدی یکسر
 اکامشعل کش نور اولدی کیوان
 بر اولدی نور لہ چشم ثوابت
 او پای انداز اولوب ایردی مرادہ
 طور ردی منتظر جملہ ملائک
 چیقہ کر سسی عرش برینہ
 ایدوب عزت لہ اسرافیلہ تسلیم
 آنک ظہرین دخی قیلدی مشرف
 مقامات ایدی چون اعلی الاعالی
 اولوب سیر آنکی اعلاد دن اعلا
 نشان منزلیدر قاب قوسین
 مکین اولدی مکان بی نشانہ
 ضیا بخشندہ چشم تسلی
 اکامخ و صدر بو عرض دیدار
 ولی بو عینی ایلد کوردی آنے
 وجود واجب حق عین موجود
 نہ یوزدن رونمون اولدی اورویت
 حریم راز عشقہ محرم اولدے
 حضور عزتندہ حضرت رب
 دکلمدی حرف و صوت آندہ بیدار
 همان جلالت ایتدہ عودت

یہ کرم مقابلہ سے بتاغن
 بونی کوشا بلینچہ قیلدی تصدیق

یتروہی خوش اولمقدرا سلم
 اودر رای صواب اللہ اعلم

درستایش حضرت پادشاہ اسلام خلد اللہ ملک الی یوم القیام *

چو قیلدک ای دل فرخندہ آثار
 یازوب ہم نمت و معراج رسولی
 سر آغاز ایلد وصف پادشاہ
 اودر تائید ایدن احکام دینی
 فروغ تاج و تخت کامرانی
 مہ برج شرف مہر خلافت
 ضیا بخشندہ اورنگ شاهی
 ہمای او جگاہ شوکت و شان
 خداوند جہاندار جو انجست
 سکندر شوکت و دارای دوران
 سرافرازان شاہان کمر تاج
 جہانک سلطنت ز او قدیمی

مناجاتی سلمہ نظم گفتار
 مقام رحمتہ بولدک و صولی
 ثنائے حضرت ظل اللہ
 اودر تائیس ایدن شرع مبینی
 سپہرک کوب صابقرانی
 مدار ارتقا دین و دولت
 مجسم نور تائیس سلمہ
 سعادت سایہ ظل رب منان
 در اکلیل شاهی زیور تخت
 فریدون شمت و جمید عنوان
 درندہ سر برہنہ عبد محتاج
 کریم ابن الکریم ابن الکریمی

شہنشاہ جهان سلطان سلیم خان
 شرفخشای نسل آل عثمان

سلیم نامت عثمانیاند
 دلندہ سر الہام ہویدا
 آنی حامی ایدوب دین مبینہ
 عدالت تختک بالانشینی

سلم پادشاہ کامراند
 کرامت فیضی اطوارندہ پیدا
 خلیفہ قیلدی حق روی زمینہ
 سلیمان و ش جہان زیر کنینی

مؤید المیوب اول شهر یاری
اور تبه وار که صفوت یینه سنده
خدا محکومی قیلش روز کاری
سکندر کور مدی آینه سنده

بلی آینه سن قیلش جهان بین
سکندر ده نه ممکنه ربو آیین

قطعه معانیام سلیم سلمه الله تعالی *

کسی عزم المیوب ساحل ساریه
آقوب چون سیل موج آور سر ایا
اوتاغ هفت طاقی جرخ گردان
دکل بالاسنه شایسته دیبا
خداوندانه در جوش عطاسی
درا نشان ایسه ده یم تلخ رودر
نوال سمته اول رتبه موفور
اگر دار اتنی کور سیدی دارا
در یکتای ذاتی بهمانه
درون دشنه زور گانه
جلاد تله ویر نجده خشم جولان
النجده سته تیغ خونفشان
صداسه دانه ضرب تشکی
هزاران فرسخ ایدوب اصابت
اودر انواع قبض حقه مظهر
نذر اول شوکت ذات همایون
مسلم نظم رکنی منزه هب
سخن سخنجان ابد او عظامی
صفا بخش اوله بحر دلکشایه
کلور بوس ایتمه بایینه دریا
که زین شمشیر سی مهر درخشان
قبایه اطلس جرخ معلایه
یم و گانه قیاس اولمز سخاسی
کهر پاش اوله ده کان سنده خودر
که ادنی کاسه کیس لطفی فغفور
مدار حالی اولور دسه مدارا
کهر و شس هر معارفه بکانه
آتار سسم قضای ناکهانی
صانور سیم جریدی برق درخشان
کیدر نیرانه جان دشمنان
ایدرون سینه شیر و پلنگی
نشانی داغ بردل ایلمر البت
نه نشاه هنر مند سخنور
نه خسرو در که طبعی بولم موزون
زهی شاهانه دیوانی مرتب
اگر چه نظم ویر مشله نظامی

ولیکن بونده وار در بقه قوت
او خاقانی ایدوب تحیل یزدان
الهی قیل آینه هر دم مؤید
زمان دولتی اولسون مؤید

جهانده هر امور بین ایلمه آسان
اوله اعداسی یکسر خاکه یکسان

* در وصف کلام موزون بلا غتمون *

نجه وصف ایتمیم اول شهر یاری
که هم شاه نشنه و هم نکته داند
بولور اهل دسه طبع سلیمی
سخن قد رین ییلور بحر هنر در
سخنخانه عجبی ایتمه رغبت
که موزون اولور بنچون سرور عنا
چو وزن ایتمی سر افراز اول نهالی
سخن بر کو هر عالی بهادر
کلور اشعار ایلمه طبعه جلادست
غزاده شعر او قوددی بعض اصحاب
سخن در منطق عشق الهی
سخن در مایه عشقیله مخلوق
و کبر بر مصرع بر جسته مضمون
بولور اهل سخن معناده لذت
خیال ناز نیند رشاهد خوب
ویر رکن نشنه رکنی مضمون
قلوب شاعر انکیم بر صفادر
مسلم خسرو شوکتی داری
سخنندان کریم و کامراندر
مرج بیترایه هر ندیمی
که نظمی ملک معناده کهر در
اوشاه عالم موزون طبیعت
کوردی کلمه تانده قدری اعلا
نجه موزون کلام اولیه عالی
که ایلمر بچکر مرد بهادر
ایدر تحریک آثار شجاعت
او حادثه رهنوز آیین اعراب
نتیجه استمز بوسوز کواهی
نیاز عاشقان و ناز معشوق
بنم عنده یوزیک کج قارون
نه ممکنه رشکرده اول علادت
نه لازم شاعرانه غیری محبوب
نه حاجت اهل طبعه جام کلگون
همان آینه عالمه دار

اولور البته استاد سخنور
سخنور در کهر سنج معانی
لسان عجب شاعر تر جماعه
عجبی اوله نظم بی بهانه
که موزون صد مناجات ایتدی آدم
اولندی فخر عالمدن روایت
ایدردی شعره تحسیند او سلطان
تظامی خمره سنده باصراحت
انک معناسنی ارباب تحقیق
که اول حسان صاحب نظم مبرور
کلوب روح الامین ایلردی اقا
کلور می آبیادن غیره جریل
بونی رمز ایلش اشته نظامی
ثنای رود کیده یازدی و صاف
که اول استاد انای سخندان
ایدنجه تا که آغاز ترانه
ایدر طبع سلیمه بویه تاثیر
عطای شاعریندر خدا داد
سوغات اوله نظم مسلم
اگرچه هر کس استر اوله شاعر
اودره به شبهه و هپی الهی
دکلمی فخره شایسته بو عنوان
کیمی خسرو کیمی خاقانی اولمش

ایدردیوان ایلله اظهار شوکت
اولور آد ایش اشعار رنگین
سخنور لر اولور شاهانه و صاف
ثنای شاعر اندر ملکه رونق
هنوز نظم بلند خواجه سلمان
اولور الان روح شاه سنج
یازوب شهنشاه فردوسی استاد
بنجه تعبیر جان بخش انده مشهور
حسین بیقر ابر منده جامی
بیلوب قدرین علی شیر نوابی
باقلمه جمله آثار سلفدن
که اولمش هر دوده اهل عرفان
ملوک قدر داناتان بی نهایت
که شاهانک او صنفه اعتباری
جهانی گشت ایدوب نظم سخندان
ثناسی ورد اولوب جمله زبانده
بی دو لنگره شاعر کر که در
که اوله دلپسند اشعاری مشهور
بیله از جمله تاریخ جماعه
اوله هم منشی استاد دانا
کلاسن کیم ایشته اوله عاشق
بو گونه شاعر استاده و غبت

ملوک ایتدکجه حسن اعتباری

در بیان سبب ترتیب دیوان در زمان سعادت آقصران حضرت سلطان سلیم خان

نویس با سبب ای طبع سخناز	نی کلک ایلمون بر نغمه آغاز
خوشی ناسزا اهل رقصه	صبر بر البته لازم در قلمه
مال را از مکتوب عیان است	بوشو قلم اصلی بر بر بیان است
نذر بوج جمع گفتار پریشان	نه اولدی باعث ترتیب دیوان
بیلنسوز لر کن حسب حالک	بور ازه ترجمان اولسون مقالک
اید نجه طبعه بویله خطا بے	همان بود جمله ویردی جواب بے
دید ی قلمش خدا نادراد بے	ابا عن جد معارف خانه زادی
سلوک ایتمده اجداده بنده	بهر منته اند اولدم بیغنه بنده
اولوب خواهشگر کسب معارف	جهانده ایتمدم میل زخارف
نقد عمری صرف ایتمدم کماله	بیلوب راجح متاع علمی مال
اینتسم قنده بر استاد کامل	اولوردم در سنه البته داخل
سیاحت ایلیوب وافر دیاری	اراردم اهل علم نامدار بے
کمال شو قلم اصحاب فضله	قرین اولدم نیچه ار باب فضله
بولوب سر چشمه فیض فنون	صوکیبی از بر ایتمدم جوق متون
کتاب اولمندی عالده انیسیم	همان بحث علوم ایدی جلیسم
آلوب استادون اذن و دعای	او قتمدم نیچه درس مستهای
ولی امر معاش اولدی ضروری	سبب ترک ایتمدم درس و حضوری
کمی حاکم اولوب بعض بلا ده	شریعت اوزره حکم ایتمدم عباد
اولوب که زمره کتابه داخل	دید ی اهل قلم منشئی کامل
خصوصا شعرم اولدی بهره مشهور	جلادت کوسر و بویطبع برزور
زبردستان فن شعر و انشا	ایدوب ال ار قلمی یرده سراپا

اولور دی هر برسی قیصه طالب	کوردوب آثار می اسلا فغالب
عجمده ایتمدم اجرای بلاغت	سخن سخجانی اولدی غرق حیرت
نه حاجت کند می مدح و ثنایه	جهان شایر ایکن بو مدحایه
ولی ذل ایتموب عرض سخنده	رذالت ویرمدم طبع بلند
اسا فلدن ایدوب امید احسان	کالم قیلمدم میوب نقصان
سخن پرد از استغنا بستم	بلاغت عرصه سنده شهنشونم
بله جمع ایتمدم مال فراوان	غنائی قلب ویردی ربستان
سخن کیم کوه مردج شرفه	انی نایله صرف ایتمک شرفه
قصیده کردوب باب رجاله	تنزل ایتمدم جر و سنو ال
طلبسز یازمدم بر فرد تارخ	جهانده اولدم شایان تویج
قصیده ویردیکم ارکان فحارم	شهنشاه و وزیر و شیخ الاسلام
دخی وصف ایلمدم بر قاج کباری	کبار اما کبار ک نامدار بے
معارف قدورین کلک ایل برور	کهر سنج هنر ذات سخنور
جو انمردانن احسان و تحسین	عردس نظمه اولمش کرجه کاین
ولیکن دوشنزار باب کماله	وسیله ایلمک شعری سنو ال
دکله در جائزه امید بے جائز	کدر احشمان صانور لر آلی فائز
یا قشمر شاعره وادی جوار	بودر ار باب طبعه یکت بیوک عار
یا زرب بعض کدر سوای عامی	زخاف و موله خاص و عوامی
یا پوب تارخ بخلر سور ختانه	کسر جوق ایتمک انگشت یانه
بررسی صو آفته چشمه ساره	اولور اجر اے مدح باره باره
ایدور ریزان او سوای آب روین	صانور بچاره کیم بولدور دی صوین
بر آدم ایلمه نیت بنایه	تمل وضع ایلمه او بجه ثنایه
بهار اولسه اسوب باد مقالی	خرانه او غره در باغ خیال

یا بویب و ز نیل معجون و مر با
اول و هر مرد نک مرثیه خوانی
قازوب تار بخلر سنگ مراری
ایدر نظم کلامی جره منجر
کزوب اول در بدر اصحاب جایی
سوالک فتح ایدوب هر دو لبان
بو تعجیری کوروب اصحاب خیرات
معاذ الله نه بویله ردالت
بجدا الله که لطف مستعانی
جهانده ویر مدم بر فرده ثقات
نه کونه نظم رنگین استسم انشاد
یا زوب بر مضمون طبع موزون
ایدر دم یاد کار اهل عرفان
هر ایاوش کیدوب سائر دیاره
بو و جیل اولوب مشهور آفاق
اجا کر چه کیم ایلردی ترغیب
یا زودی بعضیسن یاران و اجاب
کیم هرقت ایدردی نو هو سل
کیمی افتاده سر طاق نیان
اولور کن بویله ضایع نیجه گفتار
کلوب بر کون حرق نا کمانی
طشردی علو گیری احرار
کیدوب سر مایه عمرم هبایه

ویر اطراف نوروزیه آسا
بدنن بقمه دن او کجه جانن
عذاب او خرد موتای زاری
او کونه بداد اجمار احقر
قبولرده او قور کویا اله
دلجی طوبه سی ایلر کتاین
ضروری ایتدی سد باب خیرات
که اشعار اوله معناده تجارت
مضمون ایتدی بو عید نا توانن
ایدوب اشعار ایل اشعار کلفت
صفای روح ایچون ایلردم ایراد
هزاران گفته پاکیزه مضمون
طاشردی شخص سن باشند یاران
اولور دی تازه تحفه روز کاره
جهان اشعار مر او لمشدی مشتاق
ولیکن ایتتمشدم جمع و ترتیب
اولور دی اکثری نابود و نایاب
شکر بغماسی بولمشدی یکسر
غبار آلوده اوراق پریشان
ینه موجود ایدر وافر جرات
یا قوب بر باد ایدر نه خانانن
نه انواع کتب قالدی نه اوراق
کولن صاور دی باد غم هوا

بنی یک یاقدی بو چرخ سیمکار
نیجه رنگین غزل نیجه قصیده
خصوصا نشات بی بهانه
که ایجاد ایلتمشدم جوق زمانه
بو کونه شیوه ناساز دوران
کسل کلمشدی طبع نا توان
هم ایتشدی نلو رضعف پیری
کیدوب اول ضعیف هر در لوز قلم
دسته بدنن بر در کم زمانه
هنر عیب و کمال اومشدی نقصان
محبت ایلوب اصحاب ماله
متاع معرفت اومشدی کاسه
خصوصا شعر و انشا و فصاحت
سخنند انان ایدی منقور عالم
نیجه بدنام اولور دی نائل کام
چنال یازی دی نور دی نظم پاک
فلک انشایی ایتدرمشدی انسا
قرلباش ایدی کویا فارسی دان
حرف مقبول ایدی در و کوردن
فرخ البال اولوب زانغ سیدرو
چنده بلبلان بولمزد س لانه
کوروب بوبنده بر کشته سامان
بو کونه نا بجا طور زمانن

اولوب سوزان هزار انشاد اشعار
نیجه آثار خوب و ناشنیده
مسلم در مشور بیکانه
یا قوب بر آنده قالمادی جهانده
قیلوب کسب معارفدن پنهان
الم و ارمزدی تحریر و بیان
فتور آور بواشکسته ضمیری
دلنده قالمشدی عشق و شوقم
عداوت کوسر ردی نکته دانه
بیوک تهست ایدی عالمده عرفان
جهان دشمن ایدی اهل کمال
ایدر دی آنچه کالای مفاسد
اولوب هم صورت لفظ فصاحت
سوزین بیلر او لمشدی مکرم
سخن سخنان اید نابود و کنگام
کورن بر قوب آتردی آنی خاک
قلم ایل کر بیجا کت و رسوا
مثال رافضی مردود و حیران
جهالت معتبر ایدی هنردن
قفسند ایدی طوطی شکر کو
کل اومشدی خرابه آشیانه
غبار آستان اهل عرفان
شکست ایتش ایدم کلک بیانی

سکوتیله اوروب مهری دبان
 رسوم نظمه ویرمزدن نظامی
 سخنور لکدن اولمشدم پشیمان
 ایدردم غبطه اسلاف کرامه
 که تحصیل ایتش المرنام و شانی
 کیمی اولمش ندیم بادشاهی
 کیمی اولمش وزیرانک قرینی
 ایدوب. ینفوله نیسانده زاری
 کلورسم دیردم آیا بوجانه
 بچهدانه که بختم اولدسم یاور
 نه مهر ایا جان نوریله مشحون
 اولدن مهر دوسیه برتواندن
 کریم دکانچشاد سخنندان
 که اولدر زیب تحت کامرانی
 او خاقان جهانیان سرافراز
 مدار فخرش ایا ان سافدر
 زمانده سخن بولدی رواجی
 کرده شاعراندر شاد و خرم
 اگر جامی کوریدسم بوصفای
 کجوب کستا خلقدن چرخ کردون
 خصو صابو پریشان نال و یامال
 اولور تنهانشین کنج عزالت
 اول سلطان جوانخت یکانه

دکلن

دکلن ذره انعامه شایان
 فروغ راننتی بو خاکساری
 کمال اطفاله دشتا و قیلدی
 ایدر کن کشت دشت ظلمت غم
 ایدوب آب حیات اطفاله اجر
 اورته قیلدی کم احیای اطاف
 چراغ ایتدی بو شمع خاندان
 جوان سال ایلدی کویا بوبری
 بوشو قیلدی طبیعت بولدی قوت
 فراموش ایلدم جور زمانه
 آجلده غنچه خاطر کل آسا
 مثال نی ینه کلک سخنساز
 کمال شو قله قیلدی طبیعت
 نه انشاد ایلدسم اوج اسانده
 جدید و کهنه آثار پریشان
 رسوم محو اثبات اوزره یکسر
 او کونه منتخب و افروز آثار
 قیلوب هر نو عنی بشقه مذهب
 اگر یازمش ایه سعدی کلاستان
 بورسمه بولدی چونکیم حسن ترتیب

دیدم تارینه نخی جوهر کبی خوب
 معارف کنجیدر دیوان مرغوب
 بو ترتیبی همان با عون بادی
 مجرد لطف شاهی اولدی بادی

قصودین عفواید رسه اول شه نشاه	مرادم ایتمه در تقدیم درگاه
اگر کیم اولسه مشهور دوران	مال قصه مور و سلیمان
انی تقدیمه اینمزدم جسامت	ولی اول قصه در بادی جرات
عنایت ایله وهبی به الهی	که دیوانی اوله مقبول شاهی
دخی شمه نکر و بو عبید ناجار	یازه وصفنده بجد تازه آثار
او سلطان جهانک ایله یارب	نظام دولتن دالم مرتب
اولوب الطواری عالمه مسلم	مدیکه کوی اولسون جمله عالم
لوا سن ایله منصور و مظفر	ایدوب اعداسنی یکسر مدمر
همیشه مستظم اولسون الهی	
جهانده شوکت دیوان شاهی	
* تاریخ ترتیب دیوان در زمان سلطان سلیم خان *	
دیوان عبداحق اولماز ایدی مرتب	کر اولسیدی یاور عون و عنایت رب
اول فیض بخش مطلق چون ایلمدی موفق	ذاتنده اولدسه الحق بو تحفه مذهب
سن ایله یا الهی مقبول بادشاهی	کاهی ایدوب نکاهی اولسون کشاده مشرب
تحسینله اولسن عفو ایله خطا سن	بو عبیدینوا سن کو یا ایدوب مخاطب
تاریخی سلیم خان دیرسه و کلکی شایان	
شایانه اولدی وهبی دیوان نور مرتب	

جیب

کتابی آه و زارم ای برکات
و بیشتر می صد نویسی بقادر

کتابی آه و زارم ای برکات
عمره اینیم عارف بالله با پرو

کودنه قول زارنده را
بکجه خدوی کننده هم کجه ده شکوی
بتریزی بخی عاقله خیرا
اعدام اهل عشق کورده کردی پرورد

بسم الله الرحمن الرحيم || اوست ظلم در كنج عظيم

تظيرة القصيدة البردة في نعمت النبي عليه الصلاة والسلام

اذا ارتفعت بوادي الحى في علم	قف في الربوع على ربيع بدي سلم
واقرأ سلامي على قوم فراقهم	قد اودع العين عوار اراق دمي
مهاجرين عن الاوطان قد طلبوا	مطالب الفيض من بعد ومن ام
مسافرين الى البطحا قد نزلوا	منازل القدس بين الحبل والحرم
من لعل در بل سباح وكاظمة	وذى تيل وذى قار وذى اضم
ومروءة وحجون والحقا ومنى	وستجار واركان وستلم
سقين من ديم الوسمي او مها	ما اذن الرعد في الافاق بالديم
يا من يعبر في بيت الجوى ونفا	احشاه قد حكمت لجما على وضم
والجلد ملصق بالعلم من كد	والعلم ملتبس من لوعة السقم
والعين في غرق من سيل ادعما	والقلب في عرق من شدة الفرم
جاوزت حدك في نصيح وفي عدل	حتى تطابت عذر الوجد في الهرم
نصحت ظنا بان العدل يرد عني	وقلت جهر بصوت زاد في الم

يام ضعا بلبان الشيب والهرم	حتام تذكر جيرانا بدي سلم
دعني وداي فا ذني منك في الم	والروح في دمي يا بيت من صمم
ذكر الحبيب كفى في الوجد معذرة	يا لاني لودريت المحب لم تلم
تسببت اكنم نار الوجد في كبد	والوجد اطهر من نار على علم
قل كيف اخفى زناد الشوق في خلد	والشوق مزعج صبار على الصدم
نادمت اهل الحى يوا بدي سلم	فارقتهم ونديمي بعد هم ندمي
عاشرتهم غانا بالطيب والطرب	هاجرتهم ناد ما بالهم والعدم
اصحب من وصلهم في الروح والفرح	اسميت من هجرهم في الضر والسقم
في ربيع عشت طمنا بصحبهم	والدهر يهتقب اللذات بالالم
فصرت لا اتنى بعد هم ابد	الاملاقا تهم في ذكك الحرم
من لي يا منيتي والدهر يا نسة	عن المنى آذنت بالياس والعقم
وكيف لا وهى من طول المدى هربت	والعقم لا بد حين الشيب والهرم
حاشاي ما كنت من يختار فرقتهم	لكن قضاء جري في اللوح بالقلم
لا شوق صاحبة اذوق صافية	فهبل يميل اسلى لود ذوداهم
وهبل ذرى كل دمع قد حكى دردا	هوى عوارض ذى ظلم لم يتسم
او باست كل فريد طول ليلته	من هجر ضاحكة لمبا اسف لم
او صغرت كل خد قد حكى ذهبا	انا مل البيض تحكى حمرة العنم
او صاد كل ابيب طيبة رعت	في مرتج القلب لاني الضال والسلم
او حيرت كلم فرعا قد جرت	ترهبوا على الحور من فرء على قدم
او شاب كل رضيع الحب في شغف	حتى يموت رضيعا غير منظم
او عاشت الخلق في الدنيا واسية	لاو الذي خلق الدنيا من عدم
في جبهة المرء ما يغنيك عن نبا	الصبح اصدق انباء من الكلم
هذا مشيب تخبر فهو مختبر	عدل صدق امين غير متهتم

من يصطحب بعتيق من سلافته
ومن يصاحبه يعرف اذ يصاحبه
ومن يلاحظه لم يفرق لو اخطه
ومن يغار له او يسمع تفرله
ومن يجالسهم يستقر كشمته
ومن به ازاد نور اصبح غرته
ومن به انفتحت اجفانهم
فلا سعاد اذ ابانت تحزنتي
ولا طول كمال الوشم بالية
ولا نسيم ربه نجد يفرحني
ولا تعشق غزالان اقم بها
ما حاج دمي لارسم ولا تطل
ما زاد وجد لابلان ولا علم
خدا هم روضة خير المرسلين الى
من اصطفاه حيا حيث انشاه
لو لم تكن في نظام الكل خلقة
اولم يحرك سما الفيض جوهره
اولم تحدد محيط الكل همته
اولم يكن جبه يوم المعاد لما
على ثبوت مسمى العقل بينه
فاق الخليفة طرافه خلافة
ما كاد يحوي علاه كاتب يبد
اذا سالت ضياء الصبح في خلق

والانجم الزهر في الاسحار لامة
من احسن الخلق في خلق وفي خلق
واكرم الناس في ذات وفي نسيم

يقول متفقا في الصدق كلم
محمد افضل لا خيار كلم

به النبيون قد تموا فجا لهم
لوم تطل عليهم شمس رايته
عيون حكمت ابدت منابها
هو الحكيم تتبع آية حكمته
قانون حكمته حاد منافع
لا تحمد الا ان تسمع في قر
ولا تعجب اذا ما الروح تحدمه
قل للذكي يتقني في الله فلسفة
ان خدمت من استوفى خرايسته
فريدة الحق جلت عن مخازنهم
تكفي لطالب محض الصدق حكمته
فيا لها شيئا اكرم بصاحبها
منه الا كرام قد نالوا مكارمهم
اصحاب العظماء الاولياء بهم
يا خير من يرتجى العاصي شفاعته
ما استطاع مدحها استقبل به
وما صدق شفيق استعين به
وما صوالج اعمال الود بها
ومن يحيى بابا بل العفو منتظرا

كالروح للجسم والسطوان للشم
لا يصحو اليس فيهم صاحب العلم
در ايفوق لالي اليم في القيم
واحكم بياهر علم فيه واحكم
شفا كل عضال غير منحهم
من جاوذا العرش ان يقسمه نقسم
من خلق الله ان يامر به يرسم
تعطى اليقين وجبلا غير منقسم
من مستدل ومن خصم ومن حكم
وان حكى الدراما بدوه من كلم
في طاعة الصبح ما يغني عن النجم
وجيد اسنم ناهيك من شمم
ولم يد انوه في الاطلاق والهمم
ترجي النجاة غداة الكثر من نعم
عند الكريم قد افسد في زلة القدم
ذوب نفس سمعت في الشر والحكم
الا اعان على اني وجرم
لكن نظرت بلا عذر الى كرم
صفح الذنوب بلا عذر فلم يلهم

عليك من صلوات الله كما

وما روى ناطق عن محمد بن خرا

وما تفصح عنه الطير بالنعيم

وما أشده بضائي نعمت النبي عليه السلام

أيا بريرة الحمي ان تانت عجلاني	أرضها بها حل جيرانى و خلاني
أشد لهم من لسانى عند محبتهم	مقالة من رضى وهى بيتان
ولا تذكرا يامى بذي سلم	وعنده ذات اوطارى و اوطاني
لما قد حمت بنار الوجد فى كبد	ولا بلملت بدمع العين اجفاني
ولا احصايتهم عين الزمان و هل	جاء الزمان باخوان كاخوانى
والله ما ذكرت يوما ما اثرهم	الا استملت بصوب الدمع اجفاني
يا حادى العيس مه رفقا بمنظرب	بعد و اسير الهوى فى اثر ركباني
فى اثر خدام من قد كان يخدمه ال	روح الامين يتنزل فى لفرقان
ومن قواثر فى التوراة مدحة	وفى زبور و انجيل و قرآن
ومن علا فى العلى ادنى فضائله	فضائل الخلق من جن و انسان

محمد افضل الرسل الكرام ومن

يدعو العباد الى ازكاهى اديان

هو الرسول يد الله الكريمة فى	تخريب كفر و فى تعمير ايمان
فالفر من سيفه و الجود من يده	يكاد يحكى لدى قبر و احسان
يا ظهر معشر اهل الحق كلم	لدى التعارض من حق و بطلان
انت النيات ايم فى كل داهية	يوما تقابل للدعوة فر يقان
الدين طالب معوان يعاضده	والكفر جالب ركباني و رطلان
فان يد الا معاد الجو منكدر	سنان و تحك فى اجراء مبدان
كانهم هر باد المحتضف قائمهم	افواج جن راواضوا شهبان

اوعدة من ضعاف الرقش قد جابت	بصنعة السحر تسمى عند ثعبان
والقلب فى دهرش العين فى خفش	من لمع ينض جلتهما كف اتيان
والنفس فى دهم والاذن فى صمم	من التقارع فيما بين اقران
والاسد فى قسطل الهيجا جائلة	بين الفريقين تمشى مشى غصبان
لا اسد غاب الشرى بل اسد معترك	اسد الشرى عندهم افواج غزلان
آثار سيفك فى الاسلام مستند	طوت روايتهما اخبار شجعان
فانت ابد اك انظار القدر	وجنت باحق زهاقا لطلان
آيات نطقك بالقرآن معجزة	اعيت شقا شق عدنان و قحطان
من بعض مالكت من نعمت و منقبة	اقاصر الاعد تقصا اى نقصان
لو اجترأت بلا فم فلا بأس	والنمل انشد مدح حاني سليمان
كانوا خيرتهم من باقل اعبي	فى نظم نعمتك افواج كسبان
وان اعان زهير فيه نايقة	ولو تظاهر سحبان بحسان
بل است حسب قولى فيك منقبة	لكنه منتقى دركى و حسابانى
وانت تعلم انى ما اردم به	ما دام مارج ذى جود و سلطان
اذ كان يكتسب الدنيا و زينتها	من طول المدح فى معن و نعمان
وقد تركت هوى الدنيا و زخرفها	رجاء الطمأنينة فى اوراق نسيان
يا احسن الخلق فى خلق و فى خلق	والكرم الناس قدر اعند رحمان
ان لم تكن شافع العاصمين يا اسفا	لدى صراط و ميزان و نيران
وان تكن شافع يوم الجزاء بهم	بشرى لهم كلم فاز و ابفران

عليك او فى صلاة الله ما يجمت

ورق الحمام دلى خضر افنان

وما أشده فى نعمته عليه السلام و ارسله الى روضة المطهرة

نسيم نواى طيبة فى مساميا و بالذبيب رياه اقلابى شافيا

ايا معشر الخلان خلوا وركبكم
لعل الصبا تجلو اذا ما تنسممت
بريد الحى ان تات يوماديارهم
سلاما يؤدى بعض وجدى ولوعتى
سلاما غدا يتلو من اعم آية
سلام استيقاق من فريد مهاجر
فان سلوا عني وعن حال مجبتي
اليكم لكم منكم عليكم اعزته
الا يا اخلا لى اذا ما ذكرتمكم
على اذا جاد الزمان بمنيتي
غدا المهر للشقاق داء فليتنى
ايا معشر العذال كم تعد لوني
اذا كان بالى عن خلاى خاليا
الات ملان لدور اين اجبتي
قفا تيك عند الرسم حيث بدت لنا
فهل نخجل قلبى بارض ومارى
وكم تتعين الهجر فيما تريد
فوا عجبا حتى يعبر معشر
يقولون دع شكوى الفراق اذ الورى
الا ايها الصالح بالله ربكم
فهل تسلى بعد قلبى ومارى
فوا بالبعد من فلاة غزاله
تخفت في آنا يوسى وليلتنى

محب الصبا ان كان تاكل النواجيا
على بر يار ضمهم هم باليا
فبلغ اليهم ثم بلغ سلاميا
الى ساكنى ارض الحبيب مباهايا
سلاما اتى عن حرقه القلب حاكيا
سيت من الاوطان والاهل نايا
فقل بعد تبلغ السلام مناديا
حديثى وعالى ذكر قلبى ثانيا
فوالله لا ادرى الضمى من عشايا
زياركم يار طرب بالراس جايا
عرفت اهذ الداء شخصا مدايا
وعوا و اسمعوا ما قلت بالصدق آيا
فكان اذن والله بالى وباليا
واين اناس بينهم عشت راضيا
بيوت عن الخلان بانت خاليا
صد يقا شيقا بل عد و امدا جيا
كفى بكم للخلان خصما معا ديا
محاسن امر المرء تظنوا مساويا
تعد الهوى داء على المرء طاريا
ذرو النصح عنكم لاء على ولايا
بمن فى هو ايام عمرى مباكيا
نصيد بعينى ما الظباء الجواريا
اليها كن ير نوا الى الماء صا ديا

سمت بذكر ايا فحرت كاتنى
فوقيا العيش قد مضى فى وصا لها
حكمت مقلتي سود السحاب كلها
فوالله صار ست ليلة فى فراقها
ايا ليت شعري هل يعود الذى مضى
وهل اصريح الحب فى الحى عوده
وهل كان بالماضين بابى من الهوى
اقول وان كان الورى فى مقالتي
الى الله اشكو منك يا دهر ساكنا
واستنصر المدعو فى كل حاجة
من اختاره الله حبيبا ومرسلا
ومن بالهدى للناس قد جاء حجة
عن الحق بالسمر العوالى مدافعا
يجر على جرو الجيا وكتايبا
يصيدون ابطال الرجال كانهم
ومن فى الورى اوعوه جهرا وخفية

سقيمت باقداح من الخمر فاويا
وتبا امر كان سنة الهجر باقيا
تذكرت ايا ما مضت ولياليا
لايام وصل قد مضين تلا فيا
وهل قدر الرحمن فينا تلا قيا
وهل اسليم الهجر من بات راقيا
وهل فى النوى با تو بحال كاليا
تظنوننى فى منزه هيب الهوى غاليا
كفى ما بد فى علمه عن مقايا
ونور اسبيدى الخلق بالحق قاضيا
ومن كان ممدى بالدين وباديا
ومن فى الورى يدعى امير ادنا هيا
الى الله يا ايض القواطع داعيا
بمنصب العوالى تخفضون الادايا
ايوت نصيد الشادانات الجواريا
شفيعى لدى الديان بالعفور اجيا

حميد و محمود رسول محمد

فارضاه مولاه وقد كان راضيا

بشير تير صادق الوعد شافع

الايها صبا بلغ بكل شمية

لروضة العليا طيب سلاميا

وما بعد عنى فدية عليه السلام

ان كنت فى سنة من غفلة الزمن

ابس الزمان بامون على احد
ودع مصاحبة الدنيا فليس لها
ان زلزلت هذه السفلى فلا عجب
هي الدنيا في ترابها عين خائنة
هو الذي ناصر للدين منفردا
هو الذي كان بدمك كرامات به
من يكثر اليوم من علم ومن كرم
هيها ان الندي والعلم تم به
كشف مظلمة غواص لمحة

منا الصلاة عليه ما بد اقر
فانجاب عنه حجاب الغارب الدج

ومن تشبهاته نظير القصيدة كعب بن زهير رضي الله عنه

سلمي على رحلها والرحل محمول
تودع الصمب في لهود في اسف
ترزالي بطرف مدنف غنج
تحكي بالحا لها ما في جوانحها
دخلت منزلها ليلاء على وجل
مالت الى وقالت وهي ضاحكة
بلا تخافن والحر اس ابقاظ
فقلت ان صب بانم وجل
فتبنتني وقالت مرحبا بفتي
انعم مسا فغم الضيف انت لنا
جرت بذيلي الى اعلى اريكتها

فارقني وجاءت في غلا لهما
بيض ترأبها سود ذوا ثبها
ضمت بصدرى الى صدر لها بهج
فتمت في اطيب العيش الرغيد بها

فتبنتني وقالت وهي باكية
قم واه من فيف الصبح مسلول

ومما انشاه شيخ الاسلام محمد اسعد افندي ابن الوصاف عبد الله افندي رحمه الله

بانست منازل خلاني وجيراني
اين المغاني التي كنا نعيش بها
وما على الاثير لا يتكوما ثمهم
وكم سهادي في ايل بلا سحر
واين جمع يحاك النجم مجهم
اشكو في الله من طول الفراق ومن
فخده صرف آمال الى الاله
وما سجاياه الا الف مظلمة
اي البديع آتوا من صحائف
حب الزخارف ام بعض المعارف ام
قرب الا بعد ام بعد الا قارب ام
نقص الكمال ام السكمال نقصة
حتى السبي بعد ما استحقى سنا قمر
والليل بهر فنه شوبها ظلمة
والزغ بند وباعلى الصوت فخر
والشوك يز هولتين الزمان له

يا صاحبي بذكراهم اجرا ن
وكيف احوال سمار وسكان
على الخمايل من رند ومن بان
من كوكب فاطر اللاحقان وسنان
واصبح الدهر اجلاهم واجلا في
دهر حريص على تفرق اقداسه
ينظني من ذوى فضل وحران
ولا عطاياه الا الف حرمان
واي حادية اشكو وعدوان
عوز اللوة ام قدرا فتيان
رفع المسرة ام توفير احزان
ذل العزيز ام استواء ذلان
يقول ضولي وضوء الشمس مثلان
بان لوني ولون الصبح سيمان
على العنادل في تجميع الحان
بين الرياض دلي وردو رحان

استغفر الله ما شكواي من احد
فانه من كمال الجهل قد كسبت
بالهف قلبى على سعى مضى عبثا
انت فى العقل نار افاتحت به
وقلت جئت فى امر لترشدني
فهل يزيل عن الجيران حيرة
مفتي الانام الذي من روض شيمه
الامن النفس في عبي و نقصاني
بقية العلم و بحافيه خسراني
ويا حنيني الى تضييع ازمانى
اكتشف ما بي من هم و هيمان
فقال يا لكث من موهود نسيان
الاعلى الرشده داعي كل جيران
شقايق الفضل قد لاحت كنعمان

من اسمه مجبتي من ذات اسعده
فاق لاكارم في فضل و عرفان

جميعهم اخذ و الا لا منه فهم
فصار تجمع اودى في فضائله
هو الذي شاع في الاقطار مدحه
لا يدرك الوصف في نهج يلبق به
فقلت لما هداني العقل محتسكا
يا من علا به ازاد العلى شرفا
يا طهر اهل المنى انت الذي كرما
البرق في المزن لود است صواعقه
انت الغياث لنا في كل نائبة
ان لم تكن ترحم الوهبي يا اسفا
وان تكن مثقفا بنبذة بهمما
فا نظر اليه بعين اللطف في زمن
بك الرباء و فيك الجود منحصر

اداسك الله في الافاق ملتمعا

ما اشرق الصبح من اقطار الكوان

و مما اعطاه الى شيخ الاسلام اسعد زاده شريف افندي

يا من يد اوى الناس و عني و دانيا
دو آذوك عن آء النوى ليس شافيا
تو قد نيران الهوى بين اضلعي
قد استغرب السالون طر اصبايتي
الى الله استكون زمان معاند
سقايتي بكاس الهجر ما طهر
اياد هر مهلبا بعض جدك في الاذى
ويا دهر ما باس في اعظم ريبتي
و انسيبتني في عيشة مشمارة
واقصمت نظري من هموم صفارها
فايقنت ان الدهر ان يرحم الاذى
الى باب من في الكون ما كان مثله
من امتازه الرحمن للخلق منفقا
بدور الافلاك المعالي لوا معا
لرايات عزز انفا بعد رافع
فا باؤه الامجاد كا نوا مقدما
هو الغيث مدرار اطف و رافعا

كريم تجلي فيه كل مكارم

شريف على الاشراف قد فاق عاليها

مضى نور الفضل كالشمس في الضحى
اياعلم الاسلام والدين والتقى
و بدر الدجى من ضوئه متلايا
كانت نعمان حيفا و هاويا

و ذاتک منسوب الی نسب العلی
عیون نجوم الزهر فی الیون مارات
طلوعک معود و نجمک اسعد
فانک قطب فی سماء محامد
تناؤک لای محضی بار قام حاسب
فیا لک من نثریکاد سیاق
و یالک من نظم بصیر بحسنه
کفی نظم قیس عند ذی الطبع شاعر
علمت فمافی الخلق شکک مشق
بقیت بمجد فی امان و دولة

نسبتہ صار الزمان مباحیا
بانوار افضال الیک مضایا
علی افق الاسعاد اشرقت ضایا
تدیر لاجرام العوالم سامیا
جمعت قلوب الیس فیها تنایا
یکون عن لالهام والوحی حاکیا
لنظم لیس بل زهر مبادیا
فان له الدعوی و منک لقوا فیا
کالیس مثلی فی الوری لک داعیا
و فیض علی ما اصبح الدهر بایا

علیک عطاء الرب انی لناظر
الیک وراج منک نیل رجایا

و مما ارسل بعض الاحبة

تناهی عنی یا خلیل غایا
اساة الهوی و امور علاجی و عاجل
دوائی و دوائی منک یا صاح فی الوری
من الله ارجو و وصلک عاجلا
اتانی کتاب منک و البین قد جفا
کتاب غد فی الفیض کلک عن الحیا
فقطبہ لما رایت ختامه
الا بیت شعری هل تجود بمنله

و غاورت نار التملی فی فوادیا
بکل مداوای و ما سب کایا
فراکت وائی و الوصال و وایا
و اسئل ان لا یخیب رجایا
علی القلب حتی کاد یصیح فایا
فاحیا فواد اسعد صارعایا
و قبلته ثم استعدت مباحیا
علی من غد فی البحر یرجوه نایا

او الدهر لای نسی العداوۃ و الاذی
و یجعلک الایام للعهد ناسیا

و مما ضمنه علی شیده امری القیس

زمان الجو لما تطلی بصلبه
غدوت لفرط النهم اتمو تنقیا
و ابکی و استبکی خلیلی قائللا
و بعد لنی قوم و نصیح معشر
کتابک مثل الروض یحلی شمسه
فجاء و ایل العجرا فی سدوله
عبارة فی السطر تره و کانها
فاحی فواد اکان کالرسم و ارسا
و مضمونه فی الحسن یحلی غیره
و فی طیه بیت تعرض نظم
فلما قرأت البیت صرت کانتی
کان کلا شطریه کاسامد امده
لقد جئتکم رجلا ن لا باستعانة
و لکن حروف الدهر شدت مفاصلی
ایا جیرت و الله لولا مفاصلی
وان لم اجد زادا و سرای مده

واردت اعجازا و ناء بکاکل
فویل عند رسم دارس من ممول
تفانیک من ذکر ی حبیب منزل
یقولون لا تملک اسی و تحمل
نسیم الصبا جاءت بریا القر نفل
علی بانواع الهوم لیبستلی
غداره و دوار فی لاما من ذیل
بسقط اللوی من الدخول فحول
اذ اما اسبکرت بین درع و محول
تعرض اثنا الوشاح الفصل
صحت سلا فامن رجیق مغفل
غذا یا غیر الما غیر محفل
بمجرد قید الادایه و یکل
بامراس کتان الی صم جندل
بکل غار الفتل شدت بیدیل
به الذنب دعوی کا خلج المیل

هینا کم حلو التیشم انی
لدی سمرات الحی ناقف منظر

قال ابن المعمر

فشموی و مشردی و راحی
لیمب فی الیمب فی لیمب
و صبحی و الصبوح مع صبا ی
صباح فی صباح فی صباح

و مما اورده فی نظیره

عليها قد ادرت كفساق
كان الراح فيه وهو فيها
خضيب الكف بما من رقيق
عقيق في عقيق في عقيق

مما عرره في المعسكر السلطان الى حضرة رئيس الكتاب

يا لهف قلبي على لوم مع الالم
العين في غرق والقلب في حرق
هل من كريم يواسيني برافته
اكني الزمان ذوو الاشفاق قد فقدوا
ويا خبيثي اسلمهم بلا تهم
والروح في قلق والجسم في السقم
ويسقى العاجر المسكين في التقم
ام غاب في الغاب اسد من اولى السهم

فلا الود الى من لم يواسيني
الا بمن سني بالطف والنعم

مما ضمنه على بيت الوصف

قد وقاسن الايام ما مر طعمه
لما خضت حلوا يا هذا قاذو شرابا

بيت الوصف

ومبر على خير الخمار وشربه
ما قلت اهل الكؤوس ومرحبا

وله

من بلقا كن يا حبيبي
ام كيف وينتجا جبال
اسنة وشدة آله المنون
هيهات ودونه منازل
في اليد وبينهما جنا دل
شدت قدمي بالسلاسل

وله

ان المداهن قد اخفى مفايده
في صورة المرح من الجود والهزل

وله

ثم بين قد ضايتا بالصدر مشرقة
كدره وضعت في لوح بلور

وله

اترجه وضعت في لوح فضة
ذا الشدي نامة بالصدر راجلتا

مما قاله متمسكي بهذا المقام

عبدك الوهبي ربي لو عصاك
ماله مامول عفو من سواك

نعم

کبر باشی احسانش جهان را کرد مال مال	چیز است آن دل پر جوش و دست او چکان دارد
شهنشاه با خدایو امر محتکار اخذ او ندا	جهان از او ای عدالت چنان امن و امان دارد
که می باشد کبوتر لانه شه بهار را همان	کرده کوفته از کرک خوشنواران شبان دارد
کسی نشنید در ایام دادت آه مظلومی	مگر عاشق ز جور دلربایی خود فغان دارد
بر خم خویش و هپی مرهم از لطف شما خواهد	چو فرماید اش جاک بچیب استخوان دارد

جهان از کوب مسعود اقبالت منور باد

مسود شیرد اتار و زو شب این آسمان دارد

عیدیه بحضرت صدر اعظم راغب پاشا برای تشکر داده است

ماه عیدش امانی رود و تابان شما	آسمان جدی و خجل را کرده قربان شما
کاسه در یوزه مهر و مهرش را بر نمود	بنکرد چشم فلک بر خوان احسان شما
از بد خشان و یمن کریمه مداعل و عقیق	جوهر لطف و عطا پایرو در دکان شما
خار آزاری می ندید و با تهنی دستی زلفت	انکه کلچین امل شد از کله تمان شما
در زمین خشکالی انجمن سیراب کرد	سنبیل بر مرده را فیض باران شما
عید بر بالای عید است این زمان خرمی	شاد شد و هپی هم از لطف فراوان شما

این نگاه محبت در صورت حالش بسست

باد همواره نگاه حق نگهبان شما

بجناب شیخ الاسلام اسعد زاده شریف افندی داده است

از بخت تیره شکوه کلو گیرند مرا	در کاروان سرمه جرس کی دهد صدا
اقبال پریدن ناگاه در قفاست	بخت سیم بود بدم سایه هما
چون سرو تا بمصرع موزون رسیده ام	در موسم بهار و خزانم یک قبا
تا کرده ام بدوش قبا بر تنگی	ز بخت شد بمن اثر نقش بود یا
بد کردش سپهر چنین است از ازل	بر ماه و آفتاب نفوق کند هما
بلبل زبون و نجه خار است در چمن	بالا نشین سرو بلند است ز اغما

بسم الله الرحمن الرحیم هست از ادویه فیض عیم

الهی ز بانر ایاسنه بده	بیانر ابدیع و معانی بده
معانی که باشد ز فیض ازل	بنظم از ان هم میایسنه بده

در ستایش کاری حضرت سلطان مصطفی خان علیه الرحمة و الفرحان

شهنشاهی که قدرش رفتی تا انجمن دارد	فلک خود را بفرق شوکت و سایبان دارد
بمقابلی است زیر بال اجلش	هماد و طاق اقبالش امید آشیان دارد
فروغ لطف او شد و دانا نو ریشها	که کرد آستانش جای بر چشم جهان دارد
سکندر میشود سیراب از سر چشمه جودش	که خضر از عین احسانش حیات جاودان دارد
نهد اسب جلالتش بای خود را بر سر کردن	نه نواز سم نعل نمند او نشان دارد
میسند اید شیر از جوشش تب لوزه و نجوم است	ز تاب هیبتش لرزد ز قهرش بیم جان دارد
کند و اید ایتش هزاران غبطه کز حشمت	شومان هر دادر آستانش پاسبان دارد

سریر آرای شوکت مصطفی خان عمر هیبت

که چون حیدر بقر و دشمن دین داستان دارد

سکر و دست چون باد صبا طبع هما بونش || بمکین در و قوری هیئت کوه کران دارد

در راه کعبه الم خار و ریخته اند
آینه امید چنان زنگه گرفت
کنجینا بدل زهر دامنم چه سود
بیرون زد فقر امل از شق خواجگی
حیرت برنگ مصرع رنگین شوکت است
دارم امید رحمت از اهل پروری

مفتی الانام حضرت علامه بنام
درگاه اولند تراز کنند سما

هرش بخاکساری من هر بان شود
آنانکه روی شاه مقصود دیده اند
بخار میدمد همه گلهای تازه اش
روید ز نوکت خار کل تازه هم بیاب
از جور چرخ سفله نواز دستیر کار
انجا تو انکار ان نیابند فرسته
باشند که میکشد بر گاهی ز خرمش
از خضر همش مدوی کرنی رسد
و هبی زابر رحمت او قطره بست
شد حاجت روا اگر محالست در جهان
اکنون بجز منی دل و شادی درون

باشد بجاه دولت و اقبال برقرار
در صدر رفعتش بنگهداری خدا

* مثنوی خوب در بیان حال زمان بضمن داستان مرغی *

سپاس و حمد یزدانت انسر || بفرق هر کلامه بهیج کوهر ||

صلوات شاه و بهیم رسالت
پس از حمد و تحیت و هبی ازار
چه خوش تمایل خوب و داستانست
شبی با نوجوانی گفت پیری
چو خم صابری رو دشمن روانی
که باد نو بهار از ابر آزار
هر گلشن هزاری ساز برداشت
صلای یوسف کل شد جهانگیر
درین موسم که ایام بهار است
جهان رشک انگارستان چنفت
زمان یحیی دم و عنبر سر شست
چومی باران یسان خوشکوار است
شراب فیض در مینای ابر است
گلستان خوش چو روی باوه نوشت
رخ گلر که عکس روی یار است
بریشان زلف سنبل از نسیمت
بخشم در کنار جو بیاران
شکر خند از دهان غنچه ریزد
قد سرو صبی در طرف گلزار
نقاب افکنده باد از چهره کل
دل آشفته کنار برده از دوست
سیر کل بهر سو کاهزاران
چنان در هر جن بالیده سروی

بان کو هر فرایده رو قیمت
کند باد استانی کشف اسرار
که مضمون جهان این داستانست
کهن در وی کشی صافی ضمیری
درین دیر کهن پیر مغاسنه
شنیدم خیمه زد در طرف گلزار
هر سروی تذر واد از برداشت
ز انجاسه جوان شد عالم پیر
سر اسر کوه و صحرالاله زار است
صبا مشک غن دل آستینست
زمین مینووش از ادب شست
قدح در دست ابر نو بهار است
بیای و شخه صهبای ابر است
چمن و گلش چو کوی میفر و شست
هو امشاطه آب آینه دار است
نسیم از بوی آن عنبر شمیمت
چو خط کرد لب سیمین هزاران
سحر ز کس خمار آلوده خیزد
دهد یاد از نهال قامت یار
گرفته شود در شوریده بابل
بریشان ناله های قمری مست
بریشان رو چو ابرو بهاران
خرامان هر طرف رعنا ز روی

گرفته هر گلی در هر کنار
بگلش شاخ گل پیانه در دست
مر ایا که وقت از من گذشته
اگر پیرانه سر بودی دماغی
دلی پیری چنانم برده از کار
ترا مرد ز روز تو جوانیست
که گفت در چنین فصلی عزیز باش
بپیران کهن غم سازگار است
زمان خوشدلی تنگست در یاب
بساط از خانه بیرون ده که وقتست
چمن پیرانی دست صبا بین
کزین هم صحبتی روشن روانی
جهان پیوده که ز کار
زد رس آشنایی نکته خوانی
چون در دوستی صاحب وفای
که در پای دلش در کوی یاری
غم هجرش جگر خون کرده باشد
ز خود رایی جفایی دیده باشد
دلش را خورده باشد شیشه بر سنگ
ره کوه بیتی پیوده باشد
کسی مهر افروزدادی عشق
بر خساری نگاهی کرده باشد
ز مهر ازیش جانرا بهره ور کن

کسی بر دامن دشتی روان شو
نسیم آسا کسی بر سبزه بگذر
کسی روی سمن که با سمن بین
کسی بشنو پیام آشنایی
کسی با او بگذارد وطن کن
با پستک تذر روان خوش آواز
چو ز کس بر لب جوی قدح گیر
دل از کف ده عوض بستان نسائی
می کلگون کزان میساجو میهنوست
می کان آتش افروز دکانست
غم دیرینه کرد و سینه داری
بهار عمر را وقت انقدر نیست
بهوش از باشی از غم خسته باشی
فتح گیر هر جایی در نیکی
چو گفت این بند پیر از مهربانی
بر آوردان جوان با خاطر تنگ
بگفت ای مرشد دانای اسرار
بر بلبل ز کل افسانه نیکوست
بمستان نقل میخوران خوش آید
دلی کاند و سرش سودای لیلیست
سری کان خاکبای مقبلانست
بمن غم مهربان یار ست بگذار
اگر چه گفته یونانیانست

کسی بر گشته دامن گشان رو
کسی بر گل کعبه بر لاله بنکر
بهر جاحسن یار خویش بین
ز نالان مرغی دستان سرای
وطن در سایه سرو چمن کن
بیانک باطلان نقد پرداز
چو شاخ گل ز گلروی قدح گیر
می کز لعل ساقی مانده باقی
صفای میفروش از صفای دوست
رو انجش دل از غم مرد کانست
چه غم کرباده دیرینه دار
چو فصل گل دوروی بیشتر نیست
بخشی کوش کز غم رسته باشی
ز هر گل بوی از هر لاله رنگی
نبش خاموش گشت از درفشانی
خروشی دلخراش از سینه چون چنگ
بهر کوشی نوایی شد سزاوار
حدیث از شمع با پروانه نیکوست
بیادان قصه یاران خوش آید
ز سطلی یا سعادتش کی تسلیمست
هوایش خدمت صاحب دلانست
مرا با غم سرو کار ست بگذار
که می جان پرور روحانیانست

فر جانش دل هر مستمند است
بساط خاکیان زان رشک مینوست
حکایان الهی را از خوانند
خلل در کار عقل از باد نعلست
دو چیز آرد پس از بیری جوانی
دو چیز آند بر دواز خاطر تنگ
ولی کر نغمه گرمی کر بهمار است
اگر جانان نباشد جان نباشد
مباد اعیس بی یاران جانی
جفاکش چون وفا کیشان نباشد
جو خالی گشت بزم از میکساران
ز صافی مشربان کس نیست باقی
کنون تار طرب بکسته بهتر
چه آیم سوی باغ از منزل تنگ
نه خندان غنچه نه سرو از غم آزاد
هزار امروز هم او از زار غمت
بنالد سرو را ز بر مرد کیهما
جفای چرخ بی اندازد گشتت
مبارک فال مرغان جغد شومست
سواد و جلوه گاه خود نمایست
دری کش جز گفتش پان صد نیست
بتیغ از زیر جوهر میفرود شد
جراغ چهل کش بر تو دروغست

وفارا اسم و رسم در میان نیست
دل خوش در قفای رفتگان رفت
کنون از بیج سو بانک جرس نیست
بگفتش پیر کای فرزانه فرزند
که این کردند دیرینه بنیاد
درین بستان کند هر لحظه کاری
جوان گفتش که ای پیر خردمند
که من خوی زمانه را می شناسم
فلک اعدا دست دیرینه اندست
بجای پروردیجا صلی را
فکم اعلی بلید افوق را اس
و کم اعطی لبیا کاس یا اس
نه امروزش چنین رفتار بودست
مگر نشیدی ای فرزانه استاد
که وقتی مرغی در بوستانی
بخواری خار و خاشاک کشیدی
خس سعیش جواز خاری فروددی
چو طوفانی زان خراب آباد کردی
چو وقت آمد که خنخش باد آید
دران فرخنده جامنزل گزینند
شرادی ریخت بر کاشانه او
بجائیکه داشت در اندک زمانی
که ابرنا کهمان دامن گشایند

زیاری نام و از یاران نشان نیست
بنغم مانند بیم و ما و کاروان رفت
درین وادی کسی فریاد رس نیست
دل از دور فلک میدار خرسند
چه دهقان نیست چاکدست و استاد
بیار داز پس هر دی بهاری
سخن خوش گفتی اما لب فرو بند
سرشت آسمان را می شناسم
که با ازادگان در بند کینست
کز ان دل بشکند صابلی را
واغلی صد ره من هم با اس
سقا الله من یا اس بکاس
فلک تابوده اینش کار بودست
مثالی دلکش از شیرین و فرهاد
بشانی ریخت طرح آشیانی
بران شاخش بصد امید چیدی
نمودی از شنف و دلکش سرودی
ز شادی نغمه بنیاد کردی
کل امیدش از کلین بر آید
دران حرم سرافروشدل نشینند
که در هم سوخت عشرتخانه او
از ان جز مشت خاکستر نشانی
وزان برقی عجب آتش نشان شد

چو دید این بازی از برق آن غم اندوز
نه دست آنکه با گردن سستیزد
بگرییدی گهی بر خویشتن سخت
بدل هر چند زخمی بس عجب داشت
غبار از خاطر آشفته میرفت
بدل کرکشت خاشاک بخاک
جهان کر جمله از من رفت کورو
ور از برقم بردن شد خرم از دست
بسازم بستر از خاک ستر کرم
هنوز این حرف میگفت آن بلاکش
چه صرصر برده از شاخ آشیانها
بیکجیش اساسش را از جابرد
بر آن بستر که بود از خستگیا
سبک دست انجمن از پست پای
خاندش یک کف خاک آن غم اندیش
چو از احسان خویشم بنده کردی
چو در یاد و نشان از جوش بنشین
ولی بگذر ازین افسانه کوی
مخوان از دشت و باغ و دریاغ بیرنگ
که جای جسم و جان هر یک جای نیست
اگر چه شود عشقی در سرم هست
می جویم که کویش بی نشانست
می کز در مرگت خواندم و از

کشید ازل چو برق آبی جگر سوز
نه پای آنکه از دوران گریزد
بخندیدی گهی بر سخنی بخت
ولی دامان صبر از دست نگذاشت
فریب خویشتن میداد و میگفت
چو در کف هست خاکی نیست باکی
ز مشت خاکی و بزم طر حش از نو
بمحمد الله کف خاک سترم هست
و زان بهلو نهم بر بستر نرم
که آمد صرصری ناکه بجنبش
خراب از جنبش آن خانانها
خراب آباد و باد صبا برد
بان صد گونه اش و استگیا
کز آن هر ذره افتاد جایی
که افشاند ز حیرت بر سر خویش
ز فیض دم دل را زنده کردی
سخن سر کرده خاموش بنشین
حدیث از بزم و از میخانه کوی
برخی کش بود این نه نفس تنگ
جدا هر طائر بر آشیانست
ولی در سر هوای دیگرم هست
می خواهیم که بزمش لامکانست
می کز سر و حدت کویدم باز

می کایسته جان میرد اید
می کز دوسه خرد بیانه نوشت
چو دایم زان می دیرینه دار
چه خوش گفت آن برهنه پای سرمست
که دنیا محفالش شور و نه دارد
ز جام وحدت آنانی که مستند
می بزم قنای آب و در نکست
سرور و سرورش آخر سوک و شورست
کل و عتابها را این زمانست
زیار اش و قای کس ندیدست
بکنج محنت عزت کزین باش
اگر با غم نشینی خوش نشینی

می کان عکس جانان میناید
همه بیوشی اما اصل پوشست
بده ته جرحه کردوشینه دار
چو دخت از طرف این میخانه بر بست
کشیدم باده اش زوری ندارد
دو عالم ابر ساغر شکستند
صفایش بر دل صافان چو زنگست
که گفت کاین جهان جای حضورست
که روی دیگرش رنگ خراست
جفای دوستان هر جا بدیدست
ز شادی بگذر و زار و حزین باش
ز مکر حاسدان و نجی نه بینی

بذکر فکر یزدان باش مقبول

که باشی در دو عالم مرد مقبول

✽ تخمیس بغزل صائب صفایانی ✽

هزار زار بودم کلشن ناز و عتابش را
کشیدم خار خار شیوهای به حسابش را
نسیم ناله باشکم فروزه آب و تابش را
کل اندامی که میدادم بخون دیده آبش را

چسان بینم که گیرد یگری آخر کلامش را

هنوز چون غنچه شکفته بودان و در تکینم
برو پاشیده شد این ز الهامی اشک خوینم
چو باد نو بهاران بقرار می گشت تمکینم
در آغوش نسیم محمد بی پرده چون بینم

کل روی که من و اگر ده ام بند نقابش را

سمند تجویم سالها شد در تنهایی
که در میدان عشقش میکنم جولان شیدایی
زمان اختیارم رفت از کف این چه رسوایی
بدست غیر چون بینم عنان طفل خود را

که وقت بی سواری میکردم من رکابش را
 هنوز آن طفل بکشد خوان بوده بر خفا دستش
 چو بنویسد بسین چون سر نوشتم بر خفا دستش
 بخونم ز در قلم تا در قلم شد آشنادستش
 بری روی که میبردم بکتاب من کتابش را
 شدم و هپی ز عشقش به جو خم بر جوش و باد رکب
 بسان انکور شد در خاطر من این عقده مشکل
 نهالی را که همچون تاک پروردم بخون دل
 چسان بینم بکام دیگران صائب تر باش را
 تخم غزل شیخ سعدی شیرازی
 با منت این همه تاریکی بهر آن تا چند
 از تو ام در دل سوخته پنهان تا چند
 غم را روز وصال تو فروزان تا چند
 آخر ای سنگ دل و سبب زخندان تا چند
 تو ز ما فارغ و ما از تو بریشان تا چند
 تا یکی ای صنم سر و قد و غنچه دبان
 تا سر کوی تو آیم رسد کار بجان
 در ره عشق که افتان روم که خزان
 خاد در باد گل از دور بحسرت نگران
 تشنه باز آمدن از چشمه حیوان تا چند
 نشو از دل بیمار من که تا کی
 دستم از گوشه دامن تو کوته تا کی
 میکشم درد و غم بهر تو ای مه تا کی
 کوش در کفش شیرین تو داله تا کی
 نظر از منظر مطبوع تو حیران تا چند
 آنچه دیدم بفراق تو زبیداد عناد
 نیست دیگر بدم طاقت تحمیل زیاد
 از رقیبان ستم پیشه بدشمن نرساد
 بیم آنست دادم که بر آرم فریاد
 صبر بیداد و جگر خوردن پنهان تا چند
 تو آن قامت دلجوی در رخ جان افروز
 بود ایا شود از وصل تو بختم فیروز
 ما از داغ غمت جان دلی در تب و سوز
 تو سر ناز براری ز که بیان هر روز
 باز جورت سر فکرت بگریبان تا چند

آنچه در عشق تو ای ماه لقا حاصل ماست
 هر خسار چو ماه تو در آب و گل ماست
 تیغ ناز تو همین در صد و بسمل ماست
 رنگ دست ز خنایست که خون دل ماست
 خوردن خون دل خلق بدستمان تا چند
 این چنین که کل رخسار چمن افروزی
 سر از جنبش ناز تو خرام آموزی
 غافل از محنت و هپی ستم اندوزی
 سعدی از دست تو از پای براید روزی
 طاقت خار جفا تا کی و بهر آن تا چند
 تخم غزل شیخ سعدی شیرازی
 عشاق ترا بنو و آن تاب شکیبایی
 تنهایی با ایشان رود دل از همه بر بایی
 رحمت بهجورت کر لطف بفرمایی
 ای بادشاهه خوبان داد از غم تنهایی
 دل بی تو بجان آمد و قست که با زایی
 باز آوغمت بنکر که جور حسام کرد
 دین آتش خرامت افروخته جانم کرد
 تنها که نه تنهایی بی تاب تو انم کرد
 مشتاقی و بهجوری دور از تو چنانم کرد
 کز دست بخوابد شد پایان شکیبایی
 ز فسان که چو تو نبود معشوق کل اندامی
 نبود بغمت چون من بی سر و سرانجامی
 شاید که کنی شادم از وصل بی پیغامی
 ای درد تو ام در مان بر سر نا کامی
 وی یاد تو ام مونس در گوشه تنهایی
 جز خاک درش نبود بر چشم دلم مقصد
 کاینجا رسم آسایش بر جان و تنم بخشد
 ترسم بره شوقش بای ظلم افزود
 صد باد صبا اینجا سلسله میرقصند
 ایست حریف ای دل تابا دیهیمایی
 کاهی ز ره دانش در وادی تعلیم
 دزدی کاسه مستخرج تقویم
 کاسه بنوم بردل که بجگر بیمیم
 در دانه قسمت مانقظه تسلیم
 رای آنکه تواندیشی حکم آنکه تو فرمایی
 دل جز مرده جانان مفتون خدنگی نیست
 در کیش و فاکشتن قربان تو تنگی نیست

غیر از تو بکس ما را صلح و سر جنگی نیست | ساقی چمن و گل را بی روی تو رنگی نیست

شهادت خرامان کن تاباغ یارایی

جانا بکس تماشا نیست این آب نمی ماند | دان نرکس فتانت در خواب نمی ماند

دان زلف جوهر کجاست بر تاب نمی ماند | دانم کل این بستان شاداب نمی ماند

در یاب ضعیفان را در وقت توانایی

ساقی نشاط امشب بریاده کشان می ده | زان باده همان ساغر پر ساز و پیای ده

خود نوش و بکیرانت بباد جم و کی ده | زین دایره میساختن جگر مسموم ده

تا حل کنم این مشکل بر ساغر مینایی

از جوش تنایت آن گونه بر آشفتم | کا حوال بریشانی از غیر تو نهفتم

از بسکه بهجرا انت بی تاب و خور و خفتم | و شب کله از زلفت بباد صبا کفتم

کفتا غلطی بکند زین فکر ت سودایی

یار یک بود دانم بر سنده احوالم | یکدم نبود غافل از من که بهی نالم

می بیند و میداند کز درد چو بامالم | یارب بگو تو ان گفت این نکته که در عالم

رخسار بکس نمود آن شاهد هر جای

و بهی بهش بوده کان لاله عذار آمد | بر نخل خزان دیده چون باد بهار آمد

جان و دل زارم را صبری و قرار آمد | حافظ شب بهر آن شب بوی خوش یار آمد

شادیت مبارکباد ای عاشق شیدایی

برای دعوت محبی بکاغذ خانه *

ای کل کل کشن باغ عرفان | بابل بزم مفاصی یاران

بکستان حضورت چون نسیم | زین طرف بادوزان صد تسلیم

عرضه ای نیست پس از عرض دعا | اینچنین است نیازم بشما

که بهار است کنون وقت مفاست | موسم کشت و کزاد صحر است

چو بهار آمده در جوش و خروش | نخلهای چمنستان گل بوش

بابلان ناله کنان در کاشن | کلر خان نغمه زنان سوی چمن

بچمن کشته چمان سرو قدان | همه افتاده بکیرت نکران

جمله یاران بذوق و عیشند | غیر از عیش نمی اندیشند

ماجر اخانه نشین میباشیم | بنم دهر حزمین میباشیم

بشتاییم همسین فرزانه | بهمچو اجباب بکاغذ خانه

بلب جوی روان خوش کنیم

همه اندوه فراموش کنیم

* ابتدای غزلیات در حرف الف نظیره بشوکت *

خدا یا آب و رنگ لعل و کوهرده بیانم را | در کبینه از حقیقت کن و هانم را

ز خود در فتم ییاد کردش چشم سیه مستی | که کردم سرمه آهوی غبار کاروانم را

نمیسم ز بی برکی خود چون بابلان باغ | ز تاب شعله کل دادم آتش آشیانم را

ز شرم خامی خود داغ برداغ خجاست شد | نمودم لاله را این سوزش زخم نهانم را

ز حیرت حلقه قمری بود نظاره ام و بهی

چو بینم در کنار دیگران سرور و انم را

* نظیره بصائب *

سرخ روی ز روز یور توان کرد مرا | کیمیا نیست قناعت برخ زرد مرا

بیم و امیدند ارم که شدم خاکستر | آتش عشق تو کرد از دو جهان سرد مرا

نیست از وایه غم طفل دلم را گریه | دایه چرخ باین شیر پرور مرا

شیشه خاطر عالم همه از یک کهر است | بذل خویش شکست آنکه ستم کرد مرا

شمار و بمن آن نور فتم در دفتر | کرد چون نقطه بیرون شده فر مرا

در بغل شیشه باده چرا میگیرم | باریده شده شدت این دل بی در مرا

زیب دستار کند چون گل و سنبل و بهی

هر که در کاشن معنی بکف آورد مرا

جان بجانان کی رسد جانان کجاو جان کجا	ذره است این آفتاب آن این کجاو آن کجا
دست ما گیر و مکر دوراه عشقت جذبه	دور نه پائے ما کجا آن راه بی پایان کجا
در لب یار است آب زندگی با حیرتم	خضر میرفت از لبی سر چشمه حیوان کجا
ترک جان کردم نهادم با بصیرای طلب	نادرین وادی مرا از تن براید جان کجا

چون جرس با ناله عمری شد که ره طی میکند
نارسد و هپی بگرد محفل جانان کجا

جوانی مکدر دیار ب بکام دل جوانی را	که سازد کامیاب از خویش پیر ناتوانی را
بقتل کوشی ای زیبا جوان من درین حیرت	که از قتل کن پیری چه خیزد نو جوانی را
تمام مهر بانا ترا بخود ناهربان کردم	بامیدی که سازم مهربان ناهربانی را
چه باشد جادوی ای سرو سرکش در کنار خود	تذرو بی پناهی قرص بی اشیا بیانی را

سکن از ابر بر جان و هپی آزرده جان دیگر
کزین افزون شاید جست جان خست جان را

مهر خسار و مه جبین شده	آفت دل بلای دین شده
مهر دمه را شکسته و دوق	غیرت آن در شک این شده
دل ز در بستم طبع جو بسمل باز	بهر قصد که در کین شده
پیش ازین دوست بوده ایم از مهر	دشمن من کنون ز کین شده
من چنانم که پیش ازین بودم	تو ندانم چرا چنین شده
نشینی چرا دمی با من	کر نه با غیر بمنشین شده

خزله گفته و کرد و هپی
که سزاوار آفرین شده

قبله کوی تو در گاه نیاز ست مرا	طاق بروی تو محراب نماز ست مرا
دود آسمی که برودن از دهنم می آید	عجب نیست بدل سوز و کد از ست مرا
همه حال دل من در نظرش پنهان نیست	که بطرف کاهی محرم راز ست مرا

کر بند نه خود آن دور امید چه غم
در که فیض سحرگاه جوباز است مرا

منت ساقی و سطر ب نکشم چون د هپی
اشک می نانش من نغمه ساز است مرا

قطعه

کرفاش شود عیوب پنهانی ما	ای وای بخت و پریشان ما
ما غره بدینداری و شاد از سلام	کبران منتظر از مسلمان ما

در حرف با

بلب جوی نشین آب روان را در یاب	همچنان رفتن عمر کنه را در یاب
راستی سخن پیر چو تیر است عیان	اندر خم شدن منت گان را در یاب
طاس کر مایه که هر دم بکف ناپاکیمت	انچنانست هم اقبال جهان را در یاب
کل و غنا بچمن آمده با اکاست	در بهار آن همین رنگ غر را در یاب
فرصت یکدمه و هر بود و زود گذار	بقرار آمدن باد و زان را در یاب
دام عصمت یوسف شده از دست که چاک	از پس برده چنان مکر زان را در یاب

ز سینه خامه د هپی. نوا پاسه غم
نغمه دور روان و صفها را در یاب

بسیه روزی فکر خط جانان امشب	دل سو دا زده شد و اله و حیران امشب
من بتار یکی بجز آن شمارم انجم	بکدام انجمنست آن نه تابان امشب
شد ز آشفگی طیف خیال ز افش	همه در دیده من خواب بریشان امشب
بظلمت رفت و شهبا آمده بر دیور قیب	شرری جست کز آه دل سوزان امشب
تا بصبح از غم بجزش چو چراغی بودم	بدل سوخته و دیده گریان امشب
یاد کردیم خیال مه کنعان را	بود کاشانه ما کلبه احران امشب

روشن از روز شود بزم نشاط و هپی
ساغری کرد در آن مهر در خشان امشب

در حرف تا

دوغ غم و حس بکل تر بر ابر است	این زخم و پذیر مرا سبر بر ابر است
کی آینه پاره بسیم است یکبار	آینه را مگو که بان بر برابر است
اورد چه خوشنماست بر آن روی تابناک	انجا بلال و مهر منور بر برابر است
انرا که کرده چشم سیه مست او خراب	طرف نگاه و گردش ساغر بر برابر است
سنجیده شد بکفه میران مهر و ماه	حسنیت بیوسف ای مهر او بر برابر است
کر میکند نایش هم و دوشی و قدت	از سرو این معامله نادر بر برابر است
دشنامهای تلخ ز شیرین است مرا	در جاشنی بقند مکرر بر برابر است
دوری ز جوی لطف کریان بهشت ماست	چون آب رود بچشمه کوثر بر برابر است

و هپی چراغش کنی کان سینه را
اکنون که قدر خاره و کوهر بر ابر است

دوش دیدم سالکی را روی برد یوار داشت	خوب فهمیدم که بانهایی خود گاه داشت
سیر سر تابای خود در بخود بها کرده است	بی سرو پای که گشت از خاره و مود ستار داشت
لابق و لب تکیه های نیست این دیر خراب	خانه پرد از محبت کی سر مهر دارد داشت
نیست پرواز بلند بر اثر دور بال او	مرغ این گلشن هزاران آشیان بر خار داشت
شهر گنای نداده سوز یاد و زده	ر مهر و این ره کجای توشه بار هوار داشت
چشم پوشیدن بود عین صواب از هر چه هست	دیده کو خاییده میباید دل بیدار داشت

فارغ البالی شود و هپی خموشی در جهان
در قفس دیدم که طوطی جای این گفتار داشت

ز غمزه چشم تو یک تیر در کان نکذاشت	که اول از دل مجروح من نشان نکذاشت
ز بهر فاسی کل بود مرغ دل آگاه	کز آن بکلین این گلشن آشیان نکذاشت
ز شوق دیدن آن کل ستم نگه که شدم	و ضایع خنده یوار باغبان نکذاشت
ز ناز بر دل پیر و جوان درین محفل	که ام داغ که آن نازنین جوان نکذاشت

رسید کار بجایی که یار نکذاشت
از لطف بر دل من دستی و آسمان نکذاشت

شکایتی ز سکانت نبود و هپی را
باستان تو اش جو را سببان نکذاشت

هر کرم امید و بیم از وصل و هجر یار نیست	عاشق حاشی مرا از وصل و هجران کار نیست
هر شب از افغان من بیدار خلق پاچا سود	انکه باید ناله امرابش بود بیدار نیست
گلشن کویت بهشت غرمت اما درینغ	کز هجوم زانیکت بابل درین گلزار نیست
در حریمش بار دارم ایکنه در بیرون در	کرده ام جانا چو آید غیر گویم یار نیست
هر کجا کلچره بینم رقیبان کرد دوست	در گلستان جهان هرگز کل بختار نیست
جایگاه به پیما و فراموشی ز خلق	بهر از بزم شراب و خانه خمار نیست

سر عشق یار با یکا نکان و هپی سکوی
کوش این ناآشنایان محرم امرار نیست

غزل منیل که بصدر اعظم مرحوم راغب یاشاداده است

خورشید از آن بفرق فلک افسر زار است	کز روی مهر بانی خود ذره پروار است
از سوزهای غم هنرم شد ز دل بدید	خوشبوی عیبر ز بحر با حکر است
بخت بدم که نیش خرم و دوز شب از آن	برنده عقر بست چه طالع چا خوار است
اید ز بخت دل دانشوران برون	ان نظم آید که همقدیر کوهر است
کوید صریر خامه که و هپی ز من شنو	بخت سیه نوشته فرق سخنوار است
از بخت تیره شکو پیبوده نار است	اکنون که وقت قدر شناسی داور است

مار ابر غبت و کرمش کامران کند
صدری که راغب هنر و اهل پروار است

حرف غمت از دهن ما جست	با آتشی از دهن ما جست
رو جانب دام یا قفس کرد	هر مرغ کز آشیان ما جست
یک یک ز نشان فراتر افتاد	هر تیر که از کان ما جست

آتش بسپهر زد شراری	کز آه شره نشان ما جست
غیر از که شنیدار عشقت	هر خفته مکر از زبان ما جست
زینسان که رود نسیم بر کل	تیر تو از استخوان ما جست

و بهی جو شراره که ناکاه
ز آتش جعد از میان ما جست

قطعه

این جرخ که آبکینه رنگ آمده است	با اهل دل از ازل به شک آمده است
یا شیشه دل از دینک آمده است	یا سنگ از دینک آمده است

دیگر

جام طربم ز بخت آشفته بر بخت	اشک از مرده ام چون در نافه بر بخت
دردا که ز شاخ در گلستان مراد	کلهای امیدم همه شکفته بر بخت

دیگر

بامی که در خم شکسته رنگ آمده است	هفت اختر و شش جهت به شک آمده است
بر مرغ دلم که آسمان دگر است	این قفس فراخ تنگ آمده است

دیگر

دروادی عشق کز جهانی دگر است	ارضی دگر است و آسمانی دگر است
هر قافله راه درین بادیه نیست	این بادیه را کاروانی دگر است

دیگر

کل راز نشاط می ناسی بود دست	هر مرغ غزلخوان خراسی بود دست
هر شاخ کلی ساقی امینا بکفی	هر لاله بیال شرابی بود دست

دیگر

کلزار و دست و مطرب و مهتاب است	عینش و طرب ناده و غم نایاب است
دلمر بکنار و ساغر باده بکف	جسم بد آسمان مکر در خواب است

دیگر

دیگر

شادی و طرب بعهده مانایاب است	در ساغر ما بجای می خواناب است
زین و رطبه نمیری برون رخت ای دل	طوفان و شبست و کشتی و کرداب است

دیگر

این یار که طرح مهر بایاران ریخت	از دیده یاران ز غمش باران ریخت
دیدم چگونه دم زد ز وفا دل	آخر بچه سان خون وفاداران ریخت

دیگر

در باغ طرب نهال امید که گشت	کز باد غم آخر گلش آشفته بگشت
ایام شباب و عهد شادی افسوس	چون باد بهار آمده چون برق گذشت

دیگر

از عشق که زداست بر لبم هر سکوت	هر دم رسدم بردل و جان قوت و قوت
من بنده عشق و مذهب و ملت من	عشقست علی ذلک احمی و امو

در عرفنا

چونقل بوسه نباشد بود شراب عبت	چرا کنم جگر خویش را کباب عبت
بمعنی خط و خالش کنیم دقتما	که بهر مانتوشتند این کتاب عبت
مکن پرده کیسور رخت ز من پنهان	بروی مهر منیر است این نقاب عبت
اگر بکنج خیال ترا نمی شاید	چرا بخانه دل میکنی خراب عبت
بستر دگران خمید آن مه امید	نمی روم همه شب از غمش بخواب عبت
ز گریه بار نیادر و این نهال اصل	بخل خشک همین داده ایم آب عبت
خوش باش که اورا کنی همین الزام	بمدعی معاند مدد جواب عبت
یک قطاره فناست جهان را فیهید	بست دیده خود را چنین حباب عبت

بست ناله جانور عاشقان و بهی
بزم یار نوای بی در باب عبت

در حرف جیم

دلم بنا و کز کان او چو شد آماج	چرا بنفشه تا تار میکند تاراج
چنان با ملقا کودک ز مادر چرخ	نذیده پیره زن دهر کشته تابازاج
بدر عشق حکیمان گفته اند همه	ز وصل یار دگر نیست آزموده علاج
امید بوسه کنم من ز شوخ منبج	که او هنوز بنایان نداده است خراج
مکن بکعبه دلهما خراب تانوس	بخش قافله سالار موکب حجاج
تسل دل حاسد ز مقلان نیست	که بهر دولت ایشان بگوید استدراج

کسا در سخن جا بلان رسد و بهی
همیشه کاله عرفان بود بقدر و رواج

در حرف حا

هست پنهان مهر باد پرده اسرار صبح	روشنست انوار فیض از مشرق دیدار صبح
از مرشب تا سحر آه عزیزان میوزد	میکشاید زین صبا گلنچه گلزار صبح
عکس انوار تجلیها در آن صورت تماست	چشم شخیران بود آینه رخسار صبح
بگذرد از پر توغالی دروغ بی نبات	کز فروغ صدق باشد روشنی در کار صبح
تا بکلی خواب فراموشی تراشب و در گذشت	گشت از موی سفیدت آشکار آثار صبح
در دل شب بیا پیش اشک بشیانی تو هم	زاله افشاست هر جا بر رحمت بار صبح

منت ساقی مکش بر صبوحی هر سحر
جام خورشید است و بهی ساغر شراب صبح

هر صبح با کشادگی دل کشم صبوح	باشد مرا ز در که پیر مغان فتوح
من بند پا گرفته ام از پیر میکرده	با نصیح زاهدان نکم توبه انصوح
در عاشقیست زندگی جاودان مرا	چون عشق نیست وای مرا گشت عمر نوح
بیوده است کلفت تن پروری ما	همان بی تکلف این خانه است روح

دل را چنین سانه سر معنوی

و بهی ز فیضهای باد میکند سنج

مطر با بزم مراد دور روانست قدح	که بود راحت ارواح چه جانست قدح
با کدیان دهر جوش نشاطشاهی	دستخوش جم و پرویز جهانست قدح
غنچه تازه چه خوبست بشاخ کلهما	در کف ساقی گلچهره چنانست قدح
حیف باشد اگر آن زاهد بد خوش کند	که دعا کرده صد پیر مغانست قدح
خبر بوسه لعل لب دلدار دهد	بسلام از دهنش مرده رسانست قدح
نیست بیوده جایش که بصد چشم مدام	برخ ساقی کلر و نکرانست قدح
کاشن میکند راهست بهار جاوید	که کل فصل زمستان و خزانست قدح
انجمنها ز سبک روی او خوشحالند	کر چه با مسمری رطل کرانست قدح

با یالم ز خمار غم دوران و بهی
که درین بزم بدست دگرانست قدح

در حرف خا

کرد بزم عیش ما را شورش ایام تلخ	جامها نوشیم از غم صبح تلخ و شام تلخ
سینه را پر شور میسازد که غم هر دم چنین	میچکد از دیده ما گریه آلام تلخ
در مذاق عاشقان با جاشنی دیگر است	از لب شیرین جانان کربود و شام تلخ
بوسه آن نو نهالم لذت نوباه داد	کر چه میگویند باشد میوه های خام تلخ
ز هر پای چشم شوخش را شکر خواش برود	باشکر کرد کوار اگر شود با دام تلخ
بگذرد از من آن لب شیرین را جان میدهم	ز اهدا آید بدل این بند بینگام تلخ

شکوه از غم نیست ابل در در او بهی جومن
می نباشد در مذاق رند در د آشام تلخ

در حرف دال نظیره بصائب

کی دل آ که ز سوی دیده روشن میشود	این شمایی خانه مستغنی ز روزن میشود
مهر و دشنه دل ندارد از غم شبنم کز ند	در چراغ سینه صافان آب روغن میشود

هر که چون موری بخزند ی گزیند کوشه
حاجت زخم دگر نبودستم گیشا را
در روی کواز سبکباران بود در کاروان
کردین چون غنچه تصویر داری بسته لب
بیشه کردون شکست شیشه های طبع ماست
همچو عنبر نعل در آتش بود اهل هنر
نیمه از زن بکشمش به زخم من میشود
نیش آه پایمالان خار و امن میشود
در شبستانها چراغ چشم رهنر میشود
نوبهار یخزانت رنک گلشن میشود
زنگی خود بین چنین آینه دشمن میشود
سوز بادرسینه ام از دانش من میشود

گر چنین صائب بود افکار و هپی دور نیست
پیر و نادلان استاد هر فن میشود

این هم نظیره با اوست *

بزم امشب مکر آن آفت خونخوار می آید
سپند شعله جواله شد از بسکه دلسوزان
بیاد حلقه زلفش اگر از خود روم یکدم
چراغ از مسیحا میکشد و نخست عشقش
صبا از طره اش بوی که ملک چین را آورد
بدو همچون کل تر رنک و بوی برک هستی را
که بوی خون ز جاک هر در و دیوار می آید
نمیدانم که امین آتشین رخسار می آید
برون از هر سیر میویم هزاران مار می آید
علاج در دمازان دیده بیمار می آید
هنوز از عقد های نافه تا تار می آید
که در کلزار عالم آدمی یکبار می آید

چو خورشید آنکه هر شب یکدو ساغر میکشد و هپی
ز جیب صبح با پیمان سرشار می آید

بتان نخست چو در دلبری میان بستند
دعا از نرنگه کردم تو چون راند
فغان که مدعیان از جفا بردن کردند
مکر میان بتان و وی آن صنم دیدند
باشیما نه بستند عند ایسان دل
در آمدند زهر سو چنانکه کلچیان
میان بکشتن عشاق ناتوان بستند
بروی من همه دو های آسمان بستند
مرا از شهر تو در راه کاروان بستند
که اهل صومعه ز نار بر میان بستند
اگر دور و زورین گلشن آشیان بستند
در چمن همه بر روی باغبان بستند

جفا گشان سخنان داشتند با تو ولی
چو هپی از ادب عاشق نهان بستند

* نظیره شیخ سعدی *

ای پری چهره خود اری از نمان تاجند
محرّم گلشن بزمست همه غیر از من زار
بتمنای و صالت همه شب تاب سحر
زلفت از باد صبا سلسله جنیان تا کی
تا کی دست من از حسرت دیدار بسر
نیتتم یوسف کنعانی و در مصر عزیز
بفش جیرتم از دیده خون افشاست
جای رحمت کرم رخصت دیدار دمی
تو بخود سازی و مادیده حیران تاجند
من و محرومی از ان سیر گلستان تاجند
سیل اشکم رود از دیده بد امان تاجند
عاشق سوخته ات بی سرو سامان تاجند
تو باغبان چنین دست و گریبان تاجند
با من این سینه پر کینه اخوان تاجند
نیست در یاد و در او این همه طوفان تاجند
من دلخوشده را طاقت هجران تاجند

بلبل و قمری این باغ نوا یاب از تو
بینوا تو بود و هپی نالان تاجند

* قطعه *

یک لحظه کسی که با تو دمساز آید
از کوی تو که سوی بهشتش خوانند
یا با تو دمسازم و همدم و همراز آید
هرگز نرو دگر برد و باز آید

* دیگر *

کی غم رود از دلم مکر می برسد
کی در شب غم کسی بفریاد دلم
کی جان بتن آیدم مکر دی برسد
از هم نفسان رسد مکر نی برسد

* دیگر *

گفتی بدلم از غم عشقت چه رسید
دلخوش شد و زده زده در دل نشست
وز دست دل دیده درین غم چه کشید
دل خون شد و قطره قطره از دیده چکید

* دیگر *

و قست دی از میان کناری کرد	کل آید و در چمن قرار ی کرد
خوش وقت کسی بود که مستانه بباغ	در بای کلی دست نکاری کرد

❀ دیگر ❀

خوبان همه عاشق و فادار کشند	بس بی کنه این قوم جفاکار کشند
ای دل سر خود گیر و ازین کوی برو	در نه دوسه روز دگری زار کشند

❀ دیگر ❀

دل باخته کم رنگی ماهش نگرید	بنشانی مژگان سیماش نگرید
در کلبن آرزویم از باتاسر	در دیده نکه کردن و آهش نگرید

❀ در حرف ذال ❀

مر است زان لب شیرین همه خطاب لذیذ	بود ز تلخی دشنام او جواب لذیذ
شد است مجلس با تلخ کر کنی مددی	بنقل بوسه لعنت بود شراب لذیذ
ز شور عشق دل سوزناگر اثریست	که میشود ز نیکو دکی کباب لذیذ
بفکر آن لب شیرین خفته ام امشب	که شد بیدار و خسته کشیده خواب لذیذ
چنین که زهر ندامت خورم دم پیری	گذشت عمر ز غفلت چو در شباب لذیذ
کناه اگر چه بد و قست در جهان شیرین	ولی بخوانچه محشر شود خواب لذیذ

اگر چه مجلس یاران خوش بود و هپی
مر است از همگی صحبت کتاب لذیذ

❀ در حرف را ❀

جامه دار ابد ای ساقی کلر و سرشار	تا بکی میکشم این درد سرا ز رنج خمار
نوبهار است روم سوی چمنها چون آب	بامیدی که کشم سرور وانی بکنار
من ازین باغ همین غنچه لبی میخوام	نیستم عاشق کلماتی جن میخوام هزار
هست از عنبر خالص بمشام بویی	بید ماغم کند آمیزش مشک تا تار
کر بخوانی که رخ ماه امیدت بینی	همچو نجم سحر ی باش بچشم بیدار

مکن

مکن اندیشه ز بردار شدن چون منصور	بهر حق کوی خود پرده ز پیشمت بردار
کرم بد منشان ز هر بلا گشت مرا	بهر تر یا کج حسان بهضم کنم منت یار
آخر کار فتادند بخاک خوار	دیده ام رتبه بلند ان جهان را بسیار

نیک و بد را همه از بخت شناسم و هپی
نکنم شکوه پیروده ز چرخ غدار

در خرابات معان نشین ز دوران غم مخور	کر بود این کنید فروزه ویران غم مخور
نقد عمر کل چو صرف خنده یکروزه شد	کر نمی باشی درین گلزار خندان غم مخور
خون دل خوردن بود بهتر ز خوان خسروان	در کردایی بهر نعمت نامه الوان غم مخور
همچو یوسف با عزیز ی بگذری ایام را	یا کد امان شوز تنگیهای زندان غم مخور
بوی پیراهن رساند کلبه احزانرا	هست چون بیک صبا از ماه کنعان غم مخور
در وصال یار از بیم فراق این مباحش	با امید وصل دل خوش کن ز بهران غم مخور
شکر کن کر میثوی محسود کان هم نعمتست	در خور غم نیست از طعن حسودان غم مخور

نوبهار آمد بگلشن بر آب جوی نشین
باده کلر تک خور و هپی بخوبان غم مخور

❀ قطعه ❀

چشم بیدار و آخرم خفته نکر	آشفتم ز بخت آشفته نکر
در کلبن آرزویم از باتاسر	بر مردکی غنچه اشکفته نکر

❀ دیگر ❀

باز آو کج فرقم فردنکر	واز در و فراق بهره ام زردنکر
از مرگ دوا می در خود میجویم	بیمار نکر دو انکر درد نکر

❀ دیگر ❀

ای دوست اسیر دشمنم فردنکر	وز دوری تو چنین رخم زردنکر
حالم تبه از طالع نامرد بین	روزم تبه از آخر شب کردنکر

دیگر

ای کل زلی قتل من خسته جگر
چون سرو کمر بستی و ترسم که اگر
یعنی کفتم چو لاله آغشته بخون
دیر دهمه ارغوانت از تر کس تر

در حرف زدن

مردمی را نشود غمزه شوخس همراز
از سر کوشش اگر سوی بهشتم خوانند
در چنین شهر چه سودست ز دیوانگیم
چون کند ناله عشاقی حزمین بیدارش
مشو از دیده خسبیده شو خوشس ایمن
سوی میخانه روانیم تو مار بکنار
روشنست اینک بلایای بلند ی بقفاست
شد خراشیده ز ناسازی زاهد کوشم

که نکند او بود از کسانرا غماز
نردم کر بروم زود همی آیم باز
کودکی نیست که باشد بستم سنگ انداز
آنکه خوابیده بصدناز و نوای شهناز
بهر تخیل بود و دخته چشم شهناز
زاهد در صف زندان نشود پیش نماز
کی رها یافته شد شمع سرافراز کاز
مطر با بزم مرایی خوش نغمه ساز

جوش عشقت همه نشسته نظم و بهی
که چو حافظ شده ام مصت شراب شیراز

در شیراز گفته است

مرا از اصفهان خوشتر نماید کشور شیراز
بگلشت مصلای ندکی تازه می بخشد
نوامی عاشقان باشد بیابان و کشتابلیل
شمیم جفته کیسوی جوانان دلاوریش
بجنبشهای رقص و عشو سازی بر زمین آرد
بلند است آنچنان هم کردن بلبل و خوانش
چنان نبود در انجام دمان بیهوش از حیرت
روان شد اشکها از دیده ام چون جوی بکناباد

که دیدم ناز و خوبی را از زون و در بلر شیراز
ز دست ترک شیرازی می جان پرور شیراز
رخ خوبان بود آنجا کل رنگین تر شیراز
خوش آمد در مشام من ز مشک و عنبر شیراز
ز کرد و ن جگه ناپسند را باز یک شیراز
صفا بخش زانرو نشسته بالا سر شیراز
که باشد هر پسر مستانه ز دخت شیراز
بیای سرو قدان تابصر از در شیراز

خیال و کشم و بهی بایران هم مسلم شد
رقم داد از سر کسین بدستم داور شیراز

قطعه

بر داشته شد نقاب از دختر ز
دیده شده شد آفتاب از دختر ز
شهریست بر انقلاب از دختر ز
زیبا سر آن خراب از دختر ز

در حرف سین

از غم آتش چرخ تو چنانم که میرس
بکسله رسته شو قم بهراس خنجر
خوب فهمیده ام آسایش در ویشی را
کعبه کوی ترا خویش و سامنم شاید
نتوانم که برون آورم از لب پاسنج
همسر کوه بلندست علو قدوم

همه شب شمع افروخته جانم که میرس
تاره یوسته آن موی میانم که میرس
تکیه در خاتمه پیرمغانم که میرس
من درین بادی چون یکم روانم که میرس
باغم دهر چنان بسته ز بانم که میرس
آنچنان بر دل حساد کرانم که میرس

خیال شکر بوسه لعلش و بهی
تر زبان طوطی شیرین میانم که میرس

فکر آن قدیمی سرور و ان مار ابس
باب خشک نشینم بد ریاض صدف
هر بهاری که رسد هست خزانش در پی
همچو کلچین همه دست درازی نکنیم

همچو قمری ز غمش آه و فغان مار ابس
قطره چند ز نیسان بد بان مار ابس
عبرت از شادی دانه و زمان مار ابس
غیر ازین جنتان جهان مار ابس

سخن تازه دهد ذوق جوانی و بهی
پیر کشتیم اگر طبع جوان مار ابس

قطعه

در کشور عشقت دیاری که میرس
در کلشن حسن کلهزاری دیدم
دوشینه مرا افتاد کاری که میرس
در بای دلم شکست خاری که میرس

در حرف سین

در جهان با سینه صد جا که همچون شانه باش	سر بهم پیوسته کیسوی هر جانانه باش
سایه است کرد بفرق باد شاهان سایبان	بال همت باز کن همچون همایی لانه باش
سینه بی عشق را بنیاد آبادی کجاست	هر کج شایگان بادل ویرانه باش
تا نیس از ترانده دور ان پایال	بور یای صفه آسایش میخانه باش
جویها جو شیده هر سوز از غرض تو بهار	در چنین وقتی تو هم بانقره مستانه باش
راز عشق خویش را بلبیل ز نالش فاش کرد	بادل پر سوز بی و از چون پردانه باش
جو هر خود را چون جان رنگ دلجویی بده	گر نباشی ساغر می سبزه صد دانه باش
خویش را بر نشسته سرشار کن مانند می	که بمینا ز پرور که در دلق بیانه باش
پیوه دنیا ای دون پسمانده صد شوهر است	دست شوی از مهر او با همت مردانه باش
از بی خویش و تبارت خویش را رسوا کن	آشنای خلق شو از قوم خود بیکانه باش

این جواب آن غزل دهی که صائب گفته است
هر کجا دام تماشایی که بینی دانه باش

کنند کرد سنگیری تار کیسوی بر شانش	دل افتاده بیرون آید از چاه ز نخلانش
بیاده چشم آن لیلی که رفتم بصرای	که از مجنون گریزانند با وحشت غزالانش
غمیدانم چسان خود را پانده آن مه کنعان	رسد روزی اگر این دست کو تا هم بدمانش
بگلشن بشویم امروز ناله ما فرو تر شد	سکر دیدند ناکه عند لیسان روی خندانمش
ندیدم میر بانی همچو این چرخ سیه کاسه	همه از خوردن منتش سیر است مهمانش
چو راغب هست در عالم بکالای سخن دهی	چرا اکنون فروشی پیش نادانان از زانش

فروغ مهر و مهر و روز و شب از عالم بالا
بخاک در کفش افتد ز بهر بوس دمانش

قطعه

بمیر سز ز غمها شوی کر بهوش || ز من از موده دو اسیر بکوش

بسوی چمنها کنار سبزه بکیر || بخوبان شراب پیالی بنوش

در حرف صاد

آن مه رقص چون دامن نشان آید برقص	دل ز شوقش می طپد از سینه جان آید برقص
چنگی ناپید را مشکر بود در بزم او	باد ف خورشید و ماهش آسمان آید برقص
چشم شوخش که نگاه سرمه ریزی میکند	همچو کرد باد ملک اصفهان آید برقص
هر شمع از سوختن پروانه را کی هست باک	بر سر نار غمش عاشق چنان آید برقص
با کرانجانی خود این زاهد سالوس هم	از دویک پیانه دامن در میان آید برقص
شیده انگیر مست هر حرف چنین با نازکی	کز بیان جنبش جانان زبان آید برقص

خانه و دهی بدستش آن لی خوش نغمه است
کز نوای رو جنبش او جهان آید برقص

قطعه

لی و س مطرب و ساقی رقص || همه آماده و یاران ز خواص
بلبل و جوی و جمن هم تنها || چشم بدو در این مجلس خاص

در حرف صاد

کوشش تن پروری نیست ز انسان غرض	تن چو ز خاکست شد پرورش جان غرض
توبه ز میثاق و زود شکن زاهد	بسکه ترا نیست از توبه زندان غرض
غزوه جلاد اوتیع ز ابرو کشید	کشتن عاشق مکر هست بجانان غرض
خاطر عشاق را جمع سازد چو باد	بیست ندانم ازین زلف پریشان غرض
کردش پیانه و جنبش مستانه است	رند می آسمان را از همه دوران غرض
بهر تماشای آن سرور و ان شد چو جوی	نیست بافتاده اش سیر گلستان غرض

خسروی خویش را عرض بکاسه کند
در نه بوی دگر نیست ز دیوان غرض

قطعه

باطول و عرض در دل خویش کرد عرض
بهر خد اکنه بود که نمیدست
بچاره که بر شد از آتش مهوارض
بر کردنت ادای دو یک بوسه است فرض

در حرف طا

چون کلف تیره بر روی چو ماه است خط
مصحف حسنش بر از نکته بار یکماست
روشنی چشمه خضر بظلمت بود
حسن کلو سوز او خانه دل را بوخت
سینه سفید از من روی چو گل سرخ رنگ
صفحه رخسار را رونق دیگر دهد
صفحه امید را نقش سیاه است خط
نیست ز معنی تهی جای نگاه است خط
اهل روان بخش را نور سیاه است خط
از اثر دود آن آتش آهست خط
آن چمن عشوه را سبز کیا است خط
بسکه طرا از نده رفته شاه است خط

صورت حشر است از آن چهره بوهی عیان
حسن عمل عارضش رنگ کنا است خط

قطعه

مصحف روی تراوانه خال است نقطه
آیت حسن بخوانیم از آن بی کم و کاست
هم کشیدند بر او بسمه خوب ز خط
نبود در قلم احسن تقویم غلط

در حرف ظا

هست از خوابان مرابار بخش اغیار خط
حاشق پردر و فرسندست بایاد لبش
ما بسیر زلف بچایج او خواهشگریم
بهره نبود بر اید از فروغ حسن او
دل بسندی نگاران نزد ما با جلوباست
با حواسم هر یکی را از خیالش هست ذوق
نیست نزد عنده ایسان از کل بچار خط
میکنند از صحبت دارد دل بیمار خط
دیگر انرا که نباشد از نگاه مار خط
کودکی مییابد از خورشید بر انوار خط
غافلت انکس که کرد از صورت دیوار خط
دیده تنها میکند از لذت دیدار خط

نظم دهبی را که سرخ سخن داند که است
کی بناموزن طبعان بخشد این اشعار خط

قطعه

مرا دیده جانانه هست این ملحوظ
کسی کند نکلی سوی من بنمزه شوخ
که باشد از نظر مردمان بد محفوظ
شوم بحسن نظر های او قرین محفوظ

در حرف عین

هر که میباشد بشه با دل سوزان چو شمع
روشنست باشد که زود انجام کرد در فتنه
اهل دولت را بشه با خواب آسایش کجاست
بر سر فانوس شد پروانه سرگردان دریغ
انکه شد امشب چراغ روشن بزم دگر
ساقیا با شیراغ جام بلور است شنبی
میکنند در بزمها سیر رخ جانان چو شمع
کرشوی بالانشین در محفل دوران چو شمع
بر سر تاج زر خود میشود لرزان چو شمع
آن رخ بر تاب را از نامکن پنهان چو شمع
من ز بهر ش بوده ام بادیده گریان چو شمع
کلبه تاریک مار اباش نور افشان چو شمع

بر تو گفتار دهبی انجمنه را اگر فتن
روشنی باید از آن هر شب دل یاران چو شمع

قطعه

بسر زلف تو شد دلها جمع
رحم کن بهر بریشانه ما
تا یکی خود نشو با ما جمع
بتو باشیم همین تنها جمع

در حرف ضین

من نمی کردم ز تیغ غمزه او جان دریغ
کشت از تاریکی خط اهل جان بخش نهان
چون کتان با سینه فرسوده ایم از حسرتش
اشکهای خویش را در شوره زاری ریختم
می بزم دیگران نوشد چنین بیهوده من
کشم از قریب بانیان عید گاه جلوه اش
در کناره جوی اشکم سردی جای کرد
کردم و مکش نگاهش را از من جانان دریغ
تشنه لب ماندم بازان چشمه جویان دریغ
روی خود ننمود ما را آن مه تابان دریغ
دانه حاصل نشد زین رنج باران دریغ
سینه را از آتش عشقش گم بریان دریغ
روی آن مه را ندید این دیده حیران دریغ
من همین بیهوده کردم چشم را گریان دریغ

کی رها ند اهل دانش خویش را از نیش غم || در کف خارا ست دامان کل خندان درین

بود و هپی را بکنج و لبران بهتر ز کنج
بادل ویران بیرون آمد از ایران درین

قطعه

اهل دل باشد ملول از سیر باغ | بابلان نالان همه در خنده زاغ
کل کر بیانچاک همچون عاشقان | مینماید در دل هر لاله داغ

در حرف فا

عشاق در کز که جانان طرف طرف | بر راه خسروان چو که ایان طرف طرف
بهر سلام آن شه خوبان فتادگان | صف بسته اند و اله و حیران طرف طرف
استاده اند بر لب جوی چو سردها | اکنون بیباغ عشوه نمایان طرف طرف
ماهیم رویم با تو بسوی برای عیش | رفتند عاشقان چو بخوبان طرف طرف
مشکی چو کاکل تو بچین و خطایافت | باد صبا که کشت شتابان طرف طرف
از چشم زخم کشته نکند آردیده اش | بایر و نیزه آن صف مزگان طرف طرف

و هپی بنو قماش سخنهای من روند
سوداگران کاله عرفان طرف طرف

قطعه

آنکه راهست دل چو آینه صاف | نکر دهم بدیده انصاف
بهر انشا و شعر من گوید | به زانار صائب و و صاف

در حرف قاف

شد لوح سینه ام همه فصل خطاب عشق | از خط و قال یار نوشتم کتاب عشق
بوسه دگر دهد بر سر خوان در دو غم | باشد ز نخت نخت جگر با کتاب عشق
شبنم شوز شوق رخ تابناک او | کاید بیرون ز مشرق دل آفتاب عشق
بسیار هست بمنفسان همچون ولی | ناید ز ناله همه بوی شراب عشق

هر کوش آشنای نوا یس نمی شود | در پرده هاست نفه تار و باب عشق
کی میرسد بکنج فراوان در دها | معوره دلی که نباشد خراب عشق
در شوره زار سبز شود تخم آرزو | باران فیض یار دگر از سحاب عشق
چون موی ناتوان که همیشه بر آفتابست | کی رسته میشود دلم از بیج و تاب عشق
تا خویش را باین روی برد چنین | سحاب کشته است دل از اضطراب عشق
چشم کنده بایدت از بهر سیر یار | دشوار نیست ورنه کناد حجاب عشق

و هپی بمرغهای غمش لاله میکنم
کر همتی رسد بسرم از جناب عشق

تو بنداری بدوق وصل شادان میشود عاشق | نمیدانی که خرم دل بهر آن میشود عاشق
سر شکستخ فرا دست جوی شیر از آن هر دم | ز شوق اهل شیرین تو گریان میشود عاشق
کجا جمیعت خاطر بدور زلف مشکینست | صبا کر آور د بویش پیریشان میشود عاشق
مگر طاقت نیار و شوخی طرف نگاهش را | بصحر چشم بر چشم خزان میشود عاشق
ز تاب شمع بزم آناه تنها سوخت پروانه | بهمشوقش چنان یوسته سوزان میشود عاشق
بدست نا امید ی چاک سازد دامن خود را | اگر بیچاره باماه کنعان میشود عاشق

ندارد طاقت گفتار در نزد یکیش و هپی
چود و رافتد ز بزم او بشیان میشود عاشق

بالا تراز سبهر بود آستان عشق | بر عرش کنبد است مکر آسمان عشق
هر چیز باز بان خودش یاد میکند | هر ناشناس لیک نفهم زبان عشق
بارش چو تنک سرمد نخت سیاه ماست | بی ناله میشود جرس کاروان عشق
بنود بر راه در دو غمش توشه دگر | خون جگر خوردند همه مهر و ان عشق
رعنا کلیمت کو بگلستان دل رسد | رنگین بود همیشه بهار و خزان عشق
صد نخت کشته است جگر اهل در در را | یا قوتهاست آنکه نهان شد بکان عشق
خود را فسانه سازد و بسوی کوه و دشت | از قیس و کو هکن میشوند آستان عشق

بانه های ناسره چرت نداده اند || در نه بسته اند برویت دکان عشق

لاست هر زبان ز گفت و شنید او
و هپی مکر بود قلمت تر حمان عشق

قطعه

همین ز میکرده که نه طاق هفت طباق || امیدوار صفایست کاین دل مشتاق
ز دست ساقی سیمین ساق می بکشد || کند کسی سگم هم بگردن براق

در حرف کاف

خروش کریه استانه است کریه تاک || بیاید آکشی از فیض دیده فناک
بود دیده تر سبز گشت زار امل || که آیای باران بجوید این سر خاک
ز کرد سیلیم صاف تیره روشن شود || ز حادثات زمانه چه پاک بردل پاک
برای خنده بیکر وزه چون گل سودی || مشوز سوک درین بوستان کریه بیجاک
از ان همیشه روانم بسوی عالم آب || که سوز پاست بسینه ز شعله ادراک
فریب دشمن جانرا بخور بتز دیرش || چه سود زهر بود گر بصورت تر پاک
بحرف باده میالاز بان خود زاهد || دهان تانگنی پاکت با سر سواک
بفرهیمت بندیده گشتن بخیر || مرا چسان کند آن شهسوار در قتراک

ز آتشین سخنهای سر کشم و هپی
بسوزند حسودان چون خس و خاشاک

قطعه

در بزم تو غیر سوز دم ز آتش رشک || کلکون کنم چهره بخوناب سر رشک
آید ز دم رود ز چشم شب و روز || چون بی همه ناله چون مرای همه اشک

در حرف لام نظیره بصائب

چونر کس آنکه بغفلت کند نظاره کل || نکر دیده خود روشن از ستاره کل
درین جن نبود خنده بادل بی درد || نموده است زهر داغ آشکاره کل

هوا بوی صبا خوب و بلبل از شادی || پرند و رقص نماید بجار باره کل
بهار عمر که از نده خرمی دمیست || ندیده است کسی خنده دوباره کل
ز فیض پاک نهادی چو زاله صافه لان || با آفتاب رسیدند از کناره کل
بناله جست ز خوابش هزار زار امشب || دمیده است ز خاری در استخاره کل
جواب صائب رنگین خیال دشوار است || که خار و خسند هر رونق نظاره کل

بجای زاله ز گلکش کهر چکد و هپی
بود بگلشن تحسین کو شواره کل

این هم نظیره باوست

چینه مکر از پیر هنت دست صبا کل || هر صبح فشانند بکر بیان هوا کل
از حیرت نظاره این چهره کلکون || ماند بکف ناز تو چون رنگ مناکل
در گلشن جنت نشنا سیم کل از خار || کیرد نک ماز سر خار جفا کل
در صورت شبنم عرق شرم بریزد || زان عارض خوگرده بود غرق حیا کل
بلبل بچمنها نشنیده ست و ندیده ست || همچون رخ رنگین تو بکخنده مناکل
از نیش غم ابل هزار آسوده نباشد || در پنجه خار است باین حسن و بهما کل
مکشادین خویش درین باغ جو غنچه || کر غارت کلچین توان یافت و با کل
خوابیده دلان عقده زد دل باز نکرند || با فیض سحرگاه بود دیده کشاکل
جوید نم لطفی مکر از عالم بالا || هر صبح چنین باز کند دست و جا کل
بالطف سخن نرم شود سخت دلان هم || روید اگر از خار و بامداد هوا کل
پر سوخته آتش شو قیم جو بلبل || پیدا شود از توده خاکستر ما کل

تقلید بصائب چه خیالست که و هپی
رنگین سخن اوست بفرق شعر اکل

قطعه

بر کشته از شراب غم او مینه دل || مانند شیشه ایست که مملو مینه دل

آنجا خیال سرو قدش ریشه گیر شد || شکل صنوبریست از انرو بسینه دل

در حرف سیم *

بهر س اگر چه یو فاهم	چو از تو نکو بود جفا هم
در وصل چو بجز سوز دم جان	از درد بجانم از دوا هم
یکانه و آشنایان	یکانه کنشی و آشنایان
ای کل که ز هر کلی فروست	در حسن رخ تو در صفا هم
بیش که برم شکایت از تو	از خلق تر سسی از خدا هم
شد فصل بهار و بلبل و کل	در باغ بهشتند با هم
جانا ستم است اگر نباشیم	چون بلبل و کل بی باغ ما هم
بس تجربه کرده ام ندارد	آه سحری اثر دما هم

چرخ دهبی بینوادران کوس

شاه آمد و شد چنین که اهام

از اصفهان بشاهزاده ایران نوشته بود *

پیرسای کل زمین کز گلشن کویت چسان رفتم	چو بلبل زین چمن باناله و آه و فغان رفتم
نبستم دل بهر دیگران اما ز کوی تو	ز بس نامهربانی دیدم ای نامهربان رفتم
منم آن بلبل مهجور کز بیداد کلچینان	بدل صد خار خار عشق کل از گلستان رفتم
منم آن قمری نالان که از بس سنگ بیدادم	زدند از هر طرف از باغ غمت ای سرور و ان رفتم
بامیدی جوانی صرف عشقت کردم و آخر	به پیری ناامید از کویت ای زیبا جوان رفتم
ندیدم زان کل بیخار جز مهر و وفا اما	ز باغ از جو گلچین و جفای باغبان رفتم

سخن کوتاه بنا کامی ز جوهر آسمان و دهبی

زیار ان عجم دل بروم و از اصفهان رفتم

قطعه *

دل در خم طره نکار دارم || جان بسته فقر اک سواری دارم

ای عقل برو که با تو ام کاری نیست || دی عشق یا که با تو کار دارم

فرد *

همین نقد جیاتم مصرف بکنده میباشد || به عالم چون جناب موج دریا میستم

دیگر *

ندیدم راحتی در کسوت شاهی و درویشی || اگر باشد کان او را امید ی در کفن دارم

در حرف نون *

طعن دشمن شد فروغ کوهر عرفان من	سر ز شمع آینه کاری میکند در کان من
در خرابی دلم کوشیدنش پیوده نیست	کنج میباید حسود از خاطر ویران من
تیره طبعانرا کنم صافی ز روشن مشربی	سیل باشد شسته رود از صحبت عثمان من
بهره ام زینخت رویان خرمن بیجا صلیبت	تخم را در سنگلاخ افشاند چون دهمان من
آستین افشاندم از گلهای این باغ امل	خار غم و دستش کشید از گوشه دامن من
ابر بخت تیره امر اساختند از دود آه	میرساند سنبل از تخم سمن باران من
صورت خورشید روی در نظر دارم همین	نیست چون آینه سیر دیده حیران من
قامت کلکون قبای هست در دل ریشه گیر	سروها کلکوش میردیند از بستان من
چو هر تیغست پنهان تا بود اندر نیام	فار غمت از منت پوششین عربان من
عارض خویگرده اش از جوش می بیتاب شد	یشود زین موج آتش جوشش طوفان من
بند فقر کش بوقت بی سواری کرده است	صید بیتاب دلمرا آن سبک جولان من
از خیال دیدن لولوس آن دندانهما	آب کوهر میچکد از دیده کریان من
موشکافی کرده ام در وصف کیس ویش چنین	تار زلف چو شد شیراز دیوان من

خسرو و نظم که دهبی روح خاقانی کند

ضبط قانون سخن از شوکت دیوان من

از اصفهان نوشته بود *

بهتر است از چار باغ و نو بهار اصفهان || سیر این چار ابروان کلفه از اصفهان

در نهادند و عراق او نیکو مقام	میکنند عشاق در ایران قرار اصفهان
از سیه چشمی، خوبانش نشان دارد مکر	سرمد آهونگهان شد غبار اصفهان
به بیاعش به زفاف و لیران همسر است	غنیب خوبان بسبب تابدار اصفهان
این دل بی تاب را در سواد عشق گرفت	باسر چوکان زلف آن شهسوار اصفهان
سینه امرای بچنین آینه خانه ساختند	صورت زیننده هر عشو کار اصفهان

من چنان دانم که دهبی نیمه از وصف اوست
 کر عجم نصف جهان گوید دیار اصفهان

قطع

آینه دوست روی نیکوست بین	عکسی که درین آینه زان دوست بین
چشمی بکشا عکس که و آینه جست	عکس اوست نکر آینه هم اوست بین

دیگر

تنها همه عمر خون دل خوردم من	کز ناله چرا کوش تو آرزو دم من
چون منع سحر رسید شام اجلم	خوش باد شب که در دس بر دم من

در حرف داد

غافل از معنی حسن صورت خوبان شو	همچو آینه بکس ساده رو حیران شو
در چمنها غنچه بسته و خاموش باش	از کنایش دست بردور گلچینان شو
میرساند تیر از دور گانش بر دلف	در جوانی بی نصیب از صحبت پیران شو
جا پلان در زندگی خویش همچون مرده اند	کز زتنهایی بمیری همدم نادان شو
بافراخی عزیز میسرانی خویش را	همچو یوسف تنگدل از سیلی اخوان شو
ذره ذره جسم خاکی را بخور شیدی رسان	از کز انجاسه غبار خاطر دوران شو

اسب طبع نکتی برد از ان همه پسمانده اند
 بسکه دهبی در ره معنی سبک جولان شو

قطع

آن ماه که آفتاب حجاب می دارد ازو	وز شرم بر رخ نقاب می آرد ازو
ساقیست بر زم امشب و میثا بکفش	ابر است که آفتاب می بارد ازو

در حرف با

کنم از جلوه گاه او گذار آهسته آهسته	شوم تا سیر چشم از سیر بار آهسته آهسته
بگویش مر مر آهیم کند آزرده جانان را	که در کلشن وزد باد بهار آهسته آهسته
چو مهر از پرده ابریه شد عارض روشن	بر زیر کیسوان مشکبار آهسته آهسته
نشان داغهای عاشقانرا میکند وقت	خرامان میشود در لاله زار آهسته آهسته
بیای کلینی چون ز کس از دست کل اندامی	بکش بی چشم بکشا از خمار آهسته آهسته
مباد استکته از سختی دوران شاید ای ساقی	سبوار ابریم بایار آهسته آهسته
ندار در غشی صید دل آواره مارا	چو جولان میکند آن شهسوار آهسته آهسته
بشیب عزل زود آبی ز جاده سر بلندت کر	بود عزم فراز کوهسار آهسته آهسته

سر شکم رفت رفته جوی شده دهبی بامیدی
 که آید سرو قدی در کنار آهسته آهسته

قطع

ساقیای من زار بده	بکفم ساغر سرشار بده
که بکن نقل لبست در دهنم	که بلب بوسه زر خسار بده

در حرف با

اگر بکف کف ساقی و جام جم داری	بیای خم چو شینی ز غم به غم داری
بود عیار تو سنجیده در تر از دها	بین کراں قدرت اگر دم داری
ز ابر آه تو بار و کمر بجای سر مشک	اگر بسا جل دل بجا جویم داری
بکشتن من بیچاره چون نمیدیشی	دو ابروان چو تیغست چرا هم داری
ز بیج و تاب سر را زاده کی توانی بود	بدل هوای سر زلف خم بجم داری
ز مشکوه همچو کربان خود کنم حد جانک	رسد بدستم اگر دامن گرم داری

مکر بجانب شیراز رفته ه بی
که در خیال چنین شیوه عجم داری

روز و شب خون جگر بخورم از درد جدایی	ناگوار است بمن زندگی ای مرگ گجایی
چون در میان نرسد محنت هجر از شب و صبح	کاش از مرگ بیابان رسدم روز جدایی
هر شبم و ده دمی گایم دین بر سر راه است	تا سحر چشم بره نامم و دانم که نیایی
که گزارد که بخلو نک آن شاه در ایم	من که در کوچه اوره ند چندم بکد ای

بسته کاکل و زلف تو بوده ه بی و خواهد
از آن قید خلاصی نه از آن دام زبانی

❀ قلمه ❀

آمد سپه بهار و شد لشکر دی	بر شاخ مکر شکوفه چون انگری
زان پیش رسد خیل دی بر سر دی	در پای کل از دست مدد ساغری

❀ تارخ ختام این دیوانچه فله سیسی ❀

میکنم شکر و سپاس یزدان	بلذبانم که بگوید سه زبان
که دلم را بشکر گفتار	کرد چون طوطی شیرین بیان
نظم تازی و ده سه و ترکی	گویم از لطف خدای ستان
هر سه سخن رنگینم	شد چون آواز لیل و حسان
فارسی شعر بسندیده من	شده شک شمرای ایران
سخن ترکی اعجاز اثرم	غبطه ناوره کویان جهان
لیک از جور سپهر ناساز	یادم آزرده و زار و حیران
همه آثار بریشان اوراق	سالم بود بطق نسیمان
حمد لله که بجمع و ترتیب	فرستی یافته ام از دوران
شده ام دست درسی آسایش	بمطالع بخشش شاه دوران
کرم حضرت سلطان سلیم	کرد این طبع خرم را استادان

منتظم باشند بدو دانش	در جهان با شرف شوکت و شان
که مرتب شده بار غبت او	این پریشان سخن تازه زبان
سبستان سخن را و ه بی	زیب و رونق دهد ابر احسان

هر تارخ یکی آمد و گفت
خوب و ممدوح شد این نو دیوان

تم

Handwritten text in a cursive script, possibly a signature or a short note, located in the lower-left quadrant of the left page.

A small, faint handwritten mark or signature located near the center of the gutter between the two pages.

فلكا پریشتری اول نوره جمله نقد انجمله
شب میلادی روز روشن آسانو له عملو
نه بدر منجلید و کیم غزاسے بدره آماده
مثال آیت سیف اول مجلاتیغ پرتابک
خوشا نطق حیات افزای فیض می ربانی
صباحت بخش یوسف ال اقای پر ملا حیدر
مسمای حقیقی ذاتیدر انواع احسانه
دل پاکیزه سی دریای ادمام خدادار کیم
عجبی سدره دن بالاتر اواسه رفعت شانی
اوشاه نشاه قرب معنویک ملک رفعتد
رواد غاشیه پردوشی جبریل امین اواسه
دوشندی عبقری چرخ اطلس هکنه ازنده
نگاه ایلمرمی روسے ماسوایه بوبصیرتله
لواهی حمدله رایتکش میدان رستخیز
دو نیم اولقندن ایلمرمی ترددیه شکا هنده
سرایا سدر نهاده هکنه ازنده تواضعله
حصا انداز فرق دشمنان اولدقه راه میسی
عجبی خاکبای یار غاره رویال آیت
تزلزلدن برده جلک قصدی ایله چشم عدوانه
سرایا غار و خاشاکیل سدره راه اقدایه

که اسعادی شرفچشمند چشم شریادر
او بر بدر معلادر که قدیمی بولم معلادر
هلال ابرو لر س کویا یکی تیغ مجلادر
شعاعی آتش اند از سر مقدور امدادر
دم معجز بیانی سر اعجاز سجادر
که باروب حریم عصمتی زلف زانجادر
جمال باکالی مظهر اسماء حسناور
حدیث داپسندی نه صدقه در یکتادر
او قد منتها پایه کلمه تمانده طوبادر
معلای پای تختی قاب قوسین او ادنادر
او عبد مجتبی مد فو تنو بل تد لادر
که نقش پای رو نقش فرش عرش اعلاور
چو از اغ البصا و ل چشمه کحل جوهر آسادر
بیسالار خیل انبیا خیر البر ایادر
قرآمد نیکبش انگشت ایادر
نگار لور ایدر اشجار اگر چوبی سر و پادر
حقیقه مددکاری تایید است مولادر
هزاران سال او کیم آواره نیل تاشادر
عناکب تار و پود شوقله نایب دیادر
کو تر لر صفای باله حاضر مهادر

ایا کان کرم اول رحمۃ للعالمین سنہ ۱۱۱۱

کہ جو دورِ افئکت سرمایہ دنیا و عقباور

فضما ہی موضعہ کہ رومال انجمن مشتاقہ رغایت ۥ ۥ سپہر کہ قدنی خم ایلمن ہب ہوتنادر

بگویند مشتاقه رغابت   سه پهر که قدی خرم

ابتداء قصائد

بسم الله الرحمن الرحيم

تاج کهر بر سر نظم کریم

و موز عشق کی قبیل ز یو رحمن بیان یارب

لسان غیب و لسون تازیانم ترجمان یارب

مقاله اولیه پیرایه بخش افروبی معنی

مقصود ایلہ بنی سہو و خطا دن الامان یارب

✽ نعت شريف فخر الانبياء عليه افضل التحايا ✽

زهی نور مجسم آفتاب عالم آرا در
ضیای منجلی هر ذره ده اجزای عالم دن
عجب نور معظمه که خورشید جهان آرا
مثال آیت نور اول جمال عالم افروز که
فروزان بر تو قدر تلمه شکات امیده
او نور مجتهد در مطلع و الشمس ایلمه مقصود
تجلی ایلیوب آنست نار اقباسندن
زمینه سایه انداز اولمه جای تعجب

که مهر طلعتی نور جبین ماه غرادر
او مهرک التماعی مبداء ایجاد اشیا در
اوروی تابنا که نسبت به چشم حربا در
همان نور علی نور اولد یعنی کون کیبی اجلا در
ابد بوروز کارا وزره مصون بیم اطفادر
جبین و الضحادون نور پاش زیر و بالا در
اونورک جیب ساده ضیائیست میضادر
که اول ظلم الی هر تسر نور تجلا در

ادانوار محمد در فروغ روستا احمد در

ضیائی چرخه متد در زهی نور معلاد

مؤید ایلده احکامکی مهر بنو تکیم
جهانی بیت معبود ایلده کهرم ضلالتله
نیجه تجلیل اولماز بای اجلالک که عالمده
کواه انبیادرامتک عدلک مزکیسی
وجوهیل رضای حق مظهر سکه حقلده
اجل معجزاتک یعنی قرآن عظیم انسان
کوروب عدنان قحطانک فصاحت زبانی
نتیجه تالی انجیل و توراتک مزایا سی
هزاران تشنلی سیراب ایدریک قطره الطفاک
نیاب روزمره نوروش بالای سبطینه
آلوی یکقبضه فاک ضیافت ایتدک اصحابه
نجوم لمعه پاش ایتد اول و اصحابک
کمال رحم و شفقت او زره بین المؤمنین اما
شریف ابالدیر نجیون در کهمکه هر بری آنک
کلوب اول کعبه در کاهه ایتدی التجا آخر
بو عبد بر کناه کعبه او در کاهه ایدر مال
بن اول هبی عاصی یحیم جرم و معاصی یحیم
در بغاز کرد فکره بر نفس حرفیه تیوب محرم
زوالندن حیات بی ثباتک غافلیم حیفا
حضور که نهیج شرم ایتیم ای فخر عالم
بنم اول قیس بی سامان سودای مجازیکیم
سپیکارم که هر لحظه خیال خال جانانه
بلی مستغرق دریای جرم یار رسول الله

صلواتیله سلام در که اجلالک کویا
دیان موردن پیش سلیمان هادیاد

بروضه مظهر بنوی فرستاده است *

صاحبک الدلیل رویت الضحادر یار رسول الله
زمینه دوشمس جای عجبی سایه قدک
خطاب عزت لولا که مظهر ذات پاککدر
حیات افزا اولور دلتشنه صحرای عصیان
سرابا آل و اصحابک هدایت آسمانده
صدیق یار غارک حضرت صدیق از جمله
عبداللہ پیش خیر اندیشه اول فاروق اعظم کیم
شمسید و کاتب فرقان عثمان ابن عفان هم
سوار دلدل ذوذو الفقار اول مهر ممتازک
حسن ذاتنده احسن هم حسین دل سبط مستحسن
دو عالمده غنا و یردی بکاسر بایه عشقت
صفایان سرمد سن کوزدن چیردم عینه المم
مدد و کترین امتیک و هبی عاصیتک
آنی بی بهره دایمتک نه نمکندر که در کاهیتک

جمالک مهربرج اصطفا در یار رسول الله
وجودک پر نور خداد در یار رسول الله
ظهورک بادی ارض و سما در یار رسول الله
زالال شفقتک آب بقادر یار رسول الله
نجوم لمعه پاش ایتد اول و اصحابک
سرافراز کرده اولیاد در یار رسول الله
جهانده به شوای اتقیا در یار رسول الله
منور طاعت و کان حیا در یار رسول الله
در علم لدنی مرتضادر یار رسول الله
طرا و بخش خاک کربلا در یار رسول الله
غبار آستانک کیمیاد در یار رسول الله
او خاک پاک کحل روشنا در یار رسول الله
شفا عتد و سؤالی برکد او در یار رسول الله
عصاات مؤمنینه ملتجاد در یار رسول الله

صلواتیله سلام روضه جنت مثالکده
وزان اولقده همراه صبا در یار رسول الله

این همه را بروضه مظهر فرستاده است *

رسول کبریا خیر الوری یا احمد مرسل
سریر قاب قوسین او ادنی تحنکا هسکدر
سوار و فرزندک غاشیه بردوش ایدی جبریل

شفیع متفق روز جزا یا احمد مرسل
شهنشاه اقالیم رضا یا احمد مرسل
اید نجمه سیر معراج علایا یا احمد مرسل

دل آفرینش سر لولا که اید و ب مظهر
کل خویکرده رخساره بر آب و تابکله
مؤید اولدی تبلیغات ظهور معجزه
سنی حق رحمة للعالمین ایتدی بیله هم
حریم کعبه کو یکده سب بر نکا بولر
نه حکمتد که بره الساعه تاثیر احسانک
همان اول حق لطف فراوانکده و راجحق

صلواتیله سلامن شمساره ایدر دهی
مظهر روضه که هر دم پدایا احمد مرسل

قطع معراجیه

اول مفر کونینه اید و ب راهنفاق
قد رشب معراجی ایچون عید اید و ب جرح
جبریل ایدی بریک شتابان محمد
جدی فلک ایلد قران محمد

بطغرای محمد سید الکونین والتقلین نوشته شد

رسالت تختک سلطانید اول مفر عالم
کشیده ابروانی نورله دیوان باریده
محمد نامنه جگمش قلم لوح اوزره طغرای
شفاعت امره بولم جکر توقع غرای

وصف شهر یار آیین و تاریخ ولادت حضرت سلطان سلیم

محمد الله بن اشتر کوردی روی دنیا ده
جهان سرد و خرم ناعدم آباده کتمش غم
کوکل آینه سی کرد کردن اویله صافی کیم
صفال اول قدر کیم عید بر بالای عید اولدی
بو پای چو بولم بونوره مستانه لر نمیدی
فلک عالمده بر عالی ضیافت ایلدی ترتیب
سخای مایل اولدی طبع دونی بلکه کرد و نک
بو جیل کورن حیران اولور حسک تاشاده
فلک جور و جفادن هم شیانده بواشاده
او کون صفوت اولما زردی مرات مجلاده
شب و روزی مجده و عصر ک قدر و اعیاده
صفا کیفیتند در دکلده رنشته باده
توانکر بزل انما ده که الرخوان بنما ده
همان حاتم لور هرینه بزل عطا یاده

کزوب خوبان بالا قله افتاده بریرده
شکست شیشه صهبای تعریض ایلوب بربر
اسیر درد و محنت قالمدی لاقید اولوب هر کس
نیاسه کردی شمشیر ستم اما که محبوبان
پریشان برجم جانان ایچون بخون اولوب عشاق
مذاقن ایلدون اجر اکلوب شیرین ایلدن
شکار اولشدر و بخت غایب غرکوش ایتده یاران
گلستان جهانک بنقه آب تابی وار نمیدی
عجمی بلبل تصویر ایدر سه نغمه پردازی
بودمده نطقه کلمش صورت زیبنده لر کویا
بو صورتده نگارستان چینگ روغن بوزمش
بوزیب و زینتی بونقش تصویر دلارایی
عجب بولم شب زیبنده بی بولم چراغانی
هملین کور مدم اما کز نلردن صور مردم هب
قنادیل فردوزان انجم سیاره دن افزون
حیقوق ماهیه لر سیر ایتیمک بام فلک اوزره
سرای پادشاه عالمه آویزه قصیده
باقوب جرح فلک زینت باب همایونه
کباب اسه دل ماهی عجمی تاب خوندن
هنر اظهار اید و ب سحر آفرینان فکر و قتله
باقله صنعت نادیده حد و نهایت یوق
سهرک نجم کیسه دارنه تقلید ایلد هر کس
نجات ایتسون بر بد نظر دشمن دیونا که
تکلف بر طرفد رحا صلی اعلا واد ناده
نوله مستانه لر هر گوشه دن طاش اوزر زباده
بودمده حلقه قمری طاقلم سرد آزادده
قار شمع تیغ ابروی دربر سه چشم جلاده
طاغتمش عقابی کویا سرگیسوی لیلاده
کنار جوی شیرین بکله مک لایقنی فریاده
بو طوشان بجه لرا بیت گیر لر دست صیاده
اجلادی صورت دیوار دن کلک بواشاده
سراسر غنچه لر بولدی طراوت نقش دیباده
نرا کتله حرف انداز اولور مانی و بهزاده
نیچه تحسین اولما زخامه نقاش استاده
نصو رایملک قابل دکلده بلکه خویاده
جهانک چشم خواب آلوده سی کور شمی رویاده
نه کور مشنه ایتتمش وار بونهر آینه دنیا ده
زمین ایلر تفوق آسمانه بود و نمانده
زمین دون کجه ماه منور اولش افتاده
فلک قندیل هر دماهی جوقه ن ایتتمش آماده
سهر انجلیکین بوزمش طاغتمش طاق میناده
بوشب بحر فشک با صردی عکس ماهی بیاده
عجب صنعتلر ایجاد ایلد شمر خارق عاده
قالور می طاقت سیر و تاشا چشم میناده
طاقر قندیل مللر شکل خوب نجم شراده
شما تملرین پرده جکر لر چشم حاده

دکل پیوده بوسیت و صد الرطبل و سرناده	بلند آواز ایله آفاقه تبشیر سرور ایلم
او یونلر کوستر و دور فر حکمجه بالاده	شفق صانده کینش آل انککک جنگی ناهید
صفادین رقص ایدر پیرامن چرخ معلاده	آلوب مباره لر و نش و ستیزه جباره سن خورشید
اورور غمیله سله روی چرخ کینه معتاده	اصولیه و فن ضرب ایلمر اما ظاهر امطرب
نوا سنجان ناز و شیوه یی بو طرز رعنا ده	نهادند و عراق و اصفه مانده کور محش عشاق
همان مور و مکره ر جمع اولان دکان قناده	بوله تلر له قانده رشک و کرم کام آلوب عالم
دکلدر یا لکر قندیل نوری زیره بالاده	جهان نور علی نور اولدی شمدی دیده لر روشن
شرفله بر تو اسعاد و ابر چشم نریاده	بو کون بر طالع مولود عالی بخته ناظر در
مکر کیم زبور مهد شهود او لش و شهزاده	نذر کهواره کرد و نده بو آهسته جنبش
جهانه کوکب دری کبی اولدی ضیاده	شهر سلطنتین طالع مسمود ایلمه بویه
عیاندر روی بخت پادشاه عالم آرا ده	تجلی جمال قدرت و انوار سبحانی

شهنشاه معظم مصطفی خان جهان بانی
خدا نسلین شهر فخش ایلمدی تکوین و ایجاد

فلک قدن خمیده ایلمشده بو تناده	طلوع آفتاب حفته مشتاق ایدمی دنیا
نیجه کلدر کعبه آچله ون و لایر بو تناده	آجلدی کلستان سلطنته اول کل زیبا
نه ممکن بویه قدر و قیمت اولتی در یکتاده	یکانه در نش ووار سعادت پاک کوهر در
طو حار اول کوهر تابنده یی آغوش لالاده	صد فکاری و پر لولو ایدوب کهواره سن دایه
اولور می بویه بر تو شجره غ عالم آرا ده	نه کوهر در که اولدر زبور سرتاج سلطان

سایم نالیت اما کیم جهان روح ثانیدر
حیات تازه ویردی مرده مولودی اجساد

صحن اولسون همیشه بد نظر دن حفظ مولاده	عجب نور بهر در اول جهانک قره العینی
نوله هر بر مره بر خارا اولور سه چشم اعداده	کور و ب بر بویه زیبا غنچه یی باغ لطافتده
هیز اظهار ایدوب ایل معارف عرض کالاده	طونا مشرقماش معرفتده سوق عرفانی

سلمان زمانک در که اجلانه بنده	کتور دم بر قصیده موردش طرز پدایاده
جسارت ایلمدم بر بویه دستاویر ناچیزه	همان بر یاد کارا و لسون دیو وصف دو تناده
بلی امثال و اقرا نم کبی یوق جاه و سامانم	ینه ممتاز اقرا نم فنون شعر و انشاده
دعا آوازه سن چرخیتشه و و هیسانمندی	ملکله جمله آمینه میا عرض اعلاده
خدا اولاد و انسا بیلده اول شاه جهان بانی	ایده و و تقضای سلطنت بو تخت علیاده
مرصع ایکی تاریخ مسلم ایلمدم انشاد	جوهر لر کبی تابنده بر بیت دلاراده

سلیمی مصطفی خان مبارک تاجدر کویا
نایان جوهر آسادر ج شوکتدن پوشه زاده

حضرت سلطان مصطفی خان بس از چراغ کردن بخواجهکانی در ضمن طلب تمن
رو باه سیاه از رجب پاشا

قلم احیا ایدر بر محظه ده بیک لفظی جانی	دو اتم طلعتدن نوش ایدر نجبه اب حیوان
شکسته بسته برنی پاره یی دست و پا اما	ینه بر و مده سیر ایلمر نهادند و صفایانی
او شوخ واسطیه در واسطه م تمیر و معتاده	ضمیر مده اگر چه مبط الهام ربانی
عجب کچینه باد آورعجا زور و نظم	طلسم ایلمانک تبیان خامه اولدی در بانی
بیان سحر ایدر بر مار مار و تی ایلمش کویا	اکا تو آمد رانجی از در موسای عرقانی
قیلور موسی میان و صفنده تا اول تبه و تنکم	چالسه قیل قیلله یازده مزبر حرفنی مانی
بولور هب یا قه سی آجلدیق نوجامه مضمونی	نوله ایل قلم رشکیلده چاک ایشه گریبانی
عطار و مشیر سی بی قندی صابجی نقدی پروین	بر اعدم عرض ایدر نجبه کاله زور و عرفانی
معارف مشق ایدر لر نو نو بر جس کلکدن	سهر ک پیر بهرامی ایلمه استاد کیوانی
هیزد عو الرنده و القلم ویر ایلمسم تحلیف	نه حاجتدر کوا بهر کیمسه انکار ایدر مرانی
شناور لک ایدر دریای کوهر خیر طبعده	انکچون بر اولور در و کهر له جیب و دمانی
دو نیم نال اولور عجزین بیلوب جف اعظم اما	یازر کن لوح نظم و وصف سلطان جهان بانی
خدیوهر طلعت پادشاه آسمان رفعت	کبریه حبه مباحات و زده در کتاب دیوانی

شده صاحب قران خاقان دوران مصطفی خان کیم
اودر سیف و قلم مظهر الطاف سبحانی

تریا قبضه تیغند زین مهر و در کویا	مه نو در فلکده کلکنت سیمین قلمدانی
جهان جویبار معدله رآب شمشیری	قلمد رگلشن احسانتک سر و خرامانی
ایدوب تبدیل جامه بیم تیغ خوشنماندن	فسادات اهلکنت اولدی اباسی احمرقانی
فتن اربابی کوزلردن نهاندر شمدی کورمش یوق	سکر عاشق کوره رویا ده چشم شوخ جانانی
اسد بام هماده بیم شمشیر طرزاندر	نوله جدی فلک یک جاتله اولور سه قربانی
آلودی انتقام قیسی بکمر زلف لیلادن	حواله ایتمه خاکه نیرنه سرتیز و برانی
صدف در داغ بردلور کهر باشی دستندن	بو خجلنده رجر خون یلین امل بدخشانانی
نمایان اولسه کلنار آب کوه رتاب لطفندن	اولور هر دانه سی بری بیدل یا قوت رمانی
همانک سایه بخش دایه اقبال اولان بالی	سرای شوکت و اجلانک جاردوب میدانی
قضا اول خسروک محکومی قیلمش ربع سکونی	نگیننده مربع وفق ایدوب مهر سلیمانی
اودر تنظیم ایدن منظومه آسایش ملکی	اولور شهنامه بیست القصیده وصف دیوانی
دکلدر توسن کردودن اعطبله لایق	بکمز شمشیر واده متقی صحرای اسکانی
سکر زرخنده رمر حکیم دشمندهی نعلندن	با صخره فرق مهره باین اسب جرخ جولانی
رکاب رخنه بر کره تقلید ایلانش مهتاب	نمایاندر در و ننده هنوز داغ بستانانی

خداوند امرای اولور بچون شرع و قانون
خدا ایتمش سنی بود دولت و دینک نکهبانی

منور و چکی تیغ و جوی یوقه رهمه تشبیهک	اوبر نور آتیدر ایلده آفاق نورانی
غنوده امن و آسایشک عالم دودنه لکده	صافور شمع شب آرا کورسه آت و چشم شیرانی
کبوتر با زایل با نیرجه دن تیغ احراز ایتمز	ایدو کبک دری شاهینده انسانس اخوانی
اراده ایلکنت تحویل ماهیت قیلور مادی	سمندر جوی ماهی پلدر درون نارسوزانی
تعلق ایتمه جز نیات جزئی نسبت حکمتک	ویر و هر جز ننه کلیت کبرای برهانی

ارسطو حکله الاشراف و قور طبع منیر کدن	قره فلکدن یازدهم بوعلی قانون عرفانی
خم خجلنده قالدی رآیگی کورد کده افلاطون	محصل عقل اول اوله مزاد را کک نانی
سبکروسی طبع کدن صبا شمر منده دراما	ایدو لر زنده زور و همکنت کوه کرا نجان
ترشح قیلر کمره قطره دریای احسانک	لباب طرلور نه کاسه کردون کردانی
افندم اول عدالت یسته سنکم کرک خویندن	آلود سن بی توقف انتقام کوسفندنانی
طوب درگاه عدلک حلقه سن حلقه کوشانک	فراموش ایتدی لر نوشین روان معدلرانی
جسمارت ایلدم تقدیمه بنده نرسارانه	رکاب مستطاب عرض حال نابسانانی
براز نخت سیاهمندن شکایت ایلرم اما	اوزاتم کاکل و لبر کبی حال پریشانانی
اولوب بکرنک رو باه سیه بردامه دوش اولدم	تحمل بایدش کالای و صلیک بی قیدی هجرانی
سیه بر جملی دبر لر کبی اول بو العجب کورکی	رجب باشا تا شا ایلینجه اولدی شهبانی
اصولیل کچردی یا قدن انجق بونا کاسه	حواله ایتدی بر تحویل ایلجا ک کرپشانی
عجبی بنده بویه ر جبهه شکوه ایلرم سم	دود ستمله طوب شاه با عنان عدل و احسانی
حیل باینده کویا کتخدای بابی رو بهدر	رسوم خواب خرگوشی فریب آموز ساسانی
انگده بشقه یوزدن قابی واردر فرود معموده	قبور بکلیده ایتمز جامه دعوی بطلانی
شکایت بده رای دهبی او شاه معدلتکارک	مراد کجه صد در ایلر مؤکده امر و فرمانی
قنادیل دعاسن طاق عرشه ایلر آویزه	جراغ ایتدی سنی چون لطفکنت شمع فروزانی
اوله تاشمع مه فانوس کردودن ضیا کستر	جراغ هدایه تا کیم منور خاودستانی

جراغ خاودر اسامع بختی ایلسون یارب
صبح حشره دک بونه طباق جرخ نورانی

برای مصطفی حضرت سلطان مصطفی خان عرض کرده است

ای شاه جهان حضرت الله بچون اولسون	سمندر ذیشان فلکجه ایچون اولسون
احرامه کیردوب زمره حجاج کرامک	تعظیم یلر یوز سور دیکل درگاه ایچون اولسون
بیشانی ارباب سب نهجه ده نمایان	نور اثره سحرگاه ایچون اولسون

اخلاص در دین و ادب کریم و زاری || حقه متوجه دل آگاه ایچون اولسون

بوده بی بیچاره نک اول جاره رسانی

ای شاه جهان حضرت الله ایچون اولسون

قصیده طنانه که در حین عودت از سفارت ایران بغداد بجای تقریر عروض
حقیه اعلیایا شده است

ز سبب فیض الهی دو دمان آل عثمانه خوشا احکام دولتم نظام ملک و قانونی مدینه مکه و قدس شریف اول ملکه داخله ستایش کرده نعم الامیر ایتش قیلب توفیق تواریخ آشنایان اتفاق اوزره ایدرت رج فریدون دودر صدر مرتبه اول فردو شهنشاه اولوب نوشین اندن بدشتر عدلیله عالمگیر اودر کعبه سکندر ساکن در اولمغه طالب طور در صفر و آصف کبی صبدنه صفر و صف	که مظهر ایلش اول خاندانی عدل و احسانه موافق شرع فخر المرسلین نص قرآن ایچون قبله در در کمری شاهان دورانه خدا قسط غنیمه فتحی اول نسل ذینان بوشان و شوکتی اسلاف شاهان جهانیه تعالی الله نه ربو سلطنت طرز ملوکانه شهران پیشدادی بکرم اول دادکارانه نیجه رشک ایتسون اربود ارات و بعنوانه کلور تیمور مور آسا اودرگاه سلیمان
---	---

خصوصاً بادشاهان جهان هب بنده اولمشدر
شهنشاه معظم حضرت عبد الحمید خان

سپهر اعظم دوات فروغ مطلع شوکت کیانی ماکیان عدایلیوب سیرغ اجلالی جدایل سرزند بیم تینی هوش هوشکی کجوب سرکشکنده نچار لر جاسار لر ناچار هزاران نادری معدوم ایدر شمشیر خونخواری زهی کرار صولته که تاب نهی قهری نهمتن نهمتن اقرار ایدر لاف شجاعتده	علو همتی رفعت و بر خورشید رخشان همای شوکتی سایه فلکند رفرق شاهانه عجب نرمی و یر ضربی دل سخت نرمان ایدر لر سر فر و اول تیغ آفتاب و برانه کریران اولسه ده فرضا خراسانه هر اسانه مکر استخوان اردو شیره ایدر دی شیرانه کود رسه رسه رسه اوزره بر خاشن دیرانه
--	---

هند سیف جوهر داری کتبه صورت تاهنده سپهر مهر بانیدر که کانه لبس احسانی جراحی خاوری چو قدن ایدر دی روزگار اطفا مزاج ناره تاثیر ایلسه خاصیت لطفی حیات دشمنه سیلاب زهر آلود اولور اما زمانده سر موحدی یوقدر کیمسه نک جوده عجم بر کو سفند الملق نه قابله در عایادن کال رشدی بارون الرشیدی ایلوب جیران منوچهرک صولار کل جهره می بیم سترندن همان سرسام دلی سامان اولوب کاردی اوله اوری	پیولاده دوشربان خونی کیکاس و خاقانه اتار زر کاسه مهری فراز طاق نیسان اگر فانوس چرخ آلسیدی زیر دمان چکر آغوشه شیمی ایک یا نر بال پروانه اگر بر قطره زهر قهری دوشده ماهیوان سر کسوی دلبرده مکر بر تل قره شان نکبایانلق ایدر شیر اجم شمدی خزالان قالور بهلول دش سیر ایتسه بوتریب دیوان نه دم افراسیاب آسا کیر رسه رزمه مردانه رسوم کار زارین سام کور سیدی مهیبانه
--	---

شهنشاه حسن اول سلطان عالم سنگه فرمانک
رواند رما و راه النهر دن ایران و تورانه

سن اول فرخ رخ و یکتا سوار است و اتسن هلا کولر هلاک جنگ جنگی ستر کدر شکست ایلر سرفه فوری بر کاسه کبی ضربک نیجه ضحاک دلساد ایلش یکننده لطفک دل جم لشکرک جم غفرندن شکست اولش زناده قنده و بد زندگانین ایدوب اطفا از لدن صدمه شمشیر خون افشان اجدادک قولکده خاکبایکله واروب ملک صفایانه از لدن کرم و سرد روز کاره اعتیادم وار ره یکساله یمانده ایدر ایلدم پرواز کجوب لاهور و ماهوری عجمه سپادم و صفک	پیاده لشکرک مات ایلش صدشاهی فرزانه یلور لر قهر ماندر بیم قهرک کار ایدر جان هجوم لشکر خشمک قیلور ایرانی ویرانه بود جمیل سنی تشبیه ایدر لر و در خندان قربو بیانه سن کلش قیو کده عهد و پیمان اتار سن کوشه قهر کده زندی زنده زندان قرلباشک سرب دولتن غرق ایلش قانه الی بن سمره ایتدم چشم فرمانران ایران نه با قدم گرمی صیفنه سردی زمستان سلیمان زمانک نامه سیله نامدارانه نهادند و عراق و اصفهانده نغمه سخنان
--	---

صد فله کوشنی قشیف ایله کوهر قشان اولدم
خراسان ایلمه اشراب ایدر کن آب شمشیرک
مبارک نامه نامی ایلمه شیرازه عزم ایتم
نمایان ایدی اطوار مده شان شوکت دولت
خراسانی سر مده فردو سمور دو شمه
ایدوب تقیمه تلیم ایلمه ایلمه تسلیم
قیام الدی تنظیمه اویدی قیدی باش اوزره
ککله افتخاری هم سرتاج سپهر اولدی
اشارت ایدی اوج دفعه قعوده یسکانه
سراسر اولدی ارکان عجم دیمه و حیران
زبان فارسی برله ایدنجه پرسش حالی
کال مطونک اظهار ایدوب حال و مقام
نصو لم رسم بکابران قاطع اولدی شمشیرک
عباد در کیمک خرقه لایق ابن عباد
ایکی کتر نوکر ظن ایلمه شکل عجم اوزره
وزیر اعظمک تمیل اولماز اناره حاش
ملک شاهک نظام الملک رحمانی ظاهر در
جناب شیخ الاسلامک یانده ملا با شیمی
رجال دولتک ممتاز در با جملہ المردن
خراسانی بسر بر بنده نابجیر در کاهک
مؤکل ایلمک بر بنده کی شمشیر قهر کله
دو شرب لرزه بیم و دشتدن اهل تبریز
خداوند اسکن فخر ای ملک نسبت

ستانبول جملہ عالمین عبارت بشقه عالم
درون خاص با غنچه کمره اولان ستانیان الماز
نشینگاه تالار طویل جا سے کتر در
بشکطاشک اولور سه منعکس تصویر دلجوی
سرای چل ستونی چله کمره را که نسبت
خجالتله عجمی طاق کسری شکسرا و سه
بو کاغذ خانه آباد سے تعلیم ایلمش کویا
تاشا ایلمم نوباغ و نوتالار شیرازی
او کلکشت مصلایه باغ دلکش اسنده
لب در یاده سا حلقه لر آسمان صفا و بر مرز
برزم استانبولک بیتا نازدن برک ادناسن
مقامنده تقال ایلمم دیوان حافظه
عجم او غلانی میدانده کی باز بچه طفلان
تاشا ایدر نجه فیلی اصحاب فیل آسا
دیدم هم شوک طینت را و و جیل و کل میمون
معاذ الله نه رفیع و امانت بعض اصحاب
بحمد الله شریعت اوزره ملک سلطنت سنده
و ادنا بجا دن شاهسون نامر نام اولمازمی
جهان دلسیر انواع نعمه رفیع لطف کن
قوری عنواند و ادیلری آب مردت یوق
بو غلش و دد غنچه کویه کوردم برالای نخوس
کریم الشان سلطان جهانن فرایدوب بنده
نیجه فخر و مباهاست ایتم شوکتو شکرام

عجم نصف جهان تیسر ایدر کر چه صفا پانه
ویرر سه جار با غنک جار کل بر کینه فغان
در اصطبل خاصکده اولان خدام و دربان
اولور شک خجالتله شکسته آینه خانه
یله هشت بهشت اولماز بدل اول باغ رضوان
که قصر باستان اولماز و الاصره ایوان
سر زاینده رود اوزره اوسعه آباد ویرانه
او کلکند نه ممکن اوله آب و تاب کلخان
کشانش کلمدی بو غنچه طبع پریشان
کنار آب رکنی مشرب با کیزه طبعانه
دکشم مرقد سیده کی اعلا کلستانه
نظور ایدی نشاط افزا بر یکی بیت مرستانه
مرحدر هله بازیکران کوسه و چوکانه
همان الفیل با الفیل دیوب کجدم ظریفانه
برقم ولتده رغبت و ادرا نجه اسب ارسلانه
نذر اول را فضیل و نهی سب سفیهانه
که ذاتک مقتد اولمش سر ایا ایلایان
باقوب سن کیمی محبوب قلوب مسلمانان
قیاس اولماز بلا و دن خوانچه لر بو جوان احسانه
همان جای کوسه لر نشنه لب کله کجه معانه
باشنده یانسه آتش دم جگر شو قیله قلبانه
تنزل ایتمم انعام نابجیر کر بخانه
بلی مور ضیفم انتسابم وارسلان

تقوی ایلدم هر فنده فرزند ان رندان
 مرجه ر سخن سنجان دهره طبعم البته
 بوکونه ایلزدم و صفتی خنکار مک انما
 دم عیبی کی اظهار اعجاز ایلدی نظم
 هزاران سحری ابطال ایلدم معجز بیامده
 نازور کیم جهانده زهره لر چاک ایلدش زهری
 عبور ایندکه بایلدن بولوب باروت و ماروتی
 اگر انصاف اولنده صافد و صافدن ذینم
 حریری خیالم بوزر کشتار اولرله
 ابو طیب کلوب بر نمده تطیب باغ ایلر
 عجبی اقتباس نور ایدر سه انوری بدن
 خطا در فکر نه نسبت ایلد اندیشه صائب
 دکلدر عاریت طبعده و هبی الییدر
 اگر باقی اولوب نفی کوریدی تابش نظم
 قدیمی اشتهار مدن زیاده شهر تم شمیدی
 طنین انداز آفاق اولدی بویله صیت عرفانم
 شهنشاه جهانک دولته بویله بی پروا

افندم دولنگده فایتم امثال و اقرا
 بنم ممد و حجت رجائی و اردر بادشاهانه
 سفر ضحیف و قدور ایرات ایدر منش طبع انسانه
 حیات تازه و یردم قالب معنای بیجان
 المده خامه بکزر اوردو موسای عمرانه
 اوسا هر لر نیچ طاعت کتورسون لایله ثبانه
 فسونمده بن چاهه قاهر دم شمسارانه
 بو حسن طبعله فخر ایلرم حسان و سبحانه
 نه اورنگلر چیتار مش کاله زردوز عرفانه
 بخور افروز اولور رسم حجر طبعله دورانه
 فروغ هر اندیشم ضیا بخش اولدی اکوانه
 خجالت بخش اولور نظم نظامی سنجنده
 بوفیضا فیض نظم پاکت کفتار بلیغانه
 اتاردی شرمه فخریه سن هب نار سوزانه
 یتشدی هند و سنده خطه ایران و تورانه
 سزادر نام مرغوب قصیده م اولسه طنانه
 معارفه مباحات ایلدم خیل ادیبانه

جلادت کلامی طبعه شوق وصف پادشاهیدن
 نشاط آور سلم بر خزل یازدم لوندانه

نوله شیرازی دیرسم بن او خال عنبر افشانه
 حدنده کور مدم در دانه دندانک کبی اولو
 بو حسن و جذبه لر افتاده ایلر ماه کنعانی
 مصادف ایلدم فرخار و صین و سنده و کابلده

بولناز هند و کشمیر و خنده بویله بردانه
 لب لعلک نظیرین بولدم کتدم بدخشانه
 عجبی ماه نخب و دوشه اول چاه زنجانه
 سیه خال و سیه بویله بر کاکل بریشانه

قرن المالی سبب غنیه بخش ایلدم اما
 نه چاره بور اقبال و طربدل نارنج بستانه

شکر گفتاری قند لب شمرینکه و هبی
 سمر قند ایلد ملک قند هاری و یردی شکرانه

یرسو داکر هند و عجم و شش عرض کالار
 دوام پادشاه دین ایچون حقه مناجات ایت
 یوزک سورد کجه برج اولیاده خاک نعمانه
 جهات سته ده تا چار یارک حسن اذکاری
 اوله ساری مولید ثلاث و چار ارکان

سراسر دشمنک مقهور ایدوب شمشیر قهر ایلد
 خدا عمر اید و یرسون شهنشاه جهانیه

در تقریرش نوشته بود *

دل بسته اولان لطف خداوند کریم
 ربط امل ایتمز کرم زند کریم

قصیده طیاره در ترتیب جزای شایسته
 ای بد رای بار اوده همایون از دوس نوشته

مؤید ایلشد ر تا از لدن حضرت باری
 نه دو انکم ولی نعمت عظمای عالمدر
 اید رفوعون و شاعده اسنی غرق بیم خسران
 بود دولت کبی منصور اللو ابر سلطنت یوقدر
 ایدر صاحب شریعت دانا احکامنی تأیید
 اوشاهان عظامک جمله سی اهدایه خالیدر
 معلا د و است عثمانیان معد اتکاری
 کیم ایلر سه خیانت و رفتار سیف قماری
 بولمک حقه ایچون حاده انبویله در جاری
 تتبع ایلدم هر بر سر ساند نیچ اسفاری
 جهانده میشو ایتد کلر ایچون شرع مختاری
 که قیلمش هر برین حق منظر اسرار جاری

خصوصا جمله دن ممتاز قیلمش فیض ربانی
 جناب حضرت عبدالحمید خان جهاندراری

خداوند معظم شاه فاروقی شیدر کیم
 شهنشاه ملک منظر خدیو قبرمان بیکر
 یر قهرنده و اردر قوت بازوی کراری
 ملاک ایتش ملاکوفان بیم جنگ و بیکاری
 سز اهرام چرخ اولسه رکابنده سلجدراری
 ملوکانه عطا سی هر اداسنی جمله خنکاری
 خد اوند معظم شاه فاروقی شیدر کیم
 شهنشاه ملک منظر خدیو قبرمان بیکر
 یر قهرنده و اردر قوت بازوی کراری
 ملاک ایتش ملاکوفان بیم جنگ و بیکاری
 سز اهرام چرخ اولسه رکابنده سلجدراری
 ملوکانه عطا سی هر اداسنی جمله خنکاری

موفق ایامش بر صدر عالی قدره کیم مولا
 سلیمان زماند ر کیم قرین آصف اولشد
 او قطب سلطنت حکم ایلمه اودار کردونه
 سمندر کیمی با هیله ایدردی آتشی مسکن
 جهانده باد زهر لطفی داروی حیاتا
 لوندانک او جاغن بر نهد ایلمدی بر باد
 ظهور نصرت یزدان ایلمه محو هلاک ایتدی
 برستوبچه لربار سیدن احتراز ایتدی
 هتای بی حال بهمتی ز بر جنا حنده
 دیلمه مطبخ قوش خانه سندن بدل نمیشه
 اگر سیرغ عدلی آلمیدی زیرش بهاله
 عقاب پنجه شهباز قهری اضطرابندن
 خصال جعفر طیاری وار عنقای ذائنده
 عدوی تیره روی بر و چار قوش اولسه ده فرضا
 هوادن بند رو باز جمله شهبال کراستله
 توین و زسک هوا سنده کز کزن و ش و لباسه
 نوال سلطنتدن قوش سودیلر سلنوب آخر
 انم پرورده روم دیوسو یلمردی بی پروا
 کیوب قوزغونسیاهی جامه لرا هب کیمی صانمش
 نقابیل عیوبین ستره سنی ایلردم اما کیم
 رد و سده باغی سکن ایلشدی باغی خاین
 کیانی عدا ایدر کن کند و سن بر ماکیان یلدی
 فرانسر قوسو لوسی داور داورین پناه ایتدی

مر جعد ر نظام الملکه حسن رانی و اطواری
 سکندر در که خضری ر هتای قیلش اکاباری
 ایدر کردونه سیر و تماشا جرخ سیاری
 مثال آب تلطفی ایلمه با هیله ناری
 دل اعدایه تاثیر ایلمه زهری اولور ماری
 سویندر دی کراستله شرار نار انشادی
 نیچه طاهر عمر کیمی نصیری مرد مردادی
 جهانده عدلی منع ایتش و سوم جود و آزادی
 ایدر آسوده ظل حمایت جمله اقطاری
 ایدر دلسیر انواع انم شایان امصاری
 شکست ایلردی دوران بیضه نه صرخ دوا دی
 فلک او جنده نسر طائره دپشت اولور طاری
 چقار مش آشیانندن نیچه عیار و طیاری
 اولور چنگال باز قهرنگ ایت گرفتاری
 قفس بند ایلدی شاهینکرای ناب هواری
 شکست اولدی برو بالی قهرلدی چنگ و ستاری
 قمر ایدر کده ایلما ر ایلدی کفرانه انکاری
 برایکی کون - یوب - یحکله خوک و خر کفاری
 تشبث ایدر جاک اسباب در انواب فجاری
 یوزندن پرده صیلمدی بیانه چقدی اسرادی
 کتوروم قلع بند ایتدم او جافر کوزلو مکاری
 کلنج کوشنده بانک خروس صبح بیداری
 جهانی باشنده تنک ایلینجه خوف برداری

صویندی جامه تر سایه کیدی کیدی ترس انواب
 دخیل اولماغی معتاد ایلشدی دشمن دینه
 کتور دی شین شان خاندان آل جنگیره
 هزاران منطق الطیر او قدم جقم دیدی آخر
 صانوردی کند دیل شاهین کجشک اولدی خوندن
 امان حفظ جناح مرحمت ایلک دیوب اولدم
 اگر حدین بی یوب رانی آلمیوب سرکشک ایتدی
 کریم خان کیمی بر فرزند ادری شاهی ماست ایتدم
 دیدم ایلر جلای سیرته کند و لساننج
 کلغ و زانغ صاندم آک نسبت بوغلیو ازی
 درون قاعه به اذغال ایدر نیچه چقدی بی بردن
 اگر جرمغ زیر کتدن ایدر دی کند و سن اما
 دو نیم ایلردی اولره ایل ایل ایل اسلامی
 قریم خلقی ایدر اول دو زغی ایلر تطیر کیم
 او طاروس انجیمی طائر مشوسد و یلدم
 فلکدر دن ملکرده آنی رجم ایلوب کویا
 فساد ایلر جلار چار بار صانور کن ساحه ملکی
 صبار فتار دیر لردی ازلدن قوم تاتاره
 بشار تگونه کاغذ لرا و جودم در که عدله

ازلدن خلقتی بویله لباس عار دن عاری
 خیانت ایلر مدخول اولور نندن کار و کرداری
 قبول ایتنر اساطین سلاطین اول تنبکاری
 قنات صالمدی کوزجه ضرب طرب هفت قطاری
 کور نجه قاره قوشلر کیمی صیادان فونخواری
 غراب ورمیاه آسایدردی ناله و زاری
 چکوب غداره می صد باره ایلردم او غدار ی
 سور و بیدار فرزند بر قاج اسب چواری
 توای نود دولت خود ر و شه ما و اچر بنداری
 قنادین قور و غن یولدم بلندی خد و مشواری
 نرا کتله قنای ویردم حصار جس دزداری
 تحمل ایلسون طوتم دوزاخیل او غزاری
 عرو قنده نمایان اولدی شمدی بیض نشاری
 کف کفاره ویردی ایلر ملک جنت آثاری
 او خنجر مرغ جانی ذوق و شادی طوتمی اقطاری
 ابابیل فلاکت باشنده یاغدر دی اجبار ی
 چاپول ویردی دیار عمره نخت نکونمار ی
 دبور ایتدی بونک و فتارنی آمار ادبار ی
 کیوترله اطاره ایتدم اخباره بو اخبار ی

شهنشاه کرامت و سنگاها آسمان جاها
 سکا خون خدا آسمان ایدر هر کار دشواری

تغال ایلدم غائب اولور سن جمله اعدایه
 مغولستانه کتسه دشت قباغه فرار ایتسه

غزای کیر ایتد ک قتل ایدر بول نابنجاری
 یینه حضار ایدر دکن کوندر و ب برایکی تاتاری

سن اول خورشید رفعت سنگ اوج اعتبار کرده
 نیکو تاب آوراد اسون ضرب که بر او یله طاعی کیم
 خس و خاشاک کن کلزار اجلات مبرادر
 ملوک چار اطراف یایوب درگاه که رومال
 هزاران قلعه نک قفلن آجر سن دست نصرته
 نه قوشلر قندردم کلن مال و صفه اما
 نیکو تاسیس ایات ایلسون مهار اندیشم
 قضا حکم نیکو قهر دهر ایله طلی السجل آسا
 امید نیل احسانک کتوردی شوقه نکارم
 تصنع ایتمیوب انجی و قایعنامه طرزنده
 سزادر وصف شاهیده و نظم دینه طیاره
 قنیل شمع بختم کر چایندی روزگار اطفاف
 هزمنندان عالم شش جسته افتخار ایلسون
 بیلور لر لوج سینم تحت امتق معارف قدر

بوکر میستل سبیلی صوینده بر غزل یازدم
 کوروب خویکرده رخلرده تراولش زلف دلاری

ینه صید ایلمدم بر عشوه باز کبک رفتاری
 تاشایه چیتق قمری سر سر و چمان او زره
 مسلم طرزه تللی اسیری بر یورده بختد رکیم
 عجب آینه دور انده کور مش دار میدر بلیم
 صبا ایله وزان ایتم سبایه پدیر شوقی
 اوسو کلون کیمی شوخک جنبشندن بیقرار اولش
 نسیم لطف شاهیدن آجلدی غنچه کام

دعای دولت و اجل الله صریتم ای و بهی
 مثال مرغ حق کو صبح و شام او را دو اذکاری

مؤید شان و شوکت ایله اقبال و سعادت
 معلا بخشک خورشید و ماه عالم آراوش
 او خاقان معظم بر سر دنیای فتح ایلسون
 مظفر ایلسون صدره علا قدر سن مولا

همان تاره کلر یازسون بوکتر عبیدر کاهی
 فتوحاتک پیایی منجلی اولد قنجه آثار ی

در صحرای درد برای وصف اردوی همایون نوشته

فیاض ازل یاور دارد و سه همایون
 زر شمشیر سیدر شمشیر مرجع اولو انک
 اسکندر دور اندر انک سابق جیشی
 قیلدی او سلیمان زمان صاحب مهرین
 اول آصف حاتم شیمک عاطقتندن
 دست گرمی راتبه بخشای عساکر
 ذات همم اراسی سمی مه کنعان
 روینده جلی لعل انوار فتوحات
 المنة بعد که نظام او زره مرتب
 آماد و حمله ر من دشمن دینه
 آثار شمامت کورینور سمت عدوده
 بود بهی کمتر ده غزات ایله برابر

هر حاله غالب اوله اعدای لاسمه
 سرداری ایله عسکر اردوی همایون

در صحرای صوفیه برای تشریف غزات نوشته بود *

امان یارب دیوب چیدق غزایه یکدر اسد یک	توکل ایلمه ک عون خدایه یکدر اسد یک
جناب حق بزه امداد ایدر کیم التجایتک	لواء النصر فخر الانبیاء یکدر اسد یک
تقال ایلمه م انا فتحنا جیدق مصحفن	یقینم وارو فال دلکشایه یکدر اسد یک
شال آیت سیف اهل اسلامک سرتیفی	ایز فرق عدوی بدلقایه یکدر اسد یک
آقن ایلمه غزات امواج دریا کبیری هر سودن	جوارستان کافر ماجرایه یکدر اسد یک
فلکلر ده ملکرده بر مملعه صبح وک نالان	چهار کلبانکمر هر شب سمایه یکدر اسد یک

قبول ایلمه مناجات غزاتی قاضی الکاجات

همان من بشدای و هبی دعایه یکدر اسد یک

دیگر در صحرای نیش نوشته بود *

اسد اسد دیوب ایتد ک سفر اسد یکدر	بولور ز دشمن دینه ظفر اسد یکدر
عزم ایدوب زیر لاسنده رسول اللهمک	علم افزا اولور ز بے خطر اسد یکدر
بویلمه جرح فکله قار شو جلوب کلبانکی	دیلمه شوقله شام و سحر اسد یکدر
سیمب غنبلوسن المالی دیو غازیلمه	قرل المایه قدر عزم ایدر اسد یکدر
الامان دیر الامان دشمنی ان شاء الله	آلور ز ملکنی سرتاب اسد یکدر
بمجنه حرب سینه حربی بد کردار کت	حفظباری اولور البت سیر اسد یکدر

و هیجا بنده ظفر نامه یازوب در کونه

شاه اسلامه کیدر مرزده لر اسد یکدر

تقریر منظومه که در عودت از حکومت اردوی همایون بامر سوال نوشته بود

بحمد الله مبارکدر سفر شو کتو خنکارم	نمایان اولدی آثار ظفر شو کتو خنکارم
ظهور معجزاتیل علمه رنج و نصرتده	لوی حضرت خیر البشر شو کتو خنکارم
آنک زر شمس سی شمسه مرج هر خاور در	ایدر آفاقه نشر نور و فر شو کتو خنکارم
من اسکندر سن اردوی همایون جناب حق	سراغ خضری قیلدی راهبر شو کتو خنکارم

بحق آیت سیف اهل اسد و آنک بود ملرده	ایز با شینه شمشیر و تبر شو کتو خنکارم
کرند ایرمن مجندن حرب سندن حربی شو مک	اولور حفظ خد البت سیر شو کتو خنکارم
کرزیده لشکر کده اولم سردن کچر ملر و ارکیم	فدا ایلمر یولکده جان و سر شو کتو خنکارم
کاکش به لولو المرنادک انداز اولدینغی دمده	دل سخت اسد و به طاش دیگر شو کتو خنکارم
سنان جانستانی نیرزه داران دیر آنک	ایدر فولاد جوشندن کدر شو کتو خنکارم
اوجاغن سوندروب ساندای دینک آیت شمشیرک	دیرر سیلاب ملکن سر بر شو کتو خنکارم
سوار ی و پیاده عسکر ک بجد و پایاندر	عدوی صامیر اول پر زور لر شو کتو خنکارم
ملوک ملتجایتمش خد اذ است همایونک	دیر رسن شهره تاج و کمر شو کتو خنکارم
سن اول شاه بنده روم و عرب صاحب قرانستم	عجم شاهی قیو کده بر نو کر شو کتو خنکارم
جهان آباد تاختنده امین المازدی رای هسند	مقدم دیر رسید ک رای اگر شو کتو خنکارم
صداسی چیتقدی قفوقر چینک چوق مانلور در	شکسته ایلمش ضربک مکر شو کتو خنکارم
قرال بد فعال نجنگ جان یا قوب قهرک	دل پرسوزینه دو شمش نر شو کتو خنکارم
آنی سر عجمیلر تفسیر ایدوب قاجا غیول دیر مرز	دیر می اول زمان این المفروض کتو خنکارم
زن مکاره مسوق طیار مرز بویلمه مردانه	صا لار ادلک ایدوب هر بر زفر شو کتو خنکارم
ایدوب یوزا قلغی بحر سیه سوزنده غازیلمه	اولور حکمیکده جمله بحر و بر شو کتو خنکارم
الامان دشمنی شمدی عجمی الامان دیر سه	دو شوب جان خفته ایلمر جدر شو کتو خنکارم
اسیرک سیمب غنبلولرین المایه شو قندن	قرل المایه دیک چشک کیدر شو کتو خنکارم
عدو زیر زمینه کردی زیر اجند اسلامه	زمین صحر اسیدر بر بر مفر شو کتو خنکارم
رجال غیبندن نیچ دیمش وارد در مشواری	بو کونلرده وزیرک فتح ایدر شو کتو خنکارم
در ادینه وار دین غیر تیله عسکر اسلام	کلور در کاهیک بویلمه خبر شو کتو خنکارم
هزاران مرزده فتح و ظفر تعقیب ایدر کویا	قولک اولج کلدم مرزده بر شو کتو خنکارم
غز آنک بوسنه بوسنه جد و دنده اولان چشکن	عدو لر نیچ ملر یا دایدر شو کتو خنکارم
صفا لر ایلمه تخته کده کورندی صورت نصرت	کیدر آینه دلدن کدر شو کتو خنکارم

همان انطلاق حقد ر کیم ظفر نامه مالند	سوح ایتمم بو نظم مختصر شو کتو خنکارم
نگاه التفاتک بند که عین غنایتد	دکلم لایق حسن نظر شو کتو خنکارم
زمان دو اشکد شیخ الاسلام همکارک	بونا چاره ایر شدی چاره کر شو کتو خنکارم
قضایه او غرامشکن از قضا توجیه اولده	یکی منصبه قیلدی کامور شو کتو خنکارم
دعای دولتمدر مقصدی و بهی ناپیرک	دکلمد وقت اظهار هنر شو کتو خنکارم

ظلام دهری آجسون مهر آفتاب شمشیرک
بودر اور ادر شام و سحر شو کتو خنکارم

تاریخی که برای گرفتن مهادی بوغازی بامرداراده نوشته بود *

حضرت پادشاه جم شمس دور انک	خشمه منظر اولوب بولدی بلاسن نمچه
نقض عهد ایتمه دکل جزیه یی ایلدی قبول	اول شهرک سیاهه بوضو اتمه غراسن نمچه
آستانده سیراید اراده راضی ایدی	جرمنی عفو ایلد جالب ایتمه رضا سن نمچه
کله کله شکن ضربی ایلد سرکردان	شمه دی طاشدن طاشه اور مازمی قفاسن نمچه
ارادی بولدی قضایای نوله محکوم اولسه	حکم شاهی به ویردب جمله قضاسن نمچه
عید اضحاده کلان مرده بودر دولته کیم	جزیه نامیلد ویرر قانی بهاسن نمچه
برکیوب جامه نو عید و بالایتدک	یاس ایلد کیدی بودم یاس لباسن نمچه
تمسندن بوزیلوب ملکی خرابات اولدی	دولتک ضربنه او غراتدی اساسن نمچه
یقیلوب کندی غزاتک یورش خوندن	کور بجاک قلمه سکت قلع بناسن نمچه
ویره سن طوبیه لروهمی ایلد قیلدی فرار	آردنه باقمه دی فهم ایتمی دراسن نمچه
می نخوله طلوشیمه به دو نمده یمان	نیسه سی کلدی بره آتمی تپاسن نمچه
لهلور اولسه علی بنده سزار جلاله	اختلاس ایتمه دی بعض قراسن نمچه
طیانوب قوتنه ویر میجک جنگه جواز	بابانک باشنه جالمده ی عصاسن نمچه
نمده ناچارنده اتمه کنایه سویار	روما نمده بولوب ریم باباسن نمچه
ویردی سرحد لرینی حدینی بیلدی شمه دی	ظفره لشمه دی دکشمه دی اداسن نمچه

زن مقوله برایش یا بدی صانوردی نامرد	کوردی جنگ ادرینی بلدی خطاسن نمچه
او غزادی رنگه بویار لردن او تانر می عجب	نیچه صاقلر یوزینک قاره بویاسن نمچه
بند آزاده دلم دیر سه جهانده عجب	قید و بند بولم کور رکن اسراسن نمچه
آتش قهر بولم بولدی قوریه قالدی نمی	باغ عیشک بولم مراسکی غاسن نمچه
بجن آتسون صویونوب جامه بجکاریسن	غیری چکسون باشنه کهنه پلاس سن نمچه
چنقراقدر لولنا تون چیقوب شایقه سنی	خجالتدن چاله مز چونکه در اسن نمچه
رنج افرنج سکه زخمه یوقدر چاره	در دینک بولم دی برورد و اسن نمچه
بوغازی کیردسه الچاک کربان ایلر	حاصلی قور تاره مرغیری بقاسن نمچه
ایکی مصرعه دو تارنج مجهر یا زدم	و هیسا بولم یی دملر ده جز اسن نمچه

یاقاسن الدی بهو میلد بوغازی عسکر
بوغازین ویردی ال کیدی صداسن نمچه

تاریخ برای شکستن طاوور کبر نمچه نوشته *

شهنشاه منظر حضرت عبدالحمید خانک	جهانی فتح ایدر بولم کیدر سه چند منصوری
مغازی میشه عدل اندیشه خاقان معظم کیم	خلو میل ایدر امر جهاده جه مو فور
شه بهرام صولت شمسوار حرمه همت	بکفر ابلق کردونی برادنی سلشوری
غزای بدرجی کوسر دی فلکده خصمه شجونی	اید نمچه غره شمشیری تلج آیت نوری
خطیب منبر عرشه اوقه سون نامنی غازی	بلنسون اول مام سلینک سنی مشکوری
اونقون داستان قهرمان ورستی عالم	یازوب شهنشاهیه شمدنک بوجنگ مشهوری
صدای طبل و سرنا می سرست طوتمی آفاقی	هلاک اولدی حدو کویا ایتمی نفوذ صوری
فرانده او غریوب یا تمه بولدی چهره دشمن	آجلدی کلشن اقبال شاهیده کل سوری
عجب امن و اماندر خطه ملک همایونی	عدالت امره رباط ایلمش بالجه ناموری
تواضی ایتمیوب آهوبره شیرین امر شیرک	که عدلی ساحه عالمده محو ایتمی نر و شوری
زمان دو اتسه بینو الر کو شمال اولماز	اصولیلد بوره مطرب مکر کیم کوش طنبوری

شهنش باغ امیر و در سال نو مبارکباد
نوید فتح و نصرت همان شریک مشهوری

پهلشاد ایلدک ارواحی اجداد مغفورک	ابوالفتح نمایان اولدی سنده راز مستوری
جهان زیر تکین دولنگه صاحب مهرک	سزادر عسکر منصور که بذل ایتسه محبوبی
موفق ایلش مولاسنی اول صدر ذیشان	امور دین و دولته عیاندر بذل مقدوری
سلیمان زمانن شهره سزا امام باریده	سپهسالار قیلتی اوله آصف کیبی دستوری
عدونک ایلدی بقیس ملکن حکمه تسلیم	دکلی لایق تحسین افندم سعی مبروری
سن اوله صاحبقران سنگم بر اس ضرب سنگدن	دل کسراده ظاهر در هنوز آتار مکتوری
قرال بد فعال نجه حدین بیلدی عهد کده	قاهر دک قهرله صحرای هیما ته او مقهوری
بتی صندی بوزلدی عرضی اول خود بین بی دینک	ذلیل ایتدی جناب ربه بود اوله مغفوری
چراغ بختی سوندی صرصر قهر کله برودمه	اگر چشوقه کافر یا قردی شمع کافوری
جهانی کورمدی دود کبود طوب شاهیدن	اولوب کوندر کوز یله مبتلای درد شیکوری
دل مجروحنی بر شر قیله دی ضرب شمیرک	مثال رنج افرنجی او کلرز خم ناسوری
قاچوب جان خوئی ایلد صاف نور کن برده شیده	شعاع تیغک ایتدی روز روشن شام بجوری

قراللقاد عاسندن کجوب بد نام دهر اولسون
دکسون بر مرز خرف اسم لفظ امیر اطوری

این چار ایالتش با لغت فرنگی آینه بود

زن مکاره مسقودسون قومه دستریه	افنیوه دنیوه دیوالد اتدی سنپوری
کنایه سولیب آسون نصیحت ریم با پاسندن	بونقص عهده چونکم قابل اولمزدی سناطوری
اطلادی پاره دن بر لبه بوکدی بلین بودرد	واروب او پاره لرده اوینا سنا بازی قنبوری
کرده هر سکانی سکت صحرای فرار اولدی	الک صا سون واروب نمده تکر و جمله الکتوری
محقق بیلدی سردن کجی ایلدن قور تاش یوقدر	ندر چاره قلچن کجی یکسر جیش مغفوری
زبان نه زبان حاله یانسون جهنده	اوز خمین مرده لر جانسوزی شمیر و ساطوری

بودوق و شوقله بر عاشقانه نو غزل یازدم
سره رایامیدر معذور اوله واریسه مخدوری

او کافر باجر انک بکت سوزلش چشم مخوری	کور نادر اولسون فی جام عشق مست ورنجوری
قرال الما لیدر اول سیمب غنیه آفت مینوش	ایچر مسکت شرب الی استقر صهبای انگوری
مسلم صرمه صابجلی بجلی مجلی بر جوا ندر کیم	اور لمز می کورن افتاده لر اول حسن بر زوری
فرنگ آینه سی صاندن کور نجه سینه صافن	صفای کردنی ایلر شکسته قدر بلبلوری

نذر بو حسن صورت اول بت ترساده ای و بهی
چیتقر مرصه کسنی مرآت دلدن دوری صوری

خداوند ابو جوشا جوشله دریای طبعدن	چیتقر دم مد حشکه کرچه خیل در مشوری
سلیمان زمانن بولم دستا ویر ناچیزه	جسارت می ایدردم بلم سیدم قصه موری
خراب اولسون عدونک خانانی ضرب دستکله	بو کونه فتح و تسخیر ایت هزاران بکت معوری

بوتار نه خیل ایلر آصفک درگاه کدرو مال
بوزلدی یاد شاهیم دد لنگه نمجه طاوری

تظیره بهاریه انفعی در ضمن تاریخ جلوس مایون حضرت سلطان سلیم خان

شاه نوروز چیتدی تخت صحن کلاستان اوزره	قورلدی نخل کلدن سایبانر بابلان اوزره
دکل ابر بهارک سایه سی سلطان نوروزک	فلک قوردی بوم و سوده او تاغن بوستان اوزره
او کنده توغ شاهای جکدیر در ارای کلشنده	سفر ایتش جهان آباد دن کلیایکان اوزره
کجوردی آب برف آساز مینه بوزدی طاوورین	آقوب قاده طوایرین بر بر سباه هرجان اوزره
صبا تحریک اید نجه غنچه آهسته آهسته	کورن تخت سلیماندر صافور بادوزان اوزره
دم ارد بهشت ایددی چیتقری باغدن آدم	بور و نقل جهان ترجیح اولمزمی چنان اوزره
هوا می سنبل کلشنده آچیش تازه سنبلر	صافور سن زلف شیدر عذار دلستان اوزره
فرزند ترد کل ترده لطافت سادده و لردن	نقشه کج کلا هیلد مرجع نو خطان اوزره
مهی قدر چنده ناز ایلد کله کجه رفتاره	تاشایه چیتقر قمری سر سرده چمان اوزره

نظر ایله نگاه مستلمه نرکس دیوشاید	کل باو ام ناظر اولدی چشم د لبران اوزره
همان ناز و نیا ز عاشق و معشوقه کویا	کل خنده انه قارشو بلبل شیدا افغان اوزره
کلو بر ساد یازاق استه از بار گلشن	کل و سنبل آتر طوب طوب چچکلی باغبان اوزره
قورلش انجم آس انجمنلر باغده کردون	قوسون جام هلالی سفره صهبا کشان اوزره
کل خورشیدی ایقون زیور سر شیشه زندان	نیچون نرین قیج بیوده طور سون آسمان اوزره
شراب ارغوانی نوش ایدوب پیانه کلدن	قونار بوکی فله بلبل درخت ارغوان اوزره
بو مو سده صانور دم ریزش بارانی نابرجا	بساط کلزمین سبز نو نقش زمان اوزره
مکرزیا صودیاسمی دوشمنش ابرزیب آور	مبارک مقدم شاه کریم و کامران اوزره
خداوند جانخت و شهنشاه سکندر تخت	عدالتله تفوق ایلمش نوشیر و ان اوزره

سلیمان منقبت آصف خدم سلطان سلیم خانکیم
جهانده امر و فرمانی رواند اناس و جان اوزره

سر بر عرش اعلادن ملائک ایندی تبریکه	بولوس ایتدیکره تخت شوکت عثمانیان اوزره
امام سلیم اولدی معلای خطبه ناسن	او قورسکان کرسی منبر کون و مکان اوزره
مرزاد رسکسن ضرب ایتده اولشاه فلک رفعت	زر خورشید و سیم ماه و نقد اختران اوزره
و جوب انقیاد امریدر بانص قرانی	جهان محکومیدر حکم خدای مستعان اوزره
بولوردی کندوسن کاو زمینک زیر پاینده	قونله کوه تمکینی سپهر سرگران اوزره
عجبی بیخنده فولاددن اولسه هماییدا	جنج لطفیدر سایه فکن شمدی جهان اوزره
کوررمی بولم بر صابقرانی دیده کردون	هزاران سال اولور سه جند سیاره قران اوزره
جراغ بختنه زرشه عداند و مهر عالمتاب	فلک فانوس مینا در اوزرین شمعان اوزره
اولور تابنده و دهر بنده سی مهر منیر آسا	ایدوب وضع جبین وقت سحر اول آستان اوزره
قیلور مش ارتقا عن سلمی بر بان ایلم نبات	بغلکیری اولان تخته چیتق کن نردبان اوزره
ایدور نرین رکابی برق و ش رخشنده آفاقی	سوار اولد قجه رخس چاک آتش عنان اوزره
اسد بر کیروب تب لرزه خود دو چار اولمش	کورلدن رستمانه حمله سن شیر زیان اوزره

هوایه آتسه فضا تیرنی هنگام عودنده	دوشرسوق قضا ایله قفای دوشمنان اوزره
بتردی حشره دک هر برکیهای لاله و ش خونین	سنان قهرنی د کسیدی خاک قهرمان اوزره
سر آتشد هر بر قطره سندن کل بتراما	دوشرسه شبنم لطفی کباب خونچکان اوزره
عددی دین استیمان ایدر شمشیر بر کردون	رقاب اهل ایمان دور عدلنده امان اوزره
کچوب خودر یلقدن بلکه رای استردی رای هسند	آفتسه جیش دریا جوشنی هندوستان اوزره
طریقن بولیب سمیت تجانک دست قهرندن	نکبان اولدی دهر نمریور رکن کاربان اوزره
وبال زیر دستانی آلور می بوی نه کیمسه	کشیده ایلمشکن تیغنی کر دنگشان اوزره
عطار د خا نه بهرام ایلمه سیفایتن یازسون	او تیغ روشن جو زانطاق خوفشان اوزره
هزاران میل یردن چکک استر چشمه خورشید	ایدوب خاک درین ترجیح کمل اصفهان اوزره

خداوند ایمانون ذاتک اول ظل الهیدر
که اولمش سایه انداز امان اهل زمان اوزره

فروغ مهر عدلک ماهتابه ایلمه تاثیر	ضیاسی مرهم کافور اولور زخم کتان اوزره
سرای یوسف ایلمیر لرین دوشد کجه رویاده	خیال پر تو عفو ک سر زندان اوزره
ایدروسج سرابی تارسلک کوه سراب	دوشرسه ابر لطفک قطره سی دیک روان اوزره
دامدم سینه اعدایه اور د قجه اولوب رنگین	کل د لاله بتر دستکده شمشیر و سنان اوزره
بجده الله شهنشاه کریم اهل بر در سن	عطا و شفقتک مبزولدر دانشوران اوزره
زمان والدمرحوم و مغفور کده خنکارم	معارفله تفوق ایلمشدم خواجکان اوزره
جراغ خاص ایدم مافلک ناکه سوسندردی	مخالف روز کار اسدی بو عبیدنا توان اوزره
نیچون جوین فزون ایلمر بکا بو جرح دون بلغم	قدیمی طویدر کرجه ستم دانشوران اوزره
سر بل بختی بولم خرقه حرمان چکمشکن	ینه تیغ جفاس بنده مردم امتحان اوزره
قالور خالی محل و افریری کر ایلمسم خرمن	بتون محصول لطفن چشم مور ناتوان اوزره
سنی تخت جهان بنایده کوردم تازه جان اولم	بودولدر مرج با که عمر جاودان اوزره
افندم چاکر مورد و حکم منقی و ارشمدی	نیاز ایلمر بکا کردون اولور کن امتحان اوزره

بهارستان و صفکه بو کونه نظم دکنیم
او استادم که چکدم سر قلمدن خط بطلانی
دلم کنجینه معنی قلم دستمه از درها
دیزر نظم نریا قدر می گوهر کبی کردون
ایکی بر جسته مهر اعیل هر یوسته مضمونم
رسنبا ز خیال نمکته بار یکد لبسته
نمال سدره در کلزار طبعده قلم کویا
چکر بر شعله دن شمشیر هر دم برق اندیشه

ینه شوقیله بر موزون و مستثنا غزل یازدم
چمنده دونکی کون سیرایندم سرور ان اوزره

دو کلمش طره لر خال رخ بر تو نشان اوزره
اولور کن خون عشاق سیه بختیله رنگ آلود
دل آواره کیم و مکرده طرف نگاه کرد
شکایت ایلمزدم سینه چاک اولسمده جور کردن

حذر قیل تل قیرار سن بلکه ابرام استر و هپی
صارلمه بویله بکت دوشمه امان اول موسیان اوزره

دکله روقت و عوای هنر جای ابد بو
او سلطان سلیم القلی عون و نصرت باری
همیشه دایم اولسون عمر و اقبال و سلامت
سر تقلید سیفنده مجهر اولسه تار نخم

شه جم شوکت فرمانروا سلطان سلیم اولدی
قوشاندی سیف فتی طور من و چکسون جهان اوزره

در هجوم و غارت تا تاران برای اخذ انتقام شاهینکرای بقضا ز غره بقیه علیا فرستاده

ای شهنشاه فلک مرتبه هفت اقلیم
وی شه روی زمین هر دمه دولت و دین
سن سین اول قبله عالم که ملوک اطراف
روح دارا و سکندر و راجلا لکه
نیل احسانکه در میل و تمنای فلک
فرشاید و بپر تونی ساحه اقبال لکه
قوتش انور تیغی مرغ سلجقه ار کدر
نجم بختکه بولور لامعه اسعاد
طالع بر شرفک ناظری چشم پروین
قلم کاتب قدرت ملامت اعلا ده
شاه فرخنده صفت داور و ار حشمت

نخبة پادشاهان عمده آل عثمان
مایه امن و امان حضرت سلطان سلیم

جد بجد مهر ضیا بخش سپهر شوکت
اوسایان جهاندر که مؤید نه
عطر شایه دوزنکوت ازها رجن
اثر عاطفتی قیل سه صبا به تاثیر
شده شفقتی اول منبع جود و کریمک
شعله خشمی فروزان و ایحق اما کیم
قسم ایلمر سه سزا اهل غزایفنه کیم
قبضه به آله کائن بر ف مهری فلک
دانه ضرب تفنگی بر ایدر نقطه کبی
نیزه صوتی دیکه سیکه دمه خاکه

مهر تابنده رخ مطلع الطاف عظیم
حامی شرع مبین ظیل خداوند علیم
حجر اسعد در کاهکی ایلمر تعلیم
بویامش باب سعادت دیرک اولدی مقیم
بویلمش نمکته اولوب شانکه ایلمر تفخیم
بوز سوزر پایک خورشید بوج تعظیم
بویلمه لازم اولان خدمتی ایلمر ترقیم
نه زمان کلک عطار و حیرت سه تقویم
شمس در کوکب مسعود که اهل تنجیم
لوح محفوظه ایدر و صفکی بویلمه ترقیم
خسرو جم عظمت زیور تخت و دیهیم

ضربه خور به سنی ملک عدمده ایندوب
برق رخشنده اولور دست شکوهنده جریده
قیلش انواع فیوضاته موافق آنی حق
قوت فکری ویر رسم خیال صورت
شهرت بر مننه شرمندن اولور دی نادم

رستمک کردی رک جانته سرشتریم
عزم میدان اید بجک رخشنده اول نور جسم
نذر اول قلب سلیم و نذر اول طبع فہیم
حدت ذہنی اید رجو ہر فردی تقسیم
بایقر مجلس عرفانہ اولسیدی ندیم

داور ادا کرد اشاہ معلہ قدر

ای ایدن معدلتن خاص و عوامہ تمیم

قالمدی نالہ کنان شکوہ ایدن دور کردہ
شیر مادہ بولوب آہو برہ ی شیر ویر
کبر و صفکی و ہی قولک ای شاہ جهان
قلم چاہد و اتمدن ایدوب مشق فسون
شعر ای عجم اولشتری یا نغمدہ عجمی
زہرہ سن حکم نظار تله ایدردی دایہ
قوت ناطقہ عالم ایکن ہر سخنم
حیف صد حیف شعور دم دخی مملوب اولدی
اشقیابا صدی کلوب محکمہ می حاکم ایکن
حتمہ قاضیرینہ شش بہت عالمہ
صویدی دلکی کبی اسکی زغرہ خلقی بنی
ملک سامانہ تاتار ویروب چابولی
کینہ قوم ہلاکود و نذروب مملکہ
صیدت اہینکرایہ نیچہ قیدک دید رک
فرستم بولدیلا اولاندیروب اول خوشلر
قنادم بوقکہ اوجوب جان آتاہم برطرذ

ایلیہ کریمہ مکر دایہ سنہ طفل فطیم
اولدی ہر لککہ ستم ساحہ عالمہ عدیم
بویلمی ایلر ایدی سلک خیالہ تنظیم
سحری ہار و تلمبار و تہ ایدردم تعلیم
شاہ ایرانہ مزایا لر ایدرجہ تفہیم
سرفوزادہ طبعہ ددوب چرخ عقیم
چارہ نہ ایلدے ایکم ستم دہر لیم
شعرہ بودردلہ رونق ویرہ مزطیع سقیم
بوکاراضیمی اولور قاضی حاجات حکیم
بوقضا کیمی عجب اولدی بریکم و خیم
چیترو بپوستہ ایدنجہ یا قومی بویلمہ دونیم
کندی یغما یہ تون رخت و بساط زروسیم
ایتدیلمہ صورت تمیم و ہلاکم تصمیم
اد جاقربخ لیلہ کوردی بکا قید عظیم
قفس غمدہ طولدم نہ شفیق و نہ حمیم
بویلمہ بردامہ دوشردی بنی بو بخت ذمیم

اوچمغہ لاندہ نندن بر و بال آہم شیکن
باغ جنت کبی استانبولہ حسرت قودیلر
بو قدر آتش درد و غمہ دوش و لمشمی
بکمدے و قہقہ قبطیدہ بور تہ خونی
بکایتہ کلر بنی ایتدی عیسایہ یہود
بد پریری تاتار قوردی ہلاک ایتدی دیو
کعبہ قلمبی حجاج ستم بقدرے مدد
حضرت دالہ مغفور ایلہ عم مرحوم
نہر وادہ کہ زمانکدہ امان خنکارم

قوشجہ جانم ہلہ قورتار دی اذخلاق رحیم
ایلمدی آدمہ آنجق بولن شیطان رحیم
نار نمرود دہد و شنیچہ عجبا بر اہیم
قوم فرعونک الندن دخی موسای کلیم
حیقدی افلاکہ نغانم ییلور اول رب عالم
قالمر آغلندیلر اطفالہ مانندہ یتیم
قیل و ویرانی لطفی ایلہ افندم تریم
قولکی قیلش ایکن منظر الطاف عمیم
اولہ با مال ارازل بوا سکدار قدیم

اتقائم قومہ حشرہ مددای شاہ جهان

جملہ دشمنلر کی قہر ایدہ قہار عظیم

عرضحالیست کہ بخاک عتبہ سلطان سلیم خان باستہ حای منصب عرض کردہ است

نذر ای طبع سخنکوی پسندیدہ کلام
ایتیز اولدک نیچون آیدہن یارانی
نہر واولیہ شکین رقمت نقطہ لری
قدرتک قالمدیمی حسن ادای سخنہ
عربی نظمکہ احسنست دیوب روح لید
ایکم اولق نہ دیمک بویلمہ دم خرمدہ
بوسکوتک ستم چرخ جفا جودن ایدہ
عرضحالیست کہ نیچون حال دل نالانی
اوشوشاہ فلک جاہ ثریا شرفک

بو نحوشی بہ سبب یوقتی مداد و اقلام
اثر نیشکر خامہ ایلہ شیرہ نکام
سادہ روی ورقہ خال و خط عنبر فام
یوخسہ بلز مسین انواع جناس و ایہام
فارسی شعر کہ خوبست دیمشدی اعجام
کہ اولہ اہل سخن جملہ سزای انعام
یعنی اولدک کہ اگر لال ملال آلام
ایتیز سن در سلطان جمانہ اعلام
بر تو شفقتیدر نور جمال ایام

معمای لفظ سلطان سلیم ادام اللہ

ذاتی خورشید جهان لطفہ یوقدر بیان فیض حسنی سراپا ایدر آفاق بکام

معمای بنام سلیم سلمه السلام

نیج خورشید جهان در که ویر راه به ضیا
صورت حال بر ایانی که امتد بیلور
مایه را افتید و راتبه بخش عالم
یادش هم در لطف و کر مکرده و بهی
هر قیر ستم ایله تا تار بنی
یکی کور کم دخی اسکی ز غره شهر نده
کیمیدن امید عنایت ایده یم خنکارم
منصعب اولد سهر ما حاصل و نج و کدر
یعنی اسکی ز غره محو تلف اولدی ایله
عرض عالم اوقیوب عالمه رحم ایلمر سن

امرد فرمانکی تنفیذ ایدوب احکام قضا
حکمک افاده جاری اوله تار و قیام

تظیره تنفی در ضمن شکر عنایت حضرت سلطان سلیم باحسان منصب

خاکساران گاه فیض بر تو احسان بولور
خضر شفقت ره نمون اولد قدر بر لشدیه
عالم بالایه کیم اولسه دهن باز نیاز
اهل بهمت بر نفس ایلمر سه مانند صبا
دست معمار مردن قرین لطف اولان
بویله خوش ایتد کج جوی رحم و شفقت سوسو
کر جضایع ایلمر سه قدر بنی ایا فلک
بونه پنکام مسرتد که ارباب هنر
حمدتد اولد و وقت عنایتد بویکیم

ذره تاب آفتاب ایلمر علوشان بولور
ساحه ظلمت سراده چشمه حیوان بولور
تلکام ایکن صدف و شش ریش انسان بولور
کلشن امید بردن کللرین خندان بولور
خاطر ویرا ننه بر دمه آبادان بولور
نشته لب قالمردین البت کر مجویان بولور
وقتیدر شمیدی رواجن کاله عرفان بولور
یوقلمه کج درون غرم و خندان بولور
اهل دانش رغبت شاهنشده دوران بولور

حضرت سلطان سلیم خانکیم سپهر سر بلند
مردن تاهن در که شده روز و شب در بان بولور

خسر و صاحبقرانکیم هر سحر بهرام چرخ
ملکته نسبتله تاریخ آشنایان جهان
شرع و قانون اوزره امر و نهی ادراک ایدن
باد پای برق رخشی اول سلیمان شو کینک
کر چه زیر پائنه فرش ایتک استر آسمان
امری ایلمر عالمی کشت ایلمر بر چاکری
صیت قهر و صواتی ایدر کج کوش جاننه
تیردلدوزین خیال ایتد کج هر دم دشمنی
ساحه روز منده اعدا کلک بی دولتن
وصف شمشیرین ایتد کج کرده سرکشان
خشمی یکسر تنک و تار ایلمر جهانی باشنه
قدرتی رفع منافات ایلمر بصداددن
روشنایی بخش شبتاب اولسه نجم شفقتی
خاکه تأثیر ایتسه فیض قوت و را که سی
سایه عدلنده عالم اولد رآسوده کیم
حکمت قانونیدر دهره شفای صدر اولان
نا امید اولمر عطا جویان باب رافتی
اهل استحقاق آر دبدیل کر مده بهمتی

بیم تیغندن کر بیان شفقه قان بولور
دو است سامانیانی بی سرو سامان بولور
حکم فشرین قرین معنی قرآن بولور
تنگنای چشم دوری عرصه جولان بولور
اطلسن اما که وجدانده ناچسبان بولور
جمله شایانی اوشا به بند فرمان بولور
قهرمان ملک عده مده کنده سن لرزان بولور
سینه پر کینه سن منزله یکسان بولور
کوی خاک افتاده و شش پیوسته چوکان بولور
بیم ترتیب جزا دن جسمنی بیجان بولور
کنبد کردنی خصمی کوشه زندان بولور
بهمتی امر محاله صورت امکان بولور
اوج استعلا ده قدر و رفعت کیوان بولور
کند و سن هر کیما عطیعت انسان بولور
سینه شیر غزالان جای اطمینان بولور
در که لطفنده هر در مانده بیگ در مان بولور
دست چو دکره کهر پاشی بحر و کان بولور
قوت الهام ایلمر انعامنه حسان بولور

خسر و انوار لطفکدن اولد سه بهره باب
ذره ناپایز شان نیر رخشان بولور

در که کندن غیریه دست نیازی باز ایدن
جیب آمانده آنجق مایه خسران بولور

بادشاهیم دولتمند هر خانیتم بر فرد	آستانه قتلک هر مشکلی آسان بولور
چرخه فنا ایدر سحر طرنا بر جامیدر	بر کد اکیم التفات خسرو ذیشان بولور
نجم بخت زهره جنگی بد و ندی شوقه	دور احسانکده هر کس بنده کی رقصان بولور
طرز اشعارم اولور سه لایق حسن قبول	بو کینه عبادنی شمرت حسان بولور
ایله کجه وادی او صاف که عطف عنان	ضبط اولمز اسب طبعم و سعت میدان بولور
روح خلاق معانی غبطه ایلمر کیم بکا	نظم ایلمر قالب الفاظ تازه جان بولور
عالم عقیده سیر ایتیم سواد نظمسی	دیده صائب جلای کحل اصفا یان بولور
جمله نک معلومید رفیع بی غالب اولدیم	نکته دالمر هر قصیده اکار حجان بولور
چاه با بلور دو اتم نامه جالاک دست	سحر پاروقی در و ننده آنک پنهان بولور
بر عصای موسویدر کیم او کلک بر فسون	دیده حیرت قار شو هیئت ثعبان بولور

بحر طبعم غزلوی اولور غواص خیال
کوه نایاب و شایان استخوان بولور

دل عاشای جمالند صفای جان بولور	چشمی آینه و شرخسار که حیران بولور
بنی عشاقان جاناکریران اولدیم کیم	ماه کنعان مبتلا سن دست درد امان بولور
سیر خطک کورن رو یاده شبور کیمی	صبحدم بالینی اوزره جابجاریحان بولور
ساغر زندک حباب باده سن تقلید بچون	زاهد ذوق آشایر سحر جان بولور

باله و شکر چه خم اولش قاسمی هپی بیر
سینه ده اما که هر شب برمه تابان بولور

بوز سودب خاکه دغای خیره آغاز ایتیمان	وصف بی تعدد شاهای صانده کیم پایان بولور
آفتاب شوکتی اولسون ضیا بخش جهان	ماه غراتا فروغ هر نور افشان بولور

کلشن عمر و ریاض دولتی شاداب اولد
باغ عالم تا که فیض رشحه باران بولور

قطعه در ذیل این قصیده نوشته بود

ایردم کر چه غبطه و هپی اول کلدنجه	رسیده اولدیم بیچون دور احمد خان ذیشان
بجده الله بشدم قوت بختیم ایلم بنده	زمان کامبخش حضرت سلطان سلیم خان
بکانه نکر و شکست ایلم روی ادر جو مکت	کاولدیم بنده و صاف اولدیم شاه سخته انه
کریم کامران و قدر دان ایل بر در در	مدار افتخار اولدیم سلسله ملوک آل عثمان
جهانده قنقی شاعر در اولان اسلامده بلیم	بنم کیمی پورتبه مظهر اولمش لطف و احسان
ایمان و هپی اولی بکار شک ایلمن اینجی	بنی محمود قیلدی پادشاهیم جمله قران

سریر سلطنته دائم اولسون عمر و شوکت
بودانی بنده یازسون وصفی اوراق اکوانه

تاریخ ستم و تبریک سال جدید سلطان

مهم سعادت رونما جنبه ابروی هلال	سال مسرت اتمایندی کلوب عرض جمال
قیلیدی مبارک مقدمی لشاد و غم عالمی	سعد و شرفد تو ایمی خلق جهان آسوده حال
هر دلده بر شوق جدید اولدی بود ملرده بدید	کویا سرور قدر و عید آرایش روز و لیال

سلطان سلیم ایامید رجوش کرم هتکامیدر
ایل هتیر بیرامیدر بو وقت بهجت اشتغال

فخر سلاطین سلف اجداد نه خیر الخلف	مهر و سه برج شرف ظل خدای لایزال
شاه نشسته کردون چشم اسکندر داراهیم	سر مایه امن اتم پیرایه جاوه جلال
اولدیم بوجا قضا محکومی فرمانی قضا	امینه بردق رضایه نمکده کردون اشتغال
انوار فرو شوکتی ویرسون جهانده زینتی	ایام عمر دولتی اولسون هزاران ماه و سال

اولجه باخیرد عاتر سکنه ایتدم ادا
تاریخی اولدی و هسیا بوسال نوز خنده فال

قصیده عیدیه در ستایش حضرت سلطان سلیم

هلال عید قیلدی جمعه آفاق نورانی	ینه یاد ایتدی عاشق خرم ابروی جانانی
نیج یاد ایتسونم کیم نزاکنده ایدر ایما	هلاکت گوشه ابروسی ذوق وصل خوبانی

طوب جام هلالی لاله دودی ساقی بزم
بنم کویا لسانم دین دیشدی و هبی اول
قادر دی یوسف صومی ایچای فلک شمدی
بهار و عید توأم کلدی بود و کل و لاله
زمینده اولور هر نقش بابر لاله کلکون
بود مده قان یونار و اعظ باقوب صهبای کفاره
ایردی روز ده مهینا شکلت زاهد بد خو
قبای سبز عید به کیوب شوخ سبی قدر
طاغیر می باشند عقلی انصاف لاله عشاق
دکلمی عیش اخضر و زخضره قارشو کلشنده

عجب فرخنده بر دمد جهان دلشاد و خرم
زمان شاه اعظمه در وقت ذوق و شادانی

نه شاه ماه طلعت کیم هلال عیدتی کردون
سهر سلطنته آفتاب عالم آراد
فر از قافن دشت بر و از ایلدی عنقا
نوشته جهان سلطان سلیم کا بنشاکیم
همایون ذات کردی صفایه قوی برهان
بحسب نور در کیم هر کورن بو حسن طلعت
ایدر بحر محیطی بی تلاطم اوله موج انگیز
قله و در سخن اقلیمی زیر دست مکنده
ضمیر انورین مرآت مهر نجلی دیر دم
ارسطویه ایدیدی دستیار ی رهبرانی
نسیم ایلد کید رسوای بجه شمه خلقی

اولور هر تار موی بر سلسل سلک کوه بار
نه هر صبح دولت شمع و ار چرخ جولاندر
عنان آتشین اولسیدی برق اول رخس چالاک
کوه نادر سرعت سیرین اواسب باد پای اوزره
کباب ایلر کجوب کاو زمینه نوک جانسوزی
ایدر نقش بلنکی رخت برک خزان آس
سرکوه اوزره ایتسه امتحان اول تیغ خوریزی
شب تاویکه فرضاتشانی چشم مود اوله
شهنشاه جهان سایه بخش امن و احسن
غزالان دشت عدلک خوابگاه راحت ایتد کج
صا دله شعله جواله نخل خشکه دور کرده
بهار لشفک اول رتبه نما بخش جهاندر کیم
سخا سندن دکلدر دیرش بارانی بیدری
ایا شاه جهان عدم دکل وصف هیاونک
غدا ای روح ایدند لذت او صافکی اما
مضون خسرو نظم اولسیدم ملک معناده
بنم اول فارس انجیل بلاغت کیم بود ایدیده
چیقوب میدانه اسب تازی طبعیلدی پروا
دل دریا خردشیم بحر طوفان خیر حکمت
سر کلک ترم معنای شاداب ایتسه بویله
سواد نقطه سهوم اولور انکار مضمونک
یر لاف هر دوی یوزک سو خاک درگاه
صغار لکلوب کتد کج ماه روزه آفاده

سرانی ایلده سیراب فیض ابر احسانی
که رخننده دخی رخشان صباح انجیر ایشان
بولور دی بلکه همسیر او لمیچون راه امکان
صا نور آلمش کیدر باد صبا برود دختانی
دیگر سه نره سن خاکه ایدر کن کرم جولانی
جبال لوزه ناک ایتد کج بیم تیغ برانی
اولور رنگ میاه جویباری احمر قانی
خطا ایتدینه تیر صبا تکا رس برانی
همایون ذات رافت کستر کدر ظل یزدانی
جراغ ایلر سر بالینی اوزره چشم شیرانی
کزند ایتد بلی زمین کمر دوش زمین ایدر آبی
خران بر مرده ایتد بعد ازین اوراق بستانی
عقربز خجالت ایتدی جودک ابر نیسانی
نه ممکن ذره تعریف ایلک مهر درخشانی
حیات افزا اولور هر دم بکا اول ذوق روحانی
جسارت ایلر دم اولمده و صاف سلطان
کیمت کلک ایلر مسمانده ایتد جوق کجیلانی
عجم فرسانی ایلر اوینادم هم کوی و جوی کان
ایدر غرقاب حیرت موج فکر عقل یونانی
ابدی آب اولور دی کوه کان سخندان
رخ رنگینی اوزره مشک خال عنبر افشانی
ادایله دعای دولت شاه جهانانی
بهار و عید خرم ایلد کج طبع اکوانی

کل اقباسی کله از عمر جاودانیده

خدا پر بر شرف خنده سن بمقدور قدر اینسون

اوله هر روز فیروزه جمانه عیدش دانی

قصیده بهار به در ستایش حضرت سلطان سلیم

باد بهار و دلکش فیض آوری بوی ارم
گلشن عجب رونقها هر نخل بر نشو و نما
سر دبلند سبز سر رفیع لوائتش مکر
سوسن دیرنش بر طرف تیغ و تبر لطف بصف
ریحان و شبوسو بو عبیر شمیم و مشکبو
سیرایه کیم شاخ کلی الد طو تر جام ملی
لاله چراغ شعله دریا قش شب آرائی ایدر
از بهار شاخ ارغوان زرین قد حله کلفشان
بر تازده در صانکیم چمن قد سرو سینه یاسمن
عکس آلوب دلجو لک سیر کلن کلر لک
اول عاشق صد آفرین کیم رام اید و سیرنازین
ککل کبی می نوش ایدر که صوت بلبل گوش ایدر
شبهی کو کلر شاد در بهنگام عدل و دادور
صانه کلوب فریاد ایدر ذکر کلی ادر ایدر
اول باد شه کیم رفتی کلزار و هرک بهجتی
شاه معالی منقبت ماه نریا منزات
هم خصلت به منبری حیدر نهاد سردری

عسیر کبی سنبیل هوا مشک خشن اوری دم
شبنم و گلدر جا بجا کلدر چو ادن قابدی نم
سلطان نوروز کچکر میشنده خضر آسمان
زرین کمر خنجر بکف مانند یکت محشم
هر بر شکو فدا تازده بوی بهاری ایدی شیم
مست اینکچون بلبل باغ قورمش برزم جم
برزم چراغاندر مکر بور و نق نور و ظلم
جام صبحیدر همان دفعه خماره صبحدم
کلفچه در کویا دهن سنبله زاف خم نخم
قوی صفاسی جو لک مرآت دلد کرد غم
کاشنده اولمش بمنشین سینه بهینه فم بقم
موج صفاسی جوش ایدر اجرای ذوقی ملترزم
عالم نشاط آباد در محو اولدی کنده حزن و هم
اوصاف شاهی ایدر هر عندایب خوش انعم
قیلیدی جهانی بهمتی کل کبی سیراب انعم
خورشید نورانی صفت لشکر کش انجم خدم
عثمانیا نکت مغزی صدیق فاروقی سلیم

ظل خداوند علیم شاه جهان سلطان سلیم

فرض اولدی بر نص کریم امرنه رام اولتی اتم

درگاه سید ولی استیلا به جمل ملک قبله گاه
افلاک سمر بایه سی فرق بهایه سایه سی
شهر ده یوق بو مرتبه فرد شکوه و دبدبه
شیر خدا بر رسم سزا کیم اولدی بیست تا
چکله کجه تیفن خشمناک بهرامی ایلر سینه چاک
طاقت کلور می تیرنه دلد و ذی تا میرنه
هم شاه تخت داور می هم خسرو نظم آوری
طبع سلیمنده عیان انوار فیض مستعان
عنده اکسیر هنر کنجینه لرون معتبر
خاقل بولنش انوری موج ایتده شه سخری
عالم خریق نعمتی شاداب جوی شفقتی
دورنده هر کس شادمان آسوده هد لیل جهان
کبک دری یکت ناز ایلر قشای ابراز ایل
هر خطوه ده آیدر به جنبش ناشیر نره
اخی سرد کردون جناب بن ذره یم سن آفتاب
پامال ایدمه حاصل قیلمش بنی فیض ازل
وصاف خاقان جهان البت اولور معجزیان
حسن ادای خوش ناعرض جمال ایلر بکا
افسوننی اجرا ایدر سحر کلام املا ایدر
ایلمیم دنیا بیلور قدرم بیلن رعنا بیلور
کاهی ایدوب عطف عنان نظره اولور سیم خوشتران

چون ملکی قیلمش الیه است المرحله محترم
اولمش سعادت وایه سی بورتبه در عالی محرم
کردون کبی بر کو کبه خورشید و ش زین علم
خوفدن اولدی مبتلا تیرزه به شیر اجم
اعداسه زخم هلاک ادر مازی یم جان اودم
شمشیر عالمگیر نه اهل جهاد ایلر قسم
ملک سخته جاگری خاقانی ایلر محشم
الهام حقدربل کان بود انش و فم و حکم
عهدنده اولدی بر سر ایل معارف معتم
درک ایلر بود ملری اولور دی بر سوزندم
جوش عطا و بهمتی رشک ادر باران ویم
یلم ایدر رسم دلبران عشاقه جور و ستم
برو ایدر شهباز ایلر طومش یاننده لانه هم
بیباک و پروا بریره جمع اولده کرک و غنم
وصفده پامال حجاب بو ذره نایب و کم
روم و عربده بی بدل رشک بلیقان عجم
اشته بو استاد زمان اول اکل دانا دلم
سینه مدراول خلوت سزا کیم بکر معنی به خرم
تسخیر صدمه معنا ایدر دوستده جادوی قلم
وصافدن اعلا بیلور انشاهی ارباب رقم
نفی به تنک اولور همان میدان اقلیم عدم

دیدی ندر بود عارف و کزاف نابجا

ای خاکسار بنواحد کدکل لاونعم

جای ادب و مقام بولسون سخن حسن ختام	شعری بوج احترام خیر دعا امرانهم
تا دور چرخ اوله بدید هر ماه و هر سال سعید	سلطان نور و زجید با صد نجه بواجه قدم
قیلسون او شاه بکت و انما کلزار اقبالن خدا	برز بهجت در وقتا سیراب بادان کرم

طبع شه عالی نژاد کلهر کبی اولسون کشاد
هر دم در دوسه بد نهاد آرزو ده خارالم

نظیره بقصیده مشهوره نفی معجز بیان در ستایه نگاری حضرت سلطان سلیم خان
سمله الله الملك المستعان

بارک الله ای شهرک ماه خورشید افسری	شرق و غرب ویردی شانک بر تو اسکندری
قوت شیر خدا و ارسله کیم قیلک زبون	بنجه قهر که نهی قهرمان و صفدر
صاقلنور برج اسده دوش اولوب تیلر زه	خشمه خورشیده کوسترسک هلال غنجر
کرمی یکانی سر طائری ایلمر کباب	چرخ بر تابایتی بر سنگ تیر آتش شهر
با صدی فرق فرقه انه یابین اسب شو کلک	اولدی نقش نفی چرخک مهر و ماه اوری
سیر ایدن شهر سوار ابلق کردون صانور	رخش اولسک فروغ ساجو لاکری
قان برینه نوک شمشیر کدن اولدم زهر آقار	سل سیف ایدوب و در سنگ اسب از دیر کیری
برق عالمسوز در غیری جلایی تیلر اول	جگه فرق آفتاب تیغ آتش کسری
خونشا لقله مانع طوسه ده یکبار زنگ	خوشنما ایتر می و سه ابروان دلبری
چرخ عکس ایسه ضیاسی گاهی خون آلود ایکن	دوند در هب شیشه حجامه چشم اختری
رعد و شصیت تفنگدن قیامت قویار	دهشت کلبانکی کوسر دجک هول محشری
دانه می ضرب نشان ایلمر شب تاریکده	دیده نجم سهوا اولسه سپهر اوزرهیری
بچش دو دکیو دطیکی صانور کورن	اول بولته رکیم چکر جو سما اوردی
سنسن اول دل لوسو ارعنه اجلال کیم	نقره مر رخسکه بر ساد و رخت حیدری
صفحه مهره عطار د بویلمه تحریر ایلمش	و صفکی ای آسمان شو کلک نور و فری
داور کردون چشم انجم سباه تختشم	تاج بخشای مریح زب تخت سروری

منبع عدل و عنایت آب روی سلطنت	کاشن شاد آب دین و دولکت و در تری
حضرت سلطان سلیم خان معلشان کیم	خاندان آل عثمانک مدار مفر
اول شهنشاه در که ادنی بنده می مجد و شرف	در که اجلالک اقبال اکثر چاکر
خمسرو صاحبقرانکیم قیلدی دورنده فلک	طالع اهدایه ناظر چشم نمس اکبری
فیض حقیله دل الهام پذیر می شبهه سر	الملوک مله و ن اسرار نکده مظهری
مهر مر است ضمیر اوزنده جلوه کر	صورت ادوار بر ملک جمل سر مضمیری
نام و شانید سلیم ثالث اجدادیدر	عقل اول شانه ذهن فطانت پروری
بر جهان آرا مثلث وفق و ولته مکر	ربع مسکونی مسخر ایتمک انکسری
کیم سلیمان کیمی بویلمه روز گاره حکم ایدوب	بحر و بری ایلمش زیر نین داو

همای سلطان

لطف بی پایانی آرام درون قاب ناس || راحت افزای جهان در عدل و داد افری

همای اسم سامی سلیم

سرفراز سلطنت اولسون ابد اجلال ایلم	عالمک آنجق بود ر میل دل خواه شکری
لفظ جو و معنی معنی عطا سسی محو ایدوب	طی اولندی ذکر فاقم کیمسه اکبر جمهری
زهد و تقوی اولقد ر معرود قدر عصر نده کیم	شیخ یار ایترا اولدی رسم نهی شکری
بحر و برده فیض بخش طیب اجرای جهان	تکلمت خلایقه تخمیر ایتمی مشک و عنبری
آتش اندازی قهری بحری ایلمر شعله ور	بولم نور محض ایکن ذات همایون منظری
معدن سیاب و ش بولادی ایلمر لرزه ناک	یک نگاه کرم خشم آلوده دهشت اوری
ناره تاثیر ایتمه اما کیمیا ی ستمه	جوش آب و تاب یاقوت اولور هر افکری
افکری یاقوت رمانی ایدوب هم در عقب	فیض لطف جوهر اکسیر اید رخا کسری
عنقر خاک اولسه قوتیاب فرو حشمتی	سداید بر ذره نایب راه مصری
پادشاه باطل یزدانسن که داد و رافتک	اولدی دهره سایه انداز عنایت کسری
بولدی ایمن مساعد بعد ازین فلک فلک	ساحل دریای لطفکده بر اقسون لکری

عرقی کسد ک فساد اهلن جگر خون ایلدک
 دامن کسارده لکده خراسن کوستر ووب
 اضطراب اوزره قالدردی ارمیده قیلده
 سینن بر دایغ نخلت ایلدش انجم دکل
 هر دمه صانه حضوره عود و عنبر باقمده
 سطح دریادن نسیم خلقت ایلر سه کذر
 لوط انظار عین لطفک بر ایشمیدر
 قیلدی نور التفاتک همسر خورشید جرخ
 قدر دان شاه جهانن پایک قیلدم شار

نیزه قدر ک رک جانینه اولدی شستری
 خنده ناز ایتده شهبانهر کبک دری
 کوه نمکینک مجبط اوزره ببط اغبری
 قصر قدر کله سپهر ایتدکه لاف همسری
 سیم وزردن وار انده جرحک ایکی مجهری
 بیضه ماهی بولور آثار شک اذفری
 کوهرو اکسیر قیلقی سنک و خاک کتری
 ذره با مال ایکن اشتبه بوعبد احقری
 بنده درج دلدن بنهان بویلدر کوهری

خیر اول سال مبارک اولدی تاریخ زمان
 بوتقالله ایدر خامه م ستایش کسری

تار فکر و طبع تیزی رشته دسوزن ایدوب
 مدحت شایانه کی تحریر ایدر رسم هر نه شب
 نخل طوی سر فرد ایلر نه مال کلک
 لیتقه سی کیموی جادو در مداد خامه مک
 وصف ابکار مضامینم یاز لمر کاغده
 اول سمندر در که طبع مرغ آتش زاد ایکن
 آفتاب کیمیا کرد شک ایدر کفتار مه
 سیم وزر عرض ایلین شمس و قمری یا لکز
 منت ایتتم بولدر دشمن شجر اغم وار ایکن
 بحر منادر دلم بو خسه همان نفی کبی
 اشته میدان سخن کلسون هنر پیرارک
 همعنان اولقی نه ممکن شمسوار طبعه

وصف اولدم قباة و زبلا غمت پروری
 شمع کاشانه م اولور شو قیلدر روح انوری
 غبطه نو باد فرود سدر بار و بر سه
 کیم ایدر دقتله عقد رشته افسونگری
 سایه مزکان جور اولر نه تار مسطری
 رنج باش آب کو تر درینه بال دبری
 بیلدر کیمچون ناشنیده نوزبان زرگری
 جوهر اشعار مه یلدر زقده وار شستری
 یا قلمسون کردون دون اسر نه شمع خاوری
 طمطراق لفظه بو غم نظم کوهری زور سه
 وار ایه بر بهلو الحق کوسر زور آوری
 یاوه کویان زمانک اسب فکر لاغری

قدر کی انکاره ای دل کیمسه ده یوقدر جمال
 بسدر اثبات وجود و دعوی دانشوری

بر غزل یاز کیم مسلسل بسته زنجیر ایدوب
 رقصه کلسون زهره جنگی اچرخ جنبر سه

آه کیم سودم بنه بر صر صا جلی دلبری
 رشک ایدر مرآت اسکندر صفای سینده
 عکس روی آتشین ساقی کلچره دن
 شره شره ایلسون تک سینده می ظالم امان

باشمه سود ای عنقه قیل طاقندم تللمری
 جگدم آغوش وصاله برمه سیمین بری
 کاسه خورشیده دوندی بزم عیشک سماغری
 کوسر اول جفته بجای غیله مجلا خجری

و پسیا خلوتده تسخیر ایلدم افسونم
 دعوت وفق مرام اوزره کلنج اول بری

که تمجیح که تغزل نابجا در بعد ازین
 تا اوله عالمده احکام شریعت برقرار
 اول شه اسلامی مولای ایلسون اجلال ایل
 شوکت و اقبالی دائم امر و فرمانی مطاع

یوز سور ووب خاکه دعالر ایل کیم کلدی یری
 حق مؤید ایدر دین حضرت پیغمبری
 مستدام عمود و است زین تحت داوری
 عون و صون مستعانی اوله یار و یاور ی

خامه تایید حق نصر من الله آیتن
 ایدر ثبت شقه آیات نصرت رهبری

✽ عید بهرحوم راغب باشا ✽

جهنم عید سهید اوزره ایدوب عرض جمال
 نه هلال ایل دکت جام هلالی آسا
 نه هلال ایلدی شیرین دهن شیر و شکر
 مرده عیدی بو شهره کتور ووب بر کچر ده
 ایدر آفاقه سلام مه عیدی تبلیغ
 عید دستور فلک رفعتی تبریکه کلوب
 دامن لفظه و مال ایلد یعنی مه عید

خم ابر و سنی کوسر دی هلال شوال
 سینده من جوش نشاط ایلدر مال مال
 طفل بی دایه دل ایلر ایکن استهلال
 راه یکجا هیلدی طلی ایتدی علی الاستهجال
 انحصار و تی کوسر سه عجمی او هلال
 وجه تعظیمه و اما نه ایلر و مال
 مهر فضلندن اولور مقبوس نور کمال

آصف صف شکن و صف در جم مرتبه کیم || بویله تحریر اید را و صافکی و صاف خیال

صدر دین پرور بهنام رسول الثقلین

راغب خیر و رضا جوی خدای متعال

فیضیاب اثر مبدی افیاض خرد	جمله افعال پسندیده عقل فعال
دقت رای اولوب ثانی عقل اول	ذات والا کبری جوهر ذاتی به مثال
منجلی آینه طبعه همدرد و تد	حسن تدبیر موافق نه ایسه صورت حال
بر تو لطفی ضیا بخش مه و مهر اوله	تا ابد اوله مصون اثر نقص و زوال
وزرادن بو کالاته کیم اولمش منظر	اکانست ایلد ناقص کورینور ابن کال
شعر حکمت اثری راز کنشای اعجاز	طو را نشای فسون پروریدر سحر حلال
فضل و عرفانی اگر چه مثل سائر در	ضرب شمشیرده عالمده ضرب امثال
لطفی خاصیت اکبر ویرد خاکه ولی	باد قهری ایدر آتش کبی آبی اشغال

داور ادا و ذکر اصد و معلله در

خزاید رباسیکه تقییل ایلد اهل اقبال

عدا و انسیدی عباد در اجلا لکدن	ابن عباد اولور دی سبب جاه و جلال
کالاته یکشنبه نظمسی چسبان دیه هم	دوش او صاف کدی آصف زیننده خصال

بار سه داناکی تقییل و دعا ذیلنده

ایده یم بر غزل با کله تدییل مقال

رنک رخسار که اویش نه کوزل جامه آل	غنچه حسن ایدر آجش سنی بو کلکلی شال
کردن سیمکی سیر اینه بک مشتاقز	شالی نازیله صاروب بو نو ککل آله و بال
برزه بوز در دی عقیده صیامی اولشوخ	بوسه نقل لبی برمه ایدوب نقل نوال
مجر عشقه قیوب یا قدی دل عشاقی	آتشین رخلری او ستندگی عنبر کبی قال

و هیبا روزنه بهر انه تحمل مشکل

عاقبت اولسه کرد واسطه عید وصال

یوز سوروب پایند اول آصف کایتد کیرام	طو ر میوب خیر د عار سمنی ایلد اکل
مزدده عید ایلد تا بویله کلوب آفاقه	نشر انوار سرت ایده ماه نوال

متین ایده حق عید سعیدین هر دم

روزی عید و شبی قدر اوله هزاران سال

درستایش صدر اعظم درویش محمد پاشا بوقت عودت از سفارت ایران *

بر شاه چه کیم خدا ویر ملک سکندری	خضر پدایتن ایدر البته و هیر
مرآت منجلی کبی کشف حقایق	الهام پذیر حکمت اولور قلب انوری
یعنی او شاه ملک سلیمان رو اقیلوب	ایلمر سه مهرینک بوجهمانی مسخری
بر آصف زمانه موافق ایدوب انی	فرمانتک مطیع ایدر جمله کنوری
کور فیض حق شاه ملک شاه چاکره	قیلیدی نظام ملکی آنک بویله صفدری

بهنام فخر عالم و پر لطف و مکرمت

جمله محامد شیک اولدی مظهری

صدیق متعبت عمری معدنکه وار	ذاتنده نور حلم و حیا جو د حیدر
صدر جهان ایکن بندرویش طور اولوب	ایتمز که ای لطف مرجع توانگری
قیلش جناب حق او خداوند اگر می	سیف و قلعه واسطه داد کسری
شمشیر ایلد اماتة اعدای دین ایدوب	احیا ایدر قلعه نیچو بینوالم
بی شبهه دست رس کا حقد که طومش اول	دستنده جبل شرع متین و مطهری
بیات الشرفده طالع اقبال و بخشک	سعد السعود عقد ثریا در اختر
کالای لطفک اطله ترجیع ایدوب فلک	نقد نجومه جعفر ماهی مشر
اول مهر برج دولته تقلید ایدر دیو	خورشیده ماه نو نوله کوسر سه خجری
چرخک طلای مهر سه ایلد نقره می	اولماز سمنده لطفده بر رخت حیدری
خوفیلد تا فلکده اسد لرزه ناک اولور	دار نیچو سنده قوت و فرغضفری
عالمده یم صدر شمشیر سه وار ایکن	باش کوسر رمی اصل شقا شمدی سر سری

کورشسی فرمان عجبا بر آنک کبی	یکتا سوار ساد جنگ و دلاوری
بر دل ایدر کتبی بی قلب اسد کبی	بیجاده جای ایدر نه دم قلب عسکری

اسد داور زمانه ویا نور فیض حق
دی آسمان معد لنگ مهر خاوری

سر سنده سخا ده سنی کور سه شرمه	حاتم ایدر دی طی بساط کر موری
اطفای ناب جو و ستم اینه ک او یله کیم	اطفک درون آبد صاقلر سندی
دفع کزنده صادر اولان امری کور و ب	پنبه درون سینه ده حفظ ایله اخگری
ضغف سفر له قالمی تاب تحلی	معد و رطوبت بو باده و هپی چاکری
طبعک مجالی یوق ره یکساله دن کلور	بک سور مدد آنک ایچون اول اسب لاغری
عفو قرین اولور سه قصورم بود فعه ده	سلک دکرده نظم ایده رم درد کوهری

صد رکده مستدام ایدوب اسد سنی همان
هم اطفک قرین ایده بو عبدا حق

در ذیل این قصیده برای طلب یکی از منصب مقابله پیاده و سواری معروض شده

ای در که عنایتی که ف الامان اولان	دی باب اطفی لجا بیچارگان اولان
ای نور بخش با صره اهل عز و جاه	دی خاکبایی سرمد چشم جهان اولان
ای همت علیه سنی چند سما کبی	غیرت و منده داورس یکسان اولان
ای روز و شب دعای بقای خلوصه	اوقات خمشه ده بکاورد زبان اولان
ظل ظلیل را فکد ایندم اتجا	ای سایه سی بوبنده سنا سایان اولان
عید اوت سنده رتبی منصب امیدوب	هیب اوستنه نظام ویر و خوجکان اولان

اسب امل سوار دی اولوب قوشما و نمی یا
و هپی کبی پیاده قلوب ناتوان اولان

قصیده بد ائنده لی محمد با شکایت برای توجیه منصبش موقوفه ابرک با سنی نادان
ایا صدر کزین خاتم آرای سلیمان | جهانده عدل و انصافیل من سبن اصف ثانی

کلهستان جهان سر سبز و شاد ایلدی لطف کله
فلک اشراق صبح صادق کتب نهان ایدر نا که
عنایتد کر مدد مقتضای جوهر ذرات
قصیده صورتند جرات ایتد بیط و تقدیر
هلال اولدم سپهرک گردش جور آزماسندن
در بغا طفل ایچد خوانه دندم مکتب غمه
نیاستد کتابتله ایدوب سدر متی پیدا
آلور دم قسمتم قاضی ایکن اول کجکله
اگر خواهی سلامت ماجر اسندن اولوب غافل
مثال مرغ دام افتاده باشم او غرادی درده
امیدم شمیدی ختم خواجه کانه اولدی وابسته
کرده اهل دیوانه باقوب دیوانه و ش بنده
لباس مستعار آساینه تجاره رد ایتدم
حقوق اصحاب عقد الفت ایتد روی کشاکشله
نه چاره بویله اولدی حکم و امضای قضا دیر دم
باقوب قرص مه و خورشیده روز و شب سحر ل
ضرورت اولقدرد کریم قضا راضیم شمیدی
بنی دلریش ایدن درویشدر دولتو سلطانم
قبای جا هپی هم دوش کرباسی به کیدر دی
خراسانی بلا سید کیدوب ملک خراسانه
مرد می افندم منصبله کامیاب ایتدک
معارفدن مراد انشا ایه کاغذ قلم حاضر
اگر علم ایه مقصد هر فنونه انسابم وار

زالال شفقشده ر آب روی ملک عثمانی
فروغ افشان او انج رایکک خورشید رخشانی
افندم کبی عالمده بولناز مر حمتکانه
بو گونه عرضحال نابسان و پریشانی
مکر تکمیل ایده خورشید احسانک بو نقصان
طریق خواجهکانک اولدی بند بستان
خلاص ایلر ایدم دست ضرورتدن کربانی
اولوب جسته اسوال عباد و وارث ثانی
قضا را چار موج یاسه بو غم صک عرفانی
نفس اولدی سر آزاده مه بار خراسانی
بود چون نقشبندان نمک آیین و ارکان
تدارک ایلدم ارکان دوست رخت دیوان
ضمان نقص قیمتله چوب انواع خسروانی
کیدر چاک کربانم بولور هر لحظه دامانی
اگر ادنی معیشتد رضایتک اولسه امکان
تماش ایلرم بام فلکده صورت ثانی
کتورم عقل و فکره غیرت امثال و اقرا نی
چیقاردی اوستنه خلقت بر ایکی تازه اوغلانی
همان فرق ایتوب کرباس ایلکالای عرفانی
سیاحت ایلشکن خطه ایران و تورانی
معارف قدرنی ذم ایتوب بر ایلله نادانی
اگر شعر ایه اشده رسم و آیین سخندان
بلاغت ایه ایلکم ایلرم نطقه سخندان

بود عوای مجرود و در نور سحر استخایل

عنایت پرور اصدرا اگر مکارا فلک قدر
اگر چه ایلمدک بونده به لطف فراوان

ویرلسه شق اول اختیار ک شقی یوق اصلا
وزارت رتبه می احسان اولسه استم حاشا
طریق ترک اید نجه نادم اولدم دینسون بحق
حلال اولسون سفارته قلعه جکده کم زحمت

خدا صد رنده دایم ایلمسون اقبال و دولته
قضایه او غر ادب لشد قیل و هبی نالانی

این نیز بوزیر مشارالیه بر بالای عرض حال استماعی تبدیل طریق نوشته بود

سلیمان زمان مظهر اولوب فیض خدا داده
شه عالم سکندر در رفیق خضر اولوب کویا
نه آصفدر که روشن ایلمدی عدلیله آفاقی
عباد الله ذاتی مایه امن و امان اولدی

سعی مقرر عالم وزیر اعظم و افخم
تظیرین دیده آدم عجب کور مشمن دنیا ده

عدالت ایدوب دین محمد غیرتن در پیش
کوریدی جوشش انهار عدلک باغ عالمده
کمال علم و فضل زهد و عفت جمله جمع اولمش
خداوند اکالک قدر دان فضل و دانشدر
معارف کانیم بنده بلنسون قیمت شمیدی

افندم دوات و اجلا لکی افزون اید مولا
نظر قیل عرض حال و هبی محزون و ناشاده

در رسیدن الحاح یکن محمد با شهاب صدر ارت عظمی در انشای طریق کبیر

فلک بر حسن صورت طه ضیا بخش اولدی دنیا به
که در تن اثر یوق رونادر شاهر مقصود
خصوصا طبع ارباب سخن آینه دن روشن
نهار آلودگان غم بود مده مست و شادیدر
سر مو قالمدی دللرده آثار پریشانی
مکافات ایتدی دوران بوزه داران غم دهره
طراوت بولسومنی طبع عالم کل کبی شمیدی
نیجه یوایه لر اولدی سزای نعمت احسان
بمحمد الله کتوردی بر وزیر مرتکبکاری
قدم مسعدت ملزومی اولدی مایه راحت
او خاقان کرامت پشمه طه صدر امورنده
سلیمان زماندر کیم بولوب بر آصف منصف
ایدوب تسلیم خاتم روزگاری ایلمدی محکوم
نه صدر معدلتکار و مشیر شیر صوانکم

سعی مقرر عالم صدر اعظم نیز افخم
وکیل ظل ربانی خداوند بهما سایه

عماد دین و دوات اعتماد ملک و ملتدر
او بر نور مجسم آفتاب چرخ اعظمدر
کمال لطفی ایلمد لفظ جو د معنی بیمنی
غبار آستانی مایه کبریت احمر در
اید رر سایه سنده مالک اکبره استغنا
او عالی کو کبه ناظر نه نجم بر شرفدر کیم

معاد لیلی اولور ابن العمید اول صدر و الایه
که تا اوج فلکدن ماه آجار احسانه آیه
سخاوه طبعی غایبدر عطای حاتم طایه
کف ارباب کاذب کیر سه کافید راو سرمایه
اولاندر جهه سال اول خاکبای کیمیا سایه
فروغ طالعی بر تو و بر در چشم ثریایه

ارسطو به ایدرتعالیم فن حکمت آریایی
امور دین دولته اصابت اوزره در دایم
ایدتعالیم قلم احکام اجرا ایلوب تخصیص
سیاست باغذجوی رواند آب شیری
سر آغاز ایلد که کلکی نزه سیر اید و بنشیره
کورنجه حسن خطک کاتب بر عیال ایلو بجران
دل اید اولور صد باره فکر ایتد که شمشیرین
دکله که کشتان جرح اوزره قالمش سایه سی بول
طیانر قهرمان اولور جیوش دشمن مقهور
غضنفر اولور لر زنده جمله بدیشه زارنده
اگر تبدیل باهیت مراد ایتد قیلور پرتاب
درون بنیده باقوت و ش محفوظ اولور اکر

خدا وادار اید را خداوند افلاک قدر را
ایمانند طراز آصفی دستور جم پایه

جهان منون احسانک قضا محکوم فرمانک
زمانکه زمین فرخنده چشم آسمان روشن
ایدردی ظلمتی تابنده مالک اولور اسکندر
تشدک خضروش ایل ستانول انطش ویرکن
زلال الحفک اطفا ایتدی اما سوزش دهری
نکجهان جهانسن سایه عدلکه بی پردا
بودمده کرک خونی اولدی راعی کوفه فندان
قونارسه کوهسار همسک دمانه بردم
زمان دولتمده جرحه استغنا اید و ببنده

بلای پامال غم ایتد قضا جود تکمله
خراسانی جهانی باشم تنک ایلوب بهی
انک ریش دل غمخو رده سی مستور و بباری
بجده الله در اقبال که کسب تعلقه ر
بکا ایل سخن رشک ایلسون شمد نکر وزیرا
بیلوب رجحانی اسلا فاعالم فیض مد حکله
کهرکانی بنم جودن طوتار دوم سینه ده مکنوز
بنم ابکار مضمون ولادیزم ابوالعزری
تحدی رتبه سنده ایلجه تازیده اشعارم
قالور سبحان وائل شرمه اعیی من الباقل
بیانم سحر اندر سحر و شرم و عین حکمتد
بهما اولردی مال هند و سنده تحفه ایران
ایستش جانب شیرازه عزیم شرم ایدوب عرفی
کورنجه قوت طبعم غم شیر اجم صاندی
اید رسحر آفرینان زمانک سینسن صد چاک
خداوند ایلور سن معرفت قدرین حضور کرده
تمدح ایتد ده شاعرینه حمد و حراجده ر
مرادم ذره نایز و شش کسب تعلقه ر
بحق اسم اعظم ایلدم دعوانکی منضم
جهانی روز و شب تا ایلیمه انوار ملو

صدارت سنده دایم اولسون ذات سعودک
فروع عدل و احسانک ضیا بخش اوله دنیا

بهاریه در ستایش صد مرحوم خلیل یاسا *

دم عسا میدرباد بهارک فیض آثاری
 دادم مشکبوی اولمده چن طره سنبل
 ینه ارد بهشت ایزدی کلوب سیرایه رضوان
 مکر آذین شهر آینه دار در شاه نوروزک
 هزارک هر سخن خنجرین دفعه چون بولد
 فغانی عند ایستگ کریم شادی ایمن زیر
 ترو تازه خط نوخیز د لبر کبی عنبر بو
 نوله مرغ دل عشاق او چار سه بلبان آسا
 کیدردی بید مجنون بلکه سوی کوه و پامونه

کشاده اولدی بوتازه غزل کل کبی طبع مدون
 او قورکن بیر دلبیل اولوب کلشنده اشعار ی

پیریشان ایلمه هر حلقه سنده بیک گرفتاری
 دکله دراله برک کله اول شوخ کل اندامک
 چمنده حلقه نظاره بر سر و سرافرازک
 نشان بوسه کوردوم کردنده روی آئنده
 نیجه چاک کریم بیان ایتمیم کورد کچه خار آسا
 صبا اولمازدی آه عاشق آسا بولدی آرام
 حسد اول رنده کیم بر باغ تنها جاتی چکش
 مال نغمه مرغ بهاره ایلمدم دقت
 نه دستور بهما همت نه صدر آسمان رفعت
 عجب صدیق سیرت و اورقاروق خصلتدر

خلیل پاشای فخر صدر اعظم آصف اکرم
 وکیل مطلق اورنگ بیرای جهان داری

خدیو معدات کسرت خداوند هم بر فور
 ارسطوی حکم سنج خرد تدبیرنه حیران
 اصابت تابع رای جهان آراسیدر مردم
 کر انجانده صبا نسته اول طبع سبکروحه
 اگر خلق حمیدی تربیت بخشای لطف اولسه
 نای همی نیان نای ابر نیساندر
 دکله رآیاری کف احسانه مشکل
 عطاسی صفحه عالمده دفع احتیاج ایستی
 ایدر حب ذهبیل زور و دیان غم تدبیر
 کل نخل سرشتند اولور سه مایه شهیدی
 زمین تلخ شوره نیشکر نخایله مال مال
 اگر تلخ اولسه صاف اولسه طوفان ایتمه کاهی

فلکی با همکار اسیر مشتری قدر را
 ایابا لاشین دست دستوری و داری

مکر خاصیت اسم جلیل بی عده بلکه در
 هزاران خاطر ویرانی آباد ایلدی لطفک
 سرای قدر که هر شب سزاوار پاسبان اولسه
 صبا کرده احسانکی نشراسته کلزاده
 کلستان جهانی اولیله سیرایستی لطفک کم
 عیاندر رتبه رجحان قدرک این عبادده
 درون سنک و آهسته نهاندر واریسه شمیدی
 سر مو بودر آنا بریشانی زمانکه
 احاطه ایلمک ممکن دکل و صافکی حاشا

جهان پرسوزاکن بولاق بوکونه رنگ کلزاری
 مثال نامه اشک همشکره کعبه همماری
 سرابا جمله انجمله سپهرک چشم بیداری
 اولوردی عین صحت دیده نرکده بیجاری
 اودکلو فیض بخش اولماز نای ابراداری
 عباددر که احسانک نایستک جمله احراری
 جهانده ایلمک اطفاسه شرانار اشراری
 صبا آنجق طاعتشده رایشتم کاکل یاری
 هزاران مال اگر دوه ایسه اندیشه پرکاری

که قدرین بیل و کان هنرین نکته پرورسن
 دکان سینه ده کرد کساد آلوده قالمش دی
 بمحمد الله که انقدر اولدی میل و اعتبار کله
 افندم بعد ازین اوصاف غیره حرفتین ایتم
 مؤسس اولدی بچون نظمک هر بیت محمودی
 بلی موی میان یارون و قتیلید حکرم
 چپ اندازی رنگی طیفان معرفت دشمن
 سرم اولمشدی چوقدن بر دنیاسه فرجورده
 ره غمده همان خریاد رس شو قیلید بیوده
 سن ای مهر شهباز کاروانی ایلمد که ایلمد
 هجوم غم تلف ایلمدی بونومیدنا کامی
 دکلم خار و شش شایسته احسن نظر اما
 شکایت الیم شد نکرد بخت زبونمندن
 مثال سیرت بیکانه با مال غم اولمشکن

هزار خوشنویسی کلشن آسا و هپی زارک
 ده های دولشده صبح و شام اوراد و اذکاری

تظیر و تنقیح در ستایش مرحوم مشار الیه *

بوشاطک بلیم ای دل نشسته صبا میدر
 بر صفا و ار سنده آیا خاطر ک آینه و ش
 مطرب فکر ک انده د فمیدر خورشید و باه
 تنظم کو هر زیور ک عقد ثریا می عجب
 تزه تزه در شمار کدن ایدر کسب ضیا
 بکر مضمون دامن طومش ز انجالی کبی

یو خسته جوش جوش کیف نظم شوق افزا میدر
 جلوه گاه صورت زینده دهنه میدر
 چنگی بزم خیالک ز هر تهره میدر
 در کبی تنگوش کوشش و خیر جوامیدر
 بر تو شعر ک فلکده کو کسب شعر امیدر
 تازه فکر دلبسته ک یوسف رعنا میدر

تازه لعلش شوقه طبع کهن سالکینه
 ایلمین بود مده نای خامه کی آتش نو
 سر فرو ایتش سکا نو باوه مضمون ویر
 باغلین سحر آفرینانک زبان آفرین
 قالب الفاظه نفخ روح معنی ایلمین
 بر تو اند از تجلی گاه نظم تابدار
 کل کبی ایتش کشاده خاطر دمیستمد کی
 عند لب آسا خوش ایتشکن احزان خزان
 بوسه لرو عدا یلیوب یار ک شکر می چینه دی
 داد سینه نارفته ده بویله تکاپو لر زور
 یو خسته مقصود ک دهن شوی کلاب نظم اولوب
 همدم شاه سلیمان جاه اسکندر سپاه
 صدر اعظم داد افخم وزیر محترم

باشقه عالمه جهان بلیم یکی دنیا میدر
 سوزش انقاس سیر آیتیک مولانا میدر
 دست فردوسی طبعکده قلم طوبامیدر
 کلک افسون پرور کی از در موسامیدر
 نطق جابنجشکیده فیض دم عیسمیدر
 انوری دست فکر کی یدیه مضامیدر
 فیض انقاسک نسیم گلستان پیرامیدر
 سولیدن شمدی سنی بر غنچه زیبا میدر
 بوحلا و تلک دها نکت طوطی کویا میدر
 اسب طبعک پیر و نفی بی پروا میدر
 تر زبانه مدح صدر بهر مهتا میدر
 آصف دور انمیدر خضر بهم پیامیدر
 اعتماد الدوله خاقان ملک آرا میدر

قبل حاجت خلیل پاشای عاجز کیم
 در سکنه اهل منایه کعبه علیا میدر

قد رنی عرش معلای کبی حق ایتش بلند
 کور مدک گر چه ملک است نظام الملکنی
 کور و ک اما صورت کارین نیچ تار خنده
 عقل افلاطون دخی حیران فهم و دانشی
 حدی یوق بابانی یوق حسن خصال ذاتک
 غیرتی ثابت قد مدد و هدنی انجام زده
 بذل جودین اکلوسه شرم ایلمر ابر و شمار
 ابره تشبیه الیم جوش عطا ده دستنی

رتبه کردون دون اول مرتبه اعلامیدر
 بویله آیا کیم آنکده طوری مستثنا میدر
 حاشش قد بود قدر کار آزادانا میدر
 ابن سینا می ارسطوی حکم فرسامیدر
 مدحت خلق جمیعده سوزم اطرامیدر
 چرخ کردان بهمنده اولیله پیر جامیدر
 دست کو هر پاشی یعنی پاشا میدر
 جودی دل دریا کفک برایکی قطره نامیدر

نابجا در ذالمته تعبیر دریا کف دخی	طبعی بر شور شمعید رصفوته بحر آساید
آب تیغ خائمان و شمنه سیلاب ایدر	قصیدی حکمن ماوراء انهر دگر اجر امید
قهر ما لمریم قهرند ناید و ترک دیار	رستم و اسفندیار عرصه هجما امید
لطفی رفع آیتش گزند آثار فیاض اددن	دیر تنو را بچنده ماهی مسکنم دریا امید
اوج عدلنده برابر بر آجوب پروار ایدر	بر برندن فرقی یوق شاهنمید رود قاید
زاد خشک یله هم مشرب دل پر جوش رند	بر بریده کاسه بلغم سنگی مینا امید

دور اداد آور احد و مکارم پرورد
نعمت بی استنا نک قابل احصا امید

خوان احسان خلیل اللهی تکیه ایدیرن	سفره جو دنده یغما اولتان نهما امید
بویله پرواز بلند ایلرهای یمنک	سایه شهبال لطفک لجا عنقا امید
بوی خلق ایلدی خلقک مطیب خاطرین	نافه مشک ختن می عنبر سار امید
یم شمشیرک امان کدی یکسر دشمنک	خنجر بهر اسم بلغم بویله خنیا لا امید
چرخه قوس قزحیدر کانتک عکسی	تیر دلدوزک نشانی سینه اعدا امید
غبطه فرمای فرید و نذر بوفرد حشمتک	یا لکر رشک ایامین دارانکه دار امید
نطق روح افزای لطفک بنده کی یاد ایلش	نیتک بو نیم جان محنتی احیا امید
بو خسته قصد دولتک حسن نظر طوطی	کوشه ابروی استخسار ایلد ایا امید
آه افندم دردی سولمتی ایتسم عرض حال	قورقم خشمیلدیرین مقصدک شکو امید
بانمه تنک ایلشدی عالمی جو رفلک	بنده دستاوم زمینه او رویتیم هجما امید
بول بولتمزدی مرا حمدن برادنی منصبه	یعنی تبدیل طریق ایتدیمه بیمنا امید
کیمسه تمیز ایلزدی عرض کالایا یلم	قطنی ابد رنگ کر با سیمیدر دیبا امید
جانمی بر نار خلق او لحد ریا قمشد یکیم	مشعل کیوان نخوس و یله آتش امید
بولدم ذاتک کبی اول دنده بر عالی هم	ایتدیکم گستا خلقی چرخه استغنا امید
داصل سر منزل کام ایتک سترسک بنی	بو طریق قدمه عنایت امرنا بر جا امید

واقف و از تیار ز مدد ضمیر طاعتک	نعمت بی منتک موقوف استه غامید
آسمانی و عیالی عیبی ستر ایلسون	سیل سونلر بنده که قاضییدر منلا امید
لوح سینم تحفه عشق هنر در فی المثل	دفعه سر لوح اولسم رتبه والا امید
دارایم فرضا بنده اشتها دم جملد	سته احراز ایلینلر فاضل و دانا امید
طفره لیسون قالمسون دون رتبه ده بوجا کرک	جمله دن اعلا و کلمه جمله دن ادا امید
کرچه عیبیدر هنر نقصا نم اولمشد رکال	نعمت و جرمده بلغم شرله انشا امید
ماحصل رجحانم اثبات ایلرم افرامه	بحر خاتم دیولافم قورسه دعوا امید

بر غزل سول کوزل و صفته بدر کفتگو
ای دل بچاره قصدک چرخه غوغا امید

قاشلرک منشور حشکه جلی طغرایمید	جهت هر اوزره عکس غره غرامید
بنده بلغم دانه فلفلید رکافورده	کردن صافکده یا خود خال عنبر سامید
رنکی برو جیلد روی آنگه بکر رسده	کل بو کونه عطر شاهیلر کبی بویا امید
نوغرام باغ کل قارشو کده بوی کوسر مسون	سرد عنقا دجلیک قدر بالا امید
طفل نازم زیور مهد فلکسن روز و شب	هر دمه کرد سر کرده دایه والا امید
بر کون انصاف ایلوب انجازه میل ایتیز من	همب مواعید و صالک و عده فردا امید
کلک آغوش خیاله جامه خوابده بوشب	بلغم ای مهر و عجب رویا امید و خویا امید
مهر خسارک کور نجه غیر به ایتیز نگاه	عاشق روشن نظر بهمدیده حربا امید

خود فروش اوله حضور آصفیده و بیبا
صد ر دوات جای عرض تحفه کالا امید

سوز قام اولدی دپان لاف اور مهر سکوت	کالایی اعتبارک قابل تمنا امید
کشتی اقباله باد و عالی قیل و زان	شمعی بحر فیض باریده قبول یا امید
چون عنایت سنی محسود اقران ایلدی	شکر نعمت ادا می محبت هنگامید
نایت اولسون کوب جای ملکر سیر ایدوب	بر برنده سولسون قطب فلک بیر امید

تا بد فرق ایستو نازیب فرق فردان
طالع سمو دیمی مهر ضیا بخش امید

تخمین قصیده منیف در ضمن ستاینکاری مشارالیه *

حق بگویم سنن او ممتاز نام دولت
که نیکو نگار شرف بولیده نام دولت
ذات والا که کرام دولت
ای نکیبان مقالید نظام دولت

دی نقساز اعظم مهام دولت

رانی حکمت اثر کن رشک فلاطون حکم
رفعتت کو کبه آموز سپهر اعظم
ثباتت فلک کو کعب بخشک توأم
صدور دین علم وصفه رسیده چشم

داور عالم ارسطوی بنام دولت

طالعک نجم ثریای سعادت منظر
فردان پر تو قدر که بولور زینت و فر
سنن اول مطلع فخر کرم ای نورس
نیر صبح ظفر غره سعد اکبر

ماه هراخر خورشید غلام دولت

حسن تدبیرک اولوب داروی دفع شر و شور
دیردی همچون جواهر کبی هر قلبه سرور
صدری تشریفکی حق قیلدی شفا بخش صدور
سنن اول بنض شناس طبع امور

درج را یکده در اجزای قوام دولت

اولی شاه جهانیه وکیل مطلق
شاه سلطنتک روین کله دی روق
دهوی شاهسواری بهم سا که احق
سنی شایسته کور و بایلدی تأیید ایله حق

ید اقبال که تسلیم زمام دولت

نیجه شماره و تاریخ دلاراکو ردکن
نیجه و صاف کبی معتبر است کور دکن
سنتک او صافکی اسلافدن علاکو ردکن
کور مدکن حق بو که افرانکی اما کور دکن

نیجه دارای زمان و نیجه سام دولت

رکن دشمن کسلوب صدمه شمشیرک ایله
خونچکاندر اثر شتر تدبیرک ایله
بو حکیمانم اغات مقادیرک ایله
نوشداروی شفا خانه تدبیرک ایله

بر طرف اولیده اسقام سام دولت

قدر کی اولیده رفیع ایستدی جناب مولا
که سرای همک قصر فلکن اعلا
فخر ایدر شان بلندک ایله صدر والا
رفعت غرذ اجلالک نسبت حالا

اولین پایه دراعلای سنم دولت

دفع دلخواه که توفیق الهی اوفق
حفظ ایدر رفعتکی بیم تر زلزلدن حق
اعتلای رتب دولت ذاتک الیق
سکا مخصوص بو توفیق تر سق الحق

لیک نا اهل خطر در لب بام دولت

مدحت ذات حمید الصفی که طندی
صیت نام آوری محمد تکله طندی
کوس پردیده منزله تکله طندی
شرف کو کبه منقب تکله طندی

عالمی ولوله شهرت نام دولت

اولکه گفتار ایله دعوی اعجاز ایله
وصف که کله یکی دم عجز نه ابراز ایله
آند اطناب سخن ایستده ایجاز ایله
مدحت ذانکه بو کونه سر آغاز ایله

نکته سخنان بسندیده کلام دولت

آصف منصف جم مرتبه رشک دارا
صفه صف شکن و صدره عدالت فرما
بیشواسی وزر امانظر توفیق خدا
رایت افزاز پری زهره شکاف اعدا

سیف سلول و غا شیر کنام دولت

نیجه آصف که کلوبایل معالی صف صف
استاننده طور ررقعه امنیه بکاف
دودمان بهم و معدله خیر خلف
کل دستار شرف دره بایکره صدف

رسم برای سلف فخر کرام دولت

ایلمش ذات محامد اثرین رب صمد
باعث تقویت شرع قدیم احمد
تا ابد مدت جاهای اوله یوسته مد
کوه تنکین فرد کامروا سرمد

سرود زینده قدس دره خرام دولت

ایلمدی بار قد شفق خورشید صفت
نیجه ذراتی سر آرا ده قید کلفت

شب چراغ گرمی لامعه پاشش یافت || کار بند نصف نور چراغ عفت
|| انسر فرق مباحات بهام دولت ||

تشنگان امله رشح لطفی ز حزم || آستان بهمی اولدی مطاف عالم
فیض خلطه سر ابر ده رازه محرم || یعنی بهنام اساس افکن محراب حرم
|| کایتی در کاهنی حق بیت حرام دولت ||

سعی اید رکبه لطفه نیچ ذات کرام || اولغ قابل تقیل کنارا حرام
عدلی نارستم جوری ایدوب برد و سلام || سده بار کعبه اقبال نام
|| در جود و کرم باب سلام دولت ||

عدل واحسانه اول صدر سعادت پیرا || اولدی ملک و ملکه فیض رس لطف و عطا
حکمنی شرع قانوند ایلر اجر || ذاتی سرایه آسایش دین و دنیا
|| مقدمی مینت افزای مقام دولت ||

رأیت افزاز ظفر انبه بخشای نام || حاسه حومه دین مای آثار ظلام
نظر خشی جگر سوز عودی خود کام || دیده لطفی تکبیران لای اسلام
|| صدمه قهری کون از خصام دولت ||

فکر تک هر اثر خیره تاثیر اولور || کار سخت اممک مایه تیسیری اولور
حل اشکال سبب رای جهانگیری اولور || اولک ادا ننه عمل ناخن تیسیری اولور
|| انحلال آور تعقید بهام دولت ||

بر تو مرتضی مطلع امید اولدی || لطفی روشکر زنگ دل نوید اولدی
عکس نقش قدمی انسر ناپهید اولدی || اولک رشک آور آینه خورشید اولدی
|| یمن بابوسی ایلد فرش و خام دولت ||

معنی مصحف اخلاقید اول وجه منیر || یوخسه نور آیتی حرفید اولدیز تفسیر
فهم ایدر آنی معانی کورن استاد خیر || ابروی شایه نختی نیچ معنای منیر
|| دیده سسی عطا طره سی لام دولت ||

دور ایدن اسنه ده محدید ر جمله || حسن نظم شعر انتقید ر جمله
بو محامد اکا حق مو بهتید ر جمله || آستان گرم و عاطفید ر جمله

|| انکا گاه اساطین عظام دولت ||

نیچ برد اعیه مصرف و فکر ایراد || کیمیای نظرنده ایده لم اسنه اد
معدن جود و کرم ایتش آنی رب عباد || کرد راه قدسه مایه اکبر مراد
|| ریزه سنگ دری نقره خام دولت ||

رشح لطفی غا بخش ریاض آمال || غنچه کام آچیلور شمعی کل تازه مثال
دهری سیراب عطا ایلدی مانند زلال || جوی عدل و بهمی آب بقای اقبال
|| بوی خلق حسنی عطر مشام دولت ||

کاسه چرخ بر ایه تنگده می شوق جدید || بوصفان نوله رقصاته فلکده ناپهید
دور ایدر دانه دوش و اثره سنه خورشید || اولدی رونق شکن جام صفای جمید
|| دور لطفه هله کردش جام دولت ||

جمله دن مرتبه کی ایلدسه والامولا || بهمنک اولدی نیچون طاق فلکدن اعلا
ملکجه ضعف سنین افندم حالا || آصفاد ادا کرا صد ر بلند اقبال
|| ای ملا ذامم و کشف نام دولت ||

خوفله خانه خراب اولدی عودی مقبور || بهمنک ایلدی غیرت تاسیس ثور
سطح اشکسته اگر دول قیلور سین معور || سنین اول سنه پرد از مبال امور
|| کا اولدی رایت نسی رای قیام دولت ||

دشمن دینی کورن لر زشایه مشغله ده || ملک ارامی خراب اولدی صابور زلزله ده
سیم و دشتله قالا ر محمکتی ولوله ده || اثر سطوتک اول ربه که صدر حله ده
|| کر نهور ایلدسه اعدای نام دولت ||

حزم دزم ایلد یکت دمه دل خصم لیم || نیم ضرب کدن اولور جرم هلاکیله دو نیم
ایدوب او کجه مفتاح قلا عن تقدیم || اعتذار ایلد ایدر عرض متاع تسلیم

دخی سن ایلمدن شد غرام دوات
فارغ البال غم پنج کیر اوله
شهر لطفک ایلمه سر علق اوله
اوج رفعتده اوچار رتبه سی اعلا اوله
کوشه قاف جلالکده حمام دوات
نسین اول قد بلند ایلمه مسک
زیرت بهال همای بهمکده بی شک
رافتک سایه سی بیوسته سماک و سمک
بولدی رفعت او قدر کیم ایره مز نسرفک
ایتیم پرواز ایلمه قصد سر بام دولت
پرتو کوکب در سه یکانه بختک
نجم آسایش مسعود زمانه بختک
نور بخشنده مه نور فشانه بختک
رافتک خواب صفا ویردی جهان بختک
اولدی بیدار ایکن چشم منام دوات
فیلسوفان خرد غبطه کرا طوارک
حسن تدبیر کی وزن ایتمده در افکارک
فن میران ایلمه سنجیده کور و بآثارک
حاصلی رای حکمنج اصا بکارک
اولدی هر کارده بروفق مرام دوات
ذاتکی فیض خدایه نعمت قیلدی
در کیم تقسم ازاق عنایت قیلدی
بویل پیرایه سر مسند دولت قیلدی
حائز قدح معلا ی صدارت قیلدی
سنی حق تادم تقسیم سهام دولت
منبع عین عطا بجه احسانکدر
ابرمد رار کرم دست در افشانکدر
بحر و شش جوش هم لازمه شانکدر
جمله مستغرق حسان فراوانکدر
سر تصرف خواصیله عوام دوات
سر مد چشمی خاک قدسندن ایلمه
بکر مدیده یی ادنه خد مکدن ایلمه
بنده خاک سرای بهمکدن ایلمه
خوان یغما سه نوال کر مکدن ایلمه
بنی ده بهر دور نعمت عام دولت
طوتدی صیت کر مکدن بهمکدن رسامه می
سداید رسم نوله راه دکر سامه می

قیل خطابکده مشفق خبر سامه می
خیل دمد و کبرایتشدی در سامه می
فرط آوازه لطفیله پیام دولت
جذبیه پرتو تار نگهکده جکده
آرزو سه کرم کامکده جکده
میل رخسودکی بار کلهکده جکده
قصد مالشکری خاک رهکده جکده
بنده کی جاذبه شوق و غرام دولت
قیلدی حق دسترس بنده افکنده سنی
بنزاید رلقه بکوشانی اویمت رسنی
شکوه دن مهر سکوتیله قیاسم دهنی
سینه ده داغ عبودیتیم ایتمی سنی
مستعد شرف نقش ختام دولت
دانه سوخته وش قالدی مدد خاک آمیز
یتیم ای ابر کهر ریز طراوت انگیز
تشنه در قطره احسانه بو عبید ناچیز
ایلمون ساجه خشتک امل نامیه خیز
انتریت رشح غمام دولت
و هیسا واجبه ذمتمزد در توصیف
بویل انجامزایلمه ممکن اولور اما تعریف
شکر ر قافیه شاید بوزیلور حسن ردیف
ایتمه اطناب سخن شمعی بود ملوده منیف
فرضه ر ادعیه خیر دوام دولت
ایلمون بار که رفعتنی رب و دود
سایبان فلک آسائرف ارای سعود
سایه سن مردم ایده فرش زمینه ممدود
حشره دگ تاکه اوله بسته اوتاد خلود
ساجه دهرده اطناب خیام دولت
قدر عیدک شرفی لیل و نهارنده اوله
یمن اقبال ایس پیش و پس کارنده اوله
منفصل اولیوب اجلالی قرارنده اوله
اتصال اوزره میمنده یارنده اوله
فتی در تق قلم و تیغ نیام دولت
بای شب دیزی بصره جرخ سبک فتاره
نعل زرمیخه جیران قاله هر سیاره
رام اولوب توسن کردون ادمم کرداره
زیر راننده اوله صحت ایلمه همواره
رخش سه غره پروین سنم دولت

قال النبي صلى الله عليه وسلم برواية عن ابي هريرة رضي الله عنه بكت السموات السبع
ومن فيمن ومن عليهن والارضون السبع ومن فيمن ومن عليهن لعزير ذل وغنى اقتفر
وعالم يلهم الجبال به صدق رسول الله الملك المتعال في كل ما قال

در مضمون این حدیث شریف برای مصلحتی بحمد خلیل پاشا نوشته بود *

صانم آنجق بکا بودید که بیان آغلر
طفل بی وایه دل کریمه سن آرترمده در
یکسم اوله که بحال غریم کورسم
بنجه خار ستمده کوره می واسنی
ظلمت راه طابده بو تکا بولرایله
کشت زار امل شور زمین اولدیغنه
طله یا قوت دوزنر قطره خون اشکی
بویله عریان تن اسباب امل قالدیغنه
خشکی باغ امید دل بی برکم ایچون
جوش اشکی سیلاب کبی کور دیکه
برخار اولدیغنی چشم جابیله کوروب
برق کساری وخی ناله کریم ایدوب
خونچکان اولدیغنه صانم سبب آتشد
روغن تاب که از شداید و باشک روان
بو له افتاده کرداب ملال اولدیغنه
غم هجران بنی ماتحالت یعقوب ایدلی

آصفا کولدر او غمیده محرومنه مدد
در لطفکده کلوب و هپی نالان آغلر

در ستایه کاری شیخ الاسلام جلایی زاده حاصم اسمعیل افندی *

بیله تحقیق اید تلر حکمت تعلیم اسمایی
اید هم نکته ایل یستویدن فهم واستلال
مال نور پاشانغا بخشاده روشند
وجود واجبی ذاتنده وصف علمه موصوف
اول الامر اولدیغندن امر معروف اولوب نامور
شعبه انبیا در هر بری وجه شبه معلوم
در اشد کسبی ایل اول قدر آبای علوی
وجودی ایل دانشس محو اید زهر جمل اما
غبار پاسبان عالم توتیای همین عالمدر
کلور می صدر علمه بویله بر فاضل دیو چوقدن
بحمد الله فلک ارباب استعداد کوسرودی
نیجه علامه کیم محبوب اولور کشف فضلندن
نه فاضل کیم ملازمه در رنده ابن حاجب هم
رسوم شرعی مرعی است بکچون ایلدی شیرین

بنی آدم ایچنده امتیاز مرد و اناسی
فضائل اهلنه مخصوص اولان قدر معلایی
دل و اناده ایلر خشیت باری تجلایی
انکچون ویردی حق علم نریفه شان والایی
علوم ایل طو تار پاشان اوزره عرف شرع خرابی
معانی آشنایی شبهه اکلر بو عزایی
بولور عالم اولاندر دولت دنیا و عقبایی
نه خاصیت که ایلر شمه می تقسیم اعدایی
اودر کحل الجواهر کیمی بر تو بخش بینایی
ایدردی انشراح صدر له عالم بو خولایی
بو اوصاف اوزره بر علامه بی مثل و همایی
همان رازی کبی تفسیر اید فیه راز معنایی
فخو له لتجارتهمش خدا اول باب علیایی
کلوب صدر الشریعه موقعه صدر افتایی

جناب حاصم اسمعیل افندی کیم قدومنده
فلک جدین فدایتی قیلوب عید دو بالایی

اودر علامه نخریر اودر فیهامه تحریر
معین ملت میضاد میضاد می عالمدر
بحق سوره نون عفتی ذوالنونه خالبد
شرفله کوب سعد اقترانی برج رفته
سپهرک انجمن کوسر دیک تعظیم بول
تنزل ایلر دی مهدن اسر واد انواره
فقط کچینه موردت علی ادخار ایتیمش

دل پر فیضی اولمش مبط الهام مولایی
بو اسبایل کیمش خلعت زیبای بیضایی
اودر تمثال نیل مصر ایدن دریای تقوایی
فروغ افشان اسعاد ایلمش چشم ثریایی
در اجلاله و مال ایچون ایلر متناسی
فروغ طبعی تنویر ایتسه مهر عالم آریایی
وجه بره صرف ایتد که سائر ارث آبایی

زال و انشی تا ماورای نهره جاویدر
فلاطون خم نشین شرمساری قالدی فضلاندن
محیط فضلکنت هر قطره سی بر بحر را قدر
مها بته آلوده بخت بخت ابو الیثی
بداهت سلم علم و فضلی جمله عالمده
تلون رفعتی ایجاب ایدلدن حکم افتامی
کرده اهل کافه حاصل کسیر کافیدر
فلکدن کاسه لیس خوان لطفی چکیوب منت
علو کعبه ذات رفیعی آسمان پایه
مسادی اولد بچون کعبه خضرای کردونه

خدا سر جسته فضل عظیم ایتش او مجرای
کتور مز مجلس بخته اسطودش هیولایی
عجبی در مختار اولسه هر نطق کهرزایی
غزالی بیم و دشتدن بولور بدشت تنهایی
نتیجه استر بوسه صغرا و کبرایی
سراسر جامه اهل مظالم اولدی قنوائی
غبار آستان و خاکبای کیمیا سایی
اید بر سنگ نخوتله شکسته طاق مینایی
بو تقریب ایلد اولمش آسمانی زیور پایی
اولور پوشیده کردونه سی بو کونه خضرای

دلی النعمتا صدر اتمکار افکند قدر
و یا بالانشین مسند دینی و دنیایی

کر امتله مؤید دست الطفک بر اشارتله
علو همکنت کوه بلند قافله همسر
همان بر قطره سیله ابر شفقت بار الطافک
دلک آینه امام حقد رکیم بو صور تله
بورتبه واردات فضل نا محصور دن فضل
خطاسن فهم ایدوب صائب اولدی طالب فیضی
دل جامی اولوب لبر بر شوق فکر رنکینک
نظیر ایلر بلاغت مجتهد سندن استظهار
حریری فرش بیت عنکبوت ایلردی کالاسن
ایانقاد علم و معرفت هر دم حضور کده
عجبی ساحه و صفکده ایتسم بنده پای انداز

مشار بالبنان ایلر هزاران بی سرو پای
فلک درگاه کیم جاور و بایر شهبال عنقایی
اید در عذب و فرات منقلب تلخی دریایی
سکا کشف الهی منجلی ایتش خفایایی
سرخامه کده جمع ایتد کانون شعر و انشایی
کوردی بو نظامی طورک اوزره نظم معنایی
نکات شعر که ذیل ایلمش فن معنایی
ند بولور نظیر است بوسوم نکته پیرایی
اگر بلیدی بولمش ایدرسن نقش دیبایی
اید ر اهل معارف کونه کونه عرض کالایی
قماش نظم رنکینم کبی دیبای زیبایی

بنم اول شاعر ما هر بنم اول منشی ساهر
بنم اول خسرو شوکتنامی ملک معنا کیم
حیات افز اولور معنای روحانی به هر لفظم
اولور دی شمر ممله فرمانبر خاقانی طبعم
اید ریخت قیس بی سامانی هر تارنده در زنجیر
بیان عذر ایدردی ایتلای نابجاسندن
اگر چه دامن کوه هنر ده سنبل اما
اثر ایتزدل سخت زمانه ریزش اشکم
نصیبیم آر دنده دور ایلسمده آسیاب آسا
بنم ز حمده باری اولور مستور اولسه اهدادن
خم اولدی جو رکردون دیندن قامت اما
بحمد الله بناه ایتدم اودرگاه فلکجایی

که طبع بر فسونم لال و حیران ایتدی دنیایی
دگر بر نظم شهبیتم نیجه تخت بخارایی
خدا انطقده بهنمان ایتش اعجاز مسیحایی
نشان آرای غشور نظم کورسه طغرای
خیال موشکافم وصف ایدر سه زلف لیلایی
کوردی چشم دامق بکر فکر کیمی عذرائی
نه چاره ابر بخت تیره ویرمز قطره مایی
مقطر آب شوره نرم ایدرمی سنگ خارایی
دیاننده ینه برجه قالمز کور قاشایی
درونده نهاندر کیمسه کورمز چاک خربایی
اوز اتم وادی طول المده قدش کویایی
سپهر دونه نمده نصکره ایتیم بیج مدارایی

بوشوقیلینه بر جیس جرخ بر غزل یازدم
عجب رقصه کتور دم زهره ایلد شونجوزایی

صالند مز چنده نوزخام سرور عنایی
بود ز دیده نکه غمزه می اولشوخ کنعانک
اوست عشوه نک بلور صاندم کردن صافن
خیال خال عنبر باری دلده جایگیر اولمش
یری دوشد کجه بن بر غنچه شکفته بیم دیرسن
اب لعلک دانه آلفه یک تشنه در عشاق

کودنلر طوغره سی طورمازی بولمده بالایی
چکر لمح البصرده سرمد چشم زنجایی
کوردنجه بوس ایدر کن طشره ادر مشربک صهبایی
چیتقرق خیل مشکله رسوید ادرن اوسودایی
ندوبو جای بوسه کل یکا غلکه بهرجایی
بیلور بیچاره لر خاصیت یا قوت حمرایی

شکرله بسلم مرغ دل آواره می دهی
غدا می روح ایدوب فکر لب لعل شکر خالی

بترلاف و کداف خود پسندی و هنرمندی
بتر حد کت دکل بولمده خود آرای و خود آری

توجیه ایوب و رکاه علام خطایه
علومک بر توی تمویر ابصار ایلویه تا کیم
دخاوندی منتهی است نوحه او را داسمایی
ایده شمس معارف تا جهانه نور بخشایی

اولوب ذات کریمی مستد علمیه ده محفوظ
خدا حصن حصین ایسون اکامها حسنایی

قصیده شمسیه در ستایشکاری شیخ الاسلام پیری زاده صاحب عثمان افندی

ذره ناچیز و شش بر تو کدای آفتاب شبنم افتاده و شش با مال باغ حسنی ذره دن شبنم دن ایتر نور احسانک درینغ زهره و شش و لما نظر باز جمال دیگران کریه ابر سیاهی دفع اید و آفاق دن بنده بر هر سبهر فضلتک اولم بنده سی	بر کون و لما زمی قرین انجلاسی آفتاب جذب ایدر با لایه مهر در بای آفتاب اوله افلاک کسره او را اعتلاسی آفتاب دید و خربا کبی چشم آشنای آفتاب خنده لرایت کجه روی دلکشای آفتاب کیم فروغ الطیفه نور لقای آفتاب
--	--

حضرت بهنام ذی النورین کیم واریانه
انتساب با هتتاب و اتمای آفتاب

شیخ الاسلام فلکجه و کرم و کیم کلوب جهبه سنده منجلی انوار توفیق خدا قطب عالم در سبهر اعظم اجلالده بر تو ذات شریفندن ایدر کسب شرف سر طائر اوج اجلالده مرغ خاکلی سخت شمس المعارف در وجود دولتی فضل شمس الائم اولدر یغیجون ذاتک کور سه انوار کمالن دید و ابن نجیم هر بری نیتله روز و شب کلوب در بان اولدر تاب فضلندن اولدر دی چشم کردن خیره در	اقتباس نور ایدر اندن کدای آفتاب صبح صادق که اولمش یثوایی آفتاب مرکز درگاه لطفی ملجای آفتاب اختر معود نور استنهای آفتاب لان سا اطاق اقبالی همای آفتاب جدول زیریندر آنک طلای آفتاب جامع الفتا واده وصفی مقتدای آفتاب دیردی عصر نه بودر نور ضحای آفتاب آسمانی مستقر ماه و جای آفتاب کرد راهن بهتیدی توتیای آفتاب
---	--

جرح مینا قلب بر انوارینک مرا تیدر بحر الطافنده آجسون بادبان فلک فلک علمه ذاتی علمه و حلقه بابک طوب بخیه دوزی اولقی استر سوزن عیسایلم بالکه مهر انوری تشبیه ایدر دم طبعنه ذاتی ذات البروج عاقله قیلمن خدا هیباد در ارباب جاکشایش التون ایدن همتر از اوله مزاحسان بیایانه خاور ستاندن کلوب هر کون ایدر وضع جبین کوکب درمی ذات پاکنه اولمز دلیل نور در چشم ثوابنده شعاع شفقتی ایلم اثر نده تعاقب بر برین سیاره لر وارایه بر مثلنی تقیض ایچوندر دایما تا ابدنم البدل و لما زمی قلب انوری همی کلینک سر کشته سی افلاکده زیر پاینده حضیض خاکه یکسان اولور کاله لطفی سر اسر جرخ استیعاب ایدوب کردش کرد و نل کور مردی تحویل دوزال نیر و ج منیرندن جیاد و شر میده قورقم و شر مله بر کون نه نخب کبی سیر چشمه خوان لطفی سفره آفاق دن منج عین عنایتد که هر وقت سحر که کسان خرم حسانی اولقی شوقنه	انکاس بر توندند جلای آفتاب بولدی چون ایامک انده ناخدا سی آفتاب شمسه زین ایدر سه رده لوائی آفتاب نوبتک خیط الشعاع نار ساسی آفتاب اولمیدی غار بیت ماهه عطای آفتاب مشرق الطافنده طلعتکشی آفتاب شمس تعبیر ایل قالمش کیمیای آفتاب اوله میر انیلک سنجیده سخای آفتاب آستانندن ندر بلیم ر جای آفتاب نه صدقه کو هر عالم بهای آفتاب هر طبعی شعله بخش و رای آفتاب ماه ایدر سه دور دایم اقتضای آفتاب شرق و غرب و رزش بی انتهای آفتاب فرض اولسه آسمان دن تقای آفتاب اوله لا بقدر لکد کوب تقای آفتاب ار تقاع شانه نسبت مهای آفتاب اطلس احسانیدر زین قبای آفتاب خامه سی چکیدی خط استوای آفتاب کوشه مغربده و ج اختفای آفتاب چاه نخب اوله جای انزوای آفتاب اولسون بر قرص ایچون گرم اشتهای آفتاب فیض نورندن اولور عملود عای آفتاب کوسر زردی روین کبر بای آفتاب
---	--

و در بنفشه انوار و فیضه ذریه
نور و جاده ایزد و طبعی در که خاله

چشمی هر ذره نکت بر مهر عالم تاب ایدر || خاک پای اوله کل روشنای آفتاب

و هیسا بر کون سنکده روشن ایلمر چشمکی
گاهای برج سنبله با صمازمی بای آفتاب

همتن سندن درینغ ایلمرمی ای بیچاره کیم || خاکه دو نمکله حقیر اولر ضیای آفتاب

مطلع فجر سعادتده فروغ طالع
اوله مادر الفلک بر تو فرای آفتاب

در ستایکاری مشله الیه بتلیحات اسمی کتب *

زهی اول جامع الکلام کالات و نکوکاری
معلا نسخه کبرای دانشکم مجالده
مبارک خلعت بیضی زیب ملت بیضا
مصباح هدایه ضو مصباح تقاسید
جناب شیخ الاسلام معالی منقبتد کیم
مثال مصحف عثمانی ذات بر نواری
ایدر تفسیر هر حکم حدیثی نیچه اسراری
معالمه نوله سبق ایتمه بیضاوی به آثاری
طریقه تده ایدر ارشاد راه حقه اخباری
مظهر نخبه جرنومه در ذات کر مکاری

سمی جامع قرآن پیری زاده نحریر
بولنر فضله اشباهی در رسم شبهه دن جاری

اوروشندل عجب شمس المعارف در مطالعه
مصفا مشربید رمتقای ابحر افضال
مقاصد اهلنه اول بی نهایی لطفی کافید
مجله سینسی مرآت تصدیقات دینی
فتوحات کرم مفتاح باب الحفنه محصور
خیالیه امتحان از کیا به ناقد اکل
ایر شمس منتها به حلیه تهذیب اخلاقی
دقایق کثره شایسته تحفه دره نطقی
همان رشکات نور آساید رتنویر بصاری
غرور دن منجلی طبعی در در جمله گفتاری
شفاد رخته یاسه اشارات عطاکاری
که اولدی مهنه صدر الشریعه صفه داری
اولور حصن حصین اهل منایه ظل دیواری
نایاندر کرده اهل فضلت انده معیاری
رسوم حکمه العینه موافق جمله اطواری
حقایق کینه کو هر فشاندر بحر افکاری

کر مکار سن اول قاموس عرفانکه ناچسبان ||

محیط طبعک تشیه ایتمک بحر زخاری

جهانده روضه بهجت فراستان اقبالک
نصوص حل و عقد کدر فصوص صکت سایش
منار همتک عالی مقامات تصور دن
بوعز و شانه دیباچه مقصود عالمن
نه رتبه ایتمه تعریفاتی توضیح و صافک
بو نظمن برک سبز ایتش بهارستان اجلاله
مطول ایتمه بحثی مختصر در و هیسا مقبول
حد ایقندن آنی ممتاز قیلش فضلت اناری
عیون خلق در تفک دولت و دینک نکوکاری
کمال رفعتک پس بایه ایتش جرج دویاری
کر مکه بنده در کاهک ایتدک جمله اعراری
ینه اوصافک ایضاح اولنر عشر معشاری
گلستان غمک بر سنبل بر مرده طوماری
دعای خیر له تلخیص خوشه رطرها شعاری

اسمی کتب تا کیم اوله فواید جاری
وقایه ایلمون ذات کریم حضرت باری

قصیده و ردیه در ستایکاری مشار الیه *

اورنک باغچه چققدی کلوب تاجدار کل
شبنم دکل نموده ملو کانه زمین ایدر
شاهانه چار باغچه مربع نشین اولوب
چرخ فلکه قار طوبی زمین ایدر بچکر
سوق ایتدی باغچه عسکر نوروزی بفته
باغی ایدر زمین شایور و جینه دکت
زین قد حله نوش می ارغوان ایدر
کلکونه رخی می کلکونه عکس ایدر
بر خنده و کشاده دل و مست و سینه چاک
کلکشت نوبهاره چیقن تازه لرکبی
تحریک شوق بلبل ایدر و مبدوم صبا
آلدر مسیدی بک آجیلوب غنچه نقشنی
شوکتنا اقایتمده صاحب وقار کل
تاج مرصع اوزره در شاهاوار کل
فصل ربیعی مکنه قیلش مدار کل
کلبا بکانه شکر انجم شمار کل
چند شتابی قلمچون تار مار کل
نوشاددن ایدر ب سفر نوبهار کل
نوشردان حکومت و جم اقتدار کل
کوسر دی شیشه دهینه روی نگار کل
چکش بیاله لرله مل بے خمار کل
سبز یله کلکلی کینور عشوه کار کل
شهنما زده امواله ایتسه قرار کل
کار نهفتی ایتمز ایدر آشکار کل

طوغاز دی بویله پرده برون اوج ناله سن پروانه سن کل ایله ایسه شمع کلفشان افتاده پرور اولدین ابراز له چون ایدر اولمش غای همته تازه رود مکر فیض نسیم شفقتی بر سنده پرور کن باغ کرم دے نعم کلین هم	اول یی نوایه اولسه اگر ساز کار کل بیچاره عنده ایی یا قریب شرار کل دوشد کجه سببنی نه زیب کنار کل بو آب و تابله کورینور کامکار کل کلزار روز کار ده آچمش هزار کل کیم بوی راقتندن اولور وایه دار کل
--	--

مفتی الانام حضرت عثمان افندیکم
نورن اولدسه نور کبی تابدار کل

خلق کریم فخر رسالتله عطر ناک نعمان سیر تنده کوردوب تاب رشکله درکاسه کلزمین همده زمانه ده کلخانه دعوتنده دوشوب زیر پانه تبشیر اید کجه مقد منی کلشنه صبا اول خاکبایه رشخ فشان کلاب اولور شوق شکوفه ذانی ایلدسته باغله نور اولسه نهاده شیشه ایلدیشکاپنه	بولدی شمیم خوی ایلد اشتها کل ماننده شقایق اولور داغدار کل اول بابیه انتساب ایدر ابدار کل تجیل ایلد یولنده اولور خاکسار کل اوراقن ایتدی زیب سرر هکدار کل بیجا دکله اولدینی شبنم شمار کل باغندن افتراقی ایدوب اختیار کل مینا سرای چرخ ایدر افتخار کل
---	---

کلخل همته کبی ای روضه امید
اولر بو کلمه تانده بر سایه دار کل

کله کجه باغ شیشه لطفکله د مبدم سیراب ایدر سه عالمی باران راقتن رفتله همسر کل خورشید چرخ اولور نيسان طبعک اولسه چمنزاره قطره باش بلبل بنده نشر ایدلی بوی وصفکی	بو نکستی صبادن اولور مستعار کل خاراده کل تیوب اوله خاشاک و خار کل بو نسیم در کمره ذره قدر اعتبار کل ایله مثال زاله در کوشو دار کل اولدی شار عطرله شهر شمار کل
---	---

رنکینی معانی نظم کوردوب ایدر آجماز نهال طبع سخن پرورم کبی پرمرده برکت سنبل اما ایدرینه صده صریله بر کل صد برکت تازه در	حسن ادای بلبل ایلد اعتدار کل کلشنده هر نموده اولان شاختار کل کله سته خیالی کورد کجه خار کل ایسات نظم ایلد اولمشون شمار کل
---	--

طرح ستایشکده ایا کلشن هم
بونوزمین غزل نه کوزل ایدار کل

بکزمی روی آنکه اے کلفدار کل ایتمش کلاب تر عرق روی خجلتک بو خال عنبرین و خط مشکبوی ایلد بر کلشکر آرد لب شیرینکه بدل بوس ایلد ز کلم دیر رک روی دلبری بزم چنده اولدسه بو چار ابروانه	بلبل فدای ایدر سنی کور سه هزار کل خویرده عارضکدن اولوب شرمسار کل کیم کوردی کلر خاک کبی بر شکیبار کل اولمش بو کونه شوقه کلگون سوار کل رنکین کور سه چشمه و جوی دار کل اول مست عشوه نک قدح لعلی چادر کل
--	---

پرمرده طبع ایدر چمن معرفته کیم
و هبی تشدد سه ده بوروز کار کل

بلبل کجه بوبنده بی برکت وینوا سر دی مهر جان غم روز کار ایلد مانند عنایب او ستیخاره عن قریب دعوات خیر کن اولمش اکاورد صبح و شام	استر بهاره قار شوکلوب بر کدار کل بر نخل خشک دوش اوی بر کن و بار کل لطفک دیر می سنده کای دلفکار کل اوراد بلبلان ایسه لیل و نهار کل
---	--

هر دم بهار اولد چمن عمر و دولتک
اولد قجه زیب و رونق باغ و بهار کل

دردیه ویکر بحر اندازی عرفی در ستایشکاری شیخ الاسلام ایرانی زاده محمد اسعد افندی فیض نور و زیند بولش نک و بوی یار کل آب و تابی اولقد سرشار در کیم عالمک	وقتیدر عرض ایلدون بلبلره دیدار کل کوسر تر هر کوشه دن خار سردیوار کل
--	--

موسم ارد بهشتک بلور رضوان و نون
 دیده لر روشن و بلبیل نوا ساز طرب
 عارض خو کرده دلبر کبی بر آب و تاب
 بر سلم تازه در حسن بهار طبع جن
 دیده نر کس تن بمن قد سرو سینه با سمن
 تازه لسته وجهی وار شمدی ز لیمای زمان
 زاله لردن کوش بکر غنچه مشکوش به چون
 لاله سرخ اولش قرار مش خلتدن ارغوان
 مست اولوب کلستر نه نازیده خوابیده در
 چین زلف دلر باد نمی خطا نمی کلور
 قطره قطره زاله لر می استک بلبیلی عجب
 یا کلاب انشا نمیدر خاک ره اقباله
 شیخ الاسلام فلک سایه نریا پایه کیم

باغبان لردن کلور با ستر دی بر مقله ار کل
 جشمین آید قجه کور در هر نر کس بیمار کل
 جوشش شبنم اولش مطمح انتظار کل
 طره سنبیل خطه شفته غنچه لب رخسار کل
 ناله عاشق هزار و خنده دلدار کل
 اولدی حسن یوسف آسار و نون بازار کل
 دانه دانه انتخاب ایلمد در شهودار کل
 تاب رنگ روی آن ایلمش انظار کل
 ناله بلبلدن اولر صبح دکت بیدار کل
 آتش انفاس صبادن ناز تا تار کل
 مقدم خورشیده ایلمد در کبی ایشار کل
 بر عنایه تنگاره تنظیم ایلیوب هر بار کل
 باغ قد رنده کل خورشید بیهوده ار کل

نامداشش فخر عالم اسعد صاحب کرم
 طبعی گلزار هم هم ذاتیدر مختار کل

جوهر کل مستفیض شجر اغ الطفیدر
 بر همای اوج رفعتد که بولما ز سایه سن
 سروی باد کل اید و بجزیر تله فیض فامه سی
 بر کل خشک اولر آغشته کلاب الحفنه
 طبعی ایند که کلستان معانیدن کدر
 کلشنی شبنم کبی دورنده صفویاب اولوب

نور فضلندن اولور کچینه اسرار کل
 اولر ده دست صباد جعفر طیار کل
 رشک امضا سیده ایلمد داغ دل انظار کل
 آجیل و هر برکی اوزره صد طراوتدار کل
 دست کلچین خیالین بوس ایدر صد بار کل
 دانه شبنمندن ایتمش سجده اذکار کل

سرور اهرم رونق ذات کریمک اولر
 بولر اولما زدی جهانده زور دستار کل

بر تو مهر ضمیر کدوشه گلزار اوسته
 باغ نیشابور خلقکدن کلور پیکت صبا
 عقل اول جوهر ادر اگلک ناسنه دکل
 نوبهار بهشتک در رونق افزای جهان
 کلشن افلاک ایلمر سکت تب ممله نظر
 تربیت بخش اولر تله فکات نهاد آذر
 نامه تاب عتابک کور سه اما کیم اولور
 کلستان عالمک کوردن هزاران کلدرین
 بهشتکدن فیض اولر سه ساحه طبعم کبی
 بن اود صافم بهارستان اوصافکده کیم
 بر نر اکته خبر آلدیم دبان غنچه دن
 بولدی کلکشت مصلاسنده شیر از ک بنی
 بنده تلحج ایلمدم تعریض ایلمد بو مصرعن
 طبع بر نر کلک رشک فسون شوق ایدوب
 نظم رنگینم یاز سه جا بجا اوراقنه
 شامه زربای مضمون استسم بوباغدن

زین ایدر روی زمین سایه از بار کل
 بو جشمین ایتدی کسب مایه عطار کل
 عنصر با گلک کلستان کاله چار کل
 بعد ازین هر برک خشک ایلمسون اشجار کل
 عرض ایدر سه اختران ثابت و سیار کل
 سرفقیل شمع دن ایلمر کشاده نادر کل
 اخگر طاقشکده از مرغ آتشخوار کل
 طینت پاککده رانجوق دار ایسم بهار کل
 کونه کون ایلمر شکفته صحن سنبیلار کل
 کلشن ذهنده اولش صورت افکار کل
 ایلمش رنگینی کفتار سه اقرار کل
 نخل طبعدن قوبار دی عرفی انظار کل
 بابل از باغ مابکر فته در منقار کل
 چوب خشک اوزره تور مش فامه سحر کل
 دست رغبتده اولور مجموعه اشعار کل
 غنچه لردن عرض ایدر افکار سه ابتکار کل

کلستان عشقه بر رنگین غزل یاز دمینه
 عندلیب از بر لیوب کوش ایلمسون تکرار کل

بولر آب و تابلو اعل رشک کلنا ر کل
 کللی دیار کیوب کلک کچه صحن کلشنه
 حلقه حلقه رویک پیچیده کیسوی سیه
 اعل نابک عشقه نوش ایتمکچون دمیدم
 تاب خلتدن قرار مزدی بو کونه چهره سی

کلین حشک آچار سیراب آتبار کل
 پایکدیران اولورای سرو خوش رفتار کل
 بونه کلشنه که اولش آشیان مادر کل
 ایلمش هر غنچه سن بر ساغر شاد کل
 نازینم کل یوز کمن ایتسیدی عار کل

روی آلت اوزره جای بوسه کوردم جا بجا || کستائکدن قوبارمش قوردم اغیار کل

نوبهار کامر انیدر کلوب بوباغدن

سند آلمانسن بچون ای واهی ناچار کل

حار فم بر کل یتر باغ قنادن بکا || هتچو کلچینان نخو اهام زمین چمن بسیار کل

بعد ازین ورد دعای دوانک اذبر لیوب || بابل شوریده آسا ایلمم تدار کل

هر شبی فیر و زرد زنی اوله نور و ز شرف

نه چنده مهر و ماه اوله قچ برانوار کل

این نیز با خواهشکاری تبدیل طریق خواجکان شیخ الاسلام شارالمیه معروض گشته بود

اول قطب بر شرف کبی تابنده آخری || کور شمشیر فلکده عجب چشم شتری

آفاق اول ستاره اسعد و بر همان || دور قمرده کو کبه زیب و زیوری

روینده آفتاب و قمر کبی منجلی || انوار مهر و شفقت و الطاف کسری

شیر افاید نجه مقدم صدر شیختی || تجیل ایچون سپهر ایدوب اظهار چاکری

کند و قماش طلسمی کهنه در دیو || فرشتایندی زیر پاینه کالای عبقری

عنقا سے مغرب همی زیر بالنه || شفقته آلد سے یضنا چرخ مدوری

حاله هم و لے نعم متفق اعم || بالانشین مسند افتاد سروری

محیی دین حضرت اسعد افندی کیم

روح جهان سی جناب پیمبری

یضنا وی زمانه که اول خلعت ییاض || دولت سفید ک اولور رونق و فری

اولد ر عماد دین قوی الاساس اولان || تأیید ایدوب مبانی شرع مطهری

حال اهلی جمله ماضی و مستقبلیلور || آنجق زمانک اشته بود و خیره مصدوری

مالک اور تبه فضلهمان بوجنیفدن || غم و شعوری باعث تحسین اشعری

کشف مشکلات علوم و فنونکم || محبوب اولور دی بر مننه کلمه زخمشری

فراشته ابن عاجبه جای عجب و کل || ادنی ملا زمان بس پرده دوری

اوله شمیم فضلی غزالی به عطر سا || شمیم ایلک خطا دیر ایدی مشک اذ فری

ایلر نکات حکمت اشراقی منجلی || اشراقیانه لمعه قلب منوری

موروث خاندانی اشش دایه علوم || اسرار فضل و الذک اولدی منظری

هر نکته سنده نیجه معانی بیان ایدر || طرز بدیع نطقه حسن ادا لری

شایسته در کلام در و بارنی همان || درج ایتسه سلک دره صحاحنه جوهری

و ج منسیر وجهه هر التماس غنه || شمس و قمر مباحنه یاز مشش آخری

کوهر شناس چرخ ایدر اقرار کورمش || بونه صدقه ذاتی کبی پاکت کوهری

ذوالنون مصری نیل عفافنده نون دیرسم || قولم بحق سوره نون شبهه دن بری

فتوای اولدی جامه سی ایل مظالمک || فتوا سی ایل امر ایدلی نهی منکری

لوح اوزره هر اشارتنی بیت ایدر قلم || تدبیریدر موافق حکم مقدر سے

جادوب آستانی اولور شوق بالله || مرغ های دولت و اقبال شهری

ازاده نیاز اولوب افلا که ناز ایدر || احسانک اسیری اولان عبد احقری

سیراب رشحه همی اوله حضر اگر || ایلردی باغ عمرنی نو عیشش اخضری

بر تدر و فقیر نگاه ایتسه طفله || یاد ایلر و جوهره کبریت احمری

اکسیر خاکبایی ارباب کاف اولوب || ایتکده توبه پوس کبیا کر سے

ای قطب چرخ اعظم فضل و کرموری

وی برج لطف و رحمتک هرا نوری

و الله بر نظیر سیکه عالمده کور مدم || کشت و کذا ایدوب نیجه اقلیم آخری

بر سر مه بولدم بنه خاکت در ک کبی || دور ایتدم اصفه مانده کی خاکت سیلری

کیم کور دی سندن اوز که بو عالی مقامده || بر قدر دان معرفت و اهل پروری

وصاف ذات پاکت اولان افتخار ایدر || چون وصفک اولدی مایه فخر سخنوری

عفو قرین اولور سه بر از بنده فخر ایدوب || محمود شاعران ایدیم نظم کسری

اول حسروم که طبعک اقلیم نظمده || عرفی و محتشم کبی دار نیجه چاکری

طندی سر زده شوکت و خاقان زمان
 نزد حربه اولدی مسلم عجمده هم
 ابقاد شمع فکری مراد ایلمن نه شب
 تار قلم المده عصا کلم و دش
 حسان عصر و ابن زهیر زمانه ییم
 تکرار او قور سه شعر می از باب ذائقه
 تقسیم اولسه حصه عرفانه جاہ اگر
 بوجمله ایله صفرید اولق رود امید
 بن ناتوانه کیم باقر اولسمه پر هنر
 نقد هنر له کام آلتور سه عوامدن
 شاگرد ناپسندم اولان نیخو اچکان
 بر سه صورت ایله کلامه آیتدکم بکا
 تنک ایلیوب جهانی خراسانی باشمه
 لطفک جلا کرمی عنایت ایله مدد
 بودره کینه سه رفیع ایله خاکدن
 قیلسون کیاہ خشکی باران هم تنک

بولدمینه کهر کبه بر عیدل غزل
 دریای مدحکده ایدرکن شنایوری

دامن نشان ناز اولیق چکی دلبری
 او جفته بر جمیل کور نجیب سر لسه
 آینه ایچره حکسنی سیرالین صافور
 فیض حیات و مایه عمر ایدر بولور
 بنت غنبله منجری بزمه چکسم آه
 بردن طوشدی عاشق زارکن انکلری
 طاقدم عجمده باشمه عشقیله تلکری
 کیرمش درون شیشه سحر بله بربری
 آغوشه کیم چکر سه اور وچ مصوری
 خافل بولسه بیرمغان ایله مادری

طبعکده یوق مجال تکابو بو عرصه ده
 بک سورمه و هیبایتر اول سب لاغری
 بدر شکایت فلک و عرض معرفت
 اولد قجهر و ماه سپهر اوزره برقرار
 اولسون همیشه صون البیده مستدام
 توفیق حق رفیقی و اقبال رهبر سه

صحنه نامه برای مشارالیه

در که حق اولوب ناصیه فرمای سجود
 نیچ شکر ایتیه لم کیم او خداوند کریم
 حمد ته که مزاجنده ولی التکمک
 کلشن عافیت و صحت و یردی رونق
 نیچ دختله اندوه اولور چاره رسان
 مظهر خیر دعا سه ضغادر ذراته
 صدق و اخلاصه انقاس دعای عالم
 نخل امید جهاندر اوله سر سبز دوام
 اوج اقبال سعادتده او نجم اسعد
 دولت عمری مرزاد اید هر دم باری
 طوریه یوب شکر و سپاسی قیللم نامهدود
 نعم لطفی ایله قیلدی جهانی خشنود
 اعتدال اولد سه بدیدار و تغیر نابود
 کل کبی تاب و طراوتله او پایکزه وجود
 آئیده حفظ ایدر الطافی ایله سه دودود
 اثر ضعف وجود آئیده اولور ناموجود
 شبهه سزایلمدی تادور که رحمانه صودود
 سایه رافتی بو بافده او اسون مودود
 اوله مانند شریا شرف آرای مودود
 متر اید اوله دایم مرض قلب مودود

عبد داعی نظر کرده سی و هجری دخی
 دولت عمری تادیبیدر انجق مقصود

نظیره نفی و رستیا یکاری شیخ الاسلام اسعد زاده محمد شریف افندی
 فلک ارباب استعداده شمیدی یار و یاور دور
 بکمر سر برهنه برهنه در افسر مهربی
 سه نوبدر اولور شمدر دلی منت خورشید
 سر ایل معارف تاج خورشیده برابر دور
 کلاه افتخاری بلکه فرق عرشه همسر دور
 کمال ارباب تنک آفا در جحانی بکوندر دور

هنرمندان عصر کج نم بختی اولقدر روشن
قباش نظم بید ز قدر در مشرقی شمعی
سخن بولدی و واجن روز بازار هنر در بو
بود مده جاپله خراشمون زرین قبا جابل
صفایوق بینة ناصاف و معکوسه نادانک
مراد مستعدان اوزره کرچه گردش دوران
پشماند ر مکر و ضاعنه کردن دون پرور
نه کو کبدر نظارت ایلین بوقت مسعوده
زمان مسعدت عنوان اسعد زاده در شمعی

سمی فخر عالم شیخ الاسلام بهم توأم
شریف النسل اعلم رونق عرق مظهر در

سراینده سعادت زهره بر با نوبی کسرت در
عنایت طور معتادی کریم اهل پرور در
آنک از جمله مشتاقی کلاب و عود و عنبر در
ینه نزد شیر بفرنده هنر بمقدور جوهر در
مزایای حقایق اندهر و جلیله مضمر در
نه هراضیا بخش جهان شرع انور در
اکار جحانی شمس ضحوة کبر ادن اظهار در
فتا و اسی اصول اجتماع اوزره محرور در
بولنا زنده صدقه مثلی بر پاکیزه کوهر در
سرشت مستطابی روح عنبر له مخور در
مه و خورشید دوران سیم دزدن یکی مخور در
مقالات ارسطودن بوقلم نقل مسطر در

زمانک بوالسعودی خانان آرای اسعد کریم
معارف خانه زادی علم ایدر و دست اجدادی
شمیم حسن اخلاقی مطیب قیلدی آفاقی
دل و طبعی یم و کان علوم و معرفت اما
ضمیر پاکیزه مرات فیض فیض و جدانی
فروع هر فصلندن زمین و آسمان روشن
ایردی اقتدا شمس الاندر کله عصر نه
مرج اولدنی اصحاب ترجمه عیاندر کریم
سزادر اولسه اکلیل سپهرک درة التاجی
مشام دین و دولت مشکبوی شیمه پاکی
بخور ایتمکه بزم قدسیان شمع طلق
مال قوه دراکت ذہندن عبارت در

کتاب ابن سینا ده او بحثه اطلاع وار
سر مجرای کلکی لؤلؤ آب حیات انجیق
آنک فوائج عقل اول آندن جوق مؤخر در
رک اهل فساد و نوک نیش آلود نشور در
قضا بایسته بو حکمی جلی خطیله یاز مشکم
خلاف شرع هر کریم جرات ایلر سه مدور در

عنایت پرور اصدرا همکار افک قدر را
وجود دلالتک انواع فیض حقه مظهر در

سکا توفیق مولی و انما همرا و در هر در
کرم درگاه انصاف که بر دیرینه چاکر در
عجب ذات نکو کار که نه عنبر در نه جوهر در
کل صد برک بهمت بوی لطف کله معطر در
سحاب شفقتک باغ بهمانه سایه کسرت در
مجرد ذات محمد و ج الصفاتک خیره مصدر در
که هر بر زده سی بهمقدور شمس گیمیا کر در
غباری زرد رویان غم بگریست احمد در
جهانک حاصلی در یاد کانی شمس احقر در
یانکه جوهر و زینتک و خاکیل بر ابر در
در عفتما بکده که الریکت موقر در
خلاف عاده درگاه کله مظهر و در محقر در
بو استغنائی ذاتی فیض باری کر مور در
اگر چه قلم معینده اندیشه شناد در
کتاب جفر عقیده بود ج اوزره محرور در
نه بند ک کپی بر شاعر ظهور ایتنک مسرور در
سر حسین خاقانیده اکلیل مجور در
بنم ممدو حم اسعد زاده فخر مآذن او فرور در

سلوک راه تقوی قول و فعلک مسند فتوی
انعم دلیر الطافک بهم مسرور اعطافک
خرد مقتون اطوارک ذکا حیران انکارک
کاستان عنایت تازه روی جوی احسانک
دکله رخیمه ابر بهاری صحن گلشنده
عیاندر اهل حال هیئت ماضی و مستقبل
نه اکسیر سعادت قایده در خاک در الطفاک
او اکسیر نیر شک ایتسون کیم ز در خورشید
سن اول کنجینه مجد و سماحتنکه عننده
سن اول مستغنی عالم کریم الطبع اگر من
غنا اربابی کر سون در بدر ابواب دیکرده
بورجه ذلتن کیم کوردی نقدین عزیز شک
فقط نقد هنر پیرایه کنج قبو لکده
بولنا ز نظم سلک و صفا شایسته بر کوهر
تبع ایاموب احکام دهری عاقبت بولدم
نه ذانک کپی بر محمد و ج بیستاکلور عصره
مرصع اولدیندن کوهر مدحکله دیوانم
مدار فخر باقی بوالسعود او صافیدر اما

بم اول شهسوار عرصه بهنای کراری بومیدانه چتر بر بهلوان دارایسه کلسونکیم داماد زهره سن صد جاک ایدر سحر آفرینانک دل صافی نهادم عینیدر سر چشمه خضرک بولور حسن ادا مشاطه فکر مله زب و فر شکر ریز مذاق شوق اولور کله کچه گفتاره دل فر دوس معنی طبع صافم جو بیار آند نه سوی جوی دل ندر نه بنوع طبیعتن نوله محو دسیم خام ایسه هر بخته مضمونم معاذ الله غنای زمره نادانه رشک ایتم بمحمد الله بوقسمه بر بکاسر مایه ادوات	که بازوی بلا غنده ز بانم تیغ حیدر در بلنسون رستم طبعم نه زور آور دلاور در کلیم آسا عصای خامه کیم دستمه ازور در دم عیسی کبی معجز کلام رو چرور در خیال مو شکافم شانه کیسوی دلبرور در سر خامه م مکر منقار طوطی سخنور در نقوش سطر اشعار ترم امواج کوثرور در بوفیضا فیض جاری جوشش دریای دیگرور در وجوه معرفتله روی زردم غبطه زردور در معارف رزق مقسوم اولسی هم مقدرور در توانکر اولسه ده جا بلینه ذائنده فقرور در
--	--

قصیده سوله کچه طور نفیده یازار اما
غزلده طبعک و ادیسی بوله طرز آخرور

دل عشاقی بندایمکه تار زلفی چنبر در رحمت تقسیم نقل بوسه به تشویق ایچون یاری چوای وصله کاغذ اوچور دم کوی دلداره خیال ابروانی سینه مجروح عاشقه اوکل خساری و زخفه قارشو باغ جلب ایتم دکله قد دلبر رینه کیر خاطر عالم	اوزنجیرک کوروب بایسته سن صامه مخیر در نوا او بوسلکه نفقه مطرب مکرور در ینه آواره دل همبال پرواز کبوترور در جکلمش کاغذ آل اوستنه تصویر خجور در خطی سیر اولسه ده مانع دکلم عیش اخجور در فضای سینه ده دللر همچون شکل صنوبرور در
---	---

او طفل دایه بروردن خیال اهل شیرینی
مذاق تلخ و هیبه نه اعلا شیر و شکرور

اندم خود پسند اولدم ظهور اعتبار کله فراموش ایلمشدم جوق زماندر شعر و انشای	قصودم واسه ده متادک اوزره عفو مظهرور در سبب تجدید شوقه بونگاه بهجت آورور در
--	--

طبیعت سنبل بر مرده باغ غم اولشکن جراغ ایترک ستاره م روشن اولدی دور لطفکده ننادمه حنکده ذکر و فکر م محرم اولد قچه دعای عمر و اقبالک بحق سوره اخلاص اولذات البروج جاه رفعت جای مسعودک	نمای اتفانت ایله سمدی بر کل ترور فروع طالع م بر تو نمای شمع خاورور ینه حق ادای شکر نعمت نامیسرور مثال حرب اعظم صفه سینه مده ازبرور جهان مهر و فقر لره روز و شب تا کیم منورور
---	--

هم اولسون کو کبک سعد السعد و طالعک اسعد
مصایح شرفه تافک بر زیب و زیورور

نظیره سنبله باقی در ستایش مشارالیه

دامن کله آلوب دسته مجر سنبل ایلمش بوی بهاری دارایسه استشمام دم عیسی به بدلد نفس باد بهار کتوروب طوبله ایله خیل چچکلی اکبود مانی اطلسی کوزلر کبی هب فوجا فوج رنک دوبرله تفوق ایدر کت از بهاره کاشنک میل ایدر جاک ایکی کوزل تازه سی وار نورسان چمن ایچنده ینه خوش کورینور قطره قطره صابیلور اوستنه کلدن شبنم سر بر کوشن ایدوب وقف نوای بلبل کچ کلایله سیه پوشی ایله غنچه لره باشنه طاقدی عمامیم نظر نر کسدن باغلور زلف نگار اوزره قویوب باغندن لاله صد کونه پیاز ایتسه ینه بربرده ساق ساقی کبی تمسیر ایدر لی غیرت ایله	قور شامه ایله هم اول مجر سنبل جمله دن اول ایدر باغی معطر سنبل کیف یچی دیواندن اثر استر سنبل بای نوروزده اولور اقمشه کستر سنبل موج موج اولدی لب جوده سر اسر سنبل کو کدن اینش کبی فخر ایتمه ده بریر سنبل بر کل ساده رخ و برده خط آور سنبل نه قدر اولسه ده بر تازه اسمر سنبل هر سحر بر چمنه کل صوبی سر بر سنبل که صبا نفقه سی که سنبل دکله سنبل کوری نور خیل لوندانه دلاور سنبل طفلی نورسته کبی یک حذر ایله سنبل دل سودا زده عاشقه بکر سنبل کچنور طرح تکلفه بر ابر سنبل بر ایاغیله سوزر بر زمره قد حله سنبل
--	--

صمد بوبله کو رنزدی سیه مست خراب
بوبله کو کوندیل ایکن دفع خمارا بیکچون
جوش سبز وایله ییمیشل اولدقه چمن
قارشوسنده دیکیلوب طور دینک اصلی ندر
برشکو فیل بهار اولماز اقدم دیرک
بوز سوروب درک والای ولی النعمه
شیخ الاسلام فلکچاه رفیع الشانکیم

اوشریف الشبک ساحه اجلالنده
خاکه رومال ایله کسب شرف ایله سنبل

ایله میل شکوفه چمن کردندن
آله بر کره تبسمه ید شفقتنه
آسمانیسنه همزنگ اولدی بایه لنوب
اقتباس ایله لایعطف لطفندن
یا لکزه بره در لطفی دکل خاک چمن
هفت برکت چمن عاطفتندن کویا
نیلگون کاسه کردونه دوزدانه لری
کورسه رو یاده علوهیم در فتنی

ای کلستان کرم زبورستان بهم
بوی لطفکدن اولور غالیه پرد سنبل

نهر تی سنبل طیب اولدی نه خاصیت بو
جملی برکت و نایه کرمت قند
سلیل کرمت جوشنی کوردکجه
بعد ازین منت پیو ده بری چکر

سایه خامه مشکین رقمت دوشنه اولور
اولسه آغشته آب همک خضر آسا
نوبهار کرمت وصفن ایدر کن تحریر
رونی کهنه زمینه غزل نوظرحم
آنی زیب سر ایدر نذر آکلر سنبل

دیه هم طره شویکه بکزد سنبل
مشک رومی به اکوب باشنی ای کلام
کا کل و خطکی نعطیره کلا بکت بدلی
اوجوان پر چمنی کوشنه دستارندن
طاغیدوب طره لرن رخنه طوب فسکک
کوز کوره نرکه قاپه ردی غبار بیان
خط سبزیه کور نلر ادرخ کلکونی
اولدی سودای خط و زلف سیهکاری ایله

شمدی خضرای دمن زیب سر دختدر
قالدی و تپی کپی بال و محقر سنبل

کوردی بر مرده غایله که سنبل زاده
دود آیه بویا نور بوبله انجیون یانه رقی
هر سحر زلفشان صانر طوقه قجه نسیم
سنبلستان نمک آنجی اوردی برکی
ایق التنه دیا تور سبز یکانه کبی
دامن کوه معارفه توب بختش ایکن
دود آهیل دلن ایتمز ایدی سنبلزار
باغبانر صوفان سوکش او بچارهینه

اوسیه بخته همان چیتدی برادر سنبل
سینه ده ایتش اوجاق غیری مضمهر سنبل
هیب آنک حال پریشان آغلر سنبل
کرچه برنشو غادر کورین هر سنبل
زبور کوشنه دستار ایکن کز سنبل
اولدی کرمازده غم او مکر سنبل
بوچندن اکا اولسیدی میسر سنبل
قوروب قالمشکن سینه ده بیلر سنبل

طبعك كنه بهار نده اوباغ هنر ك	بولور بويله نچ تازده معطر سنبل
هيب آنك كيمي پرشاني پشيماني عجب	خارزار امل دهره ديكندر سنبل
بولور مرده ايكن رشخ باران همم	ايلدي اول كيه خشكي نه خوشتر سنبل
قوت ناميه لطف ولي النعمي	وقت سرما ده ياشد ردي ينه تر سنبل
ايدلم قافيه خير دعا بے تكرار	يشور لفظ رديف اولدي مكر سنبل

باغ اقبالني شاداب ايدده لطف باري
ويره بولكلشه تارونق وز بور سنبل

تظيره بر مضانيه ثابت در ستاير نگاري مشار اليه *

خم ابروي نگاري كوزه در كن ياران	جنبشه باشلدي ابروي هلال رمضان
دل نظر باز هلال اولدي كچوب ابرودن	نرده بر ماهلغا كورسه اولور كن شعبان
وارايب جام هلال يي بدلد راد هلال	شمدي تهليل ايدده رك سيجر بكر باده كشان
قدح باده قناديل فروزان اولمش	آتش تريرينه روغن اولور شعله فشان
چوب تاكي نوله مسواك ايدنور سه زاهد	رند ميخواره يي چوقدن بله مشدي دندان
اهل كيفك هله كيفتني هسچ صورمه	حسرت بر شله افقون ايلديك حال يمان
برشكر خوابه طالوب ياتد كيه تعبير ايدهمم	آجا باز چشميني كوش ايتيجك صوت اذان
كيسسي شامه كيمي مغربه ايلدي سفر	برايكي خطوه يي او ايسيدي اكر تاب وتوان
تاب كرما ايله كرميت جو عيله دونر	مرغ دل سينده ده مانند كبا ب مرغان
قرص خورشيد فلك مغربه صاقلر بوخمه	بردي چوقدن نظر كر سنه جثمان جهان
ايتسه برت زده نمده ي فلكه كرم نگاه	كورينور چشمه خورشيد اكاعين سرطان
ضعفتن جسم لطيفه متبدل ايدده لي	جمله نوع ملك اولدي صانور سن انسان
ايله روزه كور نمزد سه مرج روزه	اولسه نور سيبه پرده ظلمته نهان
كشور مغربي آلد ي سيبه انجم ايله	شاه مشرق الله كيردي ديار سودان
چيقد ي ماهيه تاشا سنه بام فلكه	كورد سه ماهيتني دون كچه ماه تابان

برزي اسكله تضييق ايد رمار و زه	بزل ايد ركنه و سسي دهره نغم بيابان
نوله زاينده عيدا و سسم سعيد اسمي ايله	شبي آستن قدر اولديني كون كيمي عيان
سال تار نخبده انجم كيمي پر نور سهود	منجلي قدر ايله آفاقه بوماه رمضان
ره يكله لي طي ايتدي همان بر كچه ده	بيك روزه كرم حقه اولوب مرده رسان
كله سه تبريكه مكر صوم ولي النعمي	فرحان بر تو سه روينده جل اللعنان
او و لي النعمك مائده شفقتيدر	ايلمين عالمي دلسير نوال حسان
شيخ الاسلام شريف النسب والاكيم	فرايد رذاتي ايله دولت آل عثمان

مرتضي طينيت و هم نام رسول الثقلين
عمرى خصلت و صديق كرامت عنوان

احمد ي خلقت و داناي محمد سیرت	بو حنيفه شيم و مالكت ملك عرفان
باب عليا سسي ناب علمي اعلام	ابن حاجب دخی طالبد ر ايد رسه دربان
بهجور و ضة تقوى و عليه الفتوى	يا زيلور و صفى شقايقه مثال نعمان
نخبه النخبه سودا و كرم ابن كريم	جد بجد اشرف و امجد اونسيل ذیشان
سيد القوم فحول علما و ركه آنك	در لطفنده ملازم فضللا سه دوران
نسبت ذاتي ايله كسب شرافت ايدده لي	رشك ايد ر خاک ستاينوله ديار جرجان
دامن دولتيه مزدحم رود سه وجباه	سفره نعمتيدده جا سه ز عام مهمان
پرتو مهر گاهن ايدوب شرم و حجاب	ماه نو ايتسه فلكدن نوله عرض نقصان
تاج خورشيد ايله سر حلقه بابي همسر	سر نهاده او در دولته ماه تابان
دارمي بر مشلي جهانده ديوبولم شب و روز	مردومه اولده آفاقه پويان و ودان
ابن سينا و فلاطون بيله مرز حكمتني	راي و تدبير نه دبسته عقول و اذهان
كهز ذاتنه همقد ر اوله مرز جو هر كل	عقل اول دسه بو فتم و ذكابه حيران
روغن مغز هما شمع شب اقبالي	چرخ فانوس خيال او لميچون سرگردان
طبق مهره قيوب عقد ثريالي فلكك	دستخوش ايلد ايد ي قيسله اكر زبور خوان

بیلور اما که قبولند اید را استعلا
ذات والاسی کبی کوکب اسعد می اولور
هیب قنادیل نریا دمه وهرنی چرخ
فعلید رنج تقی قول شریفی فتوی
سنگنه اوله بقاده حسن بصری به
شرعی تابید مبانی ایلد تاسیس ایدلی
بحر زخار دل پاکه محیط عالم
نوله فخر ایلد علامه رازی به دخی
مایه عمر ابد قطره نوک قله
فیضیاب اوله اگر رشحه احساندن
انر خلقی ویرد خاکه سبک روی باد
در شهوار اوله هر دانه سی کشت الملک
بوی اخلاقنی ششم ایلد لی بزمند
نه تجلی نه کرامت بونه تویل خدا
جامع الکلم بلا غدر اولور ناطقه سی
ایله مشق سخن آینه طبعندن
بولور هر سخندهینه صدر مزید یح

سرور اقدار شناسا و مکار مکارا

ای ایدن مرحتی جمله قلوبی شادان

حسن نیتله در اعمال کرامت اثرک	هر امور که موافق ایدر البت یزدان
خاکبایک کبی بر سر صفایانده دخی	هلم بن کو مردم ای مردم چشم دجهان
نه زمان مدحتکی یازسم ایا هر امید	سر خامه م نه نو کبی اولور نور افشان
کهر مدحک امامه اولدلی نظمده	بولدی مانند لالی سخن شهرت و شان

ذکر اوصافک ایلد سبجه صد دانه کبی
کهر چه شایسته ایشار دکل و صفده
کاله شعرم اگر نسج حریری اوله
غرض عرض معارف دکل اصل مقصود
غمره کالای هنر عرض ایدم ساطع
لطیفک اولماز سه خریدار قماش نظم
وصف ذاتک سبب فخر سخنده ایدر
بیلورم حد می ترک ادب ایتم اما
سندن ای مفتی اعلم ایدم استفتا
زید و عمر دکل سخنده بولاطفتی اولور
ایلدیم بادیه بیافصحای عربی
فارس انجیلی بنم عرصه استعدادک
اسب تازی طبعه قیقه قیوب مردانه
کهر نظمسی بوسلک بلا غنده کوروب
شهرتم ذاتمه غالب دکل انصاف بودر
دکلم سینت تنی صیت و صدای ساده
نیشکر در قلم ذاتقه خلا نه
سحر و افسوننی کتاب قلم کورد که
هنرم شعر له انشای دکلدر مقصود
عادر و تجلیت حکرم و هبی شاعر دیر
لاف شاعر دیو تصدیقه قرین اولماز ایدر
استحسان ایلد حضور کده یلنسون قدوم
اولدی بونعت دانش سبب حرمانم

دست ارباب کالائده ایلر دوران
لؤلؤ نه صدف و کوهر کان امکان
دوش اوصافکد حاشینه اولور حسان
نظمده خرد عاصیه ایدم ورد زبان
وارا یکن سن کبی نقاد متاع عرفان
کورینور بندر معناده پنچون خسران
بوجسار تله مایهات ایدم روم بندر همان
عفو و مقرون اولور البته بولاف و دیزان
شمرع انصافله بومسئله ی ایلد بیان
یوخسه اولور می بنم کبی سخنده ان جهان
عجمی اولد سه یا نمده شعرای ایران
شهلوند سختم شمدی بنمده میدان
اوینادم ملک عجمده دخی کوی و چوکان
دیدیلر در عهد نه باغای عهد نان
فهم ایدر آنی مشا هیر معانی فهمان
پاسبان طبعی کبی کوشنزد عالمیان
صاحب نه هری کورینور چشم حسوده ثعبان
اولدیلر جمله سی انکشت تجرید همان
دعوی دانشه آنجی سخنده بر همان
کعب و تحصیل فنون ایتمشکن نیجه زمان
اشته انواع کتب اشته فحول دوران
مکرم اولماز سم افندم اولم باری همان
بنی هضم ایتمدی بر در لوکروه اخوان

یمنی یوسف کبی او ضاع سپهر ناساز
دارمیدر شرع مردوده مساعی بلغم
بن جکوب روزی یکروزه ایچون جله غم
حسد ایتم بیلورم جا هله رفت کلغم
بویله افر وخته کورد کجه چراغ جلی
بوکه از شدرایدن تشنه جوی بممکت
آب رویم دو که یم نا بجل بر لرده
اولدی برج شرف سنبله جای خورشید
شکوه نک وقتی دکل فخر تمدح وخی عیب

نقل افطاره بدل بر غزل انشا دیده کور
اوله مانند شکر قوت و قوت دل و جان

شوقله تاب سحر اولدم او ماهه نکران
کلدی کلبه احر افه اخشامه قریب
شاه غره کبی زاهد سالوس دخی
ایلمش بوسه مواعیدنی وابسته عید
بوزیلور بلکه عقیده نره ده قالدی صیام
ساعتم کلدی دیونا زایل ایهام ایسه

و بیابوسه عید اولسه نقل امید
تلخی روزی بی بر کون چکه مردی زندان

وقت افطارده عرض هزاریمتک نه دیمک
قدر له عید سعید ایلد کلوب آفاقد
شیر انوار اید تا هر سنه ماه رمضان

مسند قدر و سعادت هزاران مه و سال
قدر و عید ایلد هر لیل و نهار من بجان

تخمیس قصیده نفی و عرض تاریخ برای تعمیر سعادتخانه شیخ الاسلام مشارالیه
حبذ افر خنده دولتحانه جرح آستان
کیم آنی تبریکه ایچون تا عرشه دکن کرویسان
عالم بالاده بوییشی ایدر وورد زبان
صانک اندای سرای دلکش و دلستان

اولیله علوی کیم اود دولتحانه کردون سمات
طاقتک زرمیندرو اوج فلکه نباتات
چار ارکانیلد زیننده بنای شش جهات
سده بابیلد پاینده اساس کائنات
طرح مطبوعه نازنده زمین و آسمان

باقیه جسی و ش بر آدم روزن خورشید دن
اولیه شمس و دی صحن باغنه بکزه چمن
ویردی وصفن یازنده کفر دوسی رنگین سخن
کور نمشد جرح چارمله بهشتی سیر ایدن
بویله بر روشن مقام و بویله بر حرم مکان

رفت بانیسنی نایید و برب الانام
بوسه ای ایلش بویله سزای احترام
ساحه سی اولش انک مالشکرو دی کرام
در که دوات بنای ملجای خاص و عام
خاک پاک آستانی بوسه جای انس و جان

طبع بانیسی زهی سعادت اختر ذات البروج
شمسه در کهای هر خاور ذات البروج
قبه سی زیننده زرین افسر ذات البروج
طره طاق ورواتی بوسه ذات البروج
سایه سقف بلندی خوابگاه اختران
کعبه علیادینور سه کیمیه اینتر زیب و شک

صدور و الا قدرینک مسند طرازیدر ملک
بیش درگاهنده بریاض فنینان فلک
زیر اواننده پرواز ایتده کرویسان
بیت معبود ایلد آثار شرفده مشترک

قصر باغ دلکشاسی جنت اعلا میدر
منشکیده سوی حوضی همسر طوبامیدر
وصف و در بلبانک درد صبح و شامیدر
رسم کلچ دوری کلبانک مرغ بامیدر
کلشن دهره دیرن برک و نوای جادوان

ایلمش اول خانه معبودی فیض مولوی
سینه عارف کبی لبریز سر معنوی

هر دوش روشن در دهنده فضائل بر توی || کج خلقخانه سنده علم و عرفان منزوی
 کوشه باینده اقبال و سعادت با سبان ||
 سینه سن کرد صدون اقبه صافی بینه چرخ || با قبه چشم هریله آغاز ایدر تحسینه چرخ
 رشکله اولش خمیده رفعت قدرینه چرخ || راست قیلله قدیمی ایریزینه قهرینه چرخ
 ایدر ترکیب عناصر دن مکر کیم نردبان ||
 مشکاد در کرد راه با سبانی نافیه || ایتمه قنبیه اول غبار آستانانی نافیه
 دیر میگویند نکست غنبر فشانی نافیه || مشکاذ فریرینه قورلاردی آنی نافیه
 کر صبا خاک درین ایر کور سه چینه ارغمان ||
 رسم مطبوع عن قیلوب معماری بولم خوشنا || احسن اشکال تاسیس اوزره وضع ایتمش بنا
 همسر عرش معلای اولدی بنیچون غالباً || ارتفاعن آنگه اولمش مهندس چرخ اکا
 هری اسطرلاب ایدوب قیلش شعاعن ریمان ||
 مرکز قطب جهاندر چرخ اکابر کار شوق || دور ایدر اطرافنی نشر ایلوب انوار شوق
 جبهه هر نده روشن بر تو آثار شوق || چوب زرین ایلایلر هر سحر انظار شوق
 اولغه دربان در کاهای شه خاوردستان ||
 مطلع انوار افتد که آنک هر سحر || طلعت خورشید اولور و زلزلدن جلوه کر
 روز و شب بخشنده دیوانخانه سنده نور و فر || منتظر هر کیم چرخ بر کو اکبله قمر
 با قنفه صحنده بر شمع مرصع نیمه دان ||
 آسمان همرونق بنیان هموری دکل || هر دوشندل عدیل جام بللوری دکل
 عقد پروین همسر قندیل پر نوری دکل || زیر طاقنده فروزان شمع کافوری دکل
 اولدی زو بیکان ایلهم سعادت در کان ||
 سعد اکبر قیلش اول بیت خریفی مستقر || برج اسعد در تریا طاقنه ایلر مقرر
 فرق کردن اوزره دیرمش فرقدانه زیب و فر || قبه سنده لوحه سیمینه کلنج زر
 مشریدر کیم فلکده ماهله ایتمش قران ||

طبع خضر آسا درون روشنی بر انجلا || حوض صافی منبع آب حیات جانفزا
 عکس ایدوب باقد قجه اندن سینه موج صفا || هر ر خام فر ششی بر آینه عالمنها
 هرگزین فراشی اسکند و کبی کیتی ستان ||
 کوهر مقصودین آند بولدی بنیچون اهل جاه || آستان آسمان بنیانی ایلریناه
 وارمیدر کرد و نده بلیم بولم روشن جایگاه || ذره نور شمس سسی پیرایه نور شید و ماه
 ریزه سنگ مرمری سرایه دریا و کان ||
 جنت آساجای دلجو در او نطرح جمیل || سیر چشم اولق آنک سیرندن امر مستحیل
 چشمه لوتنیم و کونر کبی صاف و بیعدیل || قطره آب حوضی رشک جو یار سلسبیل
 مشت خاک در هیکلداری سرمد جور جان ||
 موج اور در اول حوض ایچنده جوشن روحانی کیم || مشرب صافی اهل حال دوش نورانی کیم
 صفوت قیلله کل سیر ایلدودورانی کیم || مولود رمان او شاد روان سرگردانی کیم
 هم دونر هم اشکنی ایلر صفا سندن روان ||
 در کبی هر قطره سی زیب کف غوا صدر || بولطافت رشخه فواره سینه خا صدر
 سینه عاشقده عین جوشن خلا صدر || زر کلا هیلده خود برد لبرر قاصد
 بر ایلغ اوزره سماع ایتمکده دامن در میان ||
 قیلش اول جای فرج فرسای اطف کرد کار || ملجا ارباب حاجات و ملاذ روز کار
 روچرود و رفیسی چشمه ساری خوشکار || خسته در دو غم آب و هوا سی ساز کار
 مبتلای قهر دهره در کبی کف الامان ||
 قوتیاد کرد صحنی ماه انور چشمه || ذره سسی نور بصر در منبع خا و در چشمه
 فرویر کرد و نده هر فرخنده اختر چشمه || جلکله میل شهابیل فلکدر چشمه
 دودی کل روشنادر دود کاهای سرمد دان ||
 جام بللورین صاف نور آینه سیم اند املر || بر توندن شرم ایدر افلاک مینا فاملر
 انده روز روشن آسا بر ضیاء در شاملر || برق اور و روز نلر نده آینه جاملر

کوسر و نیاده جنت اولدین کون عیان ||
 تابناک شجر اغ فیضه و کینه و ش || صفی صفتنا صحن دل یکینه و ش
 بلکه بر سیمین بدن دلبره صافی سینه و ش || بر صفا و ارجام بلورنده کیم آینه و ش
 کیم باقره کورینور کوکلنده کی راز نهان ||
 سنبل باغی برینان قیلدی زلف یاری کیم || غنچه سی دیمه ایتمشده لب دلدار کیم
 قامت بلقیسه بکزر سر و خوش رفتاری کیم || برملوک کلمه تماند رشته کلزاری کیم
 جابجا مهر سلیمان رسیده راکه نشان ||
 حرم ایلر طرف درکاهی عنایت طالبین || بولمش اصحاب منی جای صفایر جانین
 ناودان زرها نورد اتشنه کلک صاحبین || کعبه اسلام در دیریم برادر صاحبین
 شیخ الاسلام ایلمش لطف خدای تعالی ||
 مظهر سر عوارف عارف باسد کیم || واقف علم لدن صاحب دل آگاه کیم
 روی ایل دانشه درکاهی مالک کیم || اول خداوند خداوند آن فضل و جا کیم
 علم و عرفان ایلوش عرود و ات توانان ||
 یعنی اسعد زاده مسند طراز سعادت || منجلی ذات شریفه رسوم محبت
 نامد اسش مفر کونین عالی مقببت || عون ملت فخر امت مستشار سلطنت
 عالم همت جهان مکرمت جان جهان ||
 قلم طبعی محیط و لفظی همقد و در || در مختار فتا و اسی کهر دن معتبر
 نقطه در مجموع و فضلنده عنوان عبر || مرکز پرکار دانش قطب کردون هنر
 مالک ملک فضائل مفتی دور زمان ||
 حکمت آموز فلاطون این سینا اشتیاق || حل عقد راینه وابسته همت تدبیر کار
 بولم لازمدر امور سلطنته مستشار || فتنه بند و هر دون مشکک شای روز کار
 چاره ساز دین و دولت فیلسوف کار دان ||
 ایلش ذات فلکجا بن خدای لایزال || زیر و بالا یضیا بخشش ناباش نوال

ماهتاب دولت اندن کسباید روزگار || آسمان ملکه رانی آفتاب بی زوال
 کلستان دهره لطفی نو بهار بی حران ||
 موشکافی خیالی دلپسند روزگار || دقتک تحسین ایدر مشاطه زلف نگار
 نظم رنگینده حسن بکر معنی آشکار || بانوی خلوت سرای فکر نه شب پرده دار
 نو عروس حجله رایینه صبح آینه دان ||
 تنه در فیاض احسانه کردون دون || آئیده لبریز ایدر دی و لیسیدی سرنگون
 بولمرد و زو شب اولور لر خد متنده رونمون || مه سطل رابض جودنده سطل نقره کون
 مهر برزم ساقی بختنده جام زرشان ||
 ذاتیدر و نقطه از مسند دنیا و دین || عزت و رفعت درنده یاسبان کترین
 گوشه دامانیدر مالک روی و جبین || جامه اقباله دولت طراز آستین
 خانه اجلانه همت رواق آستان ||
 ایتمه کر نطق روانجیشله آغاز مقال || نفقه عیسی اولور هر لفظنه کویا مال
 خط شعر ندن بولور روی سخن حسن جمال || نقطه کلکی عذر شاهر معنایه خال
 جوهر روح کلامی قالب معنایه جان ||
 امر و نهی باعث تنظیمید و مجرد برک || آب تاب لطفیدر پیرایه می خشک و ترک
 تاب خشمی شعله ایلر این ایاکو هرک || هر بولی برداغ آتشناک اولور ماهیلرک
 کرسموم قهری دانه روی دریایه روان ||
 روزگار ایتمز فدا و عفو و خشمندن نکول || کلشنه تاب تموز قهری کرایه نمول
 ایلیمه کر چه شمر خاصیتن سینم قبول || هر شراری قطره نیشان اولوب ایلر نزول
 کرسم لطفی کلشنه ن بکا اوله وزان ||
 دادخواهان زمانه در کوه کده سروردا || کامیاب اولمده در لطفکله بیچون و چرا
 ایلدم بنده بوکونه عرض حاله اجرا || داوراد انشور اصدرا افاضل بر دردا
 ای جهان سالار اقلیم معانی و بیان ||

نطقه ویرش خداتا اولقد ر فیض اثر	هر نه سویلرک قلم لوح قبوله ثبت ایدر
بر اشارتله قیلورسن بیکت فقیری کامور	سنسن اول داندۀ یرایخ احکام قدر
خامه کن اولمشدر و موز آسمانه تر جمان	
همتک منحل ایدلدن جال شکل قالمدی	عقده غم سینۀ لردن اولدی زائل قالمدی
چولردن ماعد اوجینده سائل قالمدی	غنی و ش اچلدق دور کده بر دل قالمدی
نوبهار دولتک دنیا یی ایتدی کلستان	
کیم ایشتمش ایتدیکن بودمه شکو اکیسه نک	تیغ جور ایتزدن آزرده قطعا کیمسه نک
خونی یوق برکسه دن دور کده اصلا کیمسه نک	شویلم برامن اولدی دور انکده دنیا کیمسه نک
جای قشنه کوشه ابروی دلبر در بهمان	
شفقکه رباع دهره دایه بخش خرمی	رشی لطفکده احیا ایلین نارغمی
یوخسه بر دمه شاره دوندوب هر شبنمی	تاب خورشید ستم سوزان ایدردی عالمی
کر سحاب عدل و دادک اولمیددی سایبان	
سنسن اول بنض آشنادانای حکمت امتراج	طبع دوات ایتدی تدبیر کله تصحیح مزاج
حقه رایکده بر الساعه دهر بر علاج	خلق عالم سر تر بیمار دور داحتیاج
دهر بر دار الشفا لطفک طیب مهربان	
لطف حقد کیم جهان سیراب احسانک اولد	سوبه حوض امل میراب بود کدن طولد
خضروش اولماز میسر بو عنایت هر قولد	جسمه آب حیات فیضه رطبک نولد
کلک حلکاری اولورسه اکر زین ناودان	
کر جایتز سن غروض مال و جا به التفات	سنده جمع اولمشدر آنجق نقد علم کائنات
مستفید و انشکر رسا کنان شن جمات	شاکر نسبت افاضل مستحقان زکات
دولت فضلیل سن صاحب نصاب کامران	
کنج غمه بیحال اولمشدی مکث و عوقله	طبعی تشویق ایلدم سمیت شاکه سوقله
عشق آرتردی کلنج جنبه بود و قله	خاطره اثناسه او صافکده فیض شوقله

لایح اولدی عاشقانه بر غزلده ناکه مان	
زلف ایللمی بر عنقا میدر بو کیسوان	کیم یواسیلده او چور مش مرغ غفلن عاشقان
بلکه زنجیرین سوز دیوانه سیدر کهکشان	اولمه مجنون عشقی اول صمک کر آسمان
نسر طائر ایلمز دی باشی اوزره آشیان	
کل نظر باز قاشاروی آلک سیرنه	سر و لرصف بسته قد نو نهالک سیرنه
چشم عاشق سیر اولور می خط و خالک سیرنه	دیده لردر ظاهر و باطن جمالک سیرنه
دلده زخم نوک تیرک تنده داغ خوفشان	
جانه کار ایتدردی تیر خوفشان غمزه سن	خلقه کوسترم بینه زخم نهان غمزه سن
بولغیچون رخنه دلده نشان غمزه سن	دیکدی نعل سینده چشمک سنان غمزه سن
نیزه سینی حلقه دن کویا کچردی قهرمان	
چار بیلور حسن کورن آدم تحمل ایلمز	صید و تسخیرین عجب وار می تخیل ایلمز
دعوتنده کرجه بر کیمسه نکاسل ایلمز	خانه اغیار عشاقه تنزل ایلمز
بر بهادر اول بر سه اماهای لامکان	
عندایب آسا اداسی اولم خوش آینده کیم	نوبهار قابلیته کل پر خنده کیم
کسب قدرت ایلمش و بی کبی هر فنده کیم	طبع نفی بابل کویا در اول کلشنده کیم
غنی و ش دمسبته در آنده دهبان شاعران	
سایه کلنخل لطفکده اولور کن مستظل	اولمسونی بابل طبعم شایه مشتغل
دلده ماننده صبا حبس نفس ممکن وکل	تاب غمدن شعله سوزان اولور اغزمده دل
اولمسم مد حکله کرسوسن کبی رطب اللسان	
کورمدم ذاتک کبی عالمده ممدوح الصفات	مد حکله دل اولور الامام پذیر سانحات
سینه می لبریز ایدر فیض ظهورات نکات	باشله قجه و صفکه باشله هجومه واردات
شویلم کیم طاقت کتور مرآئی تقریره زبان	
فکر و صفات قوندی صحن دکشای سینه ده	قالمدی بر منزل خالی فضای سینه ده

بر لب و لب و در قبح صدر جانفرازی سینه ده

اول قدر او غرام معانی کشوردن کاربان

ذات که تعبیر جسد ملک خصلت و یک

بر طنین او لب صدای آفرین ای ملک

مده حنکله است نکره واروب آب جسم دبان

چیتسه میرانه سنان خامه سن آلب ال

فارسان ساحت نظمه ویر بر و لوله

شهر و ارطعم ایتسه رخش فکری زیران

سر عتیله عزم میدان ایتسه بکچون یاره شور

ساحت معناده دوران ایتسه بکچون یاره شور

اطلس جرخ اولسه رخش طبعه برکت وان

طبعک اول و ایدیه انجق قوت جولانی یوق

بیک تکابو ایتسه قطع منزلت امکانی یوق

بیک اندیشه عجیبی اولسه بی تاب و توان

عیدر لاف و کذاف نابجا شمه نکره

ایلیوب باب قبول التجا شمه نکره

تا که مقبول اولد یفته قالیه ریب دکان

تا ایدیه خورشید و مه طاق سپهری تابدار

ایلمون حد و شرف هر گوشه سن جای قرار

زبور ایوان اوله اکا نجوم و ککشان

موقع ستره دین استر سه طرح لانه ناک

برقرار اولد قبح بنیادی بونه کاشانه ناک

قوه بمون بر طاشی کر قومه برین فرقدان

تا اید محفو نظاید فیاض مطلق صاحبک

خانان علم قیلون زیب و رونق صاحبک

حشمره دک معور و آبادان اوله اول خاندان

یایدی بی بیست معور اولدی نفی نکت تمام

اول سعاد تخانه نکره بولدی تعمیری ختام

منزل آباد قیلدی شیخ الاسلام زمان

قصیده تبریک و عرض تاریخ برای احسان خانه از جانب مایون شیخ الاسلام کامل افندی

بارک الله خانه معور و رفعت ارتسام

بیست معور و فلکمی کعبه علیا سیدر

منزوی هر گوشه سنده عزو اقبال و شرف

طائر رفعت سر با منده مرغ خانگی

شمسه زکاردی چشم مهری ایتش خیره ور

حکس ایدر زیر زمیننده نجوم آسمان

صورت ملک جهان آبادی روشن کوسر تر

لامکان او جن کذرا یلردی طاق رفعتی

چشم انجمله کوردوب هر شب قنادیلن فلک

نوبتیله با سببان آسمانی اولمغه

اولمغه خوشبودر هوای سنبل باغی کیم

کورس رضوان فیم ایدوب نیاده جنت اولدین

فصل کله نغمه نور و زایل ایلر قرار

بوی مشن شم ایدوب شبوینک بیک صبا

اولمگر دلی نهادک ملکیدر کیم اول سرای

نامداش فقر امت ذات صدیقی صفت

حضرت کامل افندی شیخ الاسلام بنام

افتخار دین و دولت مستشار سلطنت
خانان زاد شرف محمود امجاد سلف
کورسہ کرشمہ الامت اقتدا ایلدی کیم
ابن حاجب طالب دربان درگاهیدر
تحفه جنس کمال ایتش اصابت سهمنه
نطق حکمت رمزیدر موضوع بحث منطقی
قول و فعل اجتماع آرا سنده وابسته در
اولیہ تجلیل ایتدیکم همسایہ عرش ایلدی
یعنی اول عالی سرائی ذاتنه تملیک ایلد
قدرواللق جنبشده عذر لستک اظهار ایدوب

رازی واستحسانه وابسته تدبیر مہام
سلطنہ خیر الخلف اول فخر اجداد عظام
انفس و آفاقدن عصرندہ دفع اولدی ظلام
ایتدہ شایاندر عصام الدین و بابہ اعتصام
ارث آبای کر امن ایلینجہ اقسام
جامع الکلم اولدینن اقرار ایدر اہل کلام
حل اشکالید کشف شبہ حل و حرام
خانان رفعتک شایستہ کردون غلام
قدروالاسن و وبالایلدی علوی مقام
ایتدی تیمور سعد الدینہ بویلد احترام

کاخچنا سرور ابدل کر مدد عادتک
نعمت بی شکله سیر اولور چشم کرام

ہر اطفندن ایدر سہ اقتباس نور فیض
جملہ بی ممنون احسان ایتک استرہمتک
جانمی یا قمشدی کر چغدر ایدوب توجہیدہ
خط کشیدہ منصب دیکر لہ و لئاد ایلوب
ایبار سنے کر ملہ ایلدک بو باغده
اسب طبعم خیل میدان آلدی بورفتار ایلد
واصل سر منزل الہام اولور بر خطوہ دہ
مخلص تبدیل ایدردی مختشم کورسیدی کر
روح جامی بر نشاط نشہ سرشار اولور
فکر خیامی طناب ایتیم اوتاغ نظمہ

آسمانده دور دائم ماہ اولدہ بر تمام
بذل الطافک دکل وابستہ عرض مرام
ایلدک نار حسودی بندہ کہ برد و سلام
ہمتک قیلدی بنی دور کردہ مسرور بکام
سنبل بر مردہ یی مستغنی رشخ غمام
ایتک استر وادی فخر یہ دہ عطف زمام
اول سمند برق رخسہ ایتدن شہ عزام
شوکت طبعم ایدر نجوہ یلد عرض احتشام
جم کبی بزم سخندانہ دستہ آلد قبحہ جام
ایلم صحن رباعیدہ کبی ضرب خیام

باکہ ییلدر مش معارف ملکنی اقرار ایدوب
خطہ معنی زبانم تیشک مقطوعیدر
مالک اندر سخن ملکی اکا الحاق ایلد

دہرہ قسام قدر ایتدکدہ تقدیر مہام
کلک سر بستہ بولدی باش قلم قیدی نظام
ملترنم مضمون خاص الخاصی ایتدم التزام

بر غزل یازدم خط مسکین یاری یاد ایدوب
ذیل امضای خیالم اولدی مسکی الختام

وارایکن سندہ بو عنبر کبی خط مشکفام
سلطنت کبیوسہ نسل بنی لام اولدینن
مست نازم چشم فتاکنجون مخمور دور
زلف شبویک ہو اسیلہ ایدن غزم سفر
حسنک یا خلقک البتہ بر نقصانی وار
آہ ای وحشی غزالم کشت کوه و دشت ایلد

عاشق زار کدما غندن چیترمی فکر خام
کوسرہ سر حلقہ زانکدہ کی املا ی لام
ساغر لبریز بزم عیش ایکن اعلک مدام
تا صبح حشرہ دک اولسون مقیم ملک شام
بر کوزل یوقد رسکاشایستہ تشبہ تام
آردیکہ جوق دوشدم اما اولدک ابرامہ رام

کہ تمج کہ تغزل بسد رای و ہبی ہمان
قیل دعا سے خیر عمدہ عکدہ بزل ہتمام

بو جہان طور دقچہ طورسون خاندان دواتی
باب لطفی اہل حاجاتہ کشاد اولسون ابد
اول سعادتکاکہ کردون قدری فیاض ازل

اولہ پابرجا اساس جایی تار و قیام
رنگاہ باقسون قیاسون چشم حساد لنام
ایلمسون وارستہ آثار عرق و التیام

منتظم سلطنت دعا دہ کوہر تارہ بخیدر
جای سعود اولدہ دم خانہ مفتی الانام

عیدہ بمشار الیہ در ضمن شکر خطہ ہایون برای احسان منصب زغرہ عتیق

چشمش ابروی جانانی مہ غرامیدر
بولدہ بر قاشی ہلالی کوسرہ و بیک نازیلد
یوخسہ ماہ نو خمیدہ قد کلوب تفخیم ایلد

چرخدن پوشیدہ لر آفاقدہ استغنا میدر
غرہ شوالی اہل روزہ یہ ایامیدر
میل پاپوس جناب مفتی و انامیدر

شیخ الاسلام فلکجاہ ثریا رفعتک
عیدینی تبریکہ کلمش آسمان بیامیدر

حضرت کامل افندی کیم عجب ابن کمال
فضل و دانش مکمل ذات الله همتا میدر

جدید ر خیر البشر اسلافیده آنک کبی
دیردی. مضادوی کوریدی بوساید و بانی
ذاتی پیرایه دارالعلوم انتمش خدا
هر کلام دلپسندی غبطه دور و کهر
صده عز و جاهه تشریفی شرف پیرا ایکن
رفعتی آبا سے علوی به مدار فخر اولور
زهدی کورسیدی بطامی تعجب الیوب
اوله مستغنی عالم کیم یاننده فرقی یوق
زیب سر مشق قضایای دبیران فلک
کون کبی روشن کالانک نیجه انکار ایدر
خیره لشمش چشم شومی بر تو خورشید دن

کامکار اقبله حاجات قیلش حق سنی
خاندان عز و جاهت کعبه علیا میدر

قصه ک آیانوع استعدادی ایامیدر
دانشم محتاج استفسار و استقصا میدر
خاکدن رفیع الملک احسان نابرجامیدر
حیف و هپی بو هنرله جمله دن اونا میدر
اوستنه اطفال حقیق لایق و اهرامیدر
سویلدک کیم دولکت شایسته اگر امیدر
دستمه صوندک دیدک آل بادشاه انعامیدر
بو عنایت جمله اهل دانشک پیرامیدر

بر اشارتله مشار بالبنان ایتدک بنی
والد مرحومک ایتشدی افندم امتحان
سنبستان غمک بر سبزه پامالنی
قدومی منقبله رفیع الیوب کویا دیدک
یتیمه یتیمش بوسن و سالله بو حالله
بواسکداره شادیلنده شاه عالمه
صفحه آتاله خط هما یون جگره یوب
یا لکزننده کبی ایتدم عید بر بالای عید

تا ابد روز و شب جلالتک و لسن قدر و عید
کائناتک بود عا و را و صبح و شامیدر

در طلب ابقای منصب امانت کاغذ بیرون بقا مقام ملک محمد با شاعر عرض کرده است

عالمی خطیله ایتقدی مسخر کاغذ
قالمدی و دقتی کیم اولدی خط اوله کاغذ
و جی وار قالمه اگر مهره بشد رکاغذ
بلکه اولمزد سے قلم ایتلمه مغیر کاغذ
کاتب نو هو سک عیدنی او رتر کاغذ
جمله احواله دخی اولم ده دفتر کاغذ
حان اعلامه ایدر داغنی محضر کاغذ
سروشتن اوقیوب شکوه لرایله کاغذ
یوخسه اسرارینی هب سینه ده صاقلر کاغذ
رو سے مسوده حال وله بکزر کاغذ
کونه مجموع مرکز اوستنه دتر کاغذ
نمدی مقراض ستم سینه ده قرق کاغذ
داغ برداغ ایدر جسمنی بریر کاغذ
بی زبان اولم ده حالنینه سویلر کاغذ
اولم بر بینه و س اولم مقرر کاغذ
موج اشکندن اولور آب زده هر کاغذ
مرغ آواره کبی باغله شپهر کاغذ
درق دیکر ایدوب استر آخر کاغذ

اولم لوح و قلم سر نه مظهر کاغذ
ساده و لرکبی براق و سفید ایدی ولی
بر یوز سه مهره لنگینه چکر عالمه
پر غبار ایللمه خط عذارین ریکه ان
کورسون غمشی کامل دیوقت قوت بویلو
رو سیاهای امل ایلله قالور صفر ایلد
خاتمک نقش آلوب عرض نیاز ایلد رک
صانمه بیدوده صریر قلم کتابه
آچیلور سه سینه بر داز شناسه آچیلور
کاهی نخت سینه دن خط بطلان چکیلور
روزگار ایلدی بویلمه پریشان اوراق
چله کشدر دیو کویا کوزینه کسد رشمش
دل غمخورده ده کبی نقش امل حکندن
اوقنور صفحرو یمده نقوش هو ستم
سوده حفظ ایلر ایدم نسخه دوش ای صد و کرین
د مبدوم کاغذ بیرون ایچون آغلر و هپی
مژده منصب ایلد کاغذ اوچور سه چرخ
یعنی جف القلم اصلا کچه مرز و الید دن

نه قدر جمل مرکب ایلر ده دستنده
بوینور بر ایکی اوج دستنه مرز و کاغذ

در زمان توقیف شدن یک شهر و قدر داری عثمان پاشا برای مصالحتی نوشته *

چون زمانه که سلطنت ایدی معنای بهم	افظ بیکانه و دوشمنی مسمای بهم
حمدت که او نام آور احسان ایدی	فیض تپیل ایل محل معما بهم
یعنی کیم خامه سی توقیف عالیشانک	چکدی نشور امل دستنه طغرای بهم
نه تجلی خدا در کف الطافنه کیم	کورینه طور کرده بدیضنا بهم
ذیل بر عصمت یوسف کبی محکم صاریلور	دامن غیرتنه دست زلیخای بهم
نیچ بیچاره بی بر نطقه ایلر احیا	نطق جانتشید و انقاس سنجای بهم
ایل حاجاته مسیحا بهمده راما	بو العجبر که ایدرهمده خه احیای بهم

یلورم بختنه ایلر البته دریغ
و بیایله مدد سنده تنه بهم

رضانیه در حق رائف اسماعیل پاشا برای طلب منصب کتابت شهر یاری

هلال روزه کیم جنبش نادر طاق سیناده	منور جبهه ده صانکیم خم ابروی دلراده
اید منغ وصاله کاه ایما و اشارت	آنکچون اولمش ابرور کشیده صورت لاده
هلال لکه مسلم منعی وارور روزه دارانه	ظهوری صورت لاده دکل الایه معناده
هلال ابرو ایدر سه کاه وصلت وقت استغنا	آنکه درم استملالی وارور ذوق عیاده
اهله مجتن نور آیتک تفسیر کلکشد	مشار بالبنان اولمش هله کشف مزایاده
رموز سوره نجم و قمر دن وعظ ایدر کویا	همار تله او تور مش کرسی جرح معلاده
هلال اما اولوب جام هلالی به بدل قیلش	مبدل نعره مستانه لی تهلیل واراده
آنی آفاقد بدالدین شامی سمت مشرق دن	سوار الملق جرح الیوب قیلش فرستاده
شتابیلر بوشهره فرحتانی ایتمک تفسیر	ره بیکاهه دن بر کونده کله ی خارق عاده
رئیس ایل عرفانک رسیدن الیوب تقلید	رسیده اولدی تحسین سپهره اوج اعلا ده

سی نجل ابراهیم کیم عید سعید نه
فلک بیک جانلر بدین فدایه اولمش آماده

نواز شکار رافضله الهی کا مجویانه	معین کوستر تاثیر اسمای مساده
مزایای ایدر دین و دولت طبعه روشن	بوصفوت وارمیدر سیر ایل مرآت مجلا ده
اولور می ارتقا عشانه بیج مستوی خورشید	فروغ طبعی عین نور ایکن چشم نریاده
ضیاسی مستعار اولما زدی بویله ماه غرائک	اور تبه انجلا اولسیدی هر عالم آرا ده
بدیع تر نه بیهوده تقلید ایتمسون تره	که رشک شعری داغ اولمش درون نجم شعرا ده
ایدر اول مرتبه ترین ایلکار معالی کیم	اولور در کبی نظمی کوشواره کوش جوزا ده
کلوب خاقانی و عرفی و خسرو مختشم شوکت	اولور لر طالب فیضی نظام ملک معناده
کلامندن علی شیر و نظیر ایتمکده استظهار	ندر بو مظهریت اول سخندان توانا ده
کتاب جوهریده کور دم الفاظ در برابرین	دیرلش سلک سطره بخت لولوی لالاده
حریری نرم ایدر دی طرح بیت عنکبوتندن	کوریدی نسج زر کار سنی کالای انشاده

مکادم پرور ارافتمدار اذات حمد و حک
موفق اولمش انواع فیوضات خداداده

موافق اولسیدی صورت اندیشه که حکمت	فلا طولدر اسطور قالور لردی بیولاده
مال جوهر کل مایه ترکیب ذاتکدر	اکاکلی و قوخم دار کتاب ابن سیناده
جهانک چشمی روشنند فروغ حسن خلقکدن	عیاندر نور لطافت کون کبی عیان اشیا ده
آلوب اغوشه حفظ ایلردی اخگر پاره یی بنبه	سرشت مستطابک حسن الفت ویریه ضداده
زبان خامه و صاف اولور دی لال و دبسته	سر آغاز ایلر او صافکی تحریر و تعداده
ایدردم بن آنی ایراده صرف نقد وقت اما	نه چاره فکر صرف شمعی غالب اولدی ایراده
در و نم زخم بر زخم اولدی تیر جور کردندن	بدف ایدی قضاین نا توانی طعن حساده
هنر قدین ییلور کان عنایت ایل پرور سن	روای جوهرم قالمق درون سنک خاراده
مثال ذره اولدم دیده دوزمه احسانک	فروغ آفتاب اولسه نه مانع خاک افتاده
اولور سه کوب در ی لطافت نخته ناظر	کوز آجدر مزایدم بهرام جرح کینه معناده

بناشتمه عجیبی بر نشاط آور غزل یازسم

صفا بخش اولدی یار را فتنک چون طبع ناشاده

نه کیفیت که غمدن اولدم بر خطه آزاده	جهانده اولمجه تا اسیر نشسته باده
نیج خالی قالدور کیم صفحه دل نقش سودادن	سواد خالی اول شوکت هوید اوردویداده
نه چاره کوشه ابرو ایلد بر التفات ایتمز	خمیده قالدی کند ی قاسم بولم تناده
یکول ایتمزدی ابرام وصال در میان ایسم	اوشوخ موسیانه پکت صار لسم بلکه تناده

ینه بر سادده رود لبر داسن کوستر دهبی
بودجه اوزره کلام اولسه ده مضمون ندن سادده

غدا ی روح ارباب سخند نظم شیرینم	بولنت وار سید رکفتار طوطی شکر خاده
مزایا سے خیالم مختلفی فہم فہمادون	سکوت ایلردی نفی شمدی باقی اولسه دنیا دہ
اولوردی ایقہ نشہ نظم رنگینده نابینک	می تاب مضامیندن اولسه جامی پر باده
جهانده کر جخلق المعانی ایلمش سبقت	حقیقت اوزره آنجق بن ظهور ایتدم او هناده
ایدر دم بندہ خلاق معانی لفظنی مخلص	مخالف اولمید می نکته تکوین وایجادہ
فلکده ہمدہ تحویل ایلد سرکشتہ اولمزدی	اگر تقویم چرخ یازمہ خامہ م تذکرہ دادہ
نه حاجت خود فروشانہ کد اذہ خسار ایتمک	مقادیر ہنرمعلوم ایکن اول طبع نقادہ
بلند ایلد دعا آوازہ سن افلاکہ چہ قصونکم	سردشان الہی اولدیلر آمینہ آمادہ
ہلال روزہ تا کیم قدر وعید اخبارینی ہر سال	خم ابرو ایلد تلج ایدر بوطاق علیادہ

ہمیشہ مطلع الفجر شبی ہمقدہ قدر اولسون
اول ہر روز فیر و زی مرج قدر و عبادہ

بہار بہار دستا بنکاری رئیس الکتاب مرحوم حافظ زادہ عمر وحید افندی *

دم سبجہ بدلد بود مدہ باد بہار	حیات کشندہ باد ی اثر ایدر انہار
صبادم اوردی مکر سر کیف بچی دن	کہ اولدی راحت ارواح کلبن وکلزار
زبان نامیہ مجرا سے کل ششی می	اوقور صو کبی آنی سو بولب انہار
عجب افاضہ سی وار روز خضرہ نیسانک	کہ خضر و آتہ ایدر آب زندہ کی ایشار

بو آب و تاب و طراوت ایلد شہ نور روز	سراسر ای سخن چمنہ کلوب ایدر نیجہ قرار
چچک ایلد دوشندی ہمان زمین و زمان	سراسر اولدی شکفتہ شکوفہ اشجار
سیاہ مست ایدر بابل غم خزان چکر رک	بیالہ کل احمدن ایتدے دفع خمار
کتاب منطق طبری تمام ایدوب ازبر	عجبی شمدی گلستان اوقور سمہ جملہ ہزار
بکل ماسجمہ اسنے مال منطقہم	یسجون علی صغ خالق الازہار
آجلدی غنچہ طبع جهان بو موسمہ	کر دچمن بچمن دلبران کل رخسار
طرف طرف چکیلور کلشنہ سہمی قدر	دیگلدی قالدی بو حیرتک سر و خوش رفتار
نظارت ایتمکچون چشم مست خوبانہ	کوزین آجوب باقراطر اندر کس بیمار
چمنہ ولولہ انکیر شور عشق اولدے	فغان بابل شیدہ انین عاشق زار
شکستہ بستہ واروب سمیت کلشنہ برکون	تفخص ایلد ایدم بندہ بر کل بیچار
نوا ی بابل کی کوشن ایلد کہہ فہم ایتدم	ریاض عاطفتک بر کل ایدر تہ کار
مدہ مکہ کوی اولوب یعنی بر ہمکارک	بود جملہ اوقور او صافکی علی التکرار
رئیس اہل کار مکہ بوس پای ایلد	تقا خرایتہ دہ سر تاپا کبار و دغار

سیتی حضرت فاروق و مرتضی شیمہ
فرید عصر و و حید زمانہ فخر کبار

اولور سمہ نامیہ سیراب رشخہ گرمی	ویر رشکوفہ بشیمہ نمایش جدوار
ریاض لطفتک اولسہ جهانہ شادابی	نمونہ اکل فردوس اولور طراوت خار
درونی لالہ کبی داغ داغ حسرت اولور	علو ہمت و تمکین اکلسہ کسبار
فروغ مرحمتہ نور دیدہ امید	غبار درکے کحل الجواهر ابصار
نہاد پاکہ محیط عوالم داینش	ستودہ ذات کریمی جہان علم و وقار
علو شانہ نسبتہ طاق سبع شداد	خزایہ زار جهانہ شکستہ بردوار
صفای بالہ غر شہ ایدر دی استعلا	سمایہ سایہ اقبالی اولسمہ جای قرار
ویر عطار دوبرجیس کافہ تلخیص	قللہ تثرہ نثر لطیفک ایتہ شمار

رسیدی اولدی رسیدی سپهر رفت ایله
یازیدی خامه سی تقویم چرخک احکام
اوداره ایلمه اودارایی دورانی
قردن اینغزایدی عکس نورین استر داد
مثال طاق فلک خرق و التیام اولمز
قالوردی چینه جیتمز دی بودیاره ابد
قبای عفتنه بنجه دوز اولنج فلک
کتاب حکمت شرافت باقدی ویردی جواب

ایا کریم همکار و قدر دان هنر
ویا مکارم و لطفیل مفر ابرار

سن اول شفیق شکسته دلان عالمسن
در عطفه بر رفته ایلیوب تقدیم
داروب حضور که عالم افاده ایلمر ایدم
بویاس و حیرت ایله بیحال اولوب قالدیم
شهاب ثاقبی باصدردی شعله آهیم
ایدرمه ندری خاکستر آتش سینه م
مقام راحت ارواح بسته در کویا
سیاه بخت و بریشان و خانه بردوشم
نه بخت ایش مدد الله بخت سنگین خواب
تقال ایلمم آثار نظم عرفین
جهان بکنتم و دراکیم چشمدیار
زمنجیق فلک سنگ قنه میبارد
درخت کلشن یاسم که برک و بارم یوق

عجبی دور فلک در دسردیر رسد بکا
النده هر دمی ایکی سر نون کاسه
کناره ایش بلی تحصیل معرفت بیلمم
متاع کاسه عرفانه صرف عمر ایدم
نولایدی بنده همانده مثال کرپاسی
هزار غبطه اود قشک سخنورانه کیم
ندیم نامنه بر شاعر همان و ارایمش
نه پیر میکده نه تازه لر آلود خزنه
نه درده او غزادی مرغ بریده بخت سرم
قلنسوه یله کچنسون دیوب ویرلمدی بیج
تدارک ایتدیکم اسکی متاع سامانم
رجال دولته لایقیدر که اخوانی
محل غیرت اقران دکلمیدر عجبا
اوجاقلی زمره سی یولداش دیوب جگر غیرت
برنده قولانمز یوقی شاه دورانه
عنا تنکله اولور سه جلا پذیر مرام
عجبی پیر تو شفق قلعه مهربان اولسه
کمال رافت ایله حاطف اولمیدی اگر
کیم اعتبار ایدر دسه منیفه عالمده
نوله سنگن کبی خیر الخلف دخی شمدی
بنم کبی نیچیکسلی چراغ ایتدک
جناب حق سنی عالمده بیبدل قیلش
کورمندی کوزه خاک درک کبی سرمه

قدیمی علتیدر چرخ سفله نکست دوار
نه آب شفقتی نه قطره مروتی دوار
سزای عفو اوله هم ایلمسده استغفار
آلودر بولمیدی اوستمه قالدی آخر کار
تدارک ایش اولمدم بر ایکی طوب استار
ندیمه مائل اولوب دردی بر پیری رخسار
کمند زلفه دوشسون الهی اول طرار
زمانه نکست هنری شمدی در هم دینار
کیوب همان قفسی اولدی قالب دستار
نه منصب و نه زعامت نه بر چورک تیار
رو امیدر که اوله شمدی زیور بازار
اوله اسیر مذلت زبون غیرت و عار
که اوله اوست و خراسانی کسوت جبار
اولور سه بیرسی دلسوز بخت و اکدار
طریقزده بولنار سه بر حجتکار
قالور می آینه خاطر مده زنگ غبار
کینه ذره نایزده مهر پر انوار
جناب والد ماجد کبی هم کردار
قالوردی خاک منلته بن کبی ناچار
اصا ایلیدر سه برین ایلمه اظهار
ندره بولامه شمع طبع را فکار
نظیر کی آریوب بولمدم دیار بدیار
تفحص ایتد سه صفایانی لحن انتظار

مثال دانه صحر محامد که سنگ
کمال قوت طبعیله کان اسکانه
بولمز اول کهر تابدار معنا کیم
نه دکلوم مجر برد از ایسمده سلطانم
او بحر معرفتم باخود ص جوش ایتمه
فسون طبعه ماروتی چاهه حسن ایتم
کبار دولته داماد محترم د کلم
بنم اوقوت طهر سخنوران که کلوب
بنم لسان عربده فصاحتیه مثل
سوار دلدل طبعم بکا کیم ات چیتور
کوریدی تاب می ناب نظمسی ناب
سخنورانه صلا جامع کالاتم
کوروب دقایق افکار ذهنی صائب
حجاب ایدوب بنی شیر از ده کورجه همان

عبدیل خمسه سید رنج بیت بر غزل
بومد عامه نظامیده ایلز انکار

خبر نرم ز مرد اولور می سرمد مار
صحیفه رخ جانانه ده بو خط غبار
جمال بنت عنیده بورنک روی نکار
رقیب رو به اولور می بر نهفته شکار

کل امیدم اولور می کشاده ای دهبی
کلور می کلشن دهره هزار فصل بهار

اوچورده طبعی تر بال و بر آچوب بویل
قوش اولور می من اولور سکه جعفر طیار

مثال مرغ سحر اول حدیقه همک
جهانه تا که کلوب روز خرم نوروز
دعای خیرنی صبح و سوده قیل تذکار
اوله طراوت ایله تازه روکل و کلزار

نهال بختی اولوب زیب کلشن آمال
ریاض دوانی اولسون همیشه تازه بهار

قصیده کلامیه که در صدارت خلیل پاشا برای نصیح و استهزای شاعران
پدیان کویان عه با امر و اراده انشاد کرده است

سخن اولدر که اوله آیت کبرای سخن
شاعر اولدر که آنک قلبه حسن کبی
خبر و ملک سخن که دینور کیم قلی
ایلیه شمعنه فکر تے مانند کلیم
دم عیسی کبی انقاس حیات افزای
خضر واسکندری سیر اباید جوی نظمی
جو هر نطق کهر بار س ایله عالمده
طبعی آینه اشراق اوله تا کیم اندن
نظمه سلک جواهر می دینور اولیه نک
بوته زر کرانده شده قال اولم یحی
کیمیه باقر یوزینه تاب خیال رنگین
سینه مرآت مجلا کبی صاف اولمز سه
اولمیان حل الهی به قرین ایلیه مز
نجر دله اولور سه اثر آتش عشق
خم اندیشه ده صبا کبی صاف اولم یحی
آنی جامی کیم نالی کبی زندان کلر
جیشش فکر یله آلوب مملکت معنایی

باز یله صفحه اعجاز ده اعلای سخن
نفی روح امین ایلیه القای سخن
چکه نشور خیالاته طفرای سخن
جیب معناده نموده بدیهضای سخن
ایده بر نطق روان بخشله اعیای سخن
ایلیه آب حیات بدل اجرای سخن
حسن صورت بولر افراد پیولای سخن
منطق الطیر اوقیه طوطی و بیغای سخن
دلی دریای هنر طبعی کهر زای سخن
سیم معنی اوله مز قابل تمغای سخن
اولمه قازده رخسار د لارای سخن
حسن صورت می بولر آند مزایای سخن
دل بر عقد ایله کشف مزایای سخن
نشر ایدر ایله سن عنبر سارای سخن
نظم رنگین اوله مز زیور مینای سخن
بشق در نشسته کیفیت صوبای سخن
کوسه رشوکت و دار اتنی دارای سخن

ر ز مکاه سخنه تیغ ز بان ایلر
 محرم بکر مضامین اوله مرنا اهلان
 صدف سین دریا ی معارفه اولور
 صابیه و اوایلری سیران ایدر کجشم خیال
 یوخسه مانند هوایی برایکی گفته ایلر
 نیچ شاعر دیو تهر او لنور آنلره کیم
 شاعریت اکا اشنا د مجازی به چیتقر
 طالب نظم غزل علمه چالشون اول
 علم و شعر ایکسی معناده مرادفلر ایکن
 اوله علم معانیده مهارت لازم
 استعارات و کنایات و حقیقتله مجاز
 احسن صورت و جبهه شبیه بلیمچک
 فارسی و عربیدن یکی شهبال استر
 ایدر مانند همانر فلکله پرواز
 شعر انکده بللی طالعی معود اولور
 سبب جور فلک حسن مقال اولدی دیو
 برده جور ایتسه فرضا فلک انصاف ایتسه
 بر الای شاعرنا منتظم بد مخلص
 وزن اشعاری تر از ولره وضع ایتمشلر
 اقتفا ایلدیله مسلک عاشق عمره
 کویهری گفته سنه دوندی بو کونلره مدد
 خانه طبع خرابی کبیر یایدینی بیت
 اکتری غلط کلامک هزیان محوم

علت قبض عروق فی به دوچار اولمشلر
 هر بری بحر میل بحر هنر جدن صا ووب
 چار موج اثر صر صر کفتار ندن
 چالشور هجوه دخی حرف هجا بلنر ایکن
 نه صحیح نه مقفانه کلام موزون
 کیمی مانی کیسه وادی ترکانیده
 می میخانه ایلر منجی یی یاد ایدر رک
 سوز پروانه و شمع طولا شور لرکاهی
 نوبهار اولسه بهاریه کل بابل ایلر
 زلف انکله اوزا و زحمت جنون سلسله سن
 مازنم منقبه قیس ایتسه بلیم نه دیمک
 تلخ اولور صحبت شیرین ایلر فرهاد دخی
 حسنی و ارمی بو قدر یوسفی تلیم ایدر رک
 صر ذرف ایلیموب مدرسه لرده عمرین
 قصه شمع عمارتدن ایچوب جور بابی
 اوتدیر رکاهیهج بوری کبی چاتلق قلن
 طفل ابجد کبی تا و سنج و کیکن ایدر مر
 اویدر ووب کند حسابجه همان تعبه به
 سکله بی جمله مرمرده قازار اولر رک
 بشقه در علم معناده مزایای انکات
 نرنی التملقه ایندی هله تارخ خلک
 نیچ نا اهل کد اطنبت سائل مشرب
 قالمدی شاعر ایلر فرقی همان جوارک

یتشوب تنقیه لرای تسون اطبای سخن
 ریح انفاسن ایدر فورتنه فرسای سخن
 غرق اولور صا و صله رق فلک فلکسای سخن
 صا نکده مردانه اولور داخل بیجای سخن
 نه مخمس نه مربع نه مثالی سخن
 قره اوغلان قیه باشیسی یملای سخن
 اولدیله بکری کبی میکده پیرای سخن
 طوتنور غیرت ایلر شمع شب آرای سخن
 عاقبت کهنه بهار اولدی سر پای سخن
 نیچ دیوانه معنی نیچ شیدای سخن
 از دواج ایتدی می مجنون ایلر لیلای سخن
 بعد ازین تازه و تر اولسه ده حلوی سخن
 چاک اولور پرده ناموس زلیخای سخن
 کچینور بعض یو باز سوخته ده منلای سخن
 ظن ایدر قابل تاویل اوله ضروری سخن
 نفسی ایتسه چالاردی قبه سر نای سخن
 بیگ حساب ایتسه بنه داخل معنای سخن
 ظن ایدر یادی او بیچاره معمای سخن
 ایتسه لر نقشنی داغ دل خارای سخن
 کور مر اول وقت نادیده بی اعمای سخن
 یک اوچوز لاندی بو بازار ده کالای سخن
 جری سر مایه ایدر ایلر املا ی سخن
 منج جود سوال اولدی قضایای سخن

طالب علم باب کبار و غلام و اوردید رک
 کیم وفات اینه قازوب سنک مراره تاریخ
 حاصلی عالمی تاریخ ایله تلویست ایدی
 جایگاه اولد --- او کاغذ لره بطلایه
 عید نو کله همان که نه قصیده کتور و ب
 ایلیوب شعر و ورق باره امساکیه
 بو طریقه چو کر سفره حلویات
 شاعر زبده دیوسو یلمه عاراید و ز
 قدما تک بولوب آثارینی کچینه مثال
 سلخ و المام و نوادر دیوسکره چالشور
 سرقت شعر ایدنه قطع زبان لازمدر
 اولد خرد و حل حیرت اولان بی سردیا
 اغزینه الماز اگر قند مکرر اولسه
 که نه مضمون کیوب اول جامه مستعمل ایلد
 عجم آخوندی کبی بعضی بیده بسک دیو
 وضع ارکان معاینه خطاسن بلز
 بود و میشود و باشد و آمد شد ایلد
 ظن ایدر با غلدینی نظم شکسته بسته
 طوندوب یعنی عشیران عجم برده لرین
 هربری فارس میدان بلاغت کچینور
 قوری لافیله سوزین جوی خیال ایلد مز
 کورس بو هرزه لری تبرئه ذمت ایلد
 نه خجالتهک پنهان بر ایتور کک بیلز

اولدی سائل قیوسی در گدالای سخن
 جنگ و طوارین ایدر محشره موتای سخن
 نیچ مردار و ملوث هزیان لای سخن
 هر قوناقد بولور بر ایکی طوبای سخن
 یکی اسکی بولور اسباب عطایای سخن
 رمضانده طاغیر خلقه هدایای سخن
 نقل افطاره کتور مش کبی خرمای سخن
 اولدی رسو ابوقدر صورت زیبای سخن
 ایتدیلمر جمله حرامی کبی بغمای سخن
 عیدینی ستره نیچ و زدنای سخن
 بولور شرع بلا غنده فتاوی سخن
 بوردشله اولد مزباده پیما سخن
 لفظ خاییده یل طوطی شکر خای سخن
 شیوه سن کوسره مز قامت بالای سخن
 فارسی لهجه سی اوزره ایدر انشای سخن
 عجمیلر کچینور صائب و رکنا سخن
 فارسی اولدی صانور یادی صابحای سخن
 اصفه مانده اوقنور بسته رعنا سخن
 کره نای قلن ایلدی شهنای سخن
 انک و لوک اولد اولد اسب سبکای سخن
 ایچینلر عجمستانه واروب جای سخن
 یقاسن سلکرایدی اهل تبرای سخن
 طرز تازی و دریده ایدر پیدای سخن

بر عجم بودی کیدوب باری عجم شکننده
 کوی چوکان سخن بشقه ادیوندر نه دیمک
 بشقه اورناده اولور کاله زربفت عجم
 مائل دختر مضمون عجم بوالهوسان
 چغتایچه اکی سوزیسه نوالی کچینوب
 شعی باز یچه طفلانه ایدن اسخاک
 بر زمانده ینه بو طرز ظهور ایلچک
 قالدیم طاشلری التنده بر رشاعر دار
 شمدی کورسیدی نه لر چقدی او منفردون
 خواجه کتون او قوناقد بولور خوالر
 نوسخنلر بکا تقلید ایلد یازسون سخنی
 طبعم آینه المام فیوضات خدا
 در سهوار مضامین ایلد محلو سینم
 ایتدوب شهرتی ملک بقا ده باقی
 بلکه فهم ایلر ایدی سود و زیان سخنی
 کتدم اثبات وجود ایچکچون شیرازه
 بالتراضی و اربحق محکم یاولسن ایدی
 شایه عدلم اولوب حافظ و سعدی آند
 نوله دهبی الی دیوشهور اولسنم
 چاره نه بولم قفسینه غم اولدم قالدیم
 طعن حساد ایلد و بسته ولال اولدم آه
 تشویر نصیحه ده لافیله غوغایسه ده
 شمدی بر نظم دلارای نشاط آور ایلد

شهر تبریزده اولسون قوج میرزای سخن
 عجم آلای کبی کوسره آلای سخن
 رومده چیقر آنک کبی مظلای سخن
 شمدی مادر مخطا و غم ده ابنای سخن
 دشت قیاقده صانور کندی قلفای سخن
 کیمسی سوزا به سیدر کیمی بابای سخن
 هرزه کردان سر کوجه و صحرای سخن
 دیو طاش او رشیدی ثابت و انای سخن
 قالدیم ملده کدور بر سوری پویای سخن
 باشلرون مکتبه وار سونده الف بای سخن
 که بنم هر سخنم نسخه کبرای سخن
 بکا کشف اولدی بوسور تکفایای سخن
 دل بر جوش و خروش سردیای سخن
 اکلامش قالدیمن آنکه بقایای سخن
 کله عرض ایلد نفی بکا کالای سخن
 ایلدم عرفی فخار ایلد غوغای سخن
 قطب شیرازی علامه مولای سخن
 حکم اولندی بکا اهل بیت و عوای سخن
 هبه در مو هبه دریا که عطایای سخن
 طوله لم طبع ایش بلبل کویای سخن
 ایکم اولسون بنی خاموش ایدن اعدای سخن
 بود غلغلله دیو سخن های سخن
 عاشقانه اولد لم دلوله آرای سخن

غیری فیصل ویره لم فارغ اولوب دعوا دن
اولسون ایسته بو غزل حجت ابرای سخن

سوزلوب ناز ایله اولما زنده کویای سخن	ینه اول چشم سخنکو ایدر ایامی سخن
دینی حقیقت لطف است کویا	نطقه کله صاحبیلور لولو لالای سخن
شیوه قامت بالاسنی یاد ایسته کجه	یا قشور هر نقد و ایلم اطرای سخن
بوسه و هدایمیش اغیاره لبندن دیدیلر	آره دم آغزنی بیج ایتمدی افشای سخن
سوزه یا تسون دیوکت و ستنه دوشدم بو کجه	صبر دک اولمدی بر در لوبزیرای سخن
او جفا پیشه و بابی سخن فغم اما	ایلمز عاشق بیچاره دن اصغای سخن

دهیبال اولور دم وصف لب احسنده
دهن تنگی دکلر بیلورم جای سخن

آصفا غفو که سفرد اولوب ایتم بویله	وادی هنر لظیفانه ده املای سخن
رخصتک اولمه جراتی ایدرم حاشا	طور فقریه ایله ایتمک انشای سخن
متشاعر لری آنجق غرضم تربیه در	اکله و تکرار ایش رتبه والای سخن
قرمانلو کجه البته دلیل محتاج	کعبه نظمه کیدن بادیه پیمای سخن
یوخسه بیچاره لرک یوزلرینه عین اوروب	مقصودم ایتمه دکل مسخره سیای سخن
نیک و بد باقمه افندم ینه انعام ایله	مایه شهرت اولور بزل عطایای سخن
بریکلر دهنه باقرایدی نیک و بدینه	کله جولدن برالای اهلقة فرسای سخن
هره سن قایدیروب احیای قلوب ایتمکجه	بجیاتک دیرایدی مشعر عربای سخن

صده در فتنه همان دولت ایله صایغ اوله سن
اولسون ارباب سخن محمدت آرای سخن

در وقت انفعال از نامدی بعضی کار عمرش بودی استغنا و تعریض نوشته بود	ست عشق بویله بیوشانه در اطوارم
بر قهقهه یادی ساقی بود دل دیرانه لی	نعره مستانه در کلکباتک استغفارم
	بویله تر دست هر دنده برزم معمارم

اولیه خوش ایتدی کیفی ساغر لبریز کیم	کاسه چرخ منقش نشسته سرشارم
بانک نوشا نوشله آهنگ ایدر نجه جنبشه	رقص ایدر ذوق و صفاد صورت دیوارم
سرخی فحلت چکر می رند استغنا بسند	رنک صهباد و برزم کلکونه رخسارم
جان ویرد بر بوسه میگون اهل دلبره	چکمیوب ناز سنجایی دخی بیارم
توبیلی باشنده اشکست ایلمز زمینا کبی	ساغر برزمی قرار سه زاهد کادرم
انحنای قد کی کوسه ستمه فکر عذر ایلم	ای فلک بو قدر سنگین ذره دکلور بارم
سایه بال بهایه التجا ایتمک دکل	ناز ایدر سیرغ قافه جعفر طیارم
درج زیبای صد فده استراحتدن کجوب	تلخی در یایی چکیز کوه هر شهوارم
صانمه اسباب مهاباتی قبای جاهد	استر ز زمین نیامی تیغ جوهر دارم
کیمیه یاغزدی جهانده حال اهل دانشه	هر نقشه اولمیدی آه آتشبارم
کوشه چشم تر حمله کیم اغلر دی بزه	دمبدم قان و دمکیدی دیده خونبارم
کرچه سنبل زاده یزوب باغده بی رنک و بو	کل کبی آزرده ایتمز خلقی آنجق خارم
گاه سرده گاه دستنده طو تار قدرین سیلن	کوه والای هنر در منبت ازهارم

ابریره روی کردونک دکلر رتشنه سی
دهیبالا داب اولور اشکیل سنبلزارم

شهر انکیر برای چند جوان مشهور و ملقب استانبول در و فقر داری عالمی پاشا
برای لطیفه نوشته بود

حبذا شهرستان بولده کوه خوبان	حسنه هر بریسی ولوله آرای جهان
یوسف قول اوله یم بادشه خوباندر	اولسون اسماعیلده جان عزیزم قربان
رومی زرد ایدن ایا کلکک حسرتیدر	دافدار ایتدی دلی لاله عذارم نعمان
یکی طوغش آیه بکزد دیوشهر جبک	نزهیه کتسه کچر آردنه عالم شعبان
کرچه صاحبی طوریده خیلی طریفی اما	نمده یی بو عرصه ده دیوان آتکدر میدان
ایشله مرسته اگر اول بهمه قیون ساعتک	هر دقیقه کریمن بندره کورسون یاران

کوشش اندازد به چوقه و چون کور دکان اما
سبب و شغبتک او خستاده ده جیب الماسی
قورده قاید رمیه لم بک کوچه جگر قوزیلی
یک جفا کار دکل کرچه و فالی بیلورن
شمعی غایتده توکلندی بری چهره خلیل
طور عشاق ایدی موسی جلی دکان
چون بشکاشلی هنوز دایه قوجاغنده کزد
سروناز ایسه طیا قبی اذی صاوسه دخی

بو کا قور قلی چکر سه یا قشور و فقر دار
که تون قور و غده اتر قبه صاچه بزیان

قطعه از مطایباتش متضمن لطیفه امامیه

کله ی کل جامعنه شوخ مؤذن زاده
حسن صوتن اینیدوب آکلیم حسینه وار
کور دیکم قاشلری محراب یوزی قبله نور
بلکه آبدستی یوزلدی دیر ایدم ایتمه کر
اضطرابت کور بجاک سزدی جماعت جمله
کندوسی آردینه کچسیدی تیخ ایدرک

غالباً بر حدت ایتمه تلا شیله جقوب
یقلوب کندی جان صاغ صوله دیردی سلام

ترجیع بند حقیقت پیوند که در ترک طریق خواجگان نوشته بود

بوسینه صاف ایله عجب اهل صفایز
او هم کبی ترک ایلشز نمک فانی
بر خرقه بشینه ایله آل عبادش
پر زیم و تجمل کورین اهل قبایز

بخت سبک سایه سی تاج سر مزدور
خاکستر مز کول صا ویر چشم حوده
هر قاسمی موزن کوزله والد و حیران
آسوده مشکشی بال همایز
روشن نظران دیده سینه کل جلایز
برجسته اد امره مائل شرایز

صبا ایله سیلابه ویردب قصر یایی
قوروق یکیدن کوی غرابا تینا بی

محو ایتمه خامه اثرین عنبر مزدون
خضره صوره لم چشمه جانخشنه آیا
لایق ایل ساح سینه یوز صولی دو کک
موی اوزره اولور تجربه تیزی شمشیر
بر شرع ایلکن سینه ینه دهر و خامه
آه ایتیمه لم یوخسه ایا شمع شب آرا

کاشانه کردون یقلور آیه طیارز
جانلری یاد نک صانه که جان دولی یاغز

میل ایتمه دلا کج غنارنج و عنادر
بیهوده نیچون شکوه ایدرسکه فلکدن
فیاض ازلدر ییلور زمانع و معطی
خلاق جهان قوللغه شایسته در آنجق
ابواب اسافله کزوب در بدر اولماز
انای زمان باشنه چالسون کرمن کیم

یو کلمته تحمل ایده مزوار ایسه بارک
قنبور فلکدر ایکی قات پستی کبارک

اصحاب هم اهل کرم سر بر میزند
آیا بومیدر اهلنه تسلیم امانت
بسی پایه فرومایه اولان صدر نشیندر
خائن دیو بیله کلر میز جمله امیندر

صادق دید جک یکد و نفس صبح ایدی آنجق
دعوائی ریاسته کچر وقتی رجا کت
سوکنه دروغ ایله ایدوب کسب منافع
ارباب مناصبه لیاقتی آرارلر

الله قیاسون اولدی کشاده در رشوت
هم رشوت هم مرتشی وارشیه لعنت

برموره کفاف اولمز ایکی خرمن عالم
سر منزل مقصوده علا بقله اولمز
آخر با صیلور وینه تمغای ملامت
قارون کبی اموالی ایله برلره کچسون
اسه دل اوله کور کنج قنا عتله توانکر
بر نقطه قیوب مجرم ایدر لر سنی صکره

هم سرکی کشف ایلمه افغانه حذر قیل
عالمده حقیقت اثری وارمی نظر قیل

رومال تذلل ایله پاسه سفمایه
اول زمره دن امید عنایت نه دیمکره
بیچاره سکا مقننه منصبی ویرر لر
هیب رشوت ایله ایلمه لر دولتی برباد
مستغرق ایکن نعمته شاه جهانک
خائن بولور البته بودنیاده بلا سن

ممکن دکل اصلاح مفاسد لر ایوا
قهر ایلمسون اوله سفما زمره سن الله

بر بیوه صد شوهر ایکن بوزن دنیا

چون نقد حیات اولمش کاهر مجمل
الدانه رخ آنکه اول بیره زنک کیم
عشق ایسه مراد کسوب الله حبیبک
لایقنی کزار ایتیه سن جسم مجازی
و هپی نه اکوب بچدی یکنی بلیدک اسی حیف

قالدی ایشتر مغفرت رب جلیل
شایان ایده عصیا نغزی عفو جمیل

تختیس غزل و هپی اول که بطلب حکومت مغنیس با سحر زاده عرض کرده است
میل ایدوب حسن دلار اسنه مغنیس انک
قیس اولور سم نوله صحر اسنه مغنیس انک
اولدم افتاده تناسنه مغنیس انک
دل ویردوب بر صابی لیل اسنه مغنیس انک

دوشدی کوکلم ینه سود اسنه مغنیس انک

خاک پاکنده نه ماند رنجی خاصیت خاص
کوندزک لاله ستاننده کوردوب عشرت خاص
میوه سی ذائقه جان ویر لذت خاص
بونه نعمته راولور هر کجی بر صحبت خاص

بیج طویلر هلمه بور اسنه مغنیس انک

واروب اول سوی دلارایه عیان ایت شو قم
سندده ای آه علوزاد وزان ایت شو قم
آقیدوب اشگی ای دیده روان ایت شو قم
کوه و صحر اسنه ای باد بیان ایت شو قم

بیلد راعلا سنده اونا سنه مغنیس انک

طوب آهیل بولوب قلعه مقصوده نظر
قالد سنده مجال و دل غمیده ده فر
بند زندان المدن ال کیر سیدی مقرر
ویره لم هر نه ایسه ماحصل سیر و سفر

مزد کانی قاتل اسنه مغنیس انک

منصب ارباب هوس خواهشید رای و هپی
نویله دیر لر سه افندک ایشید رای و هپی
معدلت اهل مردت ایشید رای و هپی
خلقتک باعث آسایشید رای و هپی

حق مفاخر ویره ملا سنه مغنیس انک

اول هم بر در عرصه نظر عدلی ایلد
دیه لر ختمه کوشن خبر عدلی ایلد

اولدی الحق سبب احیاسنه مقنیه ناک

او کریمک همی عالمه تا میر ایتمش
بر نور افندی بوشهریده تنویر ایتمش

آفرین همیت والاسنه مقنیه ناک

در طلب حکومت بولی بمشار الیه عرض کرده است

خیلی صابر روی ناک جاده آمالمن
باشمه عالمی تنک ایتدی بلی ضیق معاش

در حکومت طو بخانه نوشته

فتح ایدر حصن امید ی طوب شاهنای هم
چشمسون ااصداسی فالیه ویرمکن صاقن

برای تقدم نا اهلان نوشته

ایمزدی تقوی بکا ختمده اولندر
کریشرد اهل معارف دخی اولسم

در حق قضات زمانه نوشته

اکثر یا قضات عصر مزک
طفراتیل رتبه قطع اید مز

این نیز در حق قضات

سر لوح اشرف دخی چله گشاند
بار سه جکلم متنی تذکره جیسک

در دیوان قاضی عسکری نوشته

بجهد ک تازه ایکن بز دخی خلقت اوکنه
کیروده قالدق آنکچون شو فنا دنیا ده

بویله در شیوه احکام قضایای دینی

تخمیس غزل نابی مرحوم

بکر خون اولدی فکر دسه فم قنده بن قنده
لب اعلک ایچون اشک دما دم قنده بن قنده

خراش سینده دن سر پنجه غم قنده بن قنده

کباب سینده خونی نقل بر میله کویا
اگر چه ظاهر ایکرنکده دستمه کی سینا

بنم خویل پرد ساعتم جم قنده بن قنده

چچکلی کاله اویمز اطللس صهبای کلفامه
تلون کوه سیه غیری کوه کیمدم جامه

باقیله چشم انصافیله شبنم قنده بن قنده

اوشو خرمو بمو ایتد کچه دقتله نظر چشم
مسلسل حلقه امواجیل کرایه دوزن چشم

صفای طره بر پیچ و بر خم قنده بن قنده

فلک مجروح شمیر غم ایتدی جسم بی تاب
آقشم دیده دن دینی سزا دیو یله خوانی

هزاران زخم ناسور یله مرهم قنده بن قنده

مخمس. تضمین مصرع مشهور ثابت که از حکومت اردوی همایون در طلب اذن
عودت معروض شد

عهد و پیمان وفا یی اوجیر کتسم
رهبر اولسه کریمک کوی مرامه کتسم

دل ویرانی یا بسکده بقاسم کتسم

سنی معور اید دایم اومادم باریدن
بنی آزاد اید لطفک بو کرفتاریدن

کسم امید می آسان همکاریدن || قورتاروب فکر مجازات شماریدن

دل ویرانی با سکه بقالسم کسم

اولیوب دفتر تمام قضایه راضی || گاه بوجاله نائب اولوز که قاضی

نفع مستقبل ایچون عمرز اولدی ماضی || بسدر امانی تعمیره کرم انقاضی

دل ویرانی با سکه بقالسم کسم

بنده کی خانه خراب ایلمدی معمار ازل || غیره آباد اوله مز کلبه بر باد ازل

یعنی تاسیس مبان ایله هم کلدی کسل || دیسونه قو لکه بونده بر اقدسه کسل

دل ویرانی با سکه بقالسم کسم

نیجه بر ناله جانکا هله فریاد ایتمون || همسنگ دهبی ناشاد کی دلشاد ایتمون

عمری اولد قجد خا ایلد سنی یاد ایتمون || حق سنگ خانه اقبال کی آباد ایتمون

دل ویرانی با سکه بقالسم کسم

تخمیس غزل ندیم مرحوم *

عقل و فکر غارت رفتار خوبان اولدی هب || بر قاشا کیم حواس خمس حیران اولدی هب

سینه و نخت جگر سوزشله بریان اولدی هب || عشقه دوشدم جان دل مفت و نال اولدی هب

صبر و طاقت صرف چاک گریبان اولدی هب

حلقه زنجیر زلفی ایلیوب عرض جنون || چشم جادوسی اولور کن عاشقه حیرتمون

اول بری کوسه زدی بر آینه دلش لاج فسون || آجش اولدی سینه سن بر کره ارام و سکون

سینه دن بلغم حالتد گریبان اولدی هب

لشکر جری کبی فرصت آرادی هر زمان || ملت جان بویله استیلا ایدوب شمدی همان

هر بری کویا اسیر ایتش هزاردن سلطان || خال کافر زلف کافر چشم کافران

سر بر اقلیم حسنک کافرستان اولدی هب

برزم عینه کلکه اول عشو کرا بتمشدی وعد || نوش مید نصکره هم لطف دکر ایتشدی وعد

لبه ندن طاطوطا تو کلکه کرا بتمشدی وعد || کردندن سینه سندن بوسه لرا بتمشدی وعد

جمله سندن نیلیم ظالم پشیمان اولدی هب

عطر فتنه یل ایدوب آلوده روغن بر چمن || نازیله بوسکول کبی بوکش اوچندن بر چمن

صار قیدر شکنده کویا تا بگردن بر چمن || بر نزا کتله آجوب فس کوشه سندن بر چمن

شویله کوسه شکر کیم کوردی حیران اولدی هب

کر چه مادر زاد و ذاکده بوجسن اقا || جنبش و رفتاری تعلیم ایتدی دایه ک فالیلا

شیر خواره طفل ایکن اماند بو خوش ادا || شیوه گفتاری همشیره کبی اوکرتدی سکا

هر سوز ک شیرین زبانم جانم جان اولدی هب

دو ککی کون بر سکه حاله دن آجوب بحث عظیم || نقل ایدنجی سا که بروی کبی یار قدیم

هم تجاهیل ایلیوب هم نازیله اولوب بسیم || سن دیمش سنگ کیمیک دوریلد کر یاند ندیم

هب مرو تهر سنگ دور دکل کریان اولدی هب

تخمیس غزل سامی مرحوم *

صفوت سینه مرایات تجلا دند || صور و عکس امل نقش سوید اندد

خوب و زشته نظرات حکمت مولادند || فرق ماهیت دل چشم قاشادند

بر تو نیک و بد آینه سیما دند

بی حیالاتی هله انهار عناد ایتکدر || محبت علمی مبادی فساد ایتکدر

جام کر میتی افسرد و باد ایتکدر || روزن خانه بی سر ماده کشاد ایتکدر

سردی بزم ادب خنده بچادند

کهرم سخت دیو اوله جهانده مغرور || حالت اسرب و الماس و کلکی منظور

ایله کیفیت خاطر شکنه وقف شعور || حاضر اول بزم مکافاته ایامت خرد

رخنه سنگ سید بنه سینا دند

بحر بر مایه ایشش سینه اهل عرفان || جوهرین بذل ایله کلمه اکا اصلا نقصان

نوله کر کعب کال ایله آندن نادان || صاف دل تیره نهادانه اولور فیض رسان

کهر افشانی ساحل کف دریا دند

و هیاجوش و خروش اوزره ایکن عالم آب
ماحصل ایل خرابیات اولور خانه خراب

برجوش موج سیلابه صیبا دند

در وقت رسیدن بصرای ادرنه بامسکر سلطان برای لطیفه بخیری مرحوم نوشته بود

خوش کله ی بکا شهر دلای ادرنه	استانبولی کدر دی تاشای ادرنه
هر سه و قد ک عکسی دروننده نمایان	آینه در آنها مصفا ادرنه
دلبر لرنک بوسه شیرین اب اعلی	عشاقه ویر لذت حلوائ ادرنه
بکزه رخ خوبانته هر و جمله کویا	صدر نکله بویا کل زیبا ادرنه
ارزان صائر شیوه یلی بی رخ و تر ازو	دلداد سوق علی پاشای ادرنه
او غلامیده برقر کبی دلا که سوزندک	چو قدر بانی کر مابه رعنا ادرنه

دور ایلده رکن عالمی شمدی بنی و جی
جرخ ایلده افتاده صحرای ادرنه

* این هم در آنجا برای دختر که از نذر بخیری افندی نوشته بود *

آه جانم قره دوشدی صبا غم کجی مدد	کوروم اول آفتی عزم ره حمام ایلر
قوما زاول دست بخنایی تنی بیشنده	جای معبودنی تذکیر ایچون ابهام ایلر

* نظیره بقصیده مشهوره نفی که باستان سلطان احمد اول تقدیم کرده است *

اول نازنین که بوسه سی عشاق جان ویرر	آب حیاتدن لب اعلی شان ویرر
بر نخلزاره سایه فکن اول سه قامتی	هر شاخ بیده پیشت سرور و ان ویرر
کل کبی خنده لبه تصویر غنچه	رنک نشاط زندکی جاودان ویرر
رحم ایلنک دکل دل سکنی عاشق	شمشیر ابرو دانه هر دم فشان ویرر
افتادگان جاوه ز نخلدانه	شفقتله تار زلفی سر در بسمان ویرر
چینه کیدوب شیمی صبا ایلد نافیه	بوکشتی او طره عنبر فشان ویرر
آغوش دیکرانه کیردوب سینه صاف اولور	اما او یوناق بکا کله که بیان ویرر

شول

شول که نه نخله وصل اولنان نفعده ان کبی
ابر و سیده کشیده نشور حسنی کیم
اول پادشه که در کهنه روز و شب فلک
اول پادشه که نعل شرر پاشی رخسار
یکتا سوار صحن جلالت که دستنه
ظل اله حضرت سلطان سلیم کیم
ملکه بوکونه رونق داد و هدایتی
صحرای عدلنک بره آهوانته
تدبیر مستعار ملک شاه طعن ایدوب
رأی صوابی صورت الهام ایلد همان
تأییدین و دولت او انچه مراد حق
صواتله کوی هر ی آتوب طومق استه
قوس قرطبه دستنه سهم سعادت
هم تیر سینه دوزنه ایتد کچه در کان
خیام جیش موکب اجلایدر که جرخ
اول دملک دست قهر نه شمشیرنی آلود
شمشیر یدر او شیر مر افکن که طمع سن
چکسه او تیغی کاهی سر کوه خشمه
کلبا نکت طوب ولوله انکیر نه طوق
انجم مثال نقش سسم رخسار دولتی
کالای ساده قیج ایدده اطللس فلک
اول رخسار برق رخشی قیج زیر ان ایدوب
سر عتده نور باصره یی سبقت ایلدوب

بویره تازه شوقی او نورس جوان ویرر
طفرای پادشاه جهانن نشان ویرر
نوبتله هر و ماهی ایکی با سببان ویرر
صحر او کوهه زیب ره کومکشان ویرر
تیغ و سمانی رستم ایلد قهرمان ویرر
عدل جهان سایه امن و امان ویرر
نه پیش وادیان و نه نوشیردان ویرر
شیر استم کچه ماده شیر زبان ویرر
کنده نظام ملکن او شاه جهان ویرر
مرآت قلبنه نظر قدسیان ویرر
دنیا یه بویله بر شمه صا جقران ویرر
کردون او شاه به ماه نوین صوبکان ویرر
زال سپهر خمشده تیر و کان ویرر
اوج علاده طبله مهرین نشان ویرر
اجرام هفت قبه سنی سایبان ویرر
ارواح قوم جانده دخییم جان ویرر
خون رکن بریده کردنکشان ویرر
نقش یلنکه ریزشش بر کفران ویرر
حصن سپهره زلزله ناگهان ویرر
سطح زمینه کوکبه آسمان ویرر
بط نیا زایل اکابر کستان ویرر
جولا نکلنده جنبش عطف عنان ویرر
بر لحظه ده و نر خیر لامکان ویرر

و جی

ببینان مق
توجه شریک ادبی غنای طبعی
خاف تخلف روز بوی طبعی

تکین سحر سنده مکن اوله کرد باد
تحریک شریک ایلمه غنای طبعی
بر ذره کینه سنی خاکیا یکت
ناپاره غنای قید و دهری سیریدن
جوش عطاده دست کهر پاشی ویردکن
عالمی همدر او یله که من سماکی
لمح البصره بی سرو سامان کماله
بر مودار که ایتمه سلیمان و ش التفات
زیر جناح مسعد تنده بهار لره
نور چراغ قصر سپهر ارفاع عتک
الطف نهادی اوله بادی به فیض بخش
اما اولور سه قهری شر پاش روزگار
شاه پابندی قدری دیو آستانه
اما بوجا کرک کبی ای شاه نکته دان
بن اول بقیه سلفیم کیم زمانه ده
خاقانیم که محتشمانه ادا لرم
هر دم بهار فیض گلستان طبعه
کلکم سواد نظمی ایلد چشم صائب
اول خواجیم که جوهر نظمده کی رواج
روم و عجمده تحفه کالاسه شعری
روی جمیل شاه معنای فکر مکت
هر شب جوان طبعه بوجرخ پیره زن
فردوسی خیالم اود و شیر کانه هم

ذرات مکانست کوه کران ویرد
اجرام قافه در زش بادوزان ویرد
اکسیر آفتاب ویرن رابکان ویرد
صامتک شو قمر صهر و می خلقتان ویرد
نه ابر نوبهار و نه دریانه کان ویرد
دهره نوال نعمتی بی امتنان ویرد
یک نظره سنی ناپیش سامانیان ویرد
تیور نامور کبی تاب و توان ویرد
طابق سراسر ای رفعتی آشیان ویرد
شبتابه فرد کو کبه فرقدان ویرد
آب روان صفاسنی ریک روان ویرد
امواج تجرعه آتش نشان ویرد
کرچه قصایدین شعرای زمان ویرد
بیج وادی بر قصیده معجزیان ویرد
هر بر سوزم جهان بر دواستان ویرد
دیوان شوکت شه دورانه شان ویرد
سعدی تر زبان کبی صد باغبان ویرد
کحل جلالت بیدل اصفهان ویرد
نفیسک اشتها نه کسر و زیان ویرد
اهل سخن بری برینه ارمغان ویرد
رنکین اداسی غازه کبی حسن و آن ویرد
صد بکر معنی سخن دلستان ویرد
بوشیوه لرله جنبش جور جان ویرد

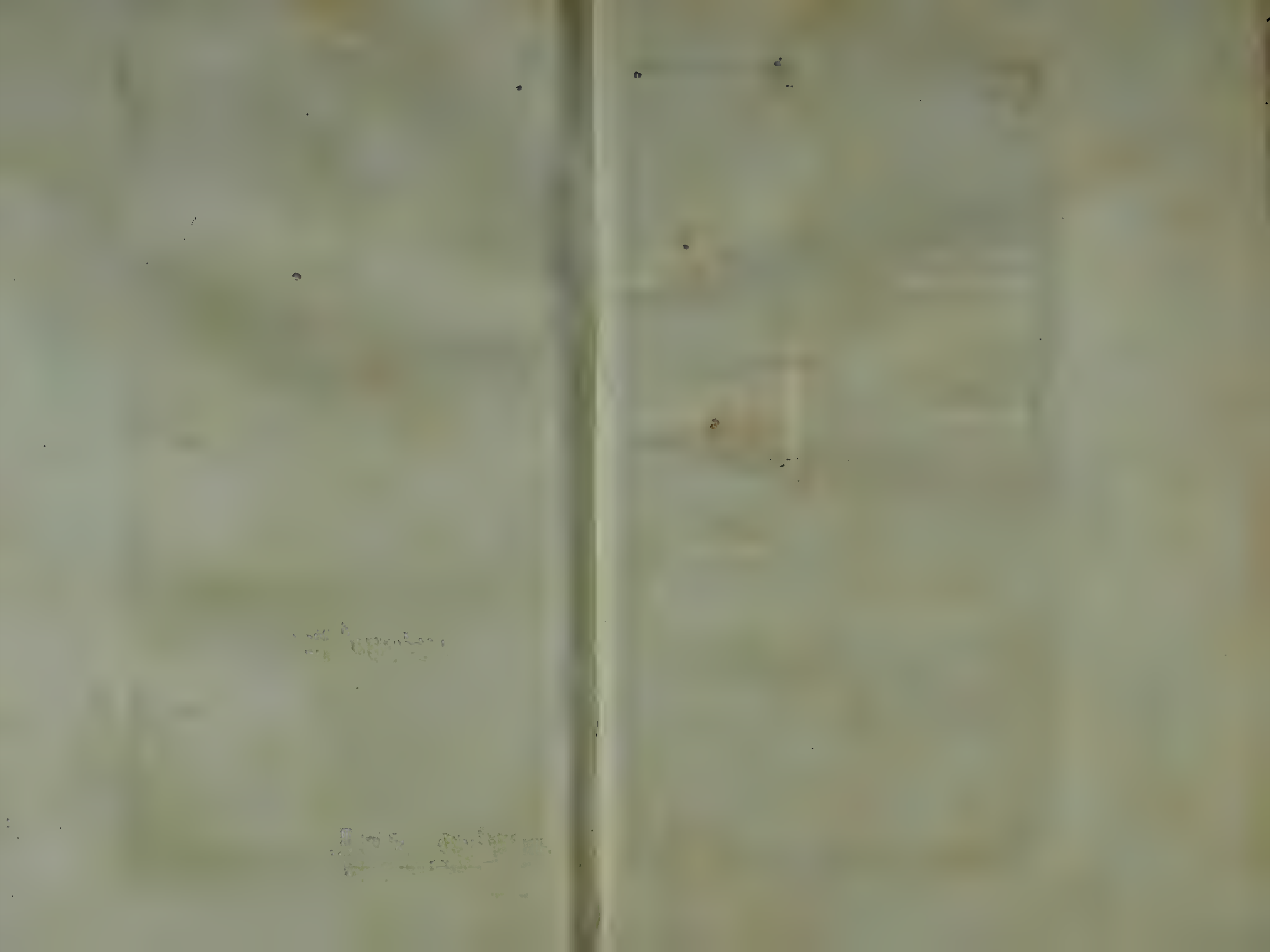
اول بلبلیم که نه چمنک باغبانری
طوطی خوش ادای شکر خای طبعک
سینه مدرا انجلا ایلد آینه ر صد
برهان سلی اولوب افلا که جیفه
بویله فرید عصر ایکن اما جفا چرخ
قدم خم اولدست قالمدی کرچه تحمل
سر نخل باغ نمشته زاع قوندروب
ساقی دوراید رینی سیراب خون دل
صد نوبهار کلمه ده بوروز کار ده
و هبی تر شکایت نخل زمانه کیم
بر نطقی ایلد که اوشاه جوانخت
سیروزی کلک همی خطیله مدایدوب
عبد قدیم والد مرحوم مدرو یو
برایشمیدر قضا که اوشه جا کرانه
دست نیازی ایلد کناده دعایسن
تا کیم نظام عالمی تایید ایچون خدا
تختنده دایم ایلسون اول تاجداری کیم

بر نغمه می ایتمک بیک گلستان ویرد
هر نطقی ذوق بوسه شیرین لبان ویرد
دهره جفا حکمت اشتر اقیان ویرد
فکر م عقول فلسفه به نردبان ویرد
نه راحت درون نه آرام جان ویرد
جور یله بو فلکینه بار کران ویرد
آنجق همایه کاهجه بر استخوان ویرد
نادان تیره طبعه عی ارغوان ویرد
برکت کل امیدمه رنگ خزان ویرد
استه مراد کی اوشه کامران ویرد
بویر لکه قوت بخت جوان ویرد
بوجله کشاکش غمدن مان ویرد
آزاد نامه کی یازوب البت همان ویرد
بغداد و مصر و شنیچ کشورستان ویرد
فیض اجابتن کرم مستعان ویرد
شاهانه تاج و تخت معلماکان ویرد
تاج و سر بر سلطنته عز و شان ویرد

منان مستعان ایده همواره کامران
اول شاهای کیم عطا سنی بی امتنان ویرد

تم

* (۳) *

اول شهنشاه جهانبانک خدای ستان

یا زدی تاریخ جلوس و هیبت کلک بیان

شاه ملک آرام اسلام اولدی سلطان مصطفی

* تاریخ دیگر *

<p>شکر بر دایم و رای پرده تقدیردن</p> <p>یعنی سلطان مصطفی خان ایلمدی تخته جلوس</p> <p>اولدی جاری جو بار عدل و دادی عالمه</p> <p>شوکت و اجال و حمیری دایم او اسون تابید</p>	<p>شاه مقصود عالم اولدی شمدی رونما</p> <p>دهری دلشاد ایلمدی اول مرزده عالمها</p> <p>کلک شمس ملکه طراوت و برودی بونشودنما</p> <p>طورسون اول شاه جهان طور دتجه بوارض و سما</p>
--	--

انسر جمشیده یازدم و هیبت تاریخی

یادشاه عدل فرما اولدی سلطان مصطفی

* تاریخ ولادت هبه الله سلطان کریمه شکره آن شهنشاه جهان *

<p>مصطفی خان جهانبان معلما شاکیم</p> <p>اول شهنشاه فلکجه هیم فرمانک</p> <p>ذاتید و هر جهان تاب سپهرشاهی</p> <p>حمد لله او سپهر هیم او شوکتدن</p> <p>شبهه سزمو هبه حضرت سبحانیدر</p> <p>مرزده جیدر نیچه شمهزاده لک مقدمه</p> <p>نیچه اولاد کر اسمی کهر یله بویله</p>	<p>قدر و شوکت او در مفر آل عثمان</p> <p>چا کرد رکبید و جمله سلاطین جهان</p> <p>نیل والاسی دخی نور جمال اکران</p> <p>قیلیدی بر کوکب در می معلما لعلان</p> <p>هبه الله ایلمه و سوسه اولور سه شایان</p> <p>هله آفاقه صفای کله دی او هر رخشان</p> <p>مستدام ایلمسون اول شاهی خدای منان</p>
---	--

و هیبتا هر تاریخی شرایت یوانه

مقدم خیر کله می هبه الله سلطان

* تاریخ جلوس حضرت سلطان عبدالحمید خان *

<p>حضرت خاقان اعظم سایه ارب مجید</p> <p>تخت عالیخج عثمانی و نقیش اولوب</p>	<p>یادشاه هفت کشور یعنی خان عبدالحمید</p> <p>درکنده جمله شایان جهان اولدی عبید</p>
--	--

اول

* (۳) *

اول شهنشاه جهانبانک خدای ستان

یا زدی تاریخ جلوس و هیبت کلک بیان

شاه ملک آرام اسلام اولدی سلطان مصطفی

* تاریخ دیگر *

<p>شکر بر دایم و رای پرده تقدیردن</p> <p>یعنی سلطان مصطفی خان ایلمدی تخته جلوس</p> <p>اولدی جاری جو بار عدل و دادی عالمه</p> <p>شوکت و اجال و حمیری دایم او اسون تابید</p>	<p>شاه مقصود عالم اولدی شمدی رونما</p> <p>دهری دلشاد ایلمدی اول مرزده عالمها</p> <p>کلک شمس ملکه طراوت و برودی بونشودنما</p> <p>طورسون اول شاه جهان طور دتجه بوارض و سما</p>
--	--

انسر جمشیده یازدم و هیبت تاریخی

یادشاه عدل فرما اولدی سلطان مصطفی

* تاریخ ولادت هبه الله سلطان کریمه شکره آن شهنشاه جهان *

<p>مصطفی خان جهانبان معلما شاکیم</p> <p>اول شهنشاه فلکجه هیم فرمانک</p> <p>ذاتید و هر جهان تاب سپهرشاهی</p> <p>حمد لله او سپهر هیم او شوکتدن</p> <p>شبهه سزمو هبه حضرت سبحانیدر</p> <p>مرزده جیدر نیچه شمهزاده لک مقدمه</p> <p>نیچه اولاد کر اسمی کهر یله بویله</p>	<p>قدر و شوکت او در مفر آل عثمان</p> <p>چا کرد رکبید و جمله سلاطین جهان</p> <p>نیل والاسی دخی نور جمال اکران</p> <p>قیلیدی بر کوکب در می معلما لعلان</p> <p>هبه الله ایلمه و سوسه اولور سه شایان</p> <p>هله آفاقه صفای کله دی او هر رخشان</p> <p>مستدام ایلمسون اول شاهی خدای منان</p>
---	--

و هیبتا هر تاریخی شرایت یوانه

مقدم خیر کله می هبه الله سلطان

* تاریخ جلوس حضرت سلطان عبدالحمید خان *

<p>حضرت خاقان اعظم سایه ارب مجید</p> <p>تخت عالیخج عثمانی و نقیش اولوب</p>	<p>یادشاه هفت کشور یعنی خان عبدالحمید</p> <p>درکنده جمله شایان جهان اولدی عبید</p>
--	--

اول

ذات محمود الصفا فاضله بدید و منجلی جان اتار بود و سده قربان و لغه جدی فلک عروه و تقای شرع الله ایتمش اعتصام قطره احسانید را اسکندر هفتین حیات ستعار اولمزدی آثار ضیاسی تا ابد صیت قهر و صولتی اعدای دینک کوشند سرفروایر او شاه یک تیغ خون افشانند در که حقه توج ایلیوب اهل قلوب ایلسون مولی سر بر شوکت و اجلالده	قوت سلطان مراد و زهر سلطان بایزید اولدی هنگام جلوسی عید بر بالای عید قیلیدی اجساد عباده شفقنک جبل و رید عیدیدر یا جوج ظلمت منمنه سدید مهر جودنن هلال چرخ اولیدی مستفید ایلمدی القای بیغام اولی باس شید چار و ناچار اشتبه بود ملوده کفار غنید جمله ایلمر بود غای خیر له گفت و شنید وقت مسعودین مدید و عمره اقبال مزید
--	--

و هسیا یازدی سر آفاقه تاریخن قلم
مجد و اجلال ایلم سلطان اولدی خان عبد الحمید

تاریخ ولادت رابعه سلطان از دختران شاه جهان بان *

حضرت عبد الحمید خان عدالت پیشه کیم داورد ار احشمت سلطان اسکندر شیم پادشاه مجرب و برایتش فتح و ظفر خاکه تا میرا نسیم سطوتی لرزان ایدر عدلی آب و تاب روی دین و دولت در آنک حمد نه برج اسعادندن اولدی منجلی دید جواز زهره کور محسن کرد و نه اسمیدر وفق مربع کیمی فال سعادت ذات پاک و وفق افزای موالید ثلاث کاله حسنک کور نجه اطلس کردون کبی	پادشاهان جهان در بنده فرمانبری هر امورنده اولور حضرت هدایت رهبری خسرو پرویزش دارد هزاران جاگری رستم و اسفندیار و قهرمان صفدری نسلیدر رونق فرای و دومان داوری بدروشن دشمنه بر آفتاب خاوری کوکب دریدن اعلا اولم بر سعد اختری چار شهزاده تعاقب ایلمر اولم بیکری شش جهات و چار ارکانه دیر زینب و فری نقد انجمله فلک اول ماه اولمش مشتری
---	--

و هسیا یازدم بکانه ذاتی و شش تاریخن

روح سکون رابعه سلطان اولدی زیوری

تاریخ قصر محلا حضرت سلطان سلیم خان مجبور هر مهرش تار تخت *

محلا باب الحنف و همی سلطان سلیم خانک خوشا علوی بنا قیلیدی بو نو طرح هیاونی بو قصر رفعت آرا هر شله همپایه در شمدی قنادیل تریا بام قد رنده شرف پرور کلور هر دم بهار باغ حسنی و صفنه گویا غبار در که اقبال نه رومالده سرگردان قلم حیرتده و صفندن بنای سلطنتده بو	ملاذ یادشاهانه و کرم صفر اولدی در بانی خونق و واقف و یرودی بلند ایوان بنیانی اوشاهیک بولم اعلا در فلکدن رتبه و شانی صفای نور بدر اولده و دوا شمع شبستانی هزاره نغمه نور و زاید روادی الحانی دل بجمده یرایتمش شوق بوس پای و دمانی ادب شرمنده ایلمر بکانه و صاف اولور خاقانی
---	--

ایدر آویزه و هپی طاقنه تار تخت بر جهر
مبارک اولور قصر فرخشی سلطان

دیگر برای آن قصر محلا *

زیننده عجب شمیمیت رعنا ایلمدی انشاد فلکدن بیست هموری زمینایندی استر واد سلروی خامه سن بالی اتاروی یتنه سن فرهاد دیمش بونده اقامت ایلمرم بن هر چه باد آباد عجبی بیکه کاهنده جابن قیلسمه بی تعداد و مادم حرش اعلا دن کلور بانک مبارکباد سزادر ایتسه فیض روح فردوسیدن استمداد	زهی رفعت بنه طبع سلیمی شاه دور آنک ید تایید ایلمه کویا اولور سبب قبله اقبال کودیدی نقش الوان و خام فرش میدانن ایدوب باغنده کوش غنچیل باد صبا تشنیف تاشایه هزاران چشمه مشتاقده وریا کودلن ساکنان عالم بالابور فعتله او قصر جنت سایه ستاینگار اولان شاعر
--	--

بر اقدم خامه یی لدن بولوب تار تخت ای و هپی
بو قصر و نشینی ایلمدی سلطان سلیم آباد

دیگر برای آن قصر والا *

شرفخشی تخت داودی سلطان سلیم خانک
سیر بر رفعتی همپایه خورش محلا و

سرای قدرتک هر شب او خاقان فلکی هکت	سربانده قندیل فروزانی ثریا در
ینه بر قصر عالی ایلمدی انشا سربانده	علو همتک بیلدر دی کیم اعلا دن ایلادر
مکر بورتبه ترفیع ایتدن بنیاد والاسن	مرادی کسر قدر داشتهار طاق کسرادر
قصود کن یوق دیوانداسنی کوسر مکدر یا	او قصر دلکشایه قارشو مرآت مصفادر
هواسی رو جخش و بوی از یار حیات افزا	نسیم باغی کویا فیض انفاس سنجادر
جهان طور دقجه طور سون خانان رفعت شاهی	خدا دن دانا مال مول عالم بو تمنا در

سرا نکشت ابد ملک دهی کوسر رتاریخ
بوشا پانه بنا قصر سلیم آباد والادر

دیگر برای آن قصر بیست

ظل خدای کریم حضرت سلطان سلیم	مظهر فیض عمیم اولد یغیدر آشکار
دشمنی بر باد ایدر عالی دشا ایدر	ملکنی آباد ایدر اول شه جم اقتدار
شوکت و اجلا لله همتک اکالله	قیلیدی بواقبالله قصر نرفعتدار
تخت فلک امیدر قصر دلار امیدر	عرش معلاییدر چرخ ایدر افتخار
کاشنی جای صفا سنبله بکزر هوا	اولد سقام صبا آنده نوای هزار
قیلیدی یم بیکران جوهر شوقن عیان	آینه ونش هر زمان عکس ایدر درکنار
شاه جهانک همین ایلمدی رب همین	بختی اساسن متین سلطنت استوار

جوهر ایلمد و بیبا حسن تاریخ اکا
بوانر نوبنا قصر سعاد تقرار

دیگر برای آن قصر دلکش

علو همتی سلطان سلیمک	بو قصر سربانده ایتدی انشا
زمینی دلنشین و طریقه موزون	ملوک کے قطع بر شهیدیت رعنا
موافق رسمیده طبع سلیم	عجب شایانه نزهتگاه والا
صانور تخت سلیماندر هوا ده	بور فعتد کیم ایلمد سقام

آلور آغوشه عکس و لبسندین	کوشش آینه در میشنده وریا
وزان اولد قجه باغنده صبا دن	کلور بوسه مبارکباد کویا
نه خوش صف بسته در هر جانبنده	سمی قدر کبی سر و دلار

بوتار یخی او قور کیم کورسه دهی
شده دورانه لایق قصر اعلا

تاریخ صدارت عزت محمد پاشا

مظهر فیض ابد حضرت سلطان حمید	که او در ظل ظلیل کرم و لطف خدا
داور جم عظمت شاه سکندر حشمت	کورسه دار اتنی شرمنده اولور دی دارا
نه شهنشاه فلکیایه که نور توفیق	جهبه سنده لعلان ایتده در هر آس
اول سلیمان جهان اولدی قرین آصف	ایلمد سهر بیا یوسنه عزتکدا
ماحصل اولدی اسلاف سلاطین نظام	اولد بر آصف ذیشان موافق اصلا
نیچ آصف کیم او در حامی دین و دولت	یعنی بهنام نبی حضرت عزت پاشا
مظهر عز و شرف مفر اجاد سلف	زبور هفت صدف کوهی قدری قهر و بهما
لجنا جمده اعم صدر کزین اعظم	مالک ملک کرم مخترع داد و عطا
جود و احسان بیاننده همان طی اولنور	معن و حاتمده اولان شهرت معنی سخا
بست اولور قدر معلایه نسبت کردون	بلکه در باسنه ایدر نه فلک استغنا
دست اقبالنه دوش اولمق امیدر کلوب	شو قلم مروج جنبان کور نور بال هما
نور شو اولمده در باغ عدالت شاداب	آب شمشیری ویر نامیه دوش نشودنا
جمع اضدادی مراد ایلمد یاقوت کبی	انگری فص نکین ایدر جاب دریا
نهی آشوب ایدر دل فتنه چشم خویان	کوشه غمزه ده خوابیده بالین خفا
بعد ازین منتظم الحال اولور البته جهان	اولد سوابسته تدبیر نظام دنیا
دهیبا وصف شریفنده قصور کن ظاهیر	ایلمد اخلاص در دنیله همان خیر دعا
تا کو اکبله مزین اولد جرخ اعظم	هر دوش کو کب بختی دیر آفاذ ضیا

صدری شریف اید بجه دید ملت تاجن
د آب عزتله وزیر اولدی محمد پاشا

تاریخ سبیل خلیل پاشا در باب آصفی

آب روی سلطنت عبد الحمید خانکیم آنک
ساحه خیراته جاری همت شاهانه سی
نیت اخلاصه صدر حمید اخصلتی
آیا رسنه هممله راه حقه سو سو
قیلده از جمله سراسر ای آصفی درگاهنه
ایلمدی بوباید کویا کوش صوین سبیل
فی سبیل الله بکو نه خیر جاریسن کورن
سعینی درگاه الطافنده مشکور ایلمیوب

جوبار منع احسانید رسنه انتها
بولدی دورنده ریاض معذات نشودنا
اول امام المسلمین قیلده نیچون اقتدا
جستجوی فیض ایدر باب خدادن داننا
سلبیلک عینی بر دلجو سبیل نوبنا
ماحصل محتاج ایدی آبه اد باب دلکنا
طاس سیمندن بچوب آبن ایدر بویلده دعا
آب و تاب عمره اقبالن فرزند تقسون خدا

دهییا عطشانه اشراپ ایلمدم تار بختی
آب زمزم ایچ کلوب باب خلیل پاشا دوما

تاریخ چشمه آن سبیل بی عدیل

فیض جودندن خلیل پاشای همت شریک
منع عین عنایتدر که جو سه شفقتی

اولدی بونو چشمه زیننده رو نقش باب
تشکان در که احسان ایلمر کامیاب

کلک دهی بی لوله و ش تاریخی قیلدی ردان
دیردی باب آصفی بوشمه زیب آب و تاب

دیگر برای چشمه ثانی آن سبیل بی شیل

بحر احسانه نسبتله خلیل پاشا آنک
دور در کزمره کل ای نشنه آب همت

کورینور بجه دریا قبوسنده چشمه
دارایکن صدر معلای قبوسنده چشمه

دهییا صوکی تاریخی او قور نشنه دلان
جریان ایلمدی پاشا قبوسنده چشمه

قطعه تاریخی برای شیخ الاسلامی شریف افندی

ایلمدی عز و شرفله شریف
در د کوه هر کجه تاریخی لطیف

سعد اوله مسند انشای شریف
شرفله اولدی بوقتو ای شریف

تاریخ شیخ الاسلامی حضرت مکی افندی در دفعه ثانیه

کر امتله مؤید حضرت سلطان سلیم خانک
اصابت اوزره در هر حالده رای بیاونی
نه تأیید امیدر که تسلیم اماننده
یا قشدردی بونجه خلعت بیضای فتوایی
طریقک قافله سالار فضل علم و عرفان
سزادر گوشه احرامی جای التمام اوله
دوات زر نشانی ناودان زرمیدر آیا
جهانه قبله حاجاندر درگاه اقباسی
شرف بولدی قدمندن ینه بوسند عالی
صفای بخش اوله ده دلتشنگانه زمزم لطفی
خراب ایتشدی دلر که بسن حجاج درد و غم
هماوش عالمه حفظ جناح رافت آتشدر
مشال بیت معمور فلک آباد اوله دانه
کل شاد آب ذاتن بمنظر دن فقط ایده مولی

ضمیر روشنی آینه در الامام مولای
نیجه ملهم دینلر اول خدیو عالم آرای
بولور اهلن کر امتله اوشاه معدلتوای
مقدس ذات مکی و ش مکرم اهل نقوای
سلوکی استقامت اوزره راه شرع غرای
اسب تعظیم زوار مقام عرش اعلاای
که فیض لطفی جاری سو بوس اهل تنای
مظاف قدسیان دیرسم سز اول باب لای
بشارتله سزادر مرزده جیلر کتسه دنیاای
که سبی ایلمر منا اصحابنه احسانن ابرای
ید شفقتله آغاز ایلمدے تعمیر و احیای
نیجه آسایش ایتمز سایه لطفنده همسایه
علوشانله اول خاندان آسمان بایه
اول هر بر مرزده خادم مفیلان چشم اعدایه

بشارت برله آفاقدیدم تاریخی ای دهی
ینه مکی علوی کعب کلدی صدر فتوایه

تاریخ صدر دوم شدن ایرانی زاده سعد افندی

حضرت اسعد افندی کیم سعود بختله
کله سعد الدین اولودی دانشندن مستفید

کوکب عز و شرفدر طالع سعدی
منتهمای فضلنه نسبتله سید مستدی

ابن سینا و فلاطون مکتب عرفانک	اذکیادن سیکه نو آموز طفل ابجدی
خاندان دو اتنده عزور نعمت خانگی	فی الاصل مورد و ثمر جاه بلند و سودی
مهر انور کبی صدر روی شریف بایوب	رشک جرج چارمین استدی او و الامندی
بنده و هپی کوشوار استم سپهرک کوشنه	جوهر فزوده بدل تاریخ ایچون بومفردی

اوله اجلالی مدید و جاه والا سسی سعید
صدر روی ایلدی اسعاد ذات اسعدی

* تاریخ صدور روم شدن حضرت عبداللہ ملا افندی عثمان افندی زاده *

فاضل خیر عبداللہ افندی کیم اودر	عز و شانیلہ سزای مسند رفعت رسوم
قدروالا سسی شرفبخشندہ اجلال اولور	ہر نہ صدرہ ایلہ اقبال و دولتہ قدوم
نور ذاتی التماح دیگرانے محواید	مہر دشن دارا یکن بر توغلا و لہز نجوم
مایہ فخر خزا ایدر علو رتبہ سسی	ایتہ دہ ہر نطق روح افزای احیای علوم
علم و فضل صدر روی ایلدی تخصیص کا	اہل دانش افتخار ایتہ نگاہ ہر وجہ عموم
کاشن علمہ و زان اولدی صبا ی اعتبار	شمعدی صحرای جمالندہ اسر با و رسوم
سیف شریع اللہ حق عدللہ و یردی جلا	جملہ سندہ قطعہ یونہ نزع ایلر خصوص
ہیم حکمیدہ شریح آسعاد التکار اولور	دارایہ اہل ستم مانند قاضی اسدوم

سلک فکرہ و ہیا تاریخیدر در نظم
اولدی عبداللہ افندی صدر و نقبش روم

* تاریخ ولادت مخدوم آن عالیجاہ در صدارت اناطولی *

حضرت صدر اناطولی عالی شانک	ذاتیدر مطلع اجلالہ ہر رخسان
بر تور رفعت ایلہ خا وراقبالندن	اولدی بر کوکب دری جہا شتاب عیان
طالعی سعدا و لور البتہ او والا کبرک	مہر و ماہ ایتہ شیدی برج سعادتہ قران
ایہ حق جملہ سنی برج شرفہ ثابت	مہ و خورشید و ثریا اولہ تا نور افشان

و ہیا شمعہ پاشا ایت فکرہ تاریخن

|| محمد تہ طالع ایلہ سے نور عثمان ||

* تاریخ قاضی غلطہ شدن مخدوم اسعد زاده کہ مجاہد مصر عیش تاریخ نخست *

حبذا مہر ہم برور رفعت پایہ	اوج اجلالہ ہمتلہ شرافت پایہ
فخر جر ثومہ امجاد کر اسم اطوار	مجد اجداد لہ مشہور و فضائل وایہ
ذاتیدر بر صدف پر کمر علم و ادب	یم طبعندہ معاسنے بولینور بی غایہ
منظر سر پر فایق ارباب عقول	باعث فخر اولور اول پاک کمر آبیہ
ذات پر لطف و ہم زاده اسعد زاده	خلف ماجد و جد قدر و سعادت پایہ
منصبہ پایہ اعطا قلہ و نقبش	جاہ اوفق غلطہ مجد عطا مثلاً یہ
ذات پاکیزہ سیدر سند علمہ زیور	قبیلہ ی بوسند مرغوبی مکارم وایہ
اکا جاہ غلطہ لطف جلی حقہ ر	بلی شایستہ بو کونہ رتبہ اعلا یہ
مجد و اجلالہ شریف شرفایہ سیدر	دمہ دم منصب ذیشان و یرن پیرایہ
شرف مقدم مخدوم مدن اعزاز اولوب	بولدی حال غلطہ منصبی قدسی پایہ
کوکب بختنی حق ایلہ بولہ اسعد	شہرت آرای تعز اولہ بود نیایہ
مجد اجداد عطا مینہ موافق اولسون	شان و شہرت ایلہ قدر یلہ بولوب پیرایہ

قد و تاریخ کلی و ہپی بیلور اصحاب ہنر
جوہر فخر لہ حاجت قومدک اطرایہ

* تاریخ زیاست مرحوم رائف اسمعیل پاشا *

جناب نجمہ جر ثومہ ستودہ نسب	سعی جد نبی میر رائف وانا
کریم پاک شیم ملجای اہل ہم	الہ النج قلم حرف لطف ایدر املا
رئیس اولدی سرابا کرام کتابک	اصالتیلہ او در سر فراز و مستثنا
علوم رتبہ قدر و شانے ذاتیدر	ایدر انکلا شرف او منصب والا
و یر عطار و دوبر جیس کاغذ تلخیص	دوبر قلمک وصفن ایلہ انشا
طبقتہ زور خورشید اولور قلمدانے	رسید نہ نیچ رشک ایتسون مہ غرا

تاریخ ہر صفت

تاریخ ہر صفت

دوانی مله ای اجرای رسم آب حیات که در نسخه قلمی عالمی اید راجیا
خدا موفق اید هر امور ده آنه بزه فریضه ذمت اکاد عا و ثنا

بشارت دیدم دهره و پسیا تاریخ
رئیس اهل کال و لدی سرور دوسا

تاریخ خانه عثمان با ساد در وقت دفتر داری *

زهی دولت سرای بی عدیل باهر الاسعاد
اساس وضع ایدن فکر مهندس حسن صورت
تاشا قیله هفت درنگ نقش فرط حیرتدن
قصود به قصودی غرض خلد برین آسا
معلطاتی کو با لاله سیرغ دو اندر
دکل قوس قزح تحمیلد چرخ ایتش آویزه
نسیم جانفرای جذب ایچون صفتکده هماری
حریر باب اقبالی لسان حاله سویلر
زرف کسب ایلوب هر لحظه تمکین میکنند
جناب و فخری کامکاره مسکن اولمشکم
نسیل مرتضای نسبت و همام ذی النورین
علو همی طاق بلند عرشه همسر
اید راننده خلقت خاطر دیر اننی تمیر
ایکی مصرعه یازدم و پسیا تاریخ تبریکین

اساس رفعت و اقبالی مولایده آباد
بوزیابی بدل دولت سر اسعد و مبارکباد

تاریخ دیگر برای آن خانه والا *

نه خوش رسم ایلش استادی بو طرح معلای که حسن صورتی حیران اید چشم تاشایی

عجب طرز دلار اکیم جهانده کورمش آدم یوق
کال حشمت تلج ایچون زر حلقه بویلر
اورتبه مرتفعه در کیم کورنلر طاق چرخ اوزره
نه مستحسن سعاد تخانه در کیم ایلش مسکن
همی کاتب فرقان دفتر دار عالی شان
کال فطنتی حیرتفراسه عقل اولدر
معللا آستان رفعتی کرد وندن اعلا در
اساس عزت و اقبالی تأیید ایدوب یارب
دعا ضمنده بر تاریخ ایچون اعمال فکر ایتیم

همان بو مصرع بر حشمت ملهم اولدی ای وهبی
مبارک ایلیمه مولایوز بیایت رعنائی

تاریخ خانه محصل آیدین جهان زاده در کوز محصار *

زهی معموده والا که مظهر حسن بجاده
قیماش چرخ اطلس ایلیمه آویزه شایاندر
مصنوع صد مجسمه نقوش زینت افزا سین
سزادر نغمه پرد از اولسه ایواننده بلبلر
جهان زاده حسن بکدر بناسن ایلین تاسیس
زهی عالی نسبدر کیم اصاست ذاتنه مخصوص
کوزی آیدین جهانک روضنی مهر اخلاقی
محصل ملقه محصولی رضا تحصیلدر آنجی
همیشه خاندان رفعت معور ایدوب مولی
آجله قجه در و روزن کشاد اولسون دل احباب

اولوب همان اود و تختانیه وهبی دیدم تاریخ

جهان آباد قیلدی خانه سن الحق جهان زاده

تاریخ دیگر

سمی سبط فخر الانبیا قیلش آنی بنیاد بود و تختانه اول میر همکاره مبارکباد دیدم تاریخ بالاسن او و الانزبیت آبادکن جهان زاده معلا خانه سن قیلدی جهان آباد

تاریخ ولادت دختر داماد شیخ الاسلام کامل افندی

حبذا محمدم والاسانکه حق اینتش سزا یعنی داماد جناب شیخ الاسلام کریم مایه عز و شرف ذات رفیع القدر پدر اولده چرخ و غبار دختر سعد اقری نه صدف کویا که بر مهد صد فکار بیدر و هیسا اولسون او مهر مطلقا هر روز و شب اقران کوکب مفتی عالی همته دانش و عرفان شایان کمال عزت سلیدر و واقف اہم خاندان و ولادت کیم سزادر و اید اولده زہرہ اول نہ طلعتہ کوکب دوری دیم لایق و کویا ہر قیمتہ لمع باش سعادت ذات البروج عصمتہ

صبح دکن انجم شمار اولدم و شب تاریخ از بچون ماه نو اولدے خدیجہ آسمان رفعتہ

تاریخ ولادت دختر سربو این احمد انا

مفخر اہل سعائے احمد انا کیم او در اول زیار فتنات قدر معلا سسی بلند کوکب دوری کبی برد ختر سعد اقری خیر اولاد اولد بنفدن ایلیم بول شتاب حر زعویہ است ربانی تکلم با لقی اید و ب تا ابد قیلسون سعادتہ آنی رب کریم بر تو اقبالہ خورشید برج عز و شان تجلید ذات معبود نہ فیض مستعان اولدی انوار شرفہ عالمہ بر تو نشان مرزہ تمقیب محمد و مان ایلہ کلدی ہمان ذات والا قدر نہ اولسون ملائک رقیہ خوان والدینے ایلہ معبود و معمر کارمان

و ہیسا تاریخ نخی اول مهر منیر عصمتک نور در اولدی رقیہ نسل احمد و ن عیان

تاریخ رفتن زلالی از استادان شرعی از ایکہ بجانب بخارا

زلالی سخن پرورستان بولدن بخارا یہ وطن شو قیلد سیل آسا آقوب کوزدن نہمان اولدی

دیدم بحر سیمین عزم اید نجم و ہیسا تاریخ زلالی ماوراء النہرہ دریادون روان اولدی

تاریخ تعمیر جامع الکھاج علی اغا یکیم شہر آیدین

بحمد اللہ کہ معمار مرؤست ایلدی آباد آنی معبود اید نر نائل اولمزمی مشو باتہ سعادت لہ سعد اللہ افندے حاکم بلدہ یکیدین ایتدیلر اسکی عباد تکلمی آبادان جهانہ کرجہ انشا د اولدی جملہ مؤمنین اما عبادت اولنہ مادام بوجامعہ اللہم دل عاشق کبی ویران ایکن بوجامع بر نور کہ تعمیر مساجد اجری قرآنہ اولدہ مذکور ایدوب اعیان و اشرفیلہ بر کون ہمت مو فخر یکیشہرا ہلنک بوسی بیہ تاسیدر مشکور او اولور عتقادہ روح بانی اولدنی مسرور اولہ احیا سندہ سنی ایلینلر غیرلہ باجور

جماعت جمع اولوب وہبی او قور جوہر کبی تاریخ قلندری جامع حاجے علی اغا یکیم معبود

تاریخ وفات لالا محمود بک کتخدا ی حضرت والدہ سلطان سلیم خان

منظر توایہ سعادت ابدی محمود بک خدمت پادشہمان ایلہ بولوب عز و شرف اولدہ بر کوہر تابندہ یہ لالا ایدے کیم حضرت والدہ پادشہ دورانہ سیر اولوب خوان فراوان فنادن آخر ارجعی امر نہ ایک دیوب اولدی ہمان کہ آنک خصالت محمودہ سیدر نامہ دود رتبہ سامیہ رفعتہ ایتشدی معبود کوکب دوری کردون کبی مثلی نابود کتخدا لقی شرفی بخشہ ویرمشدی معبود قیلدے میل نیم باقیہ دار خلود واصل مائدہ رحمت رب معبود

کل تاریخ سخن اید رقطہ اشکم سیراب ساحہ باغ جنان اولدہ مقام محمود

تاریخ وفات ضیفہ خانم ہمسر حکیم باشی زاده علی پاشا

صدر عالیشان علی پاشای جنت مسکنک ایلدی بانوسرای عصمتی عدنی مکان

لانه عذبه مفا سے باللہ پروان ایدر	نخل طویل اوزره طویدی مرغ روحی آشیان
میوه دنیای دوزن کلدی نصرت روحه	صحبت دوشیرکان حور عینه آتدی جان
مالکی کو سترمه یارب دین احمد عشقنه	روز محشر بو حنیفه شافعی اوله همان

باب فردوسی آجوب رضوان دیدی تاربخنی
جای اعلاسی حنیفه خانمک اولدی جنان

دیگر *

روح فردوسی دیمش اخلاصه تاربخنی || جای علیا سی حنیفه خانمک اوله جنان

* تاریخ وفات زوج خویش *

اومر حومه بلی دار السمروره ایلمدی رحلت || نه چاره بیت حزن اولدی مکانی قلب فمومک

قلمدن قطره خون آتدی یازد قده بو تاربخنی
مقامن ایله یارب جنت فردوس کلثومک

تم

(بسم الله الرحمن الرحيم)

یا الیه سویلرم بیلم	ایتم انفس عمری جمله بیه
ایله آخر غصده لطف کله	قوله لا اله الا الله

حرف الالف

اول شاه حسنه بودل دیوانه ابتدا	چیتده اعظم اینک دیوانه ابتدا
کلدن ورق ورق سبق آلدی هزار مز	ایتدی ابدل در س کلمه تانه ابتدا
دسازی نواسه جهان سوز عشقه	ناله قلده ایلمده افغانه ابتدا
اول ادای شگری کورسون بونمک	اینک ر و امی بسمله سوز خوانه ابتدا

دیهی بو هر صدمک نیچ چاکس واری وار
چیتده سمند طبعله میدانه ابتدا

قد انار الحب فی اکباد ناجم الغضا	وارمیدر یا نقدن اوز که چاره با حسن رضا
فات عمری بالنوی یا لهف من فرط الهوی	یوقمی آیا مدت ایام هجره انقضا
لا تلینی بالعصا یا من لعدلی قد نوسه	چونکه تار و زار لدن بویله در حکم قضا
من اتی حول الحی من نیچ صدق ما غوی	کرچر کیم راه طلبده خیل و اسعد و فضا

فاسکبی یا همین حتی نطفی نارالجوی
دیهی سوز محبت بویله ایتش انقضا

خال رخ جای نشست او اش سوید اجاجا	این جبه السود است در کشت زار دل مرا
بیوده جلکد چون تمب بر پنهانوقی عجب	ماندیم در راه طلب سر منزل جانان کجا
ای یوسف کلیرین اولسون مدد زلفک سن	آفتاده در چاه ذقن دلشنه ام بی دست دیا
لطیفیت چیتدیر ایتی کوسه او کل کبی تنی	جان منی جان منی خواهیم شوم یکتن ترا

دیهی نه بولدم بهمنفس نه کسه اولدی داورس
در راه غم بهمچون جرس کردم بسی فریادها

وصالک عیدنک جانیلد قان خیرانیوز جانا	بجاقدن کجه اول خرم دمک قربانیوز جانا
ایک اول قطعه یا قوتدر کیم سیرایدوب خطن	دیر مشق تعلیم خط ره کمانیوز جانا
بو طغر اکبی قاشلر وار اینک منشور حسنکده	شبه ناز و عتابک بنده فرمایوز جانا
آخر لاریک بزی سنک ملا متله آخر لارسن	سرای حسنک یک طغره لی مهمانیوز جانا
مدد حفظ ایله زبرد استکده صرصر غمدن	جهانک نور شمع مجلس عرفانیوز جانا
انکچون چار موج اضطرابه دو شمشیر بویله	اکبر و ار سینه مرده معرفت عثمانیوز جانا

قالوده آدیز باقی قالوده دیو یوخسه
قناد نیاده باقی کیمی برزده فانیوز جانا

نفس آل عبدالله مکر باد صبا	که نهالانی ایدر سبز سر و سبز قبا
هر هر شوق ایله دلداره او چور دم کاغذ	بیلم آیا کتور رسه نیا ملک سبا
جذب عشق و هوا حاشقه چوق رنگ ایلم	وجهی وار زرد و نزار اولسه اگر کاهربا
اوشمک جمله میسنده یارنده یور	برالاسه عاشق آواره مثال خربا

دیهی مو هبه ایتدیه جناب و هاب
اوله هب نقش مساعی امل محو هبا

مرصع تاج جمشیده برابر در سر مینا
می اهلین ایله مملو قد حدر افسر مینا

شب تار عنک مهتاب و شمع مجلس افزوی	ضیای سینه ساسا قه فروغ اخر مینا
جگمک آینه ای بهش عهد و پیمان	ایده کلن روان پیمان لرله داو مینا
قیار حسن کورنجه زاهدانی نکه گویا	زمره معدنند ز مکر کیم جوهر مینا
یور غمز ورق صهبایی جوش عالم آبه	سبک دستی ایله رطل کران لنگر مینا
ایدر تابنده صبح آساشب دیجوراندی	بیاض کردنک کوسر سه شمع خاور مینا
مثال کردن دلبر که خون عاشق ایچمشدر	اچار دنک شرابی پرده ناز کتر مینا
نچه همشیره همزاد اولوردی دختر رزل	خم آبستن می اولم سیدی مادر مینا

تهی قالمز دل روشن صفای عشق و بهی
بولی شراب ایدر اولد قیچ باده ز یور مینا

هر سحر روشن ایدر چشم دل زاری صبا	کتور و بباد هوا خاک ره یاری صبا
بوسه کلدن نفس بلبل قویز خالی	کنج حسرتده اوتماز او گرفتاری صبا
هنوز آجلدی بر کسه به اول غنچه لیم	دخی شمع ایلمیدی بوکل رخساری صبا
بوسه چینه کتور شمع زلف سین	تریت ایتمکچون ناز امانتاری صبا

طره سی سنبله ده بسته زنجیر استر
و بهیا قیلده نوا سنجی اشعار می صبا

او ماه اولور سه سوار سمنده استغنا	غزال هر سه ایدر در کند استغنا
خرام ناز ایله کوتاه ایده قد سروی	کلور سه باغ او نخل بلند استغنا
خط آور اولور ده غنچه دلال ایله ایله	هزار ساده رخی ریشخند استغنا
کمر کی صا دیلور دم در یغ اولور کر	میانه تیغ ستم بند بند استغنا

کرده عشو کراندن و ناز زینی همان
بکند سه دهبی مشکلبند استغنا

اول عشو کارک ایتدیکی هب ناز در بکا	ذاتنده جوری چوق ایسه ده آزدور بکا
چشم آشنای ایلمش اغیاره غمره سی	ایا ایدنده صکره او غما ز در بکا

مشکل دکل صیدی رقیبا او آفتک	کیک دوری ایسه سکا سکا سکا سکا
بر ناله ایلمش دلمه زخم سینه در	بونفده لوده نغنی دمنی دمنی دمنی
فریاد ایدنجه خار جفا سه زمانه دن	بیچاره عند اییب هم او آزدور بکا
بن اول بهاسه بهتم اوج فلکده کیم	بال شکسته شهر پرو آزدور بکا

بزم سخمده مشرب حافظه و بهیا
بوشمه بی ویرن می شیر آزدور بکا

ممت نازم ثقلت بوس و کنار ایتم سکا	بزم عیشی مایه رنج خمار ایتم سکا
سنگ ازار کله مینای دلم ایتدک شکست	یلمش اول انجق آظالم انکسار ایتم سکا
تشنه لب قالمده بوکاشنده ای ابرو سیه	لاله دوش عرض درون واقعه ایتم سکا
ای فلک بیسوده کوسر سه خنده قدکی	منتم یوق قیل قدر تکلیف بار ایتم سکا

فیض حق کیبی دکلده حاسده ویرسم نوله
د بهیم و بهی نجه بن افتخار ایتم سکا

یک اگری باقدی آه او قاشی کان بکا	تیرنگای ویرمه هرگز امان بکا
قیلده کرقیبی مقسم حسکده حصه مند	سهم جفا میدرد و دشمن انجق همان بکا
نمده می نیچون معاملده بیگانه طرز در	چوق آشنای ایله ایدک بر زمان بکا
افتاده یم بلی قد موزون دلبره	شاعر ایسمده بونده دوشنری یلان بکا

د بهی عجبی ایله ایسم تازه اختیار
بیر اولدم اشته شمدی کر که رجوان بکا

نیجه بن اولیه یم سا که یانه یانه فدا	کند و سن ایله ایکن شمعیه پروانه فدا
هر سر مو یک ای شوخ پریشان کاکل	دل صد جا کوش اولسون نیجیک شانه فدا
جانی تسلیم ایدرم کله خیالک دلمه	خاندان ایتسه نوله دارینی مهمانه فدا
اول فدای ایدره عشق بنم کیم ایتم	عمر مکمل حاصلن بر نشه خوبانه فدا
سنگ آزار نه اول طفل جفا آموزک	سرنی ایلمه نغنی دل دیوانه فدا

نیمه بدید باغ و شتر کوهن کاب باغ و شتر

آسیاب فلک گردش پیچیده و کل	ایله م کند می بر آفت دورانه فدا
اشته قوج باشکد قربان قوز بجایم دیرک	دم عید ایله بیم جاسنی جانانه فدا
زاهدک ویرد یکی پیمان شکست آورد اولوب	ساقیا ایله بزه بر ایگی پیمان فدا

نه صد فده بو کهر پاره نظمه و هپی
اوله صد کوب دوری کبی دردانه فدا

حسینله فلکده بنم اول مهر دلار	کیم بدن اید رکسب ضیا غره غزا
بن اول کل نورسته کلزار جمال	شو قلمه هزار اوله ده در صد کل رعنا
بو جسم لطیف ایله بنم روح مصور	کیم صورتی کور محسوس آینه دنیا
محفوظ نه نمانه کنجینه حسنه	اول جوهر فرد مکده بو انز بکا همتا
کویا دهنم منبیدر آب حیاتک	عشاقی یکبوسه لعلم اید راجیا
بر نظره ایله غره تاتار نکا هم	استرسه ایدر ملک دل عالمی یغما

و هپی بو غزل اولسون او شوخک دهنندن
عشاقه بدینه بر غنچه کل آسا

حرف الباء

می اینج ابلکه کورسون شراب ایچنده شراب	بوموز سینه ایله دل کباب ایچنده کباب
فنون شیوه ده نوشه لطف فتن	خطکاه مصحف رویک کتاب ایچنده کتاب
ایدنجه کریکل روی خوشناتک ایچون	کوردی چشم تر مده کلاب ایچنده کلاب
هوا ای زلفک ایله آیم ابره پیوسته	سماده اولدی هوید اسحاب ایچنده سحاب
بزی خراجه یاقوب اوله غیره کرم الفت	روای دوزخیان دش هذاب ایچنده عذاب
صفای عالم آسب جیتر تاشا به	درون ساغر میدان جباب ایچنده جباب
قدح اودست محاده بنقه رنگه کیروب	بو کوز اولدی دوبا لاختاب ایچنده خضاب
سوال زاهد خر طینت علفخاره	دیرسه گاه روداد جواب ایچنده جواب

نظیره سوبله دیوا بل نظمه ای و هپی

ایله بو فصل خطاب ایچنده خطاب

کبی بروی یاری که رخک تصویر ایدر مهتاب	ایله لی شکل ایدوب زمین و نر ویر ایدر مهتاب
او طفل نازی سود لیمان یوز و قسوار ایتسم	بیم پرشوری اول شب شکبوی شیر ایدر مهتاب
ضیا کسب ایلیوب مهر رخ دلداردن هر دم	بوما هیتله چشم انجی تنویر ایدر مهتاب
او مهر ویکت کوروب دیوانکان زلف شکون	فلکده پاله سن سر حلقه زنجیر ایدر مهتاب
شب وصلنده یارک کرمی می درد سر ویر مرز	طبا شیر ایله درد باوه لی تخیر ایدر مهتاب
نقیصه ویرد یکن ایل کاله دور کردونک	در ایتله دهان غره دن تقریر ایدر مهتاب

دل و هپی اولور فرسوده کور سه سینه یاری
کشان ناتوانه دور دن تاثیر ایدر مهتاب

سودیرر کند وی عشاقه او طفل مکتب	گاه اخلاص اوقیوب کاهجه ابرقار غب
جسم واحد اولم دیر مش او جانپاره سینه	قور قرم شنجی دخی اولدی حلولی مذهب
کور سه بر قامتی موزون کوزلی سرو کبی	بکنور طوغر و سی افتاده شاعر مشرب
یترا سه قالی ایچنه اقا جق بیر مغان	کور له لم برده هنوز باکره می بنت غناب

مرد ایسک بکر مضامینه جالش ای و هپی
شیوه شیوه به میل ایتمه مثال زینب

خویریز چشم یاده کتوردی شراب خواب	تیغ نکانه می ایله ویردی آب خواب
دزدیده غره سسی کبی خوابیده قنه لی	رویا ده کور مش اولدی بلکه خواب خواب
حل ایلمدم مال شکر خوابی کیم بوشب	کله دی دهنده ایکن اولعل مذا به خواب
انجم شمار حسرت روی منبر کلک	آیا گیر می چشمه ای ماه تاب خواب
امن و حضور امیدنی ایتیم فلکده کیم	لی باک اولور می زیر شکسته قیاب خواب
اولسه عجیبی غفلت نود و لسان فزون	سکین اولور دماغه وقت شب تاب خواب

و هپی مطابق اولمه سه تعبیری واقعه
جوق کره ایتدی کرچه بزی کامیاب خواب

تجربیه بیهوشه کور کل کباب بخت

یوز سوردیکی کورمدی اول بایه مناسب	افتاده دل اولدی بویایه مناسب
کیم بجدی ایسه بو جمنی سبرقبالی	بو بجه در اول قامت بالایه مناسب
کور دکره دیدم بر جمنی طرف رخنده	سور سیه کاکلی دیبایه مناسب
السون دل مدچاک کهن دستنه جانان	برشانه در اول زلف سمنسایه مناسب
عشاق ز حاسندن اوشه سیره جیغی	بر بر بولم هم بنده تاشایه مناسب
وصف ایتمک بر صرع بر حسته بولمز	اول قامت موزون دلاریه مناسب

راقاشلری مدحنده اولان نظمسی و هبی
کوردی قلم یازمغه بورایه مناسب

جناب شیخ دخی نوش ایدرسه کهنه شراب	شبابی عود تایدوب تازه بی او پر شراب شتاب
اوشرم بر در نازه زیاده در غازه	اولور عذارنه کلکونه ناب رنگت حجاب
خط آور اولسه ده ابرو سید و پر سنکاه	بقلم جامع حسنی بیرنده در محراب
برایکی بوسه سین آلم صابرنه چوق دیدرک	صایلمز ایکن اولنجه جفا و جوری حساب
کیم ایجدی بزم جهانده شراب اقبالی	تنور غمده دل زاری اولد قچه کباب
بصیرت اوزره در اشته بو بحر مجتده	قیار کوزین اوج اچمدن هنوز حباب

عناکیر امل اولدن همان و هبی
ایدر عدم سفرین آه عمر بار کباب

شراب دکشادن کوردیکیم ذوق صفادر هب	غم مطربه کوش ایتد کلم حسن اودر هب
سوب بر شوخ بالا قد بلاسن بولدی دل ما	کیمی کوردمه بر او بلبلایه مبتلا و هب
خطو کیسویه دینک عنبر سار اومشک چین	کلام خام تعبیر و خطا اندر خطادر هب
اینانده سودیکم عرض مجبت ایتسه ده فرضا	کوزلر کیسی اجاب ز مانه یوفادر هب

تن خاکی طیانر روز کاره کرد با و آسا
جهانک و هیسا آسایشی محو بهادر هب

حرف التاء

اول شوخ موزنده ندر بوقد و قامت	کل جامعیدر سستی یوری ایلد اقامت
خطی نه کوزل نقطه خال ایسه برنده	یوقدر سر و سینه حشده مقامت
اغیار سی سر جنت کوینده کور نجه	حاشقیرینک باشنه قویلمز قیامت
آجمازدی کر مکار لره دست امید ی	شیخ اولسه اگر مالک اکسیر کرامت

بیغولر لغز لندر اگر وار ایسه و هبی
بود هر پر آشوبده بر جای سلامت

ساقی کلنج مجسمه ساغر بدست مست	سور دم ایاغنه یوز می بنده مست مست
بالا نشین مسند جم اولق استمر	میخانه کوشه سنده یاتن رند پست مست
جوش و غرورش کوبه بزمی بولسه	بای خم شرب ابده جای نشست مست
آزده اوله توبه شکن اولسه زاهد	کیفیله بلکه ساغری ایلمر شکست مست

بزم از لده و هبی مستانه مشرب
ایتمش بکونه نشسته جام الست مست

دل اولسه پرورده بهزاد محبت	اولرزدی بومور تایل استاد محبت
بلبل سحری زالدی تسبیح ایدوب الهه	تسخیر کل ایچون چکر اوداد محبت
ای شوخ غم قدک ایلد شره سینم	بر بر جمن عشقه شمشاد محبت
سیلاب سرشک ایلسمه سوزش اطفاف	دنیایه یا قرآه علوزاد محبت

بر آفت شیرین دهنک شوقه و هبی
اولدمینه کوه غم فریاد محبت

وارد اسن یوسف کبی بر پاک انک طوت	اما که صقین جقمون الدن انی یک طوت
بن بو کچه نیتکیم اول خوان و صاله	ز ایدر یوی سن شهب ایلر دزه شک طوت
طوز لود تور در صکره صقین قیبه کباب	ای رند می آشام بر از حق نمک طوت
طوتون کبی بر لبه اغیاره طوتله	بوسندی ای شوخ کرک طوت کرک طوت

دیز کن کره جاک یوق سکا بومر ده و هبی

اسب دلمک سنده غنائن چکر رک طوت

بهار ایا میدرای دل فغان عشق مرزا دایت	مثال عند لب لب کلر حاک باغنده فریادایت
فرا تود جله آسا جوشش اشک روانکله	اوشو حاک جنت کون بهشت آبادایت
تر یقده کدل ویرانی نمده فکر و بیب	کل ای کنج امیدم کل مدد اطفکله آبادایت
نه حاجت باد شاهم عاشق تیغ ستم جلک	بچون زحمت ویرسن کند که اغیاری جلادایت
هجوم ایتدی درونم حصن جش غم دوران	می بر زور ایلد ساقی بیالی طور مه ایدایت
امان ای شوخ تر ساقیده افکده گرفتارم	اسیر اولدسه ده کافر موت یوقی آزادایت

اوتقه کوشه هجرانده بودی و هبی مخروسته
پیام وصلکله گاهیجه یا دایمیوب شادایت

در دفتر داری حلیمی باشا از بهر قیون ساعتی امین نام بر ستارش برای لطیفه نوشته بود

گیر سه بر دقیقه قیوم اول میبر ساعت	صفاسندن دوزل شو قله قاصه هر ساعت
کوردوب ناره منقش کبی زنجیر اولش اغیاری	امین اولر کوکل قیومده عقرب اولدی ساعت
کریسی جیب اولور می بصره رالتوندن اشلمش	همان قلده دیش دیش بندیر استادی ساعت
یا بلشمی عجب قوم ساعتدن غیری دورانده	بوکونه دور دانه دوزیر و زبر ساعت
کلوبه خشاره قار شو ساعت کله دی دیش برکون	غردیدر مکر اول ایلی کوئی معتبر ساعت
انی براسکی ساعتی بکوسترم بوزوب دوزدی	دیددی سله افندی که نه لغش بوکهر ساعت

صداسی جیقدی جوقدن عجب یا کلشمی قور سنلر
بوزلدی قور قورم اولد مصنع بر جالار ساعت

حرف التاء

نه قهر و دروغ جرخ ستم کردار در باعث	یویاس و حیرت هب بخت ناهموار در باعث
بلای موی میانه رشته بند شوق یدم اما	اسیم کسمکه اول خنجر خونخواره در باعث
بوجوشا جوش بیهوشتی نوشاوش جام می	صفامزدن دکلده جوشش اکر در باعث
کلیدان یا بلر سجد آسا خانه دلدن	نصا ویر کنایه می محو استغفار در باعث

قفسبندی

قفسبندی غمده عیشخون اولمده و هبی
همان طوطی کبی شیرینی کفتار در باعث

خونابه سر شکله ایلر شراب بحث	سوز دلمده ایلد سونی کباب بحث
آغاز ایدوب نوایه پس پرده دن مکر	عشاق ناله سیل ایدر مش و باب بحث
برمنده جوق دو کله دی صابا جلدی او کلر حاک	خوبکرده عار ضیلد ایدنجه کلاب بحث
سکین نهاد ایکن رخی خجایله سرخ اولور	لعل ایلد ایتدی بچون لعل ناب بحث
ظنن کورنجه منیچر آتشین رخک	صاندم محوس ایلد ایدر ایل کتاب بحث

بسد و بدیدر کولفی الزامه در عقب
ایتسه کیمکله و هبی حاضر جواب بحث

درونی سولر اوشوخته دل بیچاره عبت	یو غیکن مرهم امید ی آجیلور یاره عبت
نونهالم ییلورم اوستنه قوش قوند مرز	باشنه دونه ده مرغ دل آواره عبت
منجلی آینه حسنی نظر دن صاقنور	برده طره سنی چکمر اور خساره عبت
دارمیدر فائده جلاده امان دیر سکده	الشیام ایتدی دلاغمزه خونخواره عبت

بخمزد در بزی سر کشته ایدن ای و هبی
سرزنش ایتدی لم جرخ ستمکاره عبت

حرف الجیم

عالم آبی ایدنجه جوش صهباموج موج	نشسته زندان اولور مانده در یاموج موج
اولمسونی فلک دل بحر سیاه حزنه غرق	جوش خط خویکرده روینده هوبدموج موج
آهیم اولمش باد فین جبین دلر با	نوردریاسی مبادن اولدی کویاموج موج
عکس روی آتینک هم ارتدی جوهرک	ایتدی هم آینه ده سیالی جاناموج موج
حلقه زلفک غمیلد جوش ایدد بحر سرشک	اولدی هر بر نظر دن کرد اب بیداموج موج
ششکان جاهر صحرای طلبده شوقله	کوری نور صین سراب اقبال دنیاموج موج

فانده موی ایتدی و هبی بلبلک مزگاننی

اولدی کلکیش افکنی دیبای معنای موج

محمودی غم ایستی بزی ساخره محتاج	اولدی قینه ساقی نشاط آورده محتاج
وصف برسمینی ایچون یازدیغم ایات	تا اولدی صفا و بریده کیم از بره محتاج
دخسته یم اول رتبه که مرکانی غمندن	اولش رک جانم کوره سن نشتره محتاج
زنگت هوسیل صاقوب بوزمه صفایی	مرات دلک اولیه روشکره محتاج
واعظ صد قاتیل صاقره صر جنانی	فهم ایله که جنت دخی سیم وزره محتاج
بو بجه ده کشتی کر انایه جاهاکت	آسایشی تمکین کبی بر لنگره محتاج

و هبی چالشوب منتسب اول باب خدایه

اولمه قیوسر کیمی دور دیکره محتاج

عرقچینه اولمش طره دلدار بیجاچ	یا تور البت درون لانه سنده مار بیجاچ
میانی حده دن کجش دیو سرشته ویرمکن	اوشوخ سیکش دستنده اولدی تار بیجاچ
دو سر از در کبی کویا که کج شایگان اوزره	طلسم محکم اولیش عقده شلوار بیجاچ
نه ممکن طوغر و بیعتی ذره و نه جاه معلایه	طریقک رسمی ماننده کساره بیجاچ
ربالک بانسی باغلو اولدیفندن امرشایه	غراسانیده اولمش هیئت دستاره بیجاچ
منار آسا اگر به استقامت کوسر زاهد	در ونگ یوقلادم اما اونا همواره بیجاچ

بو جسم ناتوانم نارهجر یار ایله و هبی

مشال سوی آتندیده در هر باره بیجاچ

کورد اوست عشوه بی طرف نگاه کج	سینه کشاده زلف پریشان کلاه کج
قدک الف بلال قاشن رخیال ایدوب	کدر استدر مطالعه مزین کاه کج
تقلید ایتمه خم ابرو سه یارمه	کوسر مزایدی غره سنی بویله ماه کج
شهراد استقامت واد سالک اول یوری	کوجده وصول منزل اولدقد ره راه کج

و هبی نشانه اله طوغر و کتدی

چیتده مکر شو جلد یکم تیر آه کج

ناوک غره سینه می ایتدم اماج	جسم ناتوانی بیه صبری ایلمر تاراج
مشری جقم اکاشمدی بهایمزدیر	کاله حشمت بن ویر مشیکن بویله رواج
ای کوزم نوری مدد کل کوره لم انصاف ایت	چشم بیمار کایچون خسته دلم یوقمی هلاج
چاره ساز اولمه دکل درونه درمان اوره یور	یوقلیوب بنضنی ایتدمه کیمی استغراج

و هبی اوسمه امید ایلمه اول منجی دن

کافر ک ویر دیکلی یوقدر شه اسلامه خراج

حرف الحاء

کیفجه یا بلش یلم میخانه مفرح	صهباسی نشاط آورده بیانه مفرح
ساقی یقیلوب جام دسبو اولدی شکسته	کلدی ایکا بو افزش مستانه مفرح
عنبر در ایدن قرمز معجون فرخا	خطیلد و کللی لب جانانه مفرح
غمانه می تشریف صفا بخشنده دالر	بر نوخر آلام یینه امانه مفرح

و هبی سخنگده نه بو خاصیت تاثیر

حاده مکره اولور اخوانه مفرح

روز عیش ایچون فلکده مهر خشاندر قدح	برزم شبده دور دایم ماه تاباندر قدح
جائز قدح معلای نشاط اولمش یینه	انجمنده بر ایا غیل شتاباندر قدح
صانده کیم پیوده در جوش جباب باده بی	عارض ساقی یه صد چشمیلد حیراندر قدح
برمی کلگون کوروب صاندم دبان یارده	حقه یاقنده اهل بد خشاندر قدح

و هبی الدن بر اقاماز سه نوله رندان کیم

دستخوش خسرو جمنید دور اندر قدح

بررق قالدی حیاتمدن امان عرم نوح	یتش ای جان عزیزم برینه کلگون روح
در میخانه قبا نمش دوشمه لم تکیه لره	عجبا بر قیو آچمز سه بزه اهل قنوح
نصح ایدر زاهد بهیج عیبت رندان	بیلده بوذوقی بوزر توبی عقیاده نصوح
سه دوشینه بزی ایتدی خمار آلوده	ساقیا تازه اسون کیفزی جام صبح

نخچه بوس ایتمه لم آخرنی نوک و هبی
ایلمدی نطقی ایل بوغل تازه سونو

حرف الحاء

برج عقربده کونش کبی عیانه زلف و رخ	زهرناک المینه بر تو فشانده زلف و رخ
عالم آفرده در عشاق بیلر روز و شب	ظلمت و نور جهان حسن و اندر زلف و رخ
سینه و کردن بمنزله بهار حسن ایه	سنبیل و کلکن عبارت کلسانده زلف و رخ
آتش آفرده بر شمع غنبر سار اکبی	نکبت آرای مشام عاشقانه زلف و رخ

و هبیا طاق و لده صورسته او بخت در
بر سیه پوشیده لی آینه داند زلف و رخ

مرد تازه سسی ایلر ادای خدمت شیخ	شروطی آفرده صحیح دکللی خلوت شیخ
هنوز قوبه قیوسی قیامتده اما	قیامتدی در که میخانه لی نصیحت شیخ
نذر اوبار عمامه او شکل سالوسی	امان امان چکلور می افندی ثقلت شیخ
بو کهنه خرقه میدرخد خارق عاده	کورلمدی نیکیدن بنقه بر کرامت شیخ
رداسنی چیتوب رقص ایدردی اثرده	او چنگلی شوخی اولیدی اگر هم الفت شیخ
سر شک قوبه عاصی ایل سوزد و رخ	سبیل کونرا ایه جوشش عبادت شیخ

او نو نهالی سوره عجبی و هبی پیر
عصا دکللی صوکنده مدار قوت شیخ

بوس ایدر کن لعلنی کلز بکاد شمام تلخ	لذت نقیلده اولمز باده کلفام تلخ
چاشنی منصفه سوزد ارمی البت طالعیدر	زهر عزلیلده صوکنده اولمیددی کام تلخ
بد سرشتان اولدین کوردکی لذتیاب عیش	دور در ذوق شکر دن اولیق بادم تلخ
جان ویردکن اول اب شیرینده ایدر	عاشق کلز سوسه بو آهنگ بیهنگام تلخ

و هبیا هر کوردیکم ارباب دوات تلکام
اکلدم نوش ایتمدن کیم شربت ایام تلخ

حرف الدال

ابر و سیه یاره بکزدیکدن بلال عید	افاقی روشن ایلده نور جمال عید
زاهد یسوعون نواله حلوا سیه عاشق	بر بوسه در شکر کبی انجیق نوال عید
کیم صبر ایدردی روزه بهر بله کلفته	انجامی اولمیددی امید وصال عید
کلر کبه آجلش او نو غنچه جمال	کیمش امان امان کوره سن آل وصال عید

عرض ایتمک ان اولوب اول شوخو هبیا
بو نظمی ایل نقش سردستمال عید

او خواب آلوده چشمان ستم معتادون فریاد	که بیدار اولمیدی صد ناله و فریادون فریاد
نیچون بیزار اولور سن آهزدن شاه خوبانم	نه مانع زیردستان ایلده بیدادون فریاد
درای کاروان سمره ده صیت و صد اولمز	سیه بخت ایه ده چیتور دل ناشادون فریاد
نه سنگین دل دوشیرینه طعنه ایتمه که سار	همان ایتمزدی بلکه تیشه فریادون فریاد

هر یر خامه پیوده دکلر اکلدم و هبی
بنم کبی ایدر مش کسب استعدادون فریاد

امیدم زور قن چکدم کنار هر چه باد آباد	تملق ایللم شور و زکاره هر چه باد آباد
هبیا ایتدم تن خاکی نهادی کرد باد آسا	هوا سیه عشقه دندم غباره هر چه باد آباد
ینه امید آباد سیه ایلده دوشدم خرابات	اگر بر باد اولور سمدنه چاره هر چه باد آباد
مشال کنج باد آور کتور سون مرده وصلی	نسیم آهی کوندر کوی یاره هر چه باد آباد
خمار آلوده یاس اولدین بر خوشه اشرب ایت	مبار کبادده کلده کجه کباره هر چه باد آباد
برزه ای باد بادای بریشانی اولور سکه	طوقن گاهی اولدلف تار ماره هر چه باد آباد

سکدر شمدی میدان باد پای خامه کی و هبی
چیتور مردانه صحن افتخاره هر چه باد آباد

کاله حسنی کوسر دی برده سوده مدد	نقد آرام دلی آلدی برده سوده مدد
طفل نازم بیکه سیره کیدنج تنوما	مردم دیده قالور اشکله در یاده مدد

چش غم و جله کبی ایتدی آقن حصن دله	کلدی جوشله پلا کوینه بغداده مدد
وادرکس قالمیدی روی زمینده عجباً	یتشور یوق بو قدر ناله و فریاده مدد
یولیز آلدی کوهیله شوکافر اغیار	یتش ای شاه جهانم مدد دامداده مدد
وعدۀ وصلت اینتسم دیتکدن باری	کمتدن حسرت ایله ناعدم آباده مدد

قیدز لفته اسیر اولسون ایدوب و هبی زار
او گرفتاری صاقن ایله ازاده مدد

حرف الدال

بوسه لعلی کلور مجلس عت رتده لذیذ	نقل اولور شنه صهبایله خایته لذیذ
لغت آمیز ادا سنده اولان حالتدر	نطق طوطی شکر کوکبی صحبتده لذیذ
وصلتدن دهن دله حلاوت قالمش	بکا اول ذوق کلور کوشه خسرتده لذیذ
خوشکوار ایتده ده در جا غم عزانی کیم	نوش ایدن زهری صانور شو قله نریته لذیذ

و هیباز انقه حاسری تلخ ایتدی خنده
میوه نظمک ایکن بویله حقیقتده لذیذ

چیتر سه آله دلدن اولور البت دغانا فذ	ایدور زور کان تیری نشانه دغانا فذ
ینه سر جیوه رشوته در تاثیر البت	دل سخت کبارده جا بجا اولسه رجانا فذ
سختده راستی بادی تیزی اثر در کیم	سه دولت اولور می نوک سیج کجنا فذ
قضا ناک ضعف دینی مانع تنفید در بو خسه	قویدر شرع حق البت اولور حکم قضا ناک فذ

صلابت اولسه ده خار اکبی بر سخت مضمونده
اولور بونیزه سر تیز خامه م و هیبنا فذ

حرف الراء

کلات قدرت خطره کمانکی ناکاه یازر	صفحه سینه مه مد الف آه یازر
وصف رویکده غزل لریازن ایل شخصک	مطلعنده کیمی خورشید کیمی ماه یازر
کور سه بومور تایل غشی شهنامه سنی	ملکت عشوه ده خوابانه شه شاه یازر

ایکین

ایکین ایتسه ده بریده مصور تحریر	سر و بالایی قد کدن ینه کوتاه یازر
لوح مهر و قمره ابن نجم کردون	قلم خزه ایلر ویکه اسنباه یازر
همسر شیر یازوب عشقی حیات المیوان	عقل بر حیلده دنیاله روباه یازر
او قودم متن اصول کتب دوانده	قید حیثیت جملی سبب جاه یازر
سینه در کافه تسویدی دیر چرخک	انده نقش املی کاه بوزر کاه یازر

کاتب نکه حکم قضای و هبی
قسمتم سوهنی الرزق علی الله یازر

اگر چه کلشن حسنی بهمار نو جوانیدر	ینه اول و در در غنا ملل رنگ خزانیدر
یازلمر صورتی دقت اولنسه قیل قلمرله	او شوخت مومیان بلکه حیر بخش مانیدر
مه کنعان ایسه شهبیت حنه صرع اول	او مظهره بوموزون قاسم مصرع مانیدر
اولور هر بوسه سی سنبوسه خوان نشاط اما	اب جان بخش ساقی میکشه نقل روانیدر
ملک و صفی ایتسه مالکدن آچار اول دوزخی بخشی	صانور سن بهمز بانی زاهدک کو یازر بانیدر
سخن سنجان دهرک تازه اناری قانور باقی	بو چرخ کهنه سالک کر چه هر اطاری فانیدر

عجبی غاب اولسم خمه بو قلم ای و هبی
مرزکش جلد دیوانم درفش کاویانیدر

تاب فراق و کرمی هجران کلور کچر	تب لرزه لرده نوبت هجران کلور کچر
مانند کاروان مسلسل قطار چین	دلدن خیال کاکل جانان کلور کچر
یکانی بر کزار قانور زخم سینه ده	هر محظه تر غمزه فتان کلور کچر
کور دکه سه کله یکن آهونکملرک	صاندمک فوج فوج غزالان کلور کچر
جوش و غرورش فرصه اولمه ر بوده کیم	سنبیل بهمار کیمی شتابان کلور کچر
دوشمه هوای رفقه بوروز کار ده	ایتر فرار تخت سلیمان کلور کچر

و هبی کیمی اداسی خوش آینه کور مدک
کر چه هزار نند سنجند ان کلور کچر

بوسینه بلی خانه سبزه روزی در	خوشه شیدا خشی دل روشنی در
چاه دقن افتاده سیلابی در	زنجیر قیو آنچگون مسکین در
خالکله قناعت اید روزی در	بردا نه سیده کیر سه الی در
خاکستر مزده کل آچار شوق تدارک	کلخن دخی ای غنچه تر کلش در
روی حسدی پرده اخلاص مستور	هیب دوست یوزدن کورین و شمع در
طاعت یولنه کنه که عزم ایلد کت اما	شیطان اعیین کیر لوکر در روزی در

و هپی کیره مرشکر آشوب زمانه
بینه لاله عزالت که بزم نامنور در

قالله حاله ایتد کجه نیاز ایلده بر	که عتاب ایتدی ادمرد کچی ناز ایلده بر
هر قمرچ باشه اولمرسه ده اولست غرور	لبن ایدر مکه ویر سیدی جواز ایلده بر
روز و شب هر و من رشک عذار ایلد فلک	ایتمه ده سینه سنه داغ کداز ایلده بر
قد بلر وار ایکن سدره و طوبی ویرک	ایتمه و اعظمیت شور بختی دراز ایلده بر

و هپی اوس و کنار اولمشیکن و لخوایک
ایلمه لاف حقیقی و مجاز ایلده بر

بتلرله کرچه کالدر و سیه بنگلیدر	خط بنفشه سجده بر طوب چچکلیدر
کوز جیسیدر خیالی حصار دورنده کیم	مردم نشین چشم امیدم بنگلیدر
نار هریر کبی کور بخت موی پرچمن	ییلدم اوزم خوی جواسنه ایلکلیدر
بردرده و شمه یوخسه مداوات روزگار	تریاک اکبر اولسه دخی انکر کلیدر

با مال اسب عشوه ایدن و هپیایی
دلبر لرکت خرام لوندانه شگلیدر

افتاده لرله کرچه اومر سنی بنگلیدر	بنلک ایدر سه ده یا قشور چفته بنگلیدر
براق سینه سن کوره لی یاسمن کبی	باغک کل سفید نه باقم دیکلیدر
ویرمضای لعل لبن خاتم اولسه ده	اصل عقیقی خوش بیلور ز کیم بنگلیدر

حور حنان خیالی ایلد آله سیکه زن

و هپی یا قشمش اول لب جانمیشه خط سبز
کویا کناری چشمه خضر کج بنگلیدر

سفر برده عشقک نیجه دیاره کیدر	کوزل آدک ایشیدوب تا کوز محصاره کیدر
غبار پاکت ایچون اصفه مانده در نظری	امید قند لیکت ایلد قند یاره کیدر
نیجه فتاده بی فتراکت نازه بند ایتش	نیچون اوشا سوارم یینه شکاره کیدر
چیتقره حسرت ایلد جانی عاشق زارک	حریم جنت ماوای کوی یاره کیدر
دره جیمی کنا دایتدی عطفه واعظ	بو آتش یله اوده قور قمر مکه ناره کیدر
مسعود اولسه ده کشتی بختک ایاام	بوروز گاری صاقن صافه برقراره کیدر

منازل قمر بدنه خانه و هپی
کچی کلور سه ده طور مز او ما پیا ره کیدر

نه تیر غزه دن دیدنه جادو لرنددر	بنم چکد کلرم آنجق کان ابرو لرنددر
صفایانده کوروب برچار ابروی خطن صوردم	دیددی بو چار باغک منبیل و شبو لرنددر
غم موی میانی نال ایدر امدل زاری	بور تبه بیج و تا بجم حلقه کیسولرنددر
کریر اندر غزال مشک و شمشک عاشقن	خط آور لر که صحرای خطا آهولرنددر

قفس بند غم ایا سدر حیرت لال اولش
بو باغک کرچه و هپی بلبل خوشکولرنددر

کل ای صبا نه اول کلخاردن نه خبر	خراندیده هزار بهار دن نه خبر
کودای سرشک روان کیملرک کنارنده	اوسرو تازه رس عشوه کاردن نه خبر
نیم کلدی یاغی تویله اسه دیده	عجب غبار سر راه یاردن نه خبر
دیار حسنه کمتش خیال جاسوسی	ینه او خسر و ملک و قاردن نه خبر

بریده آه کیدر ب کلک اوزره ای و هپی
پیام و صله د اثر نکاردن نه خبر

لعلک خیالی دلده صفای مدامدر
تقلید اید رسه ساهه که سیم کلجی سسی
اون دردنه کیرنجه کور اول طفل نوری
خاکستر اوله دوشه سمندر بو آتشه
بزم جهانده می بکاسن سحر امدر
قورلردون بوتیه ییلونکه خامدر
هر عذار یی شمدی مه ناکامدر
تاب دلمکه حوصله سوز نعامدر

انقش خیال خاتم لعل خط آورین
دوبی درون پینه ده بکت صافله نامدر

سوز یوق و بان یاره نه دیر سن سوز کاندز
کویالغن اشارت ایلد ایتده عیان
عشاقی لال حیرت اید رناز و شیده سسی
اول غنچه لب بزه آچیلور می سن ای صبا
اول دوج در شاره نه دیر سن سوز کاندز
بق چشم سرمه دانه نه دیر سن سوز کاندز
بویله کزیده یاره نه دیر سن سوز کاندز
بر کره آغزین آره نه دیر سن سوز کاندز

اعجازه واصل اولدی دیر سکه هیسا
بو نظم نامداره نه دیر سن سوز کاندز

ناز و فتنه چشم شوخنده نهفته خفته در
وصف لعلنده دوکت ایات شیرینمینه
کل کبی آغوشن آچق استین دار در هزار
بو العجبر شمدی ایثای زمانک جنبشی
غمره فتاسنه بر آشوبگر آشفته در
بوسه لکده بسته بغامش نه رنگین گفته در
کر چه کیم اول غنچه زیبا هنوز نسکفته در
هسب ز روز یورله مانند زنان آلفته در

بکشم بر شاعرک سلک خیالندن هنوز
و هیسا بو کوهر نظم در ناسفته در

یار همبزم اولوب اغیار ایلد بیانه چکر
دامن دست تمنایه دوشور مزو خسه
عکس سرودنی کور مک ایچون جولرده
برده شرمی یا قر شعله عشق سرکش
سن همان قدر کی سنجیده رغبت ایده کور
عاشق زار عبت نعره مستانه چکر
چاک ایدر هر بر رسی شو قله بر یانه چکر
جذب شوق بنی سوی کلستانه چکر
شمعی مجلسده همان سینه ی پروانه چکر
یوسف اولسکه زمانه سنی میرانه چکر

صید مرغ امله حلقه دام ایتمشکر
ظاہر ایل ریاسه صید دانه چکر
قد نمکشته ایلد باله کبک و چبی دیر
هر شب اول ماه رخ سینه عریانه چکر

بنی بامال اسب ناز ایدن اول شهلوند مدر
دل مشکلیستم دکه بر محبوبه میل ایتز
اوهر حلقه ز تار زلفن کوسر و ب دیرش
علو بهمت استنایدر عرض تملقدن
کور و افتاده سن دیر کیم نه دوشگون در
مسلم نازینم سود کیم آنجق افند مدر
فلکده یوسف زرین رسنه در کنده مدر
سپر سطلیه ناز ایتدیرین طبع بلند مدر

بو ایدره کچر دی اسب طبعم کر چه یاران
نه چاره و هیسا قید علایق باسه بند مدر

قصر کاسه نه دیر و نه شهنشاه یابر
کوسر و رسم بنامانکه فلک معماری
سرکاره کلک نک عیبی مراست اولوب
جوشش اشک فراوانی بیجا صانده
آنچه محکمه یابر سینه الله یابر
دل دیرانه مزه کاه یترکاه یابر
کسرو نقصاندر بنی دبدبه آجابه یابر
کوی یاره کیده رک سبیل کبی راه یابر

و هیسا خانه غراب ستم اولد کسه نه غم
کیسه نک یابمده بنی ایشدری بر آه یابر

مرغ دلی صید ایتده دهشت به باز جریدر
ملکنی او کلیر چنی سینه چکلک
بدر اولدی مه رویی لال ایدره ابرو
چشمه نه بدیهی کوریه نور هین لطافت
کر مابه و بوجسم لطیف ایلد کورنجه
خال رخ ز سر کیده و ده نموده
ایام صیام اولسه ده اخشامه باقرمی
غیر تله ارندی بو کچه شمع عروسی
رفتاره کلنجینه بر بکت دریدر
بو خاطره لردن بر سیمینی بریدر
اون دردنه کیر مشک حساب قریدر
ایانه مضمون نکاسه نظریدر
آدم بایلور اوستنه کویاکه بریدر
انجام شب تارده نیم سحریدر
نقل لب دلبرده که عاشق سفریدر
پروانه ایلد لیم طوقنور عشق ایدر

بو تازہ زمینی بکوب نکته شناسان || استاد تاثیر ایدہ لم دیر بریدر

دہی کل ترکیبی غزل سو بلمسونی

خوکر دہر خاک وصفہ کیم درد طریدر

چشم مرد مکتبہ ہر مزہ بر تیر ویرد

زلفی آشفته سن ایلر سے دہ دیوانہ عشق

ہنوز اول طفل جفا پرورشیرین دہنک

جذب ایدن دائرہ وصلۃ زردیاری

جمع دیوانہ نو کہ کوشش ایدر سہر دہی

اوشہ حسنہ یازر حالنی تقریر ویرد

چشم بیاری سوزش عجبا خستہ میدر

آئندہ دیر استہ سم اول نخل وفا شفتا لو

کیمی کورد مسہ فلکدہ بولنور بردردی

کورد مدک دورنی چوقدن ہلہ بروفق مرام

طوطی طبعی شکر بر مقال ایتر سین

دہیا آئینہ خاطر کاشکستہ میدر

کالاسہ وصل بی بدلی نقد جان دکر

باقدم اور کو زیلہ او بوسف ملاحظہ

سبل شعاع ایلہ کو زینہ چکون آفتاب

بو حسن سبے بہانہ عالمہا ایلہ

دکتر الی جوابتہ تحریرہ نازدن

عشاق! بچندہ بندہ سنی بک نشاندیش

دہی جمال زادہ رعنا سے طبعہ

قورقم بودر کہ بد نظر حاسدان دکر

سیمب غنیمت تازہ کیم نو باوہ الما لیدر

اول قول او غلو تک کسی بو نہ قول صالما لیدر

کلبہ تار یکم دہ شمعہ حاجت قالمسون

ساز چالار کن مجلسہ کلش دیکلمش منع ایچون

بویلہ کو ہر لر چیترقی استین نظم آشنا

دہیا بحر خیالک قعرنہ طالما لیدر

کر چہ ز اہل طو لوبیانی کورد چکہ دو کر

ناقد تہج چکر حلقہ ذکر اول سہ ولی

کوزد کر شکلہ زانور چکر سم یاری

چکہ مزایر دیکنی رفعتہ اہل ہنرک

شاہسونکر کبی باشینہ دونوب بر پسرک

اولش ایراندہ دہی اوشہ حسنہ نو کر

اول طرہ کیم سرندہ سعادت نشاندہ

بچم کند شمتہ در دیو خط آور اول سہ دہ

لبریزد و نشا طلہ کیم خاک جم ہنوز

اول آفت فرنگ زباندان دکلمہ دہ

دہی صارلق اولمد سے مکان کمر کبی

بویلہ بو کن یلیلی بلی مو میا لیدر

دہی صاردوی ہما یون نوشتہ بود

زلفک آشفته سنہ کر چہ پریشان دیرلر

نوناہلم بیلورم سردی صالندہ مرسن

یو غیکن ذرہ قدر و جہ شمعہ اہل نظر

بوسہ وعدہ ایتشیدک برایکی پیمانہ چکوب

نیجه بیل کجه لی بر موسی میان صار مغیجون
بر زهمان مشعل آهی شب افروز اید و ز
اشته بر شاه سواران فغانی عشق
حضرت خیری دانای سخن پیرایه
شمدی منسوب بلا غنله او در خاقانی
بله سیندره عشقی بلی آسان دیر لر
ینه بو انجمنه بزم چراغان دیر لر
مرد اولان واریسه کلهون بو کامیدان دیر لر
شعر از مره سی تحسینله حسان دیر لر
ذات والا سنه طغرائی اذیشان دیر لر

بیلورم حد می بیرو اوله هم و هبی
افتر ایله بکا کر چه سخندان دیر لر

دل سود از ده کیسوی سیاهنده میدر
اثر سحر و فوسنازی تسخیر نظر
خال هندو دیه می کیسویه می قصد عزیمت
چوق زمانه کیده لی کلمدی بیلم دل زار
جذب عاشقه میدر شیوه معشوقه می
بری مشکوب زوال و برسی نال و هلال
کوره هم بو خسه اوده زیر کلاهنده میدر
چشم کاهنده می سحر نکاهنده میدر
سفر کت چینه می ای باد صبا هنده میدر
کوی دلبرده می قالدی سر راهنده میدر
کهر با سینه می بو جاذبه کاهنده میدر
فلکک زونقی مهرده می ماهنده میدر

قدر دان هزار البه بیلور اسه و هبی
جایمک رفعتی ذاتنده می جاهنده میدر

کلنار اعلی جنت حسنت کراسیدر
تلخاب اسرنتک ایله آه علوفشان
چشم آشنای بیک نسیم مجنتک
میناده جلوه کو ستر ششی دختر زک
یکانه طرز در بره ناز و معامله
ذاتنده احتیاج بوق اواب زینته
حکم عمادی نخل برومند و لکنک
بز استناد ایلمشز استقامته
جانن و بر سره عاشق اکا دیش کراسیدر
عشاق شهرتک کو زل آب و هوا سیدر
کویک غباری باد هوا تو تیا سیدر
صرجه سرای ایچنده کی قزل ادا سیدر
بیلم او شوخ شمده کی یک آشناسیدر
اسباب ناز و شیوه بو نیجه لباسیدر
اهل نیاز ساعد دست دعا سیدر
شجک بلی طیانده بی جوب عصا سیدر

و هبی سبب فتادسکے پوتیه غمه
کسب ایستدیم فنون هنر کیمیا سیدر

عشقکله هو المندم بی لانه لکم کل کور
بن بویله تک و تنهاسن غیر ایله الفتده
بقدر کسه ده جور کله معور ایده کور یب یب
بیانه بکف ساقی بو بزمه ایانک بص
یا منقده فرا فکله پروانه لکم کل کور
عقل و دل و جانله بیکانه لکم کل کور
ای کنج دلک کنجی ویرانه لکم کل کور
جام می عشقکله مستانه لکم کل کور

بن و هبی یا مال حیرت زده و لالم
باز بیچه اطفالم دیوانه لکم کل کور

یکنینه اعلک کل و یکنینه شکر در
کریان اوله رق حسرت لعلکله روامی
حل ایلمر ایدی مشکلی بلکه میا تک
اشکده کل رویه حیران و تاش
دل مرغی شتابان کلید نامه می ویرمش
وصف رخ خویکرده دلبر له مطرا
کویاد هشتک حقه سی بر کلبش کردر
خاکه دو که نیم اشکی کیم آب کهر در
اما اوده عقد اولان بند کمر در
شبنم کبی هر قطره سی بر چشم دکر در
بیلم او بری روی سباده نه خبر در
و هبی ینه بو تازه غزل بر کل تر در

بیرو اوله حامد و سخی بو زاده طبعه
یاران دیه کیم نواثر پور و پور در

کا کلک دیوانه سن ضبط ایلمز زنجیر لر
منکسر در خاطر عاشق نوازشدن نه سود
کوردی دل رو یاده چشمکین نگاه التفات
شیخ افندی مائل اولمردی او طفل نور سه
قاشنک مقتولنه حاجت و کل شمیر لر
شیده اشکسته به پیوده در تعمیر لر
خیر اوله هب عیننی تلج ایدر تعمیر لر
حسرت ذوق جوانی اولمسیدی پیر لر

و هبی امرات را یک اوله ده صفوتما
صورت تقدیرده حیرانده تیر لر

اوشو عاشق بیچاره درد و محنت سولم
دوچار اوله طبیعه خسته البت علقن سولم

کوکل یغما سنی یا ایدر مش گوشه چشمی
خط آور لرگزشته حسن و آن یاد ایدر گاهی
امان مجلسه اول شوخ جفا آینه سولته
نفس آتش مکر برواقف سر حقیقتدن
زبان لر زبانندی گوش آیتش عجب واعظ
بوجاق تاتار ایدر و مزمله کویا خاتون سولمر
مشال مردم مفلس زمان دولتن سولمر
ستکارانه و ایدر له اسکی حادتن سولمر
کن ارباب حالک قاله کلز نیستن سولمر
که هر کون مجلسه نارد و زخ شدن سولمر

اگر واقع ایدر دور اند و هپی کاسن آلتشدر
می و محبوبه دار خلق جوق کینیتن سولمر

لعل لبک که جوش صفا چشمه سار ایدر
ختر اک نازه باغ دل بر شکسته می
جان کبی صقله سینه ده داغ محبتی
رند انک او اسه تاج سری نوله ساقیا
نشو و نماسی باغ دل زاره سار ایدر
چون شاه باز دیده شوخت شکار ایدر
ای دل بیلور میسن او کی یک یاد کار ایدر
ساغر که بزم عشرت چهره کد ایدر

و هپی او نقطه او سینه پر کار در کوکل
خال سیه که مرکز حسرت مده ایدر

بر کج یاری جکوب انجن جامه دوشور
خواب خر گوشه آله انده او طشان بجه نک
او بری به سکا بک کجی صجا غم دیر رک
او اسون او اسود دیر رک بوس لبک سیه سچون
خرمن حسکی افتاده لره بذل ایدر بجه نک
دوشمه باشند قره دریای هو سکاری به
جامه خورشید بجه نک بر امه دوشور
طاش یا تر دن کلو ایدر بر ورق امه دوشور
نه یا بر سکت یا به کور خلوت حمامه دوشور
نونهالم بنی بار طمع خامه دوشور
دانه خالگی مرغ دل نا کامه دوشور
سیر فلک املی بر کوزل ایامه دوشور

وصل بچون او سینه دوشمک ایدر قصه کن و هپی
کوند اولر او همک فرصتن آخشا امه دوشور

جیش اقلیمک خال سیاهک باد شاه ایدر
عذار کن صفحه سنده جابجا ار قام رسم خط
معنبر کا کلک فس ملکنده توغ شاه ایدر
مکر عاشق کده سوده بخت سیاه ایدر

کشیده قاشلرک ایکی قلیج تیمار ایدر کویا
خروش موج حسرت بروج حوی آیتش غرقاب
او خونی کوزلرک ظالم نه مرد مکش سپاه ایدر
که ماه اول بحر ناز و شیوه ده بر فلس با ایدر

بحمد الله که فیض معرفت ز یور عرفان
دکلده عاریست طبعده و هپی الیه ایدر

اول که خویکرده رخک و صفنی تحریر استر
دست فکر نده رسنا ز خیال زلفک
اب و پستانچه لک امک که چون کرم ایدر ب
کنج دل کنج خیالکله اولور آبادان
نظم وصف و هتک تنک زمیندن غیری
چمبر زلفک افتاده اولان عشاقک
سینه به داغ مجسته ویر سوز و کداز
شعله ده موج کلاب تری تصویر استر
اول دو ابروی کشیده کبی شمشر استر
طفل بی دایه طبعتم شکر و شیر استر
صانه ویرانه مزنی کلفت تعمیر استر
جو هر اقلی دخی صیغه تصفیر استر
نغمه مطربیده بسته زنجیر استر
نی کبی ناله ده اولکیم دم تاثیر استر

و هپی یک طولا شور شانه کبی جاک اوله رق
دل سود ازده بر زلف کره کمر استر

مجر و صورت ظاهرده بر کمنه قبا مزوار
جفای یاردن جور فلک من اغلر ز هر دم
کوکل مجذوبدر دلداره اما جذب بچون آنی
خطای مشکه تشبیه ایلدن اول خط یاری
بزم بوجرخ اطلسدن نیمه دنده جامه زار
دو چشم خورشید لاله دو کمر باجره زار
بزمده عشق دیر لر بر قوی آهن ربا زار
کید کج رونق رخساری فتم ایتک خطا زار

بو کلک بر فسونده و هپی خصمی ایدن الزام
همان ابطال سحره آنو سبی بر عصا زار

تکیه عشقه دور ایلده ایدر دائر
آسیا ایسی اولور مد غری غیره نصیب
استقامته عصایه طیار دی زاهد
کوسر رقص و زوال مه و خورشید فلک
دو نمره رقص صفت سمیت هوا به دائر
حرکات اوله نک جمع غدا به دائر
اولسه کردش تسبیح ریایه دائر
اولد یغن جنبش و ادوار به جفایه دائر

<p>کور مدکت بز مکه دهره کلیدن و هپی ساغرد و اتره دن غیری صفایه و اتر</p>	
نقوش خط و خال و مزایا مکنون یا ز مشلر	قلم قاشیلر جشمن عینی ایلدون یا ز مشلر
ایدنجه شاه عشقه صورت حال دلم اعلام	اوشوخی با که بر قاج بوسه یه مدیون یا ز مشلر
یا ز نکر صورت ایلای ایوان مجتده	بنی بر صورت دیواره مجنون یا ز مشلر
خط جامی صافوردن نقش رنگ آمیز نبوده	بر یوشلر مکر اول شیشه یه افسون یا ز مشلر
<p>نقوش خاصه قدرت بوز لمر سردن ای و هپی عدد لکر کریم حقه کونا کون یا ز مشلر</p>	
نور ارم صالوب سیر جمنی کلور	نرم بخشی کل و سر و سمنی کلور
چین زافنده بولمر می بو آهونکلمک	نافه مشک همان چین و خندنی کلور
کوسر و ب خنره دیم غیب خون افشان	آب حیوان دخی بو چاه ذقندنی کلور
نذر اول رنگ عقیقی بوسه میلی قدحک	ساقیا جو پیر می بو خسر یمنی کلور
<p>لاله حسرت آچار کلش خاطر ده عجب و هپیا یکت صبا سمت وطنی کلور</p>	
عشاقه کر چه یوز چو یرد شمدی ناز ایدر	اما خط اورا و سه و و زده نیاز ایدر
قاجمزدی کر جلیبرین ابد رمدن اوشوخ	و لئسون دیو صاقنور احتر ایدر
بوی عبیر سنبلن ایلر سه ده دریغ	تظییب ایچون فتاده لره جوق نیاز ایدر
همدوش قدیار اوله مز سر دوش خرام	پیو ده بویه قاسمی طول و دراز ایدر
برج رخنه نیم قرشکل کوسر و ب	اوله نقاب طره سنی نیم باز ایدر
تنها آجاسه بر کیجه کلغیچ بلبله	وقت سحر ده ناله سنی افشای راز ایدر
<p>یکتا سوار حرصه نظم که و هپیا بو قدر سمنه طبع ایلر ترکتاز ایدر</p>	
اولک در و هپی له تمخالت یه قیوب اولور	صبر ایلر تنهانشین کلبه ایوب اولور

<p>کوسر و شمع غسل انوار غیرت نیدوکن نروده برداناکور رسم رتبه ادا داده در</p>	
بیکسانه اهل جاه از ایدر تکبیت دیو	هر کیجه روشنیغ تریه یه سوب اولور
روسیاه جرم ایسمده انسته بوریش سفید	طور معکوس زمانه غالباً معلوب اولور
ساده عفو خداده و هپیا جادوب اولور	لیک بیلمز عزل و لنجه کنده سی سوب اولور
<p>قامت موزونی کیم بر مصرع برجسته در بز همان اولمایه حق اندیشه خام ایلر ز</p>	
باش باشه و یر شده کویا خنقش تلی سوز	میوه نارنج بسته ماننی هنوز نارسه در
قطره احسانی نابرجاد و کلمش سوبو	تیغ ابرو سی انجمن سر بهم پیوسته در
کاسه وارون کردن و ارایه اشکسته در	کاسه وارون کردن و ارایه اشکسته در
<p>باغ طبع بدن بور تکین نظم ای و هپی تازه قو پمش نو شکفته دکشا کله سته در</p>	
هم ساقی و هم مطرب رنگین نغمه دار	محبوب ایلر می ایچمدن اوز که نه غم دار
دنیا بی صفایله تماشا ایده رم کیم	مرآت سکنه رکبی بر جام جم دار
شبنم کبی بر قطره افتاده یم اما	خورشیده تعلقه علو هم دار
ساقی یاغن توبه شکسته بهر سه	واحد دینلر که ثبات قدیم دار
طفر اکس منثور اصل ایلر ماما	راقا شلر بنی چکلکه یارک قلم دار
ماننده ننه سینه پر زخمه بویه	صاحب نفک فیضی ایلر بنقه دم دار
<p>مات ایستی کرده شرابی دیو و هپی دستمه بنم شاه عجمه نرقم دار</p>	
سن شاه ملک عشو سن ای نامور پسر	اولسون نو کر قلم و حشکه هر پسر
کور و کده رقصکی یوره کم اوینادی مدد	بو جنبش و روش نذر ای عشو هر پسر
بویه بشربشر طوغریه ی ملک کبی	همه زمانه مادر کردن بشر پسر
فرزند ایلر سن ای طفل نازنین	بو قدر عجمه هیچ کاکلر دکر پسر

بابا عالم بیلورم قدر کی سنگت	میل ایلمم اولور سه جهان سر بسر
یا بانه اتمه سنگت فلاخن کبی امان	باشینه دوندیکم شه فرخنده سر بسر

تلمر طاقندی باشنه دهبی کور و ب سنی
بو چفته پر جمیل ای آفت نظر بسر

آه بر منجه غار تکر ساماندر	جشم کافر کاهی دشمن ایماندر
آیت حسن اوقدور رسم خط و خالندن	طرز انجیل ایسه ده معنی قراندر
جشم بیمار سه غمیل اولدی دخت	طبع عیسی دخی حیرتکش در ماندر
سمت دیرنده دو کوب سینه می ناقوس کبی	ارغنون نغمه لر سه ناله و افغاندر
تار زنا ایسه ده باعث جمعیت اولوب	رشته بر جمی شیراز ده دیواندر
واری اول آفت رومک عجب امثلی دیو	روم ایلی یازده موکب سر ایمندر

کور و ب اول ماهی قتیله لیدی فرد دهبی
موم اولان یانغنه شمع دل سوز اینمدر

حرف الزاء

خال و خطکده نیجه حسن عبادات اوقورز	ابر و انکاه نکاه مکن اشارات اوقورز
کور مدک سینه صافک کبی بر نشه پاک	دانه صورت دقت ایلم مرات اوقورز
ساز و هرک بیلور ز پرده برون اولدیننی	مطر بارزده اصولیه مقامات اوقورز
منجلی اولدی کندی شب تار یک اصل	بو نیجه کوندر که مصباحیله منکات اوقورز
دور اوبالده در شمشیدی کشاد آمال	برنهان در بدر اولمنده فتوحات اوقورز
بیلدک علتنی ذلت ایل هنرک	کرچه قانون ایله اسباب علامات اوقورز

قالدی غیر سه نکابو بحال ای دهبی
اوتور و ب گوشه عزلتده تحیات اوقورز

بنی کلشنده اجماز سرور و یاسمن سنسز	دیکندر هر شکوفه چشمه ای کلبدن سنسز
کل ای روح روانم چشمه کلسون ینه جانم	تن بیجان دوندم بستر حسرتده بن سنسز

شکر کبی لبکدن طاق و طاق بوسه شو قیل	مذاق آرزو تلخ اولدی ای شیرین دهن سنسز
نیجه آرام ایدر نهما نشین کلبدن احزان	سن انصافیه لمل کل ای یوسف کلبدن سنسز

باقوب سرور خیال قامشکاه اکلنور و دهبی
ایدر سه نوزخ ارم کاهجه سیر چمن سنسز

اولمشدی چشم شوخنه دلرد خیل ناز	جلاد غمزه سی ینه ایتدی قتیله ناز
سیر ایت نزا کتن بر ایچم مو دکلیدر	هر خطوه ده کدر کهن ایلمر سیل ناز
اول یوسف ملاحت ایدر سه شنادر	باشدن آشار لطافت امواج نیل ناز
ابر سیاه ز افی نقاب اولسه اگر	خورشید روی دیده یی ایلمر کلبل ناز
طاقنکدارم اولدی برادنی کرشمه سی	چو قدر بو ناقوانه مکر کیم قلیل ناز
وصلن نیاز اید نیجه تعلیل ایدوب او شوخ	بیمار چشمی کبی کور نمش علبل ناز
دعوائی ناجای خرامی اوز اتمسون	قدکی دیکدی سردی چمنده وکیل ناز
کور دم رقیبی یاره اچار زخم سینسن	بک اشله منس درون خیشه قتیله ناز

غنج و دلال طبع جلا سه یه دهبی
تقلید شیوه ایتدی بو نظم جلیل ناز

بوس اب یار اولسه بیانه چکلز	بی مطرب دلی نعره مستانه چکلز
بریان باقوب باده کسان سفره لر نه	زاهد چکر کن سجده یی بریان چکلز
منشور ملوک اوستنه طغرای کشیده	ابرو سه دلار اکبی شاهانه چکلز
خیم ایتشیکن باله کبی قد سه جوری	اول ماه ینه سینه عریان چکلز
تا اولم یحق دسرس دامن جانان	با سه طلسم گوشه دامان چکلز
سنجیده کهر ایامیه کور قدر کی یوخسه	هر کس سه کنعان کبی میرانه چکلز
انای زمان یسنه بار اوله حذر قیل	کام المنجیون شیوه حیرانه چکلز

دهبی نیجه چکون سنی ارباب سخن کیم
بوداده نوز طرز لوندانه چکلز

اول کله زاره ایتمز اثر آه و زار مز	چکمه ه فاد جور و جفا سن هزار مز
جوی درونه عکسی دوشوب سر و قدر کز	بر نخل از تازه - دند - کنار مز
سختی دهری بخت سیه چکه بر رسده	کحل جلا - اهل نظر در غبار مز
منصب مدار رفعت ایسم جا بله بزم	معز و ل ایکنده غلکه در افتخار مز

نخل امید مز کل ر غنا آچار همان

یکر نکه در خزان ایله دهی بهار مز

نیچون افتاد کانه سهم لطفک جابجاد و شمر	دوشون قاشی شمی یا برکز سکا بویه جفاد و شمر
خیال کاکلک قد رین نه یلسون ز اهریم مز	سربل دو لسانه سایه بال بهاد و شمر
نقش زور میدان بنده دوشدم اوسته یار کز	بوفرصت بردوشند یو خسه بویه اماناد و شمر
دوشردم پاینه جلب ایتمک کاشانه - اما	بزم سینه نه چاره کاه راه دله باد و شمر
ایا قلندر مغمه همت ایدر دوشد کجه ساقیلر	اورنگ کیمیم النذن جام لبریز صفاد و شمر
کیررمی عشق روشن سینه تاریک طبعانه	که هر بر چاه تیگر یوسف آسماء ملقاد و شمر
جکلمش عجبوت آسماء اگر چه کوشه - صوفی	ولیکن دانسته مور و مسکن ماعداد و شمر
کرده اهل منصب وایه دار طفره در یو خسه	طریقن بکله مکه نوبت اخذ و عطا دوشمر

بیله کن شیوه انای شهری یوه دهری

اوصاف بوالهوسلکدن نیچون دهی باباد و شمر

جانا امید وصل ایده جرم عظیم مز	نار فراکت اولدی عذاب الیم مز
قدی بلند و حسن مسلم کوزل آرر	میل ایلمز اسافل طبع سلیم مز
اول چشم شوخدن نکه نفقت استر ز	بیمار دن دو اطلب ایلمز سقیم مز
در خوشاب قلزم تلخ قنا عتر	سیراب شیر ابر هز در یمیم مز
بزم مرده اولد - ایله کلفه امید	باد سوده دند - نه چاره نیمیم مز
سوز شده یزینه غم آتش شار ایله	عنبر کبی جمانه طو تار کن نیمیم مز

دهی سرور کله ده هر جاییدر کیدر

طور سون کو کله غم کبی یار قدیم مز	
مطرب اگر چه بیشتر ونده پس استمز	امانه چاره مجلس و صلت سس استمز
ساقیده سرکشان آجق باش اداسی وار	اول طبله پرچم اوسته کافر سس استمز
آز رده نیم خط اب کلگون یار دن	بلبل حریم غنچه خار و خس استمز
چوز نکه کی کور ندون ایلمک کبی کرد نک	جانا بوندنا بخل اوز کس استمز

و دهی کبی غلکه تجمل بدوشن اولان

کهنه قبا به قابل اولور اطلس استمز

کان ابروانی چله سن هر بهلوان چکمز	که تیر غمزه سن دلدن اوشوخ بی مان چکمز
سینه مست شراب نازد اول دیده میگون	غبار منت کحل سواد اصفهان چکمز
میان سینه به جانم دیو چکمه در کافت	بللی عاشق اولمخ خنجر ندن بیم جان چکمز
نشان ابروان اول شیهک منثور حسنده	چکر سه خامه قدرت جگر طغراکشان چکمز
کلهستان بهار عمر بی آب و رنگ ایلمز	او کیم بر کله اریله شراب ارغوان چکمز
بیک روح نشاط ایتمک در و طبل کران یو خسه	خمار آلود کاکت ثقلتن بیر مغان چکمز
مکر ارباب رفعت جمله همده ش فلک در کیم	بهانه ایلیوب قد خمن بار کران چکمز
ایدن هر کارنی میران انصافیه سنجیده	بو بازار بلا ده سود کور مرزیه زیان چکمز
مثال سرور بار آور دکلمه ده بو کلشنده	نهالم باری بیم دستبر دباغبان چکمز
اولور می نائل ذوق جوانی وقت پیریده	او کیم دهی کبی آغوشنه بر نوجوان چکمز

نه ممکن پرو اولق شهسوار طبع خیری -

اوبر چاکر و میدان معنادر عنان چکمز

آینه صفت صفوت ایله ساده ضمیر ز	هر صورت قابل کهر نقش پذیر ز
انگشت اشار تله هلال اولمه ده یز آه	هر شهرد که چه مه نو کبی شهیر ز
بر مغیبه نک پر چنگ قیده دوشد ک	ز نیمه بگردن ید کافزده اسیر ز
اغیار ایله می ایچد یکن ایتمز ده اظهار	کیفیتی ر غنا بیله ز رند خیر ز

چو قدن آباغک آلتنه شو قیلده ووشند ک
سن دختر ز ذوقی ایلده تازه لنورسک
ساقی در میخانه ده براسکی حصیر ز
اسی پیرمغان برده جوان سوده پیر ز

اشعار مرز راغب اولور سه نوله یاران
دو بهی کبی رغبت ایلده مرغوب و زیر ز

دبان حرف وعده وصاله آمل یار آچماز
شراب دکنشادن بزم سیده اول کل اندامه
نیچ نطع املده مات حیرت اولسون عاشق
کل رعنائی یسک نوبهاردن غزان کورمز
کشاد اولمز دلم سیر جمدن لاله وکلدن
طو تر از درون غنچه و شای ایل ادب مستور
کلید دست قدرت فتح باب طلب ایترسه
بنم کلغنج امید سه بوروز کار آچماز
کشایش کلید کجه رازی عشاق زار آچماز
رخندن پرده زلفن او شاه عشوه کار آچماز
او کیم نر کس کبی بوباغه چشم اعتبار آچماز
بنی کل کبی لب لرا چار یوخسه بهار آچماز
مثال لاله سوز سیزدن هر داغدار آچماز
امیدم قفانی مفتاح احسان کبار آچماز

اولور انجق کشاده و بهی کلخل طبعمدن
بوکونه تازه تازه کلدری هر شاخسار آچماز

لبریز در شراب غمکله پیاله مز
مجدوب هر عالم بالاسه عشقه
چیددی عدم تصور نه صوک نتیجه سی
چرخک هزاره بخش ایلده کجی جنبه رین
بر خون بر فضا سه مجسته لاله مز
کل بستر نه ایلمز آرم زاله مز
بحمت دبانک ایدی مال مقاله مز
بر ماه تاسه سینه سه آنجه هاله مز

دو بهی همان ساده ج بهمه قلاب دکل
تغاییدر ختام قبو ایلده کاله مز

کال اربان کسر قدرله بی اعتبار اولمز
اولور آقا قدر وشن عیب هر د کامل البته
نه ممکن زیب چشم رغبت اولق کل نور آسا
باقوب نقش نیکنه شو یلده فم ایتدکه عالمده
زوال خالص شکسته واسه ده ناقص عیار اولمز
که ماه ناقص اوزره کلف پک آشکار اولمز
سیه بختا نکم سختی کردون غبار اولمز
درون شرح شرح ایتدکه نامه دار اولمز

فلک قدین خمیده کوسه روهی سه ییلز کیم
اورندی تکلف کیم نه نک دوشنده بار اولمز

هر زمان بدر کس نیچون نقصان تمام استمز
سندره بوپوسکوره مینل طره لر موجود ایکن
خط کافر کیشی حسنک خطه سندن قیل تراش
طبع عالمده تقاضای فساد اول رتبه کیم
غالب ایل کالی جرح خود کام استمز
صید مرغ جان غیر دانه و دام استمز
ملکته بیس کفری شاه اسلام استمز
مجلسه مصیح دعوائی حکام استمز

بزمه چک اول مست نازی کیفه باصه روهی
بستر وصاله صکره چو قلق ابرام استمز

شیرین سخن اهل شکر باره سوز اولمز
ایا ایلده سویلر نه زمان سرمه چکر سه
کلغنج کلزار عدم قاله کلور سه
آفرین قبا یوب مهر سکو تیلده عد و نک
طوطی کبی بولذت گفتاره سوز اولمز
اول چشم سخنگوی سیه کاره سوز اولمز
رعنا یوزد کیم دهن یاره سوز اولمز
بود جمله مبهوتی اشتراره سوز اولمز

لال ایلدی حیرت ایلده ارباب بیانی
دو بهی دیه چک دارمی بواشعاره سوز اولمز

تهی دستانه ساقی دامن رطل کران دیرمز
اید ریک نظره ده تیغ نکاهی سینه می مجروح
کان آغوشنه تیرمه قدی چاکوب دیر کیم
سهر سفله پرورد لنواز سکت نهاد اندر
آخر ایلد قچه دخترین پیرمغان دیرمز
بکا اول کوزلری خونی لمان دیرمز زمان دیرمز
فلک بیل بوکد کجه آدومه برنوجان دیرمز
همایه آشیان دیرمک دکل بر استخوان دیرمز
کوردوب قرص مه و خورشیدی فتم ایلدم کردون
زوال نقصی هضم ایتد مدکجه خاقه نان دیرمز
مطالب نصیبی اول رتبه در کیم بلبل زاره
کل انصافیه تسکین دیرسه فضا باغبان دیرمز

زالال نظمی اشتراب ایلدم خضره دیدی دو بهی
بزم سر چشمه مز یولده حیات جادوان دیرمز

قدلب نوش دهنن طاقه کلز
شیر و شکری بر برینه قاقه کلز

اختشامله مرز اول بدر فلک بر کعبه برزده	مستاب کبی کاسه دخی یا تمغه کلز
باشدن آشوب امواج جفا فرقه دوشدک	زور قچه وصلی یناشوب چاتمغه کلز
دل مرغی کبوتر کبی دو نمکده ذرا اما	اول طفل جفا پرورم الداتمغه کلز
کالای وصالی چیترو ب کیز لومزاده	ای شوخ ستم یاشه بزی صاتمغه کلز
دل سنک فلاخن کبی باشکده دوزنرکن	فریاد مرهم ایلیوب آتمغه کلز

دالمانه یوز سورمک ایش خواهش و هپی
ای خار مرهم سنده صاقن باقمغه کلز

چکش پیاله لرله پیایی شراب ناز	چشم سیاه مستفی سوز دوی خواب ناز
درس نیاز او قورسه نوله طالب وصال	خال و خلیل صفحه روی کتاب ناز
محبوب در آجلا مشش اول نازنین هنوز	قیاسه عجیبی روینه زلفن نقاب ناز
دعد وصالی دیده بیماری مرزایدوب	دخنیگانه ویرمه شانی جواب ناز

دو هپی به مرجمی دیر اول شوخ عشوه کار
دشنام ایکن فتاده به انجق خطاب ناز

حرف السین *

علو حاله پاکیزه سیرت اوله مرز هرکس	بلند ایلمر سه ده پروازی پاد رلاشه در کرکس
سوزوب چشم کبود فتنه انگیز صیه مستن	آقن صالمدی دیار صبرمه بر آفت چرکس
اوسر سر کزدم این نشان ناز او لب کزسون	قبای سبزی نای خیاط بوینجه برابرکس
نگاه خشمناک تیر دل و زیله ای خونی	آجوب بر زخم تازه سینه اغیاره اینلرکس
تماش و صله قیمت تشمزدیر آجلا زسن	او کالای کرانقده رک بهاسن باری کوسرکس
بر سیمینکی دزدیده بر خوش و خشنه یم دیرکن	الم قوشنده طوندک استر ازاد ایله استرکس

چکوب تیغ زبانک و هپیابره ان قاطعه
امان ویرمه لسان زمره صمادی یکسرکس

کوزین آجش ینه کلزاده شوملارکس | ایدر اول دیده مخموری تاشانرکس

کوز کوره باقده اغیار ایلمدی ایچدی بکلی	کوشنه چشمی ایلمه ایلمدی ایما نرکس
بایله کاتجه تنه اچیلور دسه غنچه	کوزه در کیز لوج بر کوشنه دن امانرکس
ایلیوب کاسه در یوزه اوزرین قد حن	ساختر کلدن ادمار جرحه صهبانرکس

نظر مده ینه اول چشمی سیه مستدر
دهیسیا باغ جهان اولسم سر ایا نرکس

ایره مرز نزله هر بادیه پیای هوس	کاه پیچ خار منیلانه بهر پای هوس
جایکما اولسه ده لبریز می شوق و نشاط	اکثری زور شکندر هلمه میسای هوس
هر زمان کشتی امید هوا سن بولمز	کاه موج آورد اولور در طه دریای هوس
کرچه پرواز بلند ایتمک بال آجش ایدی	لان کیر اولدی اربوب قافده عنقای هوس

چکه رم شمعی خمار غم یاس ای و هپی
بنی مستی تشیدی نشنه صهبای هوس

جاده عشقه اولسم نوله شکر د هوس	راه خوابیده در آنده نه کز بیم عوس
نال ایتمک نه روایت سیدن عاشق	یونیکن قافله سر سه ده فریاد برکس
نچه دم خانقه دهرده چشم و کوشز	کور مدکن کبی تاثیرلی بر اهل نفس
هر نه حال ایسه کمر بند کی جوزمک ممکن	ایده هم عقده شلواره تحمل اوزکس

دهیسیا شمعی بود ستار مقرنس نه بلا
مرغ آزاده ایکن اولدی سرم جس قفس

حرف البسین *

صامنه لعل ناب میدان جایکما تخاله لشمش	غنچه تر در طراوتیاب و لشمش زاله لشمش
سینه ینه نود اقلر آچدم غم رویله بریر	ساده عشق و محبت تازه تازه لاله لشمش
رخدری پوشکورمه بسترله شکلی کاله نو	بندر حسنی بو صوره تله همان بنگاله لشمش
خرمن صبرم اییب بجرک اولمش سوزناکی	شعله آهیم فلکده برق دشمش جواله لشمش
رند ایلمه خرم کورشمش هر جتدن دختر رز	کاه همشیره چیترمش کهنه وسن کز خاله لشمش

کهنه نخل آسیا تشنه شد و مش فداان صانکه و هپی || بر جوان تازه سوش پیراکن نوساله لغش

سپاه راه بندر معنایی آب چشم طعم غیب
سوق عرفان زیب و زبورله سراسر کاله لغش

خیال روی بر تابک دل غمخوار دن بکمش
نه خورشید او لک و لک بروج تنگ تار دن بکمش
همان موی میانک سیمین بر تاره بکزر کیم
هزاران دقتیل حده افکار دن بکمش
قبای سوزنی گاه اولم زنجیه دوز آنجق
اصل سرشته می کر چه نیچه سو فار دن بکمش
صراط مستقیم طوغ و سی دنیا ده بولشدر
او کیم جوی کنایه جسر استه فار دن بکمش

دکله را اختیار می تازه سوشک اعتماد ایتم
اگر دیر لره و هپی پیرا لوب دلدان دن بکمش

ساقیا بزمه صفا ساغر جمدن کلش
غم کید و ب سینه به بوشوق نغمین کلش
یلم اول کاتب نو خطمه کیم حرف آتش
چین ابرو ایله بی وقت قلند کلش
کور مدک او یله ملک صورتی بود نیاده
بلکه رضوان قاجر و ب کوی ارمدن کلش
دین تنگ اول غنچه لبک سوز صغز
وار ایسه کلش موجوم عدمین کلش

نظم و هپی به جهان اوله خیردار نوله
تحفه نادره در سمدی عجمین کلش

کوکل زلف سیمین خال عنبر باره باغلمش
معده طالعیم بو نجم کیم و داره باغلمش
دل فرسوده عشاقه برد بلند آل و لمش
او پرست آفتک باشنده کی دستاره باغلمش
کسلر سلک بیوند علاقه تیغ و خنجرله
نطق آرزو محکم میان یاره باغلمش
کناده طبع اولو با عشق شب صلتده سوزایتمش
کور نجم بند شلوار می نه بیچاره باغلمش

او تر ساشو خنک هب زلفنه و ایسته یزد و هپی
نه حکمت در جهان بر رسته ز ناره باغلمش

ابر و سده و صمد رخنه غازه می بکمش
چشم سیمین سرمه ایوب تازه می بکمش
نوخط کور نور صغز خساره سسی اما
مجموعه حصه یکی شیرازه می بکمش

اغیاره نیام ایلمش اما تن سیمین
تیغ ستم عاشق سر بازه می بکمش
مخفیج تاشایه کلوب باده کشانی
زا اید کیم بر کوشه ده خیاره می بکمش

و هپی نه پیرانه اید و ب قدنی باله
آغوشنه بر مایه قاتازه می بکمش

می ایچمش عارض خیکرده سن بر تابک سترمش
نه سحر ایتمش نه آتش ایچنده آب کوسترمش
لطافت موج دور و دیباجی سنی باشند آشنه ستر
که هر بر حلقه زلفنده بیک گرداب کوسترمش
نگاه شو خنک مضمونی تسهیل ایچون کویا
سید مرز کانه می زیر و زبر اعراب کوسترمش
فروغ عارضی عکس ایلیوب چاه ز نخلدانه
درون چاه نغمشده خوش مهتاب کوسترمش
هزاران فتنه ایدار و طرف نگاهنده
او مست عشق کمر حشره می در خواب کوسترمش
رسیده اولدی شبنم دیده پر نمل خورشیده
انکچون یاره عاشق چشم پر خواب کوسترمش
کیوب ساده دلانه قارشو کهنه خرده لرصوفی
کرامت صورتنده نو نوا سیاب کوسترمش
برهنه جامه عرفانده بعض خود آریان
توین دوزمشده فرو قادم سنجاب کوسترمش

نه غواص طبعیم بحر معنادن چیتوب و هپی
سخن سلکنده نظمن کویا یاب کوسترمش

غم وار کوکله الدهه شراب اولمش اولمش
بریان اولدی سینه کباب اولمش اولمش
خال و خطک عبارت معنای حسن ایتمش
درس آلدی دل یاننده کتاب اولمش اولمش
رنکین ایدر اود دست نگارینی جام می
آلودگی رنک خضاب اولمش اولمش
سبل عمارت ایلمز اول شاه بر ستم
ملک دلم خراب و بیاب اولمش اولمش

و هپی همیشه تازه نادره ترکیبی
خو یکرده روی یاره کلاب اولمش اولمش

طاختمش موی زلفن روی زیبایه یا قشدرمش
سیه سمورنی کلنبه دیبایه یا قشدرمش
نراکتله جیقرمش صره تملی بر جن اولشوخ
اوجن بوکمشده دستار مظلایه یا قشدرمش
اوسراند ام اویدرمش بو نیخ خلعت نازی
قبای سبز فاسن قد بالایه یا قشدرمش

ختم حسن خط امضای جتدر بیلور اما
سید دستار صار مش آق عبا کیش نه زاهد
زمینه صغیر ب کذب منجم جیش آفاقه
در و غ. میفرودنی تائریا یا یا قشدر مش

تناسب صنعتیله خامه سن در دستاید و بهی
ینه معنای لفظه اقطی معنای یا قشدر مش

آشفته دلم عارض جانانه آجلش
محجوب ایدر اما اوبت پرده نشینم
آغزین قیامت پیرخان وادایه شجک
بو خاتمه دهر دکل جاسه اقامت
شول کل کبی کیم بلبیل نالانه آجلش
نوشن ایچکک برایکی بیانه آجلش
کیم سجده یاننده کی میخانه آجلش
بر تکیه در اول زمره مهمانه آجلش

در دنگی کیر دس مکر کلبه جان
و بهی ینه بوسنده بر خانه آجلش

بویار زادم شراب اعلانه بیلم نه رنگ ایتش
هرف دش سینه می آجسم عجیبی یشکاهنده
صانور سن چرخ اطللس کله پوش فاشقانه کیم
هجوم ایتشک دیلم مش کاروان صبر و سامانه
جناب شجیده آلیله هم رنگ فزنگ ایتش
کان ابر و سنه مرکان سرتیزین خدنگ ایتش
سمت اول برهنه سر لره افلاکی تنک ایتش
ینه در دنگاه شوخنی شک و مشنگ ایتش

اوتیغ غمزه یی کیم کورده سردن کجی انا کیم
نیال طره زرتارینی و بهی جلنگ ایتش

بر بر شوخی خط آور کور بکک اوردم باش
جشم آهونکک عیننی تصویر ایده مز
جکیوب منت کردونی عبا پوش اولدق
طور میوب طعن ایله میانه طاش اتمده
وقتیدر و صلتشک ایتدم اصولیل تراش
سر مرکان غزال ادا ده کلک نقاش
کالا اطللس چرخ بیلور ز کیم نه قماش
زاهد لکن سنک دکت باشنه طاش

عاش و نوش ایله کور بزم جهانده و بهی
جککه غم اهل ریادیر نه مانع عیاش

حرف الصاد *

ساقی تشوب مجلس رندانه قدم بص
دل نه می جیتر نقش غم خاتم اهلک
چکش ینه آغوشه او سیمین تنی اغیار
صید اولمز او طوشان بجه یی طاش یا ترا یله
جوش می برزورک ایله لشکر غم بص
سن استری سکینه می یک داغ ستم بص
بچاره کوکل باغریکه دار سنک الم بص
وار کیز لویتا غنده بر آهوی حرم بص

عیسی کبی تجریده اول رفته نائل
و بهی سرافلا که یوری بای هم بص

ز خالصه دراکا واسطه خلوت خاص
چله جور سچکمز اوکان برونگ
زاهد انا ف میانه اولان جنبش ایله
بنجه خاری کوروب دامن کله فهم ایت
استعاذه ایده کور شیطنه و سرندن
تربیت بوت سی بد طینتی قال ایله مز
او قومه یعنی او سیمین تنی شجیره خواص
ویره الله مکر قوت سعد و قاص
اوینادر بلکه سنی کور سکک او شوخ ر قاص
نیش غمدن دل با کیزه یه ممکنه خلاص
دشمن کینه اگر ایتسه ده عرض اخلاص
سیم خالصی اولور کیرسه ده اکیره رصاص

طبع و بهی جیتر بولم پندیده کهر
غوطه ایتد کچه یم فکره مثال خواص

کس رقیب کافری چنگاله اورمیدانه آص
نهم سو ارم صید شاهین نکاه کدر کوکل
ایتمیوب اغیار ایله قطع نزاع عشق یار
غیرت مرغ شب آویزه باقیده کندو کی
بوی نوم او اسون و بالی تار زلفه بند ایدوب
نقد عقلم آلدک اول آل متاع صبر یده
تیکلی شاه جهانم عرش استخمانه آص
لابق فتراک کور مرنگ دخی بریانه آص
سن ینه ای دل بود عوای در جانانه آص
قامت دبر کبی بر فخل مالیه آص
بودل آواره یی وار کردن خوبانه آص
ای بت کالافروشم کوشه دکانه آص

و بهی سنده بونظم هفت بیت داکشی
افتخار یله جدا رکبه عرفانه آص

بونا زور و دش قامت بالا سینه مخصوص
عشاق این سید و ب عز منی سیرانه عموما
تخصیص اید و باغیاره و فارسمنی و اشوخ
یوق فرقی بخیل ایل او اهل کر مکت کیم

و دهی بیله ییم دیر مکت اگر بنده خاصی
اولد که نیازین ایده مولاسنه مخصوص

عرف الضاد *

حلقه ات انساندن تحصیل عرفانده عرض
خانه تار یک رسمنده یا بلمش سینه کیم
هر و قدن آیت توحید او قور اهل نظر
شرق و غرب و رزش خورشیدی بود و رانده

و هبیا عرض هنرمندی دکلدر مقصدم
بو سخندن کشف مرانظم قراندر عرض

دیده پر خولی قیل اول چشمه سار جانده عرض
عرضه کیمش دیر لاول شاه جهانده رقیب
زاله صانده تاب نخلیل عرقیز اولده ده
محضر محمود و ش حال دلم اعلام ایچون
سوزشم بر شمع بزم آرای حسنه بو کیم
در خنده کو ستر و ب زلفن او کافر منچ

و هبیا تر فیع قدر و شانکه راغب اولور
ایل بو نظم بلندی صدر عالیشان عرض

عرف الطاء *

صانکه تقریظ یا ز رشتی رخسار نه خط
خالله قلم ابرو سی ایدر وضع نقطه

صا ریلور هم نوله اول موسی مبانده محکم
فلکه دیر می کلک جوی سرشکی دار ایکن
منزل کانه کیده ندر کجه یوریش خزه

بلبلو در خیر امور اولد ایفی چونکیم اوسط
کتور و عاشقی بغداد و صاله اول شط
ایرمدی کوسه مراده دل آواره فقط

بک چامور در ییلورم قوم قیو میخانه لری
و هبیا کل غلطه سمتنه کیمت ایتنه غلط

ساقیا جوش شراب و اسون و رتبه افراط
بر دیکش قالدی مدد چیغنه جانم تندن
حسن خطیل یاز لمر دی و شاپه نامه
نظر یاردن اغیار و دوشور دم زاهد
زیب و زبور له میدر پاک نژادک فخری
قیل یوری وقت ایل بار کنایه تخفیف

که اساس غمی سیلابه ویره موج نشاط
صا بله سون سوزن مرکانن اشوخ خیاط
ییلر همناسن اگر یاز و یفی افتکاک خطاط
هر داولور سینه سندن بکادر بواسقاط
بار در اسب کیمانه کوره رخت و بساط
قیلدن اینجی بیله سنگم کجه جک جسر صراط

دار دنیا ده مسافر کبی طو رای دهی
صانده کیم جای قامت اولد بو کهنه رباط

باغ حسنه نه شبوی و نه ره بخانده خط
صفحه عارض دلدار ده تنوید اولور
دل دیوانه اوسود ایلد شکر داولمش
طالع حسنی بر فال کشادن صور دم

خط و کانی ایلد شرح کاسه تاندر خط
سر نوشت سیه عاشق نالاندر خط
کوی جانانه ده کیم شام غریباندر خط
باقوب اول روی منیره دیدی بخاندر خط

او قو کیم در دیکه درمان اوله خاصیت ایلد
و هبیا بمله سوره القماندر خط

مرات دله قور می کدر ساغر نشاط
غم کلدی باصدی بوزدی طاغته صفا مزی
سیدان عیشه مطرب و د لبرله طور میوب
فرق چراغ کا ز مساط و کلیدر

صفوت ویردرونه اور و شکر نشاط
کافر انده قالدی مدد کثورت نشاط
ساقی ایق ایق یور و سون شکر نشاط
بی باکت کیمه کیمدی تاج زر نشاط

کیفگی و آینه ندرای و هبی حزم
برشته نظمک اوله ده شوق و نشاط

حرف الظاء *

نه ممکن کنستی اقباله اولق ناخدا حافظ
او طفل مکتم دگلدی حقطن خوش ادرله
کتبک راز مکتوسدن اولر محظه اکاه
کلام حق هر کدن استکنا تناع ایتکم
رئیس اولسکده بومده اولور آنجق خدا حافظ
انی سوا نظر دن ایله سن محفوظ یا حافظ
ینه اخلاصی بیلر اولسه ده اهل ریا حافظ
بوز لرم معنی قرآن اولر سه بد صد حافظ

ند ووشتمه نظم عجم جام خیالکده
می شیر از ایچور مش دارایسه و هبی سکا حافظ

اسرار غم لعل لبک سینه ده محفوظ
ای شاه ستم بیشه برات غم عشقک
دل دن حقه مرصورت زیبای خیالک
دشمندن امین اولم کیم اول زهر عدوت
مانند کهر کیم اوله کنجینه ده محفوظ
صندوق دل بنده دیرینه ده محفوظ
عکس اولر ایکن خانه آینه ده محفوظ
البته طور رسینه پر کینه ده محفوظ

اسباب تجمل هدف تیر نظر در
و هبی اوله کور خرقه پشمینه ده محفوظ

دل آشفته مزایا خط آور تازه لردن حظ
ایچرخون دل عشاقی هر دم ایلیوب کریان
اولوب بنت غنبله مفرجه لردن مستغرق
همان تنهاده قور بولد قچه زاهد قورینه یوخسه
اولنرمی بنفشه زار ایچنده ورد ترون حظ
مکر اول طفل بدخواه شیر و شکر دن حظ
ایدر آلوده مشرب رند خردن بسر دن حظ
النده طومغه مجلده ایتمز سیم وزر دن حظ

نه حکمت و هبیا محفوظ ایکن بجمندن هر کس
نیچون اهل معارف ایلمز صاحب هنر دن حظ

حرف العين *

ابر و لری نهیبست جماله ایکی مصرع
اول مطلق تضمین ایله خط قیلدی مصرع

در دواستند ذوق ایله تلبت چکوباسی دل
اول غنچه اب ایچد کده چمنده می کلکون
ابر سیاهی پرده چکر چمنده خورشید
ساقی ایله سطر بله منی اوله جمع
اهلی ایله زرین قدح اولمازمی مرصع
زلفن کهنی قالد رسه اور خسار مشغع

معماری اندیشه ایله و هبی استاد
یا بقده نو ایچاد نیچ بیت مصنع

عشاق کلوب کوینه زار اولسه نه مانع
صهبا ایچک لم صیحه دکلای ماه سنگاه
بوحسن و اطافته کور رکن سنی جانا
سمتک بولور ز منعله آله البت
پیرامن کلش نده هزار اولسه نه مانع
کوندر بر از آثار خمار اولسه نه مانع
دلده هوس بوس و کنار اولسه نه مانع
دلداره کیدر کن شب تار اولسه نه مانع

ای چرخ کهن سال بو کلش یلک استه
و هبیده کلوب اوستک بار اولسه نه مانع

کهنی دربان منع ایلمر کهنی اغیار اولور مانع
مفیلان تازه کله ردینور د کبه عشقه
کمر بندین چوزوب چکشم و شوخی بستر وصله
بلایه او غرام زاهد کلوب بوسمه یراشدی
برزه بو باده البته بر بد کار اولور مانع
برهنه پالره صانه بو بولده خار اولور مانع
ینه حل مرانه عقده شلوار اولور مانع
عصا سبله حقیقه بده ذوقمه هر بار اولور مانع

قصه ایلمی اصل تیج دکلر بیلدم ای و هبی
نصویر ایلمم ترتیبی در کار اولور مانع

حرف الغین *

ایدهل تاب رخ آکلکی زیب افکن باغ
غیر زلف و خطکله اولان آلوده مشام
بنی تیغ سمک استدی هلاکت اما کیم
نوش صهباده جوازی کیم آرای زاهد
سر و سامان اولوب اهل رسو منک دستار
کلشک سینه سنه لاله و کل اولمش داغ
چمنک سنبل و شبوسنه ایلمی داغ
اولسون ای روح روانم او کوزل باشک صاغ
رند میکش بوله مزلیک یساغیله صاغ
هر بری باشنی بر قالبه ایتش فراغ

دارمیدر گازبلادن باشنی قور تار مش

بوشب تمانده کیم یا قدی سر ازاده چراغ
کوه تمکین اوله ایم دیر سکت اکر ای و هپی
ایده کور بایکی پوشیده و امان فراغ

کند و سندن ایلم و نخست عاشق جان دریغ
سند و الطف ایست شاه خوبانم مدد عاشقانه
بیلکوب بویلمه سیه کاسه ضیافت اولدورن
یوسف آساکاه چاه غمده که زندانده ایم
ایتمسون داروی بوس لعلنی جانان دریغ
پادشاه بنده سندن ایلم احسان دریغ
میر زبان چرخ دونه اولمشز مهمان دریغ
بیلکدی شرط اخوت نید و کن اخوان دریغ

کجکی بزم یقرا جامی ایچوب صهباسنی
و هپی بوش قالدی جام مجلس عرفان دریغ

حرف الفاء

سریر مصر استناد بر سلطانده یوسف
تر از دی نظر ایلمد سنجیده تخمین
خیالین کوشه دلدن چیرمق خیل مشکدر
امید شاه و صلی قوماز حسرتکش تنها
ایدر دی جهه ساق ییگانه ده خورشید
رقیبی کرک خونخوار اولسه ده صید اید مرآت
صبا بوی دلا و یزین کتور دی دیده لر روشن
امانت ایلمد الله حفظ ایتمسون خطا لردن
بوکرو بی صفتله حقیقتده ملکست اما
کسر دست امید بستان خنجر جوری
عزیز مصره جوش نیلدر چون مایه بهجت
بوحسن و بوطا حمله شه خوباندر یوسف
آلنمه تهر جانیده از زاندر یوسف
درون سینه ده کویاکه در زنداندر یوسف
بوصورتله ایلمد کلبه احراندر یوسف
بوشب و یاده کوردم ایلمد عالیشاندر یوسف
غزال و حشی صحرای حسن و آندر یوسف
بوکلیر اهنیل نور چشم جاندر یوسف
بنم بکت سودیکچون غبطه خواندر یوسف
باقلمه ظاهرا همصورت انساندر یوسف
طوب و دامننی چاک ایتمک شایاندر یوسف
خروش جوی اشک عاشقن جویاندر یوسف

کور و ب چاه ز نجه افک نجه افتاده اولمزدل
مه نخب دکل و هپی مه کنعاندر یوسف

عاشقک آینه آساده ایچق سینه سی صاف
نور در سر بسر اول مهر سپهر خولی
نیزه دیر ایلمد عز کاندر صاف بسته
لب جوده دیر یلور باشنه اول سرو قدک
باقوب البته پری چهره لر ایلمد انصاف
مروش طاعتی مستغنی ببطا و صاف
چشم خونخواری ایدر غمده تر تیب مصاف
سرف و کرده جوانان کبی صف صف مصاف

و هپی غبطه ایدر دم اثر و صاف
بنده اولدم ایلمد سلطان سلیم و صاف

کرز کجه عید کا هره خوبان طرف طرف
ای دل اوشاه عشوه کرک ملک حسنه
عقلم طاعتی کوردم اوشکین طره لر
حیرتله بانه دیکیلوب قالدی عاشقان
عاشق اولدی سیرنه قربان طرف طرف
جاسوس فکری ایلمد شتابان طرف طرف
اولمش عذاری اوزره پیریشان طرف طرف
چون سرو قد لر اولدی خرامان طرف طرف

نوحفه و شش بوکونه سنده کفته لر
و هپی هر کجکه شایان طرف طرف

کشتی کامه دور کورندی کنار حیف
بر ایکی قطره زاله یی دلتشته امید
کلچین بی امان قویار و ب کندی کلدری
دشت طلبد آردنه دو شمشدی عاشقان
توندن تونه اتار بنی بوروز کار حیف
قالدم مثال لاله همان داغدار حیف
صد ناله ایتمدی بلبل شیده ایزار حیف
بر سکت نهاده اولمش اوپوشکار حیف

کان معارف اولسه ده و هپی کهر کبی
قالدی درون سنگده بی اعتبار حیف

بر طرف سرو چمن اول قد بالابر طرف
تازه تازه باغ حسنه لطافت کوسر طرف
نوخرا مالی اوزاقدن سیر ایدر افتاده لر
بر طرف اولسونکزه ایدر بر مزده یوق پری
بر طرف کل یا من اول روی زیبار طرف
خط شبو بر طرف زلف بمنابر طرف
طور مشاعلا بر طرف کلشنده ادنا بر طرف
بر طرف رندان دیزلمش جام و منابر طرف

و هپی هر نظر هسی دنیا و مافیها دگر

بکرم اول شوخ جهانم اوله دنیا بر طرف

جسمی دش سینه سن ایتش اویری چهره لطیف	آدمک عقلانی آلوب سینه ایلر تاطیف
طافل نازم یوری کت مکتبه تنه یولدن	حرف انار بلکه سکا برایکی بد لجه حریف
روفتی حسنی اول منچر نک بوز مش خط	صانه سن نسخه انجیل اولمش تحریف
اوقوشدر اوجر معنی تاویلا سته	ر شوقی قایدی ایدر ایدیه رک شیخ عقیف

تقلت نظمی جکمز هدیان کویار کت
و هیسا ایتسه تخفیف برار وزن خفیف

حرف القاف

نوخطلرک خیال ایدوب فصل باب عشق	قیلدم صحیفه دل زاری کتاب عشق
بربر سوال اولنسه جوابک ندر شه ما	ایتد کلرک ستمله روز حساب عشق
اوله رسیده بلکه او آینه سینه یه	سیاب دلدله قالمیه جوق اضطراب عشق
هر کنجه ایدر نیچ کنجه لر نهان	اولکیم تهرای سینه سن ایلر خراب عشق
هر سپهری ذره ناچیز و شش کورر	بو چشمی روشن ایلجک آفتاب عشق
هر بید ماغی سوز شنه ایتز آشنا	چیتمز درون دلدله کی بوی کباب عشق

شاخ نباتتک ایاغی التیه یا تور
دیهی مثال حافظه ایچنلر شراب عشق

سید بر جملی بر محبوب ستمنا بولور عاشق	آدرالته بر سر رشته سودا بولور عاشق
دریغ ایتنه همان سن نقل بوس اهل کلفا مک	یساغ بادشاه اوله سینه صهبا بولور عاشق
خیال عار صکله خوابدن اجه کوزین ناکر	سر بالینی اوزره بر کل زیبا بولور عاشق
نه چاره کندوسن بولماز اودمه فطر حیردن	اگر چه گاهجه اول آفتی تنه بولور عاشق

سن ای دیهی جهانده اویله بر معشوق بولمازن
نوم استر سینه یاننده اولی پروا بولور عاشق

کاله وصلتی بز کیر لوجه آلدق صاندق
بویاز ارقه ره قیاسنی بک آلداندق

چولکی سور مشیدک آتسه دعوت ایدر بکک	اوپری طومدی اردنده ایش قیساندق
قبو دان زاده یم فرقه بو غمشدی بری	ذوق وصلته بر حمله ده قیچدن چاندق
بستر وصلته یاتیم دیو ایلردی عناد	بو کجه یار ایلر جوق مرده ایتدک یاندق
فکر ایدوب سوزن الماس کبی مز کانن	صحه دکت خواک غمده حضوره باندق
دید ی برلمدی یو کیک کوزله دو شکوندر	طالع عشق منجم باشی یه یوقلا ندق
صویلی پک سر تایدی دل اوترنج پستانک	یله صویخه واروب اوخشیه رق یوشاندق
زیر نافنده اولان کیز لوشه کافک ذوقن	اجمدق کیمسه یه انجیق قلمه چاتلا ندق
کله مرغزوی کدوی می ایتد کده شکست	زاهدک برزدغی باشنده قبق پاتلاندق
در میخانه لی شهنه قیامتق استر ایش	ایاغی دنگ آله رق کیز لوشه باغی آندق
دیردی صهبا چتروب بر مغان چاشنی حلال	بوش بولاندق ایشاوب کافره واروق طاندق

حرب ایکن وادی ثابت بر اودیر کن ایدوب
دیهی ایتسه دسه آخره اویناندق

نقل اوله بزم میده لبالب طبق طبق	بوس ایتدک آردینه جانم طودق طودق
خوکرده اولدی باد اتردن ادمست ناز	ساقی مدد تیشدره کورسون عرق عرق
چشم سیه کاسه سسی خون دلی همان	همان قالی کبی اچر شش جتی جتی
بای نبات توبه می افزایده ایلدی	ساقی مست بزمه کلنج ابق ابق

دیهی بودر نظمی مشکوش ایتدک
بحر عدن اولور سه عجبی قو قو قو

صیده کندی یاننه کلب رقیبی طاقه رق	قالدی افتاده لر آردنجه اوز اقدن باقدق
کجده براتشد برق کبی یانندن	خرمن صبر و قمار دل زاری باقدق
بلکه اول سرو عرمان کور و کلشنده	باینه کوندره لم جوی سرشک آقدق
کیر مسون مجلس رنده طباق اص ساقی	قبو یه شیخ دیکلد کجه عصا سن قاقرق

دیهی بزمه جک اول مست شراب نازی

کچر سن سوزیکی برایکی ساغر جادرق

نه تماشای کل ونه چمن استر عاشق	سینه ده برمه کلیر هن استر عاشق
وارد ماغنده شمیم خط عنبر بویک	صانمه کیم نازا مشک خن استر عاشق
اولمش افتاده چاه ذقنک بچاره	اوزادوب زلفک دستن رسن استر عاشق
زرد اولوب کتمه ده در جهره سی التون کبی	نقد جان ویرمه بر سیمتن استر عاشق

شعروچی دیر کسکا غزل عرض اینش

اوزا کتله لبکدن سخن استر عاشق

اول سینه کبی کوردم آینه براق	مراتله کرجه اوقودم حکمت اشراق
امواج یم الطف خدا وصف کلور می	برقطره دکله رنقه رایلمسم اخراق
ازرق کوزینی کیزلودی کوب صحن چمنه	اول نرکس مخدوره باقرز اهدراق
ارباب شکم سفره باشنده سوز باقرز	ذوقیل اوقورسک دخی صد گفته اسحاق
یاند م غم هجر کله یتش ای شه خوبان	خنکار کلور اواسه فزون تابش اوراق
اصلاح اوله جق حالی یوق آشفته دلائک	قید سر زلفکدن ابد ایلمه اطلاق

مکتوب وسلا مکه اولور می متلی

دیدار که حسرتکش ایکن وچی مشتاق

سرنگونه رکاسه کردون ایچنده باده یوق	نشسته سرشار انکچون مجلس دنیا ده یوق
سلسله قیدیلده دیمسته مدد سلور دخی	یعنی دانشمند لرده بردل آزاده یوق
اول بر عنقای قاف خزانه تحسین کیم	لفظی وارد نیاده اما کندوسی معناده یوق
وار ایسه بیر مقانه رهن صهبایلمش	زاهدی کوردم یاننده سجه و سجاده یوق

وچیست ترتیب زاده بق ره عقبایچون

انده ایراد طریق واعتبار زاده یوق

رویک کبی کل چمنک آب دتالی یوق	طو رمزینه سکا اچیلور کیم حجابی یوق
فهم ایلمزد قایق معنای خطک	اول ساده دکله حاشیه لیش کتابی یوق

نقل ایلمش اوشوخ قوری چشمه صوینه	جوی صفامز کله اولکی آسبه یوق
محتاج تربیت دلی جو قدر زمانه ده	هر خانه دهنه چاره برایکی کلاسه یوق

وچی ر کابنه دوشه جک شهسوار آرد

هر بر دواسجه ممتنه ارنگالی یوق

حرف الکاف

کندوکی ای دل واروب میخانه ده بریانه جک	ساقی مشک الن طوت سفره بریانه جک
تشنه لب قالدک جگر خون ایلمدی حسرت سنی	باده لعلن بولورسک باری قانه قانه جک
هاله آساقه کی خم ایتمه ده جور فلک	هر کیچه بر ماه روی سینه عریانه جک
آه ای ظالم میانک سینه بیچکه مده بن	خمر خوریزی استر سگ اودمده جان جک
دست غمدن بوکشا کشلر ندر صهبایچوب	جکله آه ای رند میکش نمره مستانه جک
بار دستار کرانیدل چکلر ثقله کتک	سند انصاف ایلمه زاهد کندوکی میرانه جک

بحث ایدر سه چاه توفیق قلمکش وچیسا

ابروان یاروش طغرالی شاهانه جک

آلوردم انتقامک جا کجاکی کر بیاک	کریدی آه ظالم دسته بر کره دامانک
لبک دنیای تسخیر ایلمشدرای بری سلیم	خط لعلکیده نقششی عجب مهر سلیمانک
طاغندی روزگار اورا قنی مجموعه شوقک	مدد شیرازه بند اسون سر زلف برستانک
بود ز دیده نکهله غمزه لر ای آهوی وحشی	جگر لمح البصرده سرده سن چشم غزالانک
قرن المالی طندی نامی سبب غنیمت کافر	یتشدی پور تقاله شهرت تاریخ پستانک
الک و بد رسه ساقی برزم میده نقل حاجت یوق	نذر عنایتدن فرقی وانگشت محنانک
بنای ظلم آب اولور بندن توبه صهبای	اولور پیمان سیلابی اساس عمده پیمانک
برایکی تازه سعیدنک گلستانک اوقور کوردم	چیتقدم معنی ذوقن بوکون سیر گلستانک

نه دیر سن وچیسا سن جمله سن کورمش کچر مشین

حی و محبوبدن غیری صفاسی وار می دنیانک

ویدر عنقای قاف معنی کیم کورمش
لفظ اسم و برانده کیم آشفته بود کبی

(۵۲)

دو شنبه چاه امید ز قن ذقن دیر رک اونازنین قوز بجق طفل شیر خواره ایکن شال سایه دو شوب پائنه اوسر و قد کن اوشو خجان دلی بقت بقت عرض ایتدم درون باغده کسینه گاه کردتی رقیه اولدی نوش زلال لعل نصیب	کمند زلفه صار لدم دمن دمن دیر رک لبن ارمدم آیادم لبن لبن دیر رک کناره جاک بودی ای دل جن جن دیر رک افندم استی بکک آل بکن بکن دیر رک آجوب اصوله اوسم سمن سمن دیر رک اگر چه قوریدی آغزی دهن دهن دیر رک
--	--

نه یادی ایسه یادی ز ایدی دهبی
چیردی بزم صفادن یسن یسن دیر رک

اولش کوکل فتاده سی بر طفل مکتبک ز ایدی لوری قدرنی زلف میا بکک اول شاه حسن و صلت ایچون ایتدم عرض حال آمالی گاه ال صونوب اول نخل حنویه	معناسنی سبق ایده یور ارفار غبک یوقدر رسواوه علی او جل مرکبک تعلیق اولندی خط حصولی بومطلبک شفقناوسن نزاکت ایلد سیب غببک
---	---

دیرسوب نر آب ایچوب جنبش ایتده ده
یوقدر ریاسی دهبی آلوده مشربک

ور دتر شرمده رنک عذار کدر سنک ست نازم هر دمه ایکی قد حد برز مک سویو آبتن آشوب اولان کیدوی شب نظمت خط سبیه قیلش احاطه سو سو عکس رویک دو شمسون مرآت بیلر قدرنی بر شب ای خورشید طلعت دیده حشر تکشان	لاله لر صحن چمنده داغدار کدر سنک نه فلک سر کشته رنج خمار کدر سنک سایه زلف سیاه مشکبار کدر سنک آب حیوان اشته لعل خوشکوار کدر سنک دیده حیرانیان آینه دار کدر سنک صبحه دکن انجم شمار انتظار کدر سنک
---	---

قنقی بلبلد دیش سن بولم فریاد ایلین
کله ارم و دهبی نالان و زار کدر سنک

هر سوزنده اوله ییک در لولای شاعر کن
سزاید رعینینه حسن بیانی شاعر کن

(۵۳)

باری او سقنده سبایک بولمزه دهی بو العجیدر کیم اولور کن اکثری مجبوب دوست طمن ایدر لر بادو و مجبوب میل و شوقند خانان عرض و ناموسی باقر بر مجرایله جوهر اولسه سادو زینل چکلر طوطی دسی	برق تیار در تیغ زبانی شاعر کن بکر مضمونی سور طبع جوانی شاعر کن خلق انصاف ایلر می یوقنی جانی شاعر کن القدر شدتلی آتش در لسانی شاعر کن نظم ناسنجیده طبع کرانی شاعر کن
--	---

دوبی زار کن افندم غیری دستاوری یوق
یاغز لدر یاغز صیده ار مغالی شاعر کن

کلمه ایکی یقه سسی بر بره ایلر قنک باسو انقشنی محو ایلد کور خاطر دن جنگده پیشرو فوج خرات اولدیر نیدر اکل جنقی و صفایته ده در کیم واعظا دل ارباب هم شیشه کبی ناز کدر حشمت منصب ایل غافلده اربابی لک اوبد و میکچون بر خمره به به آبق کرم اربانه ویر مردی عطایه نوبت	سبب جاک کر بیانی بو اولمش قنک اولسون کیمه دل صودق بیت الصنک سرفراز اولد سسی عالمده همینه قنک لذتی اطعمه در مجلس ایل شکمک منت سختی بکته ایدر ایل کریمک خلق ایدر ذوق عاشقانی های و حشمک کده کیرسون یوری زاهد اومبار کدر قنک ذوقنی سلسله بخیلان و غنی بدل در قنک
---	--

عرب دور ویده استاد سقنده رو دهبی
عجمی اولدی باننده شعر اسسی عجمک

دست ستمک ایتدی کر بیانی صد جاک تا کیم اید حسن لعلکی سن بولم می آلود سودازده دل زلفک ایلد بولدی سلی سیر اولدی کلبه سینه سینه وصله	رشتک ایتده نوله خرقه مره اطلس افلاک ز یاد دخی ریشه تاکی ایده مسواکت مار سیه اولسه نه عجب مایه نریاک دل روزه هجر کده نیچو ایلدون اساک
---	---

کاشانه هوش اولدی دهبی ایل روشن
نامغر جنون اولم یوق روغن اورا کت

حرف اللام

خیال زلف و رویک کشتن سینه سنبل کل	سرمه تازه زخم سست آزارک فرافل کل
تاشای چمن هنگامید رای مست نازم کل	سنی گلده کی آجسون نوای بلبل و مل کل
صبا گلشنه اولش خنده کلفنج بادی	نسیم ناله و آهمله بادی سنده ای کل کل
آلود کلبه سر لرزیده روی آتشینکدن	او بود کن خانه کت ایلمر نه گلشنه تخیل کل
کاکای آفت کلگون قبا هم رنگ جنس اولماز	کینه کاکلی کو ستره اسباب تجمل کل
ریاض مدحنده حضرت سلطان سلیم خانک	صافود هر نظم رنگینم تاشا ایست بلبل کل

طراوت بخش عالم در نمای لطیف ای و بهی
ایومو سمد آچار طبعم کی بر مرده سنبل کل

ایته می منای کاستانی تامل بلبل	منطق الطیره اید رشمدی توغل بلبل
باغبان متنه محنت خاره طیانور	ایده مر غار مت کلچینه تجمل بلبل
جام کلفام حقیقتدن ایدر کسب نشاط	کورینورده ز قدیر مست کل و مل بلبل
یار ایله دعوی حسن ایلمر امش شاه کل	رنکه او خر اگر ایلمر سه تکفل بلبل
قیر اور نجلت ایله چهره کل ای و بهی	ایسته تقلید مقالمه منزل بلبل
ایده لی طبعی شاداب کرم شاه جهان	نظم رنگینه دل داده اولور کل بلبل

کل کبی بولدی کشایش دل سنبل زاده
اولسه بودمده سر امانل سنبل بلبل

لبریز ایچور سیدی بیایی بیاله کل	مست ایلیوب هزاری قیامادی بو حاله کل
بی اختیار ایدرینه فریادی عندایب	کوش ایلمر اگر چه بیلور آه و ناله کل
سوز و کدازون صاقینور بال بلبل	کیر مر مثال شمع شب ار او باله کل
جشم نرم خیال رخ یاره جلوه گاه	آغشته در او شیشه ده آب زلاله کل
هر رنده تاب عارض دلبر لاله تازه در	داغ درون عاشقه کمره لاله کل
باغ ناسه حضرت شاه جهانن	و بهی بر ایلمد مینه بردستماله کل

فیض

القم موی رخ یاره ایدی و بهی
چو زو کبندی خط سبز کوی خجندی

فیض نمای وصفی ایلم بولدی آب و تاب
اولسون بو نوخل سر امانل کاله کل

آه اولدم مینه بر قاشی کانه مائل	تیر مر کانی نشان دل و جان مائل
دمدم غمزه جلادنه رخصتی دیر	جشم خونی نگهی اولسه قانه مائل
مائل جامه ایلمر سیر اید لی اولمشدر	چرخ اطلس دخی اول شوخ جهان مائل
صافن اول سرده طوقندرمه نسیم آهی	تازه در اولیه سمت و گران مائل
سکاجنون دیمو نمر عقلای دوران	اوله ایلی ایسه ده حسن زنانه مائل
خم اولور قامتی ارکان کبار کت اکثر	اوله رق بار چکوب شهرت و شان مائل

قالمده کرچه قوای بد نم ای و بهی
حرص پیریدر ایدن طبی جوانه مائل

او ادای زلف سیه خاندوش و تابسان اول	بره نشان ایلمدک ظالم بنی سنده بره نشان اول
کچر سست ای خیال یار شهراه مجتدن	کوکل دیر لر نرم بر تکیه مرزدارنده مهمان اول
سر بالینه بر کره کل بو خسته هجرک	باقوب ای بیو غایسته کلر کجوره بنیان اول
او صاندق اغلامش جهو مل اول و جهو چمکن	بهی صوفی نه دبوید او ابر کونده خندان اول

نیچون ای منجه کاشانه و بهی کلکرسن
اکافر کل بوشب باری هم آغوش سلطان اول

بچاره کوکلکی سکا و بر دسه جانم آل	روایتیوب مدد آنی ای بی مانم آل
باری سلام آلما ایست کوردی بکک زمان	بر انظره ایلم خاطر م ای دلستانم آل
کالای روی الکه دل چیتدی شتری	زنکس ایتمه آنی دیر بکانه در وانم آل
تیر جفایه سینه اغیار ی قیل هرف	عشاقک انتقامنی قاشی کانم آل

لطف ایلمو بد و بهی بیرکد عاشنی
ای پیر اولاسی تازه رسیده جوانم آل

کیرمدی کیسه مره کرچه نقود آمال
مالچو لیا در ایدن جیمبره مال مال

شمنه بادیه حسرت دیداره عجب
کوه سیمینی چکر بر قبیل ایله کو یا کیم
خواب آرامی حرام ایتمه ده در دیده مره
دل دیوانه سه اکلند ده هم بر برده
صور دم احوالی بچاره مکر احوال امش
دار میدرجوی اب یار کبی آب زلال
کوسر و موی میان صنعت جراتقال
چشم جادو نکلی عینی ایله سحر حلال
قره سودا ره او خرازی خیال خط و خال
کوردین سویلیدی بر کج نظر اول پایه مثال

و هیا وصف ایدر ک موی میان یاری
ایلمدم رشته اندیشه می دقت خیاال

✽ ستر ادا سدا سیه ✽

غرامان دل چمنده کل ای سرور و انم کل
کوزم یوللرده قالدی کل اجل غنچه دبانم کل
ندر بونا زواستقنا
کوردن صانسون کل زیبا

بلاک حسرت دیدارک اولدم کنج فرقتده
حیات تازه دیر بو خسته بهجانه جانم کل
مروت بو قیدر ظالم
ایدوب وصلک ایله احیا

بتر شمشیر بروی اوزاقدن کوسر و ب کجک
دروغم چاکچاک اولدی مان کسدک انام کل
بنم ای جسمی جلادم
صا دل مرهم کبی جانا

بقلدی کندی جمله و نکلی کون کورد کارک اغیار
بوشب ویرانه مرته نادرای کنج نهانم کل
بلان کیمی صو قلم کن
صفا را ایله بی پروا

طاشلر دیکدی غمزه ک سینه عشاقه کلکرسن
تاشا ایله اوق میداتی قاشی کانم کل
ند کلکو چله جکشلر
هر قدر تیر که دنیا

زنگاش ممتیدر کاشانه مرده راحت یار سن
بنم ای دایه پرو و طفل نازد استانم کل
برابر صا دیلوب یا نسق
قولک اولسون سکالالا

رخک مرآتیه و هبی باقوب بروغزل بازمش
شکر کبی اوقوامی طوطی شیرین زبانم کل
افندم بک کوزل بازمش
لبک یوس ایلمرم اما

✽ حرف المیم ✽

کل باغ ابد ر یاره تعریض وصال ایتمم
ایدراغیاره دزدیده نکملر مجلس میده
طاغتم چین کیوسن صباوش آه سردله
بن اول ایلیک نکلدن دور اولوب صحرا به دوشیده
نظر کا هم اوماهک کوشه ابروسیدر انجق
کوزم آچدم غبار آستانک توتیا کورددم
سیلور لر شاعرک بر مصرع بر حسته دن قدرین
درون دلده طور سون چونکه یوقدر قیامت اکلر
عذارین رنگ شرم بوسه ایله آل ایتمم
عرامی کوزلرندن کوردیکم جوری حلال ایتمم
نظام ملک حسنک فتنه خیر اختلال ایتمم
دل آشفته می آلفته چشم خزال ایتمم
فلکده غره عید اولسه ده سیر هلال ایتمم
اودر چشم آشنا کل الجواهر اکحال ایتمم
انکچون اول قدموزندن غیر خیال ایتمم
سبب کوهرم طاشه اوروب حسا دی لال ایتمم

نقیضه بخشنی کردون دون دریش ایکن و هبی
فلک همقد ر بد را یلمر سه ده عرض کمال ایتمم

اوزاتمه مجلس تفسیر پندی سلطانم
حدیث عشق اچالم شیخ افندی سلطانم
خط آور اولشیکن بیج دوشرمی ایلمیه سن
ینه فتاده لره ریش خندی سلطانم
ایدر نموده رخک دانه دانه خالی ایله
درون ناردده مکث پسندی سلطانم
کوزنجه کردن یوسته طره کی عاشق
ایله بوینه طاقمش کندی سلطانم

مثال شایه یانندن کیدرمی و هبی زار
بکمنش آه او قد باندی سلطانم

گاه وعده و ک نیاز و گاه ابرام ایلمدم
که عذارین فکر ایدوب کزلفنی یاد ایلمیوب
نیلدسه ایلمدم باری طه رام ایلمدم
هر نه حال ایسه یینه بو کونده اخشام ایلمدم
اول هلال بروی بدرا اولدقه جگدم سینه یه
بو فلکدن کوردیکم نقصانی تمام ایلمدم
طعن حاسد له درون سینه می خانم کبی
چاکچاک ایتمسه ده عالمده بر نام ایلمدم

آغده دوشمش کن اود حشی آفت ای و هبی همان
صید ایچون ریش سفیدی بر عجب دام ایلمدم

بولوب بر مرمره صابلی جانبها شوخ زنک آلدیم
یولنده کر چهره دن کیم اما کیم چلنک آلدیم

خیال لعلی ایل جام چشم ایلدم پر خون	می کلکوندن بر شیشه بازی ایل دنگ آلدیم
قدم محبت بدن بر ایاقلی ایلدی آگاه	ترالدن باده لی تنها جلوب آغی دنگ آلدیم
رقیب سگ نهادی یاد اید نجه مجلس مید	ایدوب سینا سنگنک دستمه برایکی سنگ آلدیم
بودلرده عبتدر نیزه بازی قلم و هبی	
بر اقدم جنگ اشعار سی طوطا جنگ آلدیم	
نقد غمدن دل بیچاره لی در هم بیلورم	یوخسه عالمده نه دینار و نه درهم بیلورم
فسلکن بر جی دلدن سپور و غم یوخسه	نه چچکده و نه کلستانده سپر غم بیلورم
سحری برکن کل اوزره دو کلن شبنم وش	غم رویکله کوزم صابادی بوشب نم بیلورم
قندروب ایل حد کیر لوج بر نقطه لی کیم	اولدی معصورت مجرم نجه مجرم بیلورم
دیره مر سگ بوزاکت ایل و هبی بی جواب	
ای خیالی مفخم سنی مفخم بیلورم	
آرزوی دهن یار ایل معدوم اولدم	جو هر فرد کبی معنی مو هوم اولدم
شایگان کنج و صالک اید رک خولیا سگ	کنج ویرانه حشر تده واروب بوم اولدم
تخکام ایلدی دشنام لب شیرینی	ایچمدن آه او شکر شربی مسموم اولدم
دل قلیل آلدی فزوده اوسه رومی کوردوب	یانغه صحن کلیساده دخی موم اولدم
ینه در دولی بن بیلورم ایل و هبی	
دارمیدر قانده کیم عالمه معلوم اولدم	
بانکدن دفع اغیار بداندیشی ایل صاندم	صانور سنگینه ای یوفان سا کیم صاندم
لب بمانی کوردکده لعل یاره یوسته	ایکی مستانه دلبر بر بریل فم بقم صاندم
خط آور بر مرکب صاحبی کاتب زاده شو حاک	سنگ بادی کاغذ ظن ایدوب قانک قلم صاندم
بت فرخاره بکر بر سر کورد صفا باند	رخک شهنانه حسن اوزره تصویر عجم صاندم
سپر سفله برور خیالی بالاز کور نمشدی	مکر ایچی ایش اول باقوب عالی هم صاندم
قورندی گشت زار آرزوی منت خشکی	سحاب تیره روی صاحب ذیل کرم صاندم

ایردی طبع پر زورک علیشیر اوستنه حمله	
سنی و هبی عجمده بن کوردوب شیر اجم صاندم	
نجه بر خواشش مال ایل مجبول اولدم	ترک مطلب ایدلم نائل مامول اولدم
من و ماد اعیه سن نقش ضمیر ایلدیوب	صله عاطفت دوانه موصول اولدم
واصل بزم کبار اولمچون خار جدن	کیردکن هر قیوه داخل و مدخول اولدم
قابلیت اثرین محو ایدلم قابل ایل	بر ذخی جاہل مقبل کیم مقبول اولدم
کرچه مشک کور نور وضع چباند از فلک	ینه دنیا ده همان صلیغ اولدم صول اولدم
فصل وصل و جنت جامعه بختن آچرق	بر او موضوعه بو تقریبه محمول اولدم
چکیموب بزم غمک رنج خماری بن و هبی	
باده و دلبر ایل جنبشه مشغول اولدم	
بیلن قوجی ایچون بر آفت خداره چار بلم	کسی شمشیر نه که خنجر خونخواره چار بلم
رقیب دیوجن طومش کبی بر اضطراب اولمش	ایستش کیم بن اول شوخ بری خساره چار بلم
نه افسون ایتدی بیلیم بر باقشله چشم جادوسی	کیدوب عظم باشمدن غره سحاره چار بلم
ستاع وصلی ویردی غیره نقد عظم المشکن	زیانه او غراوم بر شاپد باز اید چار بلم
کلورکن خانه مه یاری چورمش و هبی اغیار	
ایستد کده تلاشمدن درود یواره چار بلم	
صانمه کیم ولوله سازیکه مقتون اولدم	مطر باوادی شهننازیکه مقتون اولدم
کوشه چشم ایل برینم نگاه ایتد ک کیم	فتنه غمزه غمازیکه مقتون اولدم
نوخراجم صانور دکن باقه قالدیم حیران	شیوه قامت ممتازیکه مقتون اولدم
سکای آفت فتان ایدرم عرض نیاز	که بکناز ایدسن نازیکه مقتون اولدم
نی کبی خوب نوالر اید بکات ای و هبی	
انغه کلک خوش آوازی که مقتون اولدم	
مهر خسارینی وصف ایتدک مطلع بولدم	قدموز و تنه بر شیشه لی مصرع بولدم

خط نو خیز نه تلمیح او چار ابرو نک
سودمند اولدی چوق شربتک ایچدم دهرک
حفظ عرض ایتمکچون برده ناموس کبی
حسن تعبیر ایلد بر نظم مربع بولم
ینه در دلدله باده دن افغ بولم
نوع دس ادب بر ایو برقع بولم

مجلس عالمی بر بر آسم ای و هبی
ایلم جمعیت خاطر کبی مجمع بولم

شسته بخش دل اولعل سیکسار مدربنم
لاله دوش ساغر بکف کلدن بوزمه ساقیا
برکل صد برک حسنه عاشقم کیم ببلان
بوکیجه ماهیت رسم بلالی کلدن
بوسه دن چاه ز نخد انک برایتک تاللب
ناوک مزگان اور دقچه نشان سینه
الده قالدور می سن انصافیت عنان اختیار
تازه مضمون قودی نخل خامه دن کالر کبی
یوخسه نوشاوش می جوش خمار مدربنم
جام کلگونم درون داغدار مدربنم
شر مسار صوت رنگین هزار مدربنم
چرخه تصویر بر نیم ابروی یار مدربنم
خواهش خشک دل امیدوار مدربنم
اول کان ابرو دیسیدی برکزار مدربنم
یکه تازناز او طفیل سینه سوار مدربنم
و هیسا سرماذخی جوش بهار مدربنم

فاکده کر جشاده نار ایتمش اجباب ایچون
میوه ترده بو نظم آیدار مدربنم

فکر حسنه حلقه پای قرار مدربنم
صبح دکانی مه بوشب شیرینک ایتمم آرزو
تشنه آب حیات اولر شهید زخم عشق
کرد باد آسا کچر کن چشم کی یاد ایلدم
خانه بردوش اولدیم زلف سیاه کبی آه
آتشین رخسار کاورده غنبر خالک سنک
کهنه ابرق وضوی زاهد اولمیدی شکست
نوعزلار عرض ایدوب اهل شعوره و هیسا
هر قد مده یوخسه صد آهوشکار مدربنم
دیدم انجم شهود انتظار مدربنم
آب تیغ خوشنماک جویبار مدربنم
کحل اصفا پان او پسمانده غبار مدربنم
شیوه بخت پریشان روز کار مدربنم
مایه سوز درون داغدار مدربنم
دیردم ای مینا شکن بو انکسار مدربنم
نوبتوا شعار فخر ایتمک شعار مدربنم

نخل کلکم سر فر و ایلر بکا طوی کبی
چار موسمه نهال میوه دار مدربنم

مصرع بر حسنه سرو نخل زار مدربنم
نام عفا کوشه کیر قاف ایکن پرواز ایدر
موج عرفانده صدف اسبابی بر باد ایدن
سختی دور انله کامل عیار اولمز ذلیل
کوسفند لاغره قصاب اولور می در قفا
ظلمت شبده کنایتم ذکر ایدوب کریان اولور
بوچنده طبع موزون برک و بار مدربنم
آشیان عزالت اوج اشتیاق مدربنم
سیل خامه آب در شاهاوار مدربنم
بخت سنگینم محک اعتبار مدربنم
حصن امن و راحتیم جسم نزار مدربنم
چشمه خضر اشته چشم اشکبار مدربنم

مجلس عرفانده یاد ایتمسولم ای و هبی همان
بو غزل ارباب طبع یاد کار مدربنم

دیوانه دلی زلف سیه دوشور دم
اعل ای شو قیله غروش ایلدی شکم
بو اینجه میانیل کورلدن او قول و غلن
بر منجه اوراق دلی قیلدی پریشان
شهبال بهادن سرمه سایه دوشور دم
اول کوه رزی قیمتی دریایه دوشور دم
بنده قول اولوب باشمی اور تابه دوشور دم
اول مصحفی جیفاکف ترسایه دوشور دم

دیردم یینه بر سنکله کوکلی و هبی
بیلر لک ایلد شیشه می خارایه دوشور دم

برمه میوه فادر اکلنچم
کاهجه بوسه زلفنی کتور
اول قاشی یا غنندن اولدم پیر
خسته در دو محنت دهرم
یوقدر آسایشم زو کور تلکدن
قالمدی شمدی ساقی دنی دمی
یاد ایلد آشنادر اکلنچم
بوسیدن صبادر اکلنچم
زه کبی بر عصادر اکلنچم
آرزو دادر اکلنچم
صنعت کیمیا در اکلنچم
زاهد بدلقادر اکلنچم

د هیسانان و نعمتین بیدرک

بادشاهیه دعا در اکلنجیم

کوشه میخانه ده کرجه اسیر باده یم	زاهد انجق غم آیامدن زاده یم
مومیان مومیا سے وصله محتاجم مدد	بر شکسته بسته بویله در دمنده افتاده یم
حسرت محراب ابرو کیله اولدم پایمال	محفل عشقه دوشمنش کهنه بر سجاده یم
باری بر کره صار لقی ممکن او طریمی عجب	بویله باشند صاومه کیم دستار که ولداده یم

کل کبی رنگین دکلسمده مانع و هیا
خاردن پاکیزه دامنم که سنبل زاده یم

ذوق بوس لعلکی دور اولینجه بیلدم	نشسته صهبای مخمور اولینجه بیلدم
صاریلور کن یاره بیلدم صفای سینه سن	مرهم کافور سے ناسور اولینجه بیلدم
قصر الاطلاق رفعت بی اساس اولد یقینی	که خراب و کاه معمور اولینجه بیلدم
زخم انگشت اشارت آدمی نال ایستد یکن	غره و شش آقا مشهور اولینجه بیلدم

و هیا انجام جاهک یاس درمان اولد یقینی
صد منة عزایله مقهور اولینجه بیلدم

آشفته و سر داده بیج و ختم اولیدم	تک جبهه یاره دو کیلن پرجم اولیدم
اشکته اولور سمده دوشوب سنگ جفایه	ساغر کبی ساقی یله فمدر فم اولیدم
انجق اولوب افتاده کل عارض یاره	سائریره دوشبزدیم اگر شبنم اولیدم
تیرکیمک اوردی دله باری دیسیدی	برکون صاریلوب یاره سنه مرهم اولیدم

ترک ایتمزایدیم جنت استانبولی و هیا
برکندم اداره ایده جاک آدم اولیدم

حرف النون

مستعد نظر اول چشم ستر اذن	حکمت العین اوقیوب غمزه استادن
یم خونپاشی سرخبر فولادن	قان آقار زخم دل عاشق ناشادندن
فته خط لب ساقی ساغر بکفی	کورسه اکلردی هلا کون خط بغدادندن

دلیر آهوی حرم اولسه ده برداسه دوشنر	عالمک قور تلخ مزینجه صیادندن
صاحب همت مردانیه زند و ستمک	حصه یوق قصه مجنون یله فریادندن
کهنه داغ دلمز تازه انور لاله صفت	نوبهار کاکل نوقنده نوشادندن
طبعی موزون اولانک میوه سیدر عقد دل	باغده فتم ایده کور مصرع شمشادندن
دل ارباب هم کل کبی بر مرده انور	صورت بلبلک اندیشه فریادندن
دانه خرمن عمر اولمه در محو و هیا	آسیبای فلک کزدش بریادندن
خلقی کریان ایده رک سخی عمارتده اولان	ببر خردور ره سیلابده بنیادندن
طوق قمری یه باقوب حلقه بکوش اولد یقینی	اکلدم بوجنک سر و سر آزادندن

حوض صدر خنه مصرف بر اولور می و هیا
کسب دستک ایکی فواره ایرادندن

چشمنده اولور فتنه ایله نازه نه دیرسن	طورماز او یار و غمزه غمازه نه دیرسن
طرف نکلی مرغ دلی ایله ی نخیر	چنگ مرده دیده شهباز نه دیرسن
چکشده ی بکاغزه اوقن آتدی رقیبه	اول راستکش و اول غلط انداز نه دیرسن
عشاقه قرار ایتمشیکن دوندی مقامی	اوج ایلیه رک باشلده ی شهنازه نه دیرسن
کور منشی عجب پیک صبا اول کل روی	دیر مز سے بزه بر خبر تازه نه دیرسن
حرف آتدی یه مطربه هم سازه طوقندی	اول زاهدی برده ناسازه نه دیرسن

و هیا ایله کیم سولشورای حاسد بدکو
بویله سخن معجزه برداز نه دیرسن

تجیس غزلی فیم

تخم پر شور و شر در سر نموده فرمندن	احتر از اوزره کچر برق فلک پیرامندن
سوخته اولور ضیای مهر کبره روز نمندن	ای نفس بیوده نیمه جان آتش مسکندن

ر عشه ریز شعله آه اول نسیم شیونمندن

وادمی بر آتشکده بوسینه پرنایه بکزد
ناکهمان کلمه مندر دوشه خاکستر ایدر

سوزشیدن جنت کوکب صاقن ای چو سیکر
بر کد ای خانه سوزم شعله پیر این چو افکر
اصل دوزخ بر سر در شعله پیر اینمندن

هر بان اولدک کورنجه کرجو غم دوری مشفق
چاره قید یله و لیکن چکمه هرگز دوری مشفق
باقیموب ایل بریده کل سن اول ناسوری مشفق
جوشن الماس پوشایت مرهم کافوری مشفق

احترازایت رحم زخم جسم مرهم دشمنمندن

دارد رومنده قتیل عشق یک بر کشته عالم
دود آهیل بویاندم حسرت بزم و صالم
لیل تار یک غمده دور دانه بی محالم
ای چراغ چشم عاشق بنک فانوس خیالم
جامه خاتم روشن ایل برده پیر اینمندن

آسمان حسنه سنسن اول مه خورشید منظر
کیم ایدرتاب عذارک زاله نایبزی کوی هر
نرمسارانه نگاه کرم ایدوب ای سعاد آخر
تابش مهر جمالکدن عرق ریزان اولم کر

کوکب و اختر تراوش هب مسامات نمندن

دامن دشت بلاد سر بر رخا و شکم
جوشش شوق قیلیدر غمده موج بی در نکم
عاشقم قان اغلقدن یوقدر اصلا شرم و شکم
اولقدر هجر کله دو کدم اشک چشم لاله رنگم

اولدی طوفان داغ بردل آستین و دامنمندن

لوح الوام و لمیدی کر بساط خط نظم
نورله اولمزدی بویله اختلاط خط نظم
و هیپاوار سلک فیضه ارتباط خط نظم
اول فہیم مه ضمیرم کیم نقاط خط نظم
شیراغ ایتم شعاع هر طبع روشنمندن

و برمدی بوسه کراس لب مینوشندن
کوبه کوند ز کورین نجم شب آهنگه شال
دو کیلوب طره لری کل یوزینی کو سترمز
قوجا غمدن کیم الور آه او طفل نازی
نفس خشکی ایل و عده کون کبار
ز نور ذات کرک یوخسه قاور هر بیان تن
ذوقیاب ایتمدی اول میوه میخوشندن
روینه شعله دوشتر جوهر مشکوشندن
بیج و تاب وزره یم اول سنبل کاپوشندن
حقیقه بر کره ایل و دایه نک آغوشندن
خلقی سیراب امید ایتمه ده در کوشندن
جا ملک حقیقه اوزرین قبادوشندن

موج خیر او سسند دم بخت طبع و هبی
بویله کویر چیتور سینه پر جوشندن

او مهک شعله سینه بر اقدن
قماشور دیده خورشید فلک طاقندن
مست ایکن بلکه ایاغن آلود ز مشربچه
ساقی عشوه نالی طوطه لم ساقندن
افعی کا کل خمد و خم و بیجا بچک
نجه فرق ایلیم لم زهر سنی تر یاقدن
وصلتک کار نهفت اولسنه وابسته
مطر بک پرده یه صاقلند یغی عشاقدن

صورت ردی دلار اسی چیتور می و هبی
عاشقک آینه سینه مشتاقندن

جکشم می محبتی اعلی شراب ایکن
عشاقی جام عشقی ایل نشه یاب ایکن
دوشمش شکیج زلفنه بر سیم کرد نک
اولمش اسیر غم شه مالک و قاب ایکن
بر کلر خاک خیالی ایل اشک تردو کر
خو یکرده روی غبطه و دو کلاب ایکن
منجور سینه نگاهنه خیران بر آفتک
چشمی شراب ناز ایل مست و خراب ایکن
اولمش نسیم عشقه تمسیر کرد باد
حسن کرافقه رله سنگین رکاب ایکن
بر طفل ابجد تک سبق عشقی اوقور
معنای خط و خالی مسلم کتاب ایکن
اولمش خایده سیج جکر دوز عشقه حیف
تاب و خیل سینه عالم کباب ایکن
بر لاله در هوا سسی ایل آه کرم ایدوب
صوملش عذاری کل کبی بر آب و تاب ایکن
اولمده جوش عشقه در دانه پاش اشک
بونه صد فیم طلبنده حباب ایکن
بر خط عنبرین ایچون اولمده سوزناک
سودای خالی داغ دل مشکتاب ایکن

مکمنی نظم را شدی نظیر و هیپا
بخت سخنده هر سوزی فصل الخطاب ایکن

دل افتاد کاکت ذره ج فہم ایل حالندن
صاقن بو آفتاب حسک ای هر وزو اندن
کلوب کج کج حسرتخانه سن بر کره شیر فلک
کچر بو آرزو مندن کدر کاه خیالندن
نزد بو حسن صورت کلک قدرت دار اید یارک
چیتور شش نقشنی بر عالم آخر مثالندن

منقلب دینا دوب بنت غنبدن زاهد سالوس	ثلاثه عقدی ایلمک صفالمنش حلالندن
آجسون کفتگوی کاکل دوی میان بجشی	اوصاندق درسه دقتل مال قیل و قالندن
می کلکون ایچر مش بر سیه بر جملی د لبرله	نه دیر سن شیخ افندی یه او تاغز آقی صفالندن
بکاد و شیر کان ساقزک غنبدل پستانای	
دخی خوش کلدی ای و هپی ترنج و پور تقالندن	
بر می ای ساقی نه بر طمطراق ایتمز یمن	ایش ایغده و شدی سن تشمیر ساق ایتمز یمن
شوق رخسار یلادل مهربانه نک ای دل بوشب	نور چشمک شمع بزم اشتیاق ایتمز یمن
یار دن اغیاری دفعه صورت حقن کلوب	زاهد انصح اولوق اوزره بر اتفاق ایتمز یمن
لیله و صلتده د لبرله یا تور کن ای کوکل	صبر دک اندیش زور و فراق ایتمز یمن
نکمان اولسه می ایچوب لعل نگاری بوس ایروب	
و هپیا مشر بجه اجرای مذاق ایتمز یمن	
کچم امید بوس لب لعل یار دن	ایتمم عجبی قویه می خوشکوار دن
خط غباری کر چه لب یاری قبله مش	پر ششمیم هنوز بن او کیف غبار دن
کلز بوسیه آه اوسر چشمه امید	بیوده آتشم یانه ز انتظار دن
زلف میاهن او خشیه رق بوسه خواه اولوب	امید پاد زهر ایده رم صانکه مار دن
قالدم مثال غنچه قصویر بسته لب	یوق خواهم آجلفه باد بهار دن
بحر طلبده ورطه کردابه دوست مدن	فلک امید ی قور تاره کور بر کنار دن
مفتوح ایکن همیشه در لطف کبریا	
و هپی کنایش استمه باب کبار دن	
بولمزینه سیر رخ بر تاب صفاسن	کلشنده اید نر کل سیراب صفاسن
رو یاده اید و با اول لب شیرینی تاشا	چشمم بوکیچه کوردی شکر خواب صفاسن
اول کردن بلورده خون دل عاشق	کو ستردی صراخیده می ناب صفاسن
برزد و قمر اجرا ایده ز آتش تر دن	بر حیل اید ز اید خشک آب صفاسن

بر شوخ خط آورده اید و ب عشق محبت	سود ازده دل ایلدی کتاب صفاسن
بدر بزه طاق خم ابروی پرستش	بخش ایلدی لم ز ایدره محراب صفاسن
پیمانه بکف آینه سینه کشاده	ساقی ایده لم بر کیچه مهتاب صفاسن
حلوا ده بولور ذائقه سسی لذت عیشی	صوفی نییلور صحبت احباب صفاسن
دیر مرزعه در نظم صفا پرورد هپی	
ارباب دله کوهر نایاب صفاسن	
فرق و لغز رویی بتلرله تنکلی کاله دن	نوقماش حسنی کلکش صانه سن بنگاله دن
سینه مهربانه چمک و سمنک ناصحه دک	دون کیچه بیدار اولوب تقلیدین آلمه باله دن
جوهر میدنمی کلشنده بو کیفیت عجب	فرقی یوقدر اعلتک یا قوت اسپاله دن
ناصباح حشره دک بیدار اولور چشم امید	بخت خواب آلود او یاغز سه بوا و ناله دن
ر شحه اشکم نادر مرزامل کلزارنه	
و هپیا کلز طراوت برک خشک زاله دن	
مست ایکن اول منجه آجده کوردک سینه سن	کورد ممشدک اولم بر صافی فرنک آینه سن
دانه دانه خال رخسار کغدا ی روح ایکن	چین زلفکده نهان ایتمه او مرنگ چینه سن
شیشه چکدر مش ایشتم زاهد میناشکن	قانی ایچمشنده آلمشس بکینه کینه سن
عاقله لایق فری فراموش ایلمک	فکر شنبه طفالت ایلر کن تبا آینه سن
و هپیا رفعت بولم ز یور عرفان ایل	
اطلس چرخد کسفر خرقه پشمینه سن	
بوسه سین آلم او نورسته نک ابرام ایلرین	میوه و صله یشتم طمع فام ایلرین
سر انگشت مخنا سنی مخفیج صقوب	یاره ایهام مرام ایلدم ایهام ایلرین
آه ایتمکجه دماغ دل تطییب ایده رم	عنبه و مشک خط و خال سیه فام ایلرین
دگر چشم و لب شیرین اید و ب جانغدا	بلدم مرغ دل شکر و بادام ایلرین
ایچر و ب شر بتنی مجلسی تلخ ایلمدن	نقالت ز ایدی دفع ایلم اکر ام ایلرین

رد صوت ایلد یکن گوش ایدلی کسارک	
ایلمد سینه می مانند کلین داغ بدل	
دیهیا نقش نکون طلب نام ایلدین	
روشن اولدی چشمه بوسینه بلبلوردن	کیم وجود ناز نیک خلق اولمش نوردن
مطر بابر نغمه سرشار استر کیم کوکل	تالب حوضه دو کله کاسه طنبوردن
بر نشاط اولمز داغ شوق مخمور نمک	کاسه می اولسه ده خاک سرفقوردن
کندی اول دلمر که غم من خوشه چینه وقف ایدی	دانلی هر کس قاپر شمیدی و بان موردن
وصف زلفک یازمق ای ویهی نه ممکن اول مهک	
مسطرم اولمز سرتار کینسون حوردن	
عشاقی عید و صله قربان آلور یمن	جانا بودمده بوسه دیروب جان آلور یمن
برودش ایدوب او بای مخنای کیز لوج	زاهد بوکونه بویکه سن قان آلور یمن
آلدم خبر بهاسنی کیم نقد جان ایش	کالای وصل دلبری رزان آلور یمن
اهل هنرله داد و ستد ایتمه ای فلک	بر پوله ویرسم چهره هر قان آلور یمن
دیهی غریب دوشدری سرکوبکینه	
خلوتسرای و صله مهمان آلور یمن	
ای کوکل خط رخ کور دیکه آه ایتمز یمن	مهری بندهان کرده ابر سیاه ایتمز یمن
بوسه تقسیم ایتسه اول مهره دویک عشاقنه	مطر باسن اوج افازد و کاه ایتمز یمن
بونجه دمدر صور مدک حال دل بیامری	کوشه چشمیلد باری برنگاه ایتمز یمن
دامن کله شکفته تازه سنبلد کبی	کا کلک بیوسه طرف کلاه ایتمز یمن
دیهیا یوز سورمه خاک امام اعظمه	
نظ کبی بغداد طوغر و عزم راه ایتمز یمن	
* حرف الواد *	
سورسک یوسف آسار برمه پاکیزه دامان سو	
عزیز مهر استقامت مسلم شاه خوبان سو	

نظر بازوخ بر تاب یار اول چشم شبنموش	فلکه اولسه ده همته بر مهر درخشان سو
رسوم سوزش عشقی باقوب پروانه دن او کرن	یاز سکه نه مانع باری بر شمع شبنستان سو
عقیده آلفه کتد کجه لالاسی بولوب فرصت	شکر کبی اب لعلک او بوب دل طفلی پنهان سو
شب صلمته طور صبحه دکن اول ماهی او بوشه	کمی رخ گاه کردن گاه سینه گاه پستان سو
اولوب بر پاک صوی البر کرم الفت دادم صوی	تن سیمینی خلوتک حمامه عریان سو
حقیقی عاشق اول دیهیی کجوب حرم مجازیدن	
اولوب نفیله شیطان نه عورت سونه او غلمان سو	
یوز سورمه ایانکه ای سر و عشوه جو	کلزار کوکی طولا شور جو سه سو بو
رندانی باتک دن بود کلکی قبا قلوب	ساقی دیرندن ایتدی دل کج اداکد و
ترک ادب بر حدش ایتش مکرینه	کوردم جناب زاهدی تجدید ایدر وضو
آینه نقش آلفه طالب هر آینه	بیلم نه یوز ایل اولور اول ماهیه و برو
بر دل طولا شمسون دیوصه بیج و تابل	شانه اورر طارر او سر زلفی مو بمو
سیر اولد قجه تابکلو خوان و صلمته	سیر جمال ایل ایده هم دفع آرزو
دیهی نهال کلک سرافرازی کوروب	
طوبی عجبی خجالت ایل ایتسه سرفرو	
خط سیهکی سر کینوسه ندر بو	بر باغده سنبل ایل شبنمی ندر بو
طاقنی کلور آه مدد کسدی مانم	شمسیر میدر خنجر ابرو سه ندر بو
دل داده یم اول خنده دندان غایه	اسه غنچه دهن حقه لولو سه ندر بو
چوق دو شمیدم آردنه صید اولدی کندی	دخسته قاهر بجه آهوسه ندر بو
دیهی فلک شبنمی آب حیاتک	
جوی سنکلی بر ایچم صومی ندر بو	
کهنه شراب دیر بکا تازه بتازه نوبرنو	تازه له کیفی ساقیا تازه بتازه نوبرنو
طفل ایه ده او عشوه کار بو قدر المده اختیار	پیره جوان ایش سسر تازه بتازه نوبرنو

غنچه مثال تازه لر سینه ده داغی تازه لر
صحن چمنده ر و غما تازه بتازه نو
نیلر ایدوب نغمه لری اکریره اسکی دلمری
ایله نواسیه مطربا تازه بتازه نو

وادی کونه مستل کل کبی اولم لی غزل

تازه زمینه ده و هیساتازه بتازه نو

دیمشیم نوبی خطک شمش ایدوب منک خطادوبو
مکر غنبر ایش بیلد مکه نمیر خطادوبو
ر قیب بد اقای بر و بر رسن کند و یا نکرده
نه هر جایی سن انصافایت نه طور نا بکادوبو
کور و بچین جینک ناپک نقش حصیر آسا
دیدم تعلات زمینه ده دوشمنش بوریادوبو
کهی اشک روان که باد آهیلد دوزر کردون
چهای دانه عمر ایتکه بر آسیدادوبو

بیچون بیوده حاسد رشک ایدر گفتار و هپی
عجب بیلزمی کیم کسبی دکل داد خدا دوبو

حرف الهاء

ایق بص ساقیا برمه امان ال ارقسی یرده
ایا قلندرقو کده برطو دوستی ایله طور مه
یتقلسون ارقسی کلسون زمینه زال کردونک
کولشک کلز الدن دستم بر زور عشق کلک
تمنای تماشایله بربره بکند ارکده
نه لر حکم المکن تیر غمزه کجانه کار ایتدی
الک قوی کو کسکه باری اوز اقدن مر جبالرله
کور و ب خنجر کف بیلدم اندن قور تاش بوددر
بلی هر بر نه زده دست بر مالای دست اما
نظیر و دستگیرم حضرت سلطان سلیم خاند
زمین لطفه فرش ایله تاب پنجه مهرین
کور و ب بزل عطاسن زیر دستان بر ایایه
قدح دردست دامن ریتیان ال ارقسی یرده
مددیک دوشدم ای بیرمغان ال ارقسی یرده
تربو تکیه ده ایتدی جهان ال ارقسی یرده
دیمکدر چاره سی ای پهلوان ال ارقسی یرده
طور دبی دست و پا افتاد کان ال ارقسی یرده
تیر زخم اورمه ای قاشی کان ال ارقسی یرده
سلامه منتظر بونا توان ال ارقسی یرده
او منک پاینه دوشدم همان ال ارقسی یرده
ایدرو هپی بی یاران هر زمان ال ارقسی یرده
کلوب بندن ال ایشو شاعران ال ارقسی یرده
دو زکر کرد سر نه آسمان ال ارقسی یرده
یرعلیانه ایلمر شمعان ال ارقسی یرده

زبردستی قهرندن عدم ملکنده قالمشدر
زمینبوس نادب قهرمان ال ارقسی یرده

باقدم نهال قامت دلجوینه ینه
آقدم مثال جوسه چمن سوینه ینه
کله ن هزار مرتبه رنکین غما لکین
کلکونه ایله رنک و بر و روینه ینه
بر شهسوار عشوه نک اولدم ربوده سی
چو کان زلفی چکدی سینه کوینه ینه
جادوی چشمی صد دل شیدا ایلی بانلیدی
کیده و سنک فسون ایله هر موینه ینه
شبو مید رنر بودیو چوق طاقلدیلر
سنبل نفقه زلف مهنه بوینه ینه
خوکرده اولدی شرطه الد قنچ بوسه سن
میل ایتسیدی اسکی جفا خوینه ینه

دیهی جهانی حیرت ایله اکم ایتکه
رخصتی ویردی طبع سخنگوینه ینه

مشرب رنده کوره بوسه دو یکدر بادده
مطر با اشتیه بو تقسیمده تکرر بادده
مجلس طوز لواو تور سه کبابی نه عجب
میکر حق مراعات نمکدر بادده
حکمت بالغه دندردر ایش پیرمغان
آب ایکن تشنه لب خون همکدر بادده
آخر کار دوشوب کشمکش انبیه
بره چکدر دیکل درد سه چکدر بادده

اکلنور مجلس عشرته عیار اجباب
و هیساتجر به قلبه محکدر بادده

دستنی چکدی رضادیر مدی ما بوسه
اوشونک رخصتی و ارمی عجا بوسه
اوپدم اوج کره ایکی بوسه نیاز ایتشیکین
دیدمی نازیله کولوب اول کل زیبا بوسه
مطر بایوسه لکایت نغمه یی کیم دلبردن
ایدو عشاق امو لیلد تمنا بوسه
طاق ابروسنک اوستندن او بالا قدم
ایله افتاده دله ویردی بر اعلا بوسه

و هیسایار ایله در خواب اولیق کلدی رقیب
ینه حیفا که با صلح بو کیچه کابوسه

اولم بر شعله وار کیم رخ تابانده
ذره در مهر جهان تاب فلک یاننده

لعل کلفانه حسرتکش اولان عشاقک	غنچه تازه بر جاکت کربانده
کندم اول یوسف کلیم نه حسرت ایله	روز محشر کوره لردستی دایمانده
صار یلوب منجیه شو قلایمانم دیر	هلمستانه لک شهبه وار ایمانده
باب مقنوع کرم صامنه کبارک قیوسن	نذر اول چوبه نظر قیل کف دربانده

شکوه آمیز غزل لاله نوله و هبی زار
حان اول شاهیه بیان ایلمه دیوانده

نیچون محرم ایدرسن موبهوز لطف برستانه	دیر بر بیکانه سر رشته شاید ای بری شان
فروغ عارضتک عرض ایلمه تاب آورد کلمه	یانر سه شمع سوزانه پروانه پروانه
نیجه صحرانورد دوحشت اولمز قیس بی آرام	که خاک راه لیلی سرمه در چشم غزالانه
سهر اوزره دکل غره همان نال اولدی رشکندن	هلال ابرو لرین کوستردی برکون باستانه

شکست ایتمش بهمار اولد قده جام عهد و پیمان
کتور ای ساقی کلرخ بنه و هبی بیجان

ایلیم بر نو نهالک تازه شفتا لوسنه	باغ دهرک با قزم آلوسنه بالوسنه
اصفا مانده چار ابرو بر سر سیر ایلدم	خطی بکزر چار باغک سنبل و شنبوسنه
بر شاقه باغدی یار بلجی فوشب رقیب	کافرک طاقت کلور می ثقلت کابوسنه
در دند ان کورن اول طفل لال ابرو زک	ایلمز چرخک نظر لالوسنه لوسنه
و هبی وار کیسوی کافر کیشنه اولسه اسیر	دل فرنگستانده باقد قبه بتانک روسنه
احمد اول رنده کیم بای خم میخانه ده	باده در کف مست اولوب یارین چکر زانوسنه

چاره سی یاره صار لمقدربک اسم دیو
چونک ای و هبی اولدک خنجر ابروسنه

فریاد ایدر رز زلف سیه کاری کورنج	البت قو یار ر غلغله لریاری کورنج
پر آتش اولور لوله نزا کتله امامه	بوس ایلر ایکن اهل اب یاری کورنج
داد و ستد حسن و بهایع وفادار	میل ایلمه هر شایه بازاری کورنج

جامه و سه فدا انجیب یاری کورنج
تنظیم بیت

بلکه اومیانی چکر دم سینیه دیر دم	کدم الم خنجر خنجر ای کورنج
ماروت کبی چایه کیرد شرطه یاران	
دیهیده اولان خامه سحاری کورنج	

کلدی نازیلیه رک برمه سر پاشیوه	چشم مستنده اوا سنده پوید اشیوه
حدنی قدنی بیلدر دیینه شمشاده	کوستر و بباغده اول قامت بالاشیوه
بو قدر جنبش و نازه نیجه طاقت کلسون	بن هلاک اولدم آظالم نه بو حال اشیوه
مرد او در کیم اگا غالب ایدر استغناسن	کوستر رسه نقدر بیوه دنیا شیوه

کلک و هبی بنه بر عشوه کرک شوقی ایله
بر غزل یازدیکه هر لفظنه معنا شیوه

آه اوشوخ منجیه کتد کجه بر کین اولد ده	کافرک هر نظره سی غار تکر دین اولد ده
عکس رخسار دلدار سن کور و بیایینه ده	بر رقیب دانی کتد اولدی خود بین اولد ده
بیج و تاب عشقن آزاده سرا اولمز کوکل	طره سی مادام بولم چمن بر چین اولد ده
نجم بختم جمع و تفریق اوزره در کردنده کیم	که بنات انشه بکزر گاه پروین اولد ده
جام جم نوش ایلمه کتسون بیند دن کردکر	برزم عالمده صفایوق بولم نمکین اولد ده
قصه ایدوب صوفی شراب جامه ایدر مش مکر	رنده ایلمه کتد کجه چمر نک و هم آیین اولد ده

تاب میدن عارض ساقی کافر ماجرا
چهره ایمان و هبی کبی رنگین اولد ده

دل بک اولدی آه او قاشی کانه آه	تیر نکاه یز نه اولدم نشانه آه
بر شمع حسرتک اوستنه پروانه وش دو نوب	خاکستر اولدی کتدی کوکل یازد یانه آه
ایکی قدح شراب ایلمه خونی نگاه اولوب	چشم سیاه مستی بنه کیردی قانه آه
صامنه شهاب ناقب اولور چرخ لعله پاش	حقیقه اهنم آتشی تا آسمانه آه
کر زردی خانه خانه بنی یقرا ایدوب	شطرنج آلتی کبی لعب زمانه آه
بو قدر تحمل یقشور فیری ای فلک	بار بلاسه چکمه کلد م جهانه آه

و بهی یلم بو کلدی غم استیاق ایل
صارلمدم کمر کبی اول مو میانه آه

ماه ایلز دسه مهر ر خکله مقابله	اول شکل خوبه ایتمه قصه مشکله
زنجیر بسته ایلدی عشاقی کاکلک	دیوانه لر ایدر لر او چنبر ده ولوله
نور جینی اوزره کشیده قلم قاشن	صاندم کور نجه سوره یوسفده بسمله
بالا نشین صدر ادب حق پست فطرتان	قلقه یو قاریدن آشاغیدر معاطه

دوش اولدک آه عشق پیری بهیسیا
بنیان عمره یقین ایچوندر بوز لزل

* غزل بی نقطه *

آگاه اوله کوردورده احوال یلله	عالمده ولا اوله چو سکار کاله
آواره آلامدر آسوده دکلدر	ایل دل اولور ما حصل آلوده کللاه
مکوکس المدر امل دهر سراسر	اوله چوکس مالله آلوده مالله
مسرور اوله حم آه دلمده کدرم وار	دلدار مساعده اولور اما که وصال

لال اوله در اسلام یلم هر حالده بهی
اولد که اگر مطاع ادر اکت مال

* سسط که در شیر از نوشته بهنگام سفارت *

بخش ایلیم ایرانی بن خال رخ جانانه	شیر از و کشمیر و خن اولسون قدر دانه
نصویر خوبان عجم رونقده دار الصنم	شایسته تنبیه ایلیم هر شهری بر تختانه
بازیکران کابلی جادویشان بابلی	بیوش ایدر جان دلی افسون او قوریمانه
هر جفته بر جملی بسر برمال سرج ایتمش بسر	سوداسی ایتمز می اثر سر اچین دیوانه
کر ج عراق و اصفهان اولمش مقام عاشقان	خوبان آذر بایجان بکت آشتنا بیکانه
سیر ایتم اصفهانی جوق سرمدی خوبانی	صد آفت کاشانی جلب ایلیم کاشانه
دور ایلیمکه جام جم بو کلفه غمدن نه غم	رقص جوانان عجم جنبش ویر مستانه

کیسولری سنبل کبی رخلر آملش کل کبی
عاشقلمی بابل کبی آتش بر اقون لانه

ای شاه اقلیم جمال چون ایلچیه یوقدر زوال
و بهی ایدر فکر وصال امرک نه اول فرزانه

* در حکومت زرد و سس نوشته *

نیجه ذوق اولیه بوشهر بهشت آساده	آره سه مثلنی آدم بوله مرز دنیا ده
باغ داد ایلش اول خیر باطلی مولی	بو کوزل بلده بی ترجیح ایده رم بغداده
بر طرف زهد و ریاقیدی بقول حافظه	بونده رنکین اولور باده ایل سجاده
دختر رزمی دیلر نجه می ستر دل	جمله اسباب صفا ماده و نر آماده
قوجا دستی ایل باده کتور و دستاویز	نه زمان پیر معان کلمه مبار کباده
دار ایکن غنیمت و پستانجه خوبان الده	کیم باقر تازه تر نجه کورین کباده

اوبدی خویکده رخ او ستمده تراولمش زلفن
بولدی سنبل صوین و بهی سنبل زاده

ندربوز اف عنبر نو او شوخت کل ینا غنده	کل و سنبل نکر بر برده بهتش حسنی با غنده
او مشکین زلفی قوتلا تمه قراسون بوری اغیارک	فساد اولد یقینی ییلر یمن جاناد با غنده
کیر رمی طلسا نیله در میخانه دن زهاد	نیجه قویرق صالر و با ملر ارسلان ینا غنده
حسد اول رنده کیم تنها چکلش گوشه باغه	سبوز انوده دستنده قدح دلیر قوجا غنده

نه عقده اویدک اویلمه بردلی قانلی جوان سودک
هنوز قان طلمرای و بهی او خونیگ بو چاغنده

اولدم کر مابه ده یکتن او جسم پاکله	باری مخلوت اولیدم بر کوزل دلا کله
شانه بی کور دکرده دوشدم بنده بسود الره	زلفنه اولدم فتاده سینا صد چاکله
روی پرتابک کور نجه کریمه لر ایتسم نوله	ایردی شبنم آفتابه دیده ننا کله
جذبه خورشید رفتدن اولور می بهره ور	ذره و شش اولجه یکسان اولمیلر خاکله

سوزناک اولمده مغرا استخوانم و بهیسیا

شمع و شمع آله م قتیلی شعله اورا کله

صافله مهر حکت زلف سیاه التنده	قالسون حسن عمل ابر کنه التنده
چشمون مار سیه کیبی بنا کوشدن	پر حکت طور سون مان بویله کلاه التنده
آب و تاب ر حکی سبزه خط قیلدی بناه	کل شاداب چمن قالدی کیه التنده
قدری بست اولسه کردونده کرجی بانک	آفتابک دخی قالمز ایدی ماه التنده
ناکمان قمر زمینه دو شرا بل رفعت	چاه محنت قازیلور ربه و جاه التنده
خوشه چین املی سیله ویرر گاه فلک	آب خد عید ویدوب کیر لیلچ گاه التنده

خزاید و شوکت طبعه سمند معنا
و هیاسبک اولور رفعتی شاه التنده

نکه تاب آور اولمز نظره روی دلارایه	شعا عندن باقلمز آفتاب عالم آرایه
بهامی حسن دلبر شوق عاشقن اولور معلوم	آلور کوزله باقلمز یوسفه باقسون زانچایه
محبی هر خنجر یله مو میان سینیه چکرم	مسلم طاش دیکر دم بنده میدان تمنایه
تحمل کوجدر ایا طور نابرجا سینه خلعت	مدار راحت عالم رهین اولمش مدارایه

آچلاز باغ وصلته بزه اول غنچه زیبا
هم آواز اولم و هی هزار ناسکیبایه

نور آینی دیدم رخنه آفتاب سایل	شمس و قمر دیسمده اولور دی جناس ایل
سیرایت تیجه رشته طول امل دخی	کوت و کلکی اول سر زلف قیاس ایل
باقد قجه آفتاب عذار منیر نه	آینه درونه کیرر انعکاس ایل
فریاد او طرف دیده خونی نکاهن	ایچمکه بویله قانغری ایکی طاس ایل
عالمده مرداد در که زرد زور استمر	بردیا بنده اطلس کردون بلا سایل
چرخ حکت التنده غمزه و کل بیچمکه کلودر	هر ماه کشت عمر بر ایالی داس ایل

البست نموده ظاهر و باطنده برکدر
و هی نه درده اوغراشوز بو جاس ایل

خالی دکلدی دل هوس ایلردی خالنه	مسکین اوغراش قره سودا خیالنه
کلنار بوس اعلنی ویرمزه ده دخی	تازه نهالدر پله پکت بنه دالنه
یاره تراش ایتنه دیش خطرو یکی	شیخک افندسه کولیه لمنی صفالنه
بیانه مبه قوتیلن آب صاف و ش	مخلوطه حراسه بو عصر کت حلالنه

و هی ادا آفته نه یار برکت یا یوب همان
رام ایت مرام و صلح قومه کند و حالنه

دیر مردی بوس اعل لبک ساغر اولسه	نظر و سیله نوش می احمر اولسه
کار ایلر دی زخمی رک جانه و مبدم	خونریز چشمه شک مرزه سی نشتر اولسه
ایتمزدسه چاک پیر چینی زیر نافه دک	البته چاکچاک اوله جتی بریر اولسه
قوجق اولور دی بلکه ییلن اول ستمکرک	بویله بیانه ده خطر خنجر اولسه

کلر دسه کیغز یله بر در لود هیسا
بزم جهانده باده ایلد لبر اولسه

حرف اییا

مصفا کردن بلور یاره قاره بن دوشدی	او کافور اوزره فلفل کیبیکیا به بن دوشدی
قلم قاشن جگر کنست قدرت نوک کلکندن	مرکب و مجرایوبیشانی دلداره بن دوشدی
شکل کاله بندر گاه حسنه بنقه اور نکدر	بود و سیله قناس روی آل یاره بن دوشدی
اونخل عشوه نک خالان کورنکر کرد اعلنده	صانور کیم جابجا نو باوه کلناره بن دوشدی
کتاب حسنه نک منالری جای نظر در کیم	بشال نقطه شک صغیر خساره بن دوشدی
دل افتاده مجروحش نوله پرسوز شوق اولسه	که عنبر لکری اول روی آتباره بن دوشدی

اوشو حکت خرم سننده و هی دانه چین اولدی
زمین قسمت مرغ دل غمخواره بن دوشدی

فتنه نک خوابکی کوشنه چشم نازی	موقف فتنه در اما نک غماز سه
قدنه دیردی الف زلفه لام و فیه میم	مصحف حسنه نک اسرار نیل سه رازی

دیش بیلر چوقدن او نقل لبه سو اک بدست
سیم بازو ایله رقص ایتمه ده یکتا در اوماه
بکا جکشن اتار غمزه او قن اغیاره
اوکل اندام ایله نوش میه آغاز ایتمه
رنگدارنده او شایک کورین برف دکل
مطر بابر مه نقیل اولدی قدوم شجک

جمع دیوان نشاط آوراید بجه و هپی
ایندی شیرازه رک موج می شیرازی

خالک غمیله ایلمه لی بنگی سن بنی
ناز و تها فلک ندرای زلفی سنبل
حیف کند کا کلکه ایر مد الم
صانعش مسخر اولدی بنی آدمه پری
اوپد کده کل یوزین بدینه باقوب دیدی
ایندی لسان خلعه بر بار حق انگین

و هپی سوزم زلال کبی خوشکوار ایکن
هضم ایلمز چونینه ایل سخن بنی

سنی کیم جگدی آیا خلوت حمامدن غیر
دبانک ورمی اویش سویله شیرین زبان سویله
نه کوردم نونهالم میوه باغ وصالکدن
لب شیرین چشمک عشقه نوش ایلمه باده
شکر خند لبک اغیار می شیرینکام ایدر اما
اولورسه آب خضرک عینی باقیم چشم رغبتله
عقیق اسادل بر خونی ایتمه شره دار اما

تجویم طائر اقبالدن نو قصه دولته
نه یاسون بوم بولماز لانه کنج بامدن غیر

کلور یوق خاطر ویرانی آباد ایتمه و هپی
بیایی جوش ایدن سیل غم ایامدن غیر

کوره لی خط سیله اورخ یاسمنی
چیتق اول سود قوز می کرچه قیوندن اما
شوق دندانی ایله کریمه لرایتمه حیف
خاتم اعل خط آورده سن ایلمه تقلید
کور و ب اول سرو خرامانی کنار جوده
فلک اقباله ریس ایتمه ده رغبتله فلک

کل نسیمین کسید و کردنی اما و هپی
قودی بوسه منی آه او خوشبو سمنی

کل بزمه هلاک ایلمه دن غم بزی ای می
هر و سیمه برتاب و طراوت ایدر اظهار
فیض آلدی مکر خضر و سیجا همسندن
زاهد دخی تنها ج صفا سن چیتق ردی
بر جام لبایله نیچرند کداسی
رقص آوراید و شیخی دخی بزم طریقه

سویلمدی بوسه تپانه ادا نظم صفایی
و هپی یهینه قلقل سینا ایلمه نی

ینه دعد وصال ایتمه کدبانک او بسم اولمازمی
سیه کفایله پوشیده لشم کعبه در کویا
ندرای مهر طلعت بوسباح الخیر یاشانی
بری دویم ایتمه کیردیک حمامه عربان تن

نگاه التفات آید کینه و هپی و نا کامه تسکر کونه چشم و لستاکت او بسم اولما زمی	
سن صالین تازه فدایم یوری شمشاد کبی صور تاشینه در و ننده پر یزاد کبی قصه ی وار قانری دو کله جلا د کبی یستونده کوریلان صورت فرهاد کبی	آه عاشق طوقور سه نه ضرر باد کبی چار بلور عکسکی آینه ده کور سه آدم تیغ ابرو سنی جکشن نه فنی چشمک زنه مائل اولانی طاشه طوتار مش دندان
دید ی رندان عجم بکه نه کلمش نه کلور رومدن بو طر ذوهپی استاد کبی	
نگاه شوخی صید ایلمر نیچر مکرده آهوی امام الله اکبر دیر کوروب محراب ابروی خرام نازی کوسر سه چمنده قد دلجوی ایدوب یوسته آبرو مکمل چشم جادوی دماغدن چیقرم بن اولاف عنبرین یوی دلا بزم صفاده همد م ایتمه دند بخوی	غزال عشوه سنجم دام ایدر سه چین ابروی موزن زاده قد قامت کتور سه جاسع حسنه اب جوده اولور انگشت حیرت سر و بالاسی ینه شمشیر ویر مش دست زنگی سیه مسه هزاران کاروان چین ایلمر شک خن کلمه خمارین نشنه دن اول جکر سن جام صهبانک
خوش ایلمر صافی نغمه سن کوش آیتدیروب بولم وا سار ایلمه و هپی نی کلک سخنگوی	
سرمه سن دیده تر باد هوا دن قایدی نمته کلب کبی دست کد ادن قایدی جذیه عشقی با قوب کاهربادن قایدی خسکی ابر سهر وی سعادن قایدی	ینه خاک ره جانانه صبادن قایدی جکوب آلدی الیزدن مدد اولشونی رقیب چهره سن زرد غایسته نوله عاشق زار زخم دل بولم هو الندی نم یا نس مکر
شعر اویلمه و بوده اوله جق تکت لرس سخن و هپی پاکیزه اودن قایدی	
الم ایر مر کله یاد رکف خار اولد یغم قالدی بو کلشنه همان بلبل کبی زار اولد یغم قالدی	

هلال منت چرخ ستمکار اولد یغم قالدی کریبا نچاک محنت دیده خنبار اولد یغم قالدی طلسمن محکم آیتد م زخمی مار اولد یغم قالدی	کاله ایرمدن بدر اسیدم بولدی نقصانی قلم و ش اولدم آزارده سر بخت سیاهمدن کتابینس بولدی کنجینه کام عزیمتله
نگاه لطفنه بر کره مظهر اولدم و هپی اوشو خاک حسرت چشمیلد بیمار اولد یغم قالدی	
آجادی حباب کاله می چشم بایلی داغ درون عاشقک اولسون قرضلی سمت رقیبه باد سه عرض تایللی یابسته قلمه دسه زنجیر کا کلی	رنک شربله رخت اولد قده کل کلی ای غنچه لب بو باغده سن کل آجل همان اولمش نسیم آهمز اول سرد قامتک چوقدن اولوردی دشت جنونه قد منهاد
و هپی قناعت ایلمسه بر پیاز ایلمه دامان کوه رغبتک اولمزدی سنبللی	
درونی آتش هجرک بقار کباب کبی درون کانه محفوظ لعل ناسب کبی اودکله دردله زار اولمیه رباب کبی اوسویه آقمه ده درجوی عقلی آب کبی دلنده رازنی کتم ایلمین کتاب کبی نصیب آردنه دوند کجه آسیاب کبی	غم لبکله سر شکم افاد شراب کبی خیال لعل لبک کنج سینه ده مکنو ز نوا ی ناله سن اول نیو فایه دکلده ده عز زالال دشنه که بر رتبه تشنه در که کو کل رهین محفظه اعتبار اولور هر دم دپانه کلمه دخی دیگرانه قسمت اولور
سحاب منته اولم ده تنک و هپی اولور سه قطره لطفی در خوشاب کبی	
ما قل اولان سورینه خوبان باغی عاشق کت بود جمله در کهر باغی نمده ییلنه ی خرقه لی شیکت قبایلی بیر معان اولسه رند کت با باغی	طفک اگر چه خوش کوریه نور دلر باغی زردی چهره کاه ایدر جذب رحمت آنجق کرامت اهل عباد اولور دیمش همشیره سسی چیقرمی ایدی دختر ز دخی

اوشوخت فصل وصله اولان ذوق و مزایای
جسات جامه بختنده ایما ایتدی سکاکی
مجرد پاک صوی بر طفل ایدرسه پیر پاک ایتدی
صاف صویدرمه دن بوستک سوب برکته نایاکی
کوردنجه جومر شلوارین بو شاندی زاهد کندی
بویاندی دوندی سو مالی بید اول جقشور لیلای

خرق نوش ایت شراب ایچ طوغودی بن بیلدیم دهبی
یوب افیون و بر ششی اوله بر قنور تر یاکی

سند کیمه رسل شاه خوبانم کبی
دور یوسف دن برو کیم کله سی سلطانم کبی
شوق لعلک سینه ده حفظ ایلدم جانم کبی
رویک ایلردن صاقتدم نور ایمانم کبی
فرصت ال دیرسه برافزدم اوشوخ سرکشی
دامتک چاک ایتینجه تا کریمانم کبی
قجه زنگه ریاقت سر مرد و لاله مته
زیب و زیور له مرغرف شیوه لو خانم کبی

تار مار ایتدی کوکل مجموع حسن بوروز کار
و هیا اوراق آثار پریشانم کبی

آه کیم آغزیم صولاندی سیر ایدر کن ساقزی
بوسه و هدیه شکر چیتدی برتر ساقزی
رنک صهبایله اولمش کل یناقلر آل آل
یغنه سرخ ایدی هم کافر کیمش قرمز
کاکل زرتاره بر جهر ستاره بند ایدوب
صانکه ایتدوش کندی ایل فلکدن یلدری
قورقم کیر مرال تا بور ققاله کوندر
حسرت نارج بستانی بو شوقیل بزی

مسلمان بات بقیندر جنبشندن کلام
و هیا نصیح ایتسیدی آه اور هیا ن و نغمزی

✽ برای بکراده نوشته بود ✽

تاشا ایتسه اول روح مصور شوخ تر سایی
آثار آغوشدن مریم انا تصویر عسایی
چلیاوش کشاده سینه سینه صاقتمش
مثال رشته ز نار کیسوی سمن سایی
بکا اول ماه روی بشفه تقویم ایل یوب اظهار
دوشوردی سال خلف و حده وصله کیسایی
طیور دم راز عشق سیندی دو ککله دنیا
ایوب ناقوس وش کلایا کله فریاد فرسایی
مولو انستری سیلاب و یردی چشم کر یاغم
بر ایتدم اشک خوینم ایله قانلو کلایایی

بخور مریمی با صبر دی دو دنا له و آهم
کوردن آتشن رو بنده خال غیر آسایی

ایناغز آه او کافر ماجرا خلاصه دهبی
ایمین ایتسم او یوب انجیله تورات موسایی

با ابرام بعض رجال دوات در صحرای نیش برای ساره نام محبوبه نوشته
شد که از بهر مرافعه بدیوان آصفی آمده بود مبنی بلطفه ایتست

صاریلی نوجامه سیله صاده سلیم ساره یلی
کل کل اولسه بوسه دن او بسم او کله خساره یلی
ساره اما ساره اوله قیاس اول مطلقا
نور حسنی روشن ایتش سبغ سیاره یلی
آه کیم صاغر مزین ساره هم دیو ایهامه
بنده کوستر دم اکاسینه مده قانلو یاره یلی
خون عاشقی حنا مید رالنده الامان
جانه قصه ایلردی کوردم اول بت فخر خواره یلی
جای بلبل نخل کل سرو اوزره قمری لانه ساز
بن او نخل نازه قوندر دم دل آواره یلی
شاهد نازنده در کیم حسنی اثبات بچون
ظالم اولدر مش یمین ایله نیجه زبانه یلی
عطر شاه پیل سوروب زلف سیاهن کوستر
سورمک ستر ساده دل عشاق یاغلو قاره یلی
نقد جان اسیر قماش حشنه ایتقر قبول
باره باره ایل یوب ببرد دم دل صبار یلی
قلبی سنگ خاره دن سخت اولدین ایما بچون
گاه اولور خونی کیر سبز او ستنه آل خار یلی
ماشق محنت قلمی اولد یفن قطع ایلدم
بن یتاغن ظن ایدرم کبر جاول غدار یلی
عالمی لمح البصرده حشنه تسخیر ایدر
قیلیدی جادولر بسند اول غمزه سحاره یلی
دیدة لیلانکمه طره زنجیر ایلد
ایلمش مجنون هزاران عاشق بیچاره یلی

کام الناز و هیا اول دختر نوساله دن

ایتینجه واسطه بر پیره زن مکاره یلی

✽ تاریخ خاتمه بضم ختام غریبات ✽

حمد لله که جناب منان
قلمدی بهمنی پریشان اوراق
دور معود سلیم خانیده
قیلیدی بونده لطف و احسان
بویله آثار لطافت عنوان
اولدی شاهانه مرتب دیوان

لطیف اول خسرو عالی همک	وقت پیریده بنی قیلدی جوان
ایلمد م کند و المله ترتیب	بی کم و کاست و قصور و نقصان
عفواید و بجرمی اول رب غفور	ایلیه محو خطا و بزیان

ملهم غیب دیدی تار و سخن
بولد و بهی غزلکه و بیابان

در ایراد بعض رباعیات مفرح

شاید که عنایتلواندم اوله راغب	اشعار می عرض ایلیه یوم رخائب
طوغدی کونم اول روی پراوانی کورنج	بخت سبهم اولدی کشاده غرائب

دیگر

کتاب حسنه خال و خطی فهرست مجلد	حواش طره سی اول متن ایچون شرح مفصله
نتیجه مدعای حسنی شریطنجه مدللده	قیاس ایت کاکل صغری و کبری شکل اولدر

برای نصرت اسلام بقلعه یرکوک

بریر هجوم ایله آلودم صاندی یرکوک	کافر بوزلدی فرق ایدمه اولدی یرکوک
ننگ اولدی قاره باشنه چرخ کبود رنگ	دشت بلاده خرکله دش شمدی یرکوک

دیگر

ای کان کرم لطف و مروت نه زماندر	بیچاره لریک حالنه شفقت نه زماندر
کلزمی عجب خاطره دولتلواندم	و بهی به مواعید عنایت نه زماندر

دیگر

زمانه خلقی مجاز سے تعلق ایلمه رک	باقلمه صورت ظاهرده جمله مخلصه
حقیقت اوزره در آنجق خلوص و بهی زار	بحق سوره اخلاص عبده خالصه

دیگر

کوشه محکمه عدله کجوب ای قاضی	قسمتکده اوله کور حکم قضایه راضی
هر نه حال ایسه بله بکله غم توقیتی	نفع مستقبل ایچون اولمه عمرک ماضی

دیگر

دیگر

عید اضحیه ده سیر ایتدم او خون افشانی	نیم بسمل نیجه جان اولمشیدی قربانی
آه کیم احمر قانیدن ایدوب جامه سنی	تیغ خوریر نکاسته ایله صاحبش قانی

دیگر

کوزاسن بی بدلسن عشوه کار دناز پرور من	نه چاره ناز نینم یک جفا کار و ستمگر من
سنی کوردم حیات تازه کلدی جسمه کویا	بنم جان عزیزم وار ایسه روح مصور من

دیگر

شید اتر ایدوب سلمدی چشمه کی یاشی	ییلیم نه مالله راوتر دامن یاشی
بدر فلکه ناز ایدر اول قاشی بلالم	کیرمش بحساب فراقون درونه یاشی

دیگر

آه او کافر دختری یک صدقیر در فستانی	ناز ایدر عشقه آجیز کل کبی بستانی
چشم مستی بر نگاه شوخله ایلمه خراب	بو جهانک ملک روم و فرنگک تانانی

دیگر

وار ایسه صفا کوشه میخانه ده قالدی	فر خنده صد انفره مستانه ده قالدی
طرف نکلهک سیر ایدلی غیریه باقیمام	ساقی کوزم اول دیده مستانه ده قالدی

دیگر

مجموعه خاطر ده کتابه خط و خالی	نقاش ازل قویمدی اول صفحی خالی
برگره طوب باینی بردوش ایدر یلسم	سرتا بدم بوینه اولسیدی و بای

دیگر

مخدوم مکرم کعبه دل داده بولنمز	دلبر بولینور کرجه کشی زاده بولنمز
طنشره کوزلنده اراده ناز و لطافت	خوبان ستانول کبی دنیا ده بولنمز

دیگر

برزم آسایشمز زلف و رخ یار ایلمه دور	چون رفای اینشمز ناز ایلمه در مار ایلمه دور
-------------------------------------	--

او قدر طایع و ادون ایل یوق غوغاز || هب کشا کشر مزج ستمکار ایل در

دیگر *

کردن دلبه تقلید ایدر کن کله شکست || صایتور راحت حلقوم دیوانام شکر

طاطلی طاطلی سوزیلوب جوق از بلور برزنده || بوسه لعلنه ایلر طمع خام شکر

دیگر *

سخن غیر ایل معنایه تو سلی اولور || زاغ تقلید نفم ایتمه ده بلبلی اولور

و هیسا نظم که درج ایتمه خیال دگری || عاریت جامه ایلر عرض بجملی اولور

دیگر *

باب عنایتک که جهان کناده در || یوز سودی صد نیاز ایلر کلدی بودر بدور

مفتاح دست همتک ایلر سه فتح باب || طور مز درون خانه دل دن کدر کیدر

جواب دعوت افطاریه *

روزه دار بوسه بم آنجق قناعت ایلرم || صبحه ن خاشامه دیک نظاره دیدار ایلر

دعوت احباب کیم ایلر اجابت و هیسا || حاضر افطاریه وار نقل لب و لدر ایلر

در ایراد بعض مفردات منظمه *

ای کل رعنا صاقن اولمه هزار آشنا || ایلمه داماسک بنجه خار آشنا

دیگر *

کرچه کرم مقاسله جوقدن اینتمش || اما اولقظه مبهمه معنا ویرلمش

بولی بغداد عمر باش نوشته *

بلکه معمور ایدر والی بغداد برسه || دست احسانی ایلر بعد خراب البصره

دیگر *

فلک کویا کلمه ریش چشم کریم ناکده || مثال شهاب آقوب عشق کدم سوی بغداد

دیگر *

ای هلال ابرو کوروب رخسار که تقلیدنی || روی خورشید فلکده ماه نو خنجر جگر

دیگر

دیگر *

کسک الیز بند میا نندن او شوخت || ای خنجر خونخوارینه جان طوقند ک

دیگر *

اراد قند دل پر جوشده معنا بولور || قهر در یاده نیجه کوهر بکتا بولور

در دیوان قاضی مکرری گفته *

بویلم در شیوه احکام قضا ای دهبی || اسکیلک غالب اولور رتبه استعداد

دیگر در قلم مکتوبی نوشته *

اسکی سرمای دن اصلا ضرر کن یوق دهبی || کهنه کالای هنر بونده سر اسر سوزیلور

دیگر *

اغیار کندم دیرایمش طره یاره || قور تلمیه اتد دیره بوینی رسندن

دیگر *

ترخم جفا سی جاتنه کار ایتمدی عاشقک || طاقت کلور می اول نه حسرت بوجاغنه

دیگر *

ای شوق ایلر رو یاده دخی عشاق || لعل و یا قوت کور فرسه ده مر جان کورینور

دیگر *

باده و دلبه صفا سن وارمیدر انکار ایدن || زاهدک بیهوده در دعوی نهی مکرری

دیگر *

دور کردون نه مستبخری ایتمدی هلال || کرچه دهبی ایدی بر ایلر کسب کمال

دیگر *

بر طفل ستمکار ایلر دل بولدی بلا سن || بویلم قوج لالا کبی چنگله جفا سن

دیگر *

عجبی ساعد سیمیننه نعل آجیه کیم اولشوخ || کز می دست رغبته کومش کلر سه تمغایه

دیگر *

مکرری باشد

چو در خم ایستدی قدمی که بر جان کبی || ظالم نشان اوله صا قن تیر آهیمه

دیگر *

دارد را و شوخ عاشق زار که علاقه سی || اغیار کافر که نذر اما علاقه سی

دیگر *

زاهد خیال باطل ایله سبج کرد اولور || هر فکر طرز دور و تسلس و کلمیدر

دیگر *

تلخ ایسه ده دشنام لبیک ملتسمدر || اول زهر بنم جای قرار تکسمدر

دیگر *

و هبیا آینه دلده صفا نمکنی || عکس خط رخ و لبر که رنمندر

دیگر *

قوش دیلی سوبله رک بویله قفسله و شاعر || کیم دیدی بلبله بو باغده اولسون شقراق

* بمعنی بیت و صاف *

رنج خماره دیر یمن یسلم که ایلامرجا || ساغر بکف ساقیلره و بردن که سهلا مرجا

دیگر *

نفسکی کورلکه بر قشور آله و وزن || آجسونلر کوزلی صکره بولوب بشقه و وزن

دیگر *

قشقه سن صوبه کتور صوبه کتور || آجی موصلقه قوری چشمه لی سقازاده

دیگر *

شونگنای جهان ایچره خلوق موسی || همیشه کیر مکر راضی ختام زاده ایله

دیگر *

له کسملی کوروب اوچدم ان اگر اماله || کجدی بیکت ناز ایله بر منچر بکلی چلی

دیگر *

استدم باش او و منغه برد ختر نازنده یه || دیدی باشک و رده او غرار سمتر قرطاشیدر

دیگر

دیگر *

اکلدم کل مده سندن دخی دوشیره ایمش || دیدی آونه ویمک بک الک استرک کس

* بییشگاه استامکوی و قرلیمانی نوشته *

سوبو بحر سفیدی کشت ایدر دک بر زمان || زورق آمالی صو قدک شمیدی قرلیمانه

* آنجادر ایمان چتاللر نوشته *

بر زمان آق دکره یلکن ایدر دک اما || قبانوب کشتی دل شمیدی چتاللر و یاتر

* در عزت شس از حکومت طوبخانه نوشته *

باتلاش عزل ایستد بر نجه و هپی دانادلی || کورلدی طوبخانه میدانده دالک و نکلی

* در ذکر بعضی معیات مصنفه اش که برای تنخیزه اذیان سخور ان آورده است *

* بنام محمد و احمد *

صفی عشقه یازر کلکم ایکی اسم منیر || اول زخرفی تکرار ایدوب آلوده مه ادا

* بنام احمد مبنی بقاعده فن جفر *

کر سوال ایلمر ایسک نام و نشان یاری || علم جفر اوزره اشاراتی فتم ایت باری

اول اقلیده وار بول سکر نچی شمیدی || بری قر قنجی جمله آره دار چار سه

* بنام محمود *

رسم لعل لبی خوبانه دکلکی محمود || شکل دندان یرینه نقش دهنر مشهور

* بنام یوسف *

روز هجر و سفر عشقه یو قدر بایان || آه کیم در و سه جاناینه بولم در مان

* دیگر بنام یوسف *

اولدم آزاده سرقیده هوس دیر کن آه || هوس عشق در دله بیدار اولدی

* بنام یعقوب *

روی یار ایتمه دل زار می اول شادان || صکره استرسه عقوبت ایده هم بی پایان

* بنام عثمان *

نامنی یلدم او آفت نلکک ای و بهی || ناز ایله دیده و ابروسی اید نجه ایما
 * دیگر بنام عثمان *
 هر حرف با بیضم ایتم نام || بر صاحب جیایه جیقه نام
 * بنام علی *
 بی سز و باد فکک کو یا آرد اول دلبری || بر طرفدن آفتاب و بر طرفدن شتری
 * دیگر بنام علی *
 عقیق اولق نه نکلند لب احکک ایله کسان || ویرسه قافدن قافه و جوهر دینه اوزان
 * دیگر بنام علی *
 نام و الاسنی صور نجه اکا || جنسی ایله اشارت ایتدی بکا
 * بنام حسن *
 عرق فشان کورینور سه سر خم کا کل || اولور فتاده بایی دونهیم اولوب سنبل
 * بنام حسین *
 اینده لولود یو افتاده یم خلیایه || سر حیرت زده می آه اورسم دندان
 * دیگر بنام حسین *
 بزم میده اولقد بر تاب اولور کیم دخلری || بخود ایله حسن بی پایانی هر انوری
 * بنام قاسم *
 خوش یرانه مندی قبا اول سیم اندام ولی || قالدی دللرده طاقت سیر ایدوب رفتارین آه
 * دیگر بنام قاسم *
 فاه قاف و عین لام و لام سیم || عین و لامک اوره سنده فاه سیم
 * بنام طاهر *
 شاخ طبل سروقده کله کله و سه بریره || هر کورن جانا اولور البت طرفه ارک سنک
 * بنام امین *
 میان نو نهالان جندن || اوبالاقدی چک سیدم کناره

* بنام حسام *

حریم چشمه کله خیال سرو قدک || کهر فشانق ایدر چشم تر صفاسندن
 * بنام سید *

غایت هر ایله اول عشوه گرک عهدده || شوق دل اولدی دوبالانه محبت ره بو
 * بنام اسمعیل *

نام والاسن خیال ایتدی که جوش شوقله || پای انک اولقد بیرون گوشه سندن دیده نک
 * بنام فخرالدین *

زیر زلفنده کوروب نکس رخ جانانی || دل شکست اولدی اصل حفظه داده اولدین
 * بنام اسعد *

صانع کیم رام اولمیه اول سرو قد سیمین بری || فتح ایدر التون سد محکم اسکندری
 * بنام صادق *

نزد جانانه محبتله یقین اولد قچه || بای خلاصی یوری بص سرقاف قریه
 * بنام وهبی *

کوشه ابروسن اول مه بر طرفدن کوستراب || انهمینه ایما ایدر مشس لادیو ابرو لری
 * بنام عصمت *

روینی غرض ایلیوب چشم و دهانک کوستراب || تاواروب دامانه رومال ایده افتاده سی
 * بنام محمد عزت *

ظلام عالمی محو ایتدی ییچر مداحسانی || همان خورشید در سیاره ایچره روی تابانی
 * بنام رمضان *

اوماهک غرضنده سیر اید نجه زلف شبکون || دیدیم بر عهد اولکیم بر شبی بیکت هیره راجحد
 * بنام شعبان *

کاغذ زکبی کور دکده اوزرین کمری || ییلدم اول ماهی که وار بند میانه برات
 * بنام نوری *

سبیل زلفی ایلدی ایشام || اد کلک اسبی بر شکو فایم

بنام زینب *

صورت زینت جهان ما || صورت زینتی نشاند

بنام عوض *

دو نرسه جرع جام آب جان بخشی اولو خاک || کنار عوض اولور سر چشمه آب حیات افرا

درد کر بعض الغار الخیفة که برای تزیین خاتمه آورده است *

کیمد راول صوفی صایم قائم	کیجه کوند ز دو نرا اولر نام
دور اصولنده عجب ماهر در	مولوی اولدی بنی پکت ظاهر در
اوقیوب دور دلی ایتمکده سماع	ذکر نی کیز لوبه ایلمر اسماع
کشف ایدر عالمه راز غیبی	یعنی بر دقت بر افروز سیه
هم چالر هم چاغور هم ر قاص	سیم تنزل ایدر خلوت خاص
آدمه گاه اولور چهره نا	شیشه آر دقته پریدر کویا
گاه اولور کیم یکی قت جابه کیر	گاه عریان کز اولر سیمینبر
اولدی دیوانه لکی شهر تکیر	پاسینه ایلدی یار در زنجیر
اولسه زنجیر دن ازاده ولی	صرعه او غر هله بر اوز که بدلی

بویله برد لوله آفتد راول

بلکه مناده قیامتد راول

لغز دیگر *

نذر اول قد خمیده پرشیر	جما ن ایلمش قهر لدر لکیر
کهی بر شیر مرد مخواره بکزر	کهی برد لبر غدا ره بکزر
سر ابر و سنی پر و سیه ایلمر	دمادم جنبشی بر و سیه ایلمر
کهی بیل کجیدر اول دلاور	کهی قطع طریق ایلمه یادور
کنا منده یا تور مانند اژدر	ایدر کنجینه سنده حلقه جوهر

ولیکن

ولیکن تنک و تیره خوابگاهی	کیرر جسمه کبک چو قدر کنایه
ستدر چون کاک آیین و عادت	اصار لرا یقه ده مردانه خدمت
بیلغز قنده در اصلا مقاسه	یه پندیدر یه مصریدر یه شامی
قرلباش اولدی بنی غایته روشن	خراسان ملکنی ایتمندی مسکن
جلادت سایه سن هر سمت صالمش	جهانی قبضه دست خیره آلمش

اگر چه شعله سی دوزخ نشاند

ولیکن کولک سی ظلمت نشاند

لغز دیگر *

نذر اول سحر انجوبه نا	ایدر اشکال غریبه پیدا
یعنی هر صورت قابل کور نور	بربری چهره خوشدل کور نور
کرچه بر عاشق روشنند لدر	طبعی اما زنه پکت مانلد
خوب و زشتی اراغز پاک نظر	کیمی بولسه آلوب آغوشه چکر
ینه صوفی کبیر صاف درون	بر انجمنس حالن ایدر دیگر کون
بر فر تنک او غلامیدر ناز کتر	چهره برد از دکلان بر بر
بر سیمین و جلی منظره وار	سینه سنده کور نور جیهری وار
ایلمه ماهره اگر عرض جمال	ایکی اوچ پاره اولور شکل بلال
روز روشننده اولور حسنی عیان	شب تاریکده مستور و نهان
ابکم اماند راول سر عظیم	گاه بجه قوشش ویلی ایلمر تعالیم

ایلمن فن اصولی تحمیل

او کتابیله ایدر مشن تکمیل

لغز دیگر *

نذر کیم اول ایکی یوز لومنا فاق	نایان چهره سنده لون عاشق
کز زنیایی هم بیدست و یادر	مقسیم خانه اهل غنا در

تعالی الله نذر آئندہ بود قدر است
کسی مسلم قیامت بدیدار
گیر هر صورت ایمن تماشی
سمند روش کیروب هم ناره یاغز
قرسم پاره پاره اولسم اما
عجب محبوبه ربایکزه مشرب
باتور زیر زمینده خاکیکسان
اگر کیم اولسم بدی قلبی فاسد

یتروصف ایلمه ک اول سیوفایی
یا ناکدن کتمه ویرمز صفایی

✽ لغز دیگر ✽

نذر اول طاسباز کرم نهاد
تپه سنده اولور نموده کوزی
خلوتی ظن ایدر کورن آنی
هم مجر دایله ایدر الفت
کونذ زانسانکه اولوب محرم
دانما ماجراسی بی بایان
عشقده آب چشمی جوش ایلر
نار هجر بله سینده سسی سوزان
سوزناک اولسه ده صفاده مدام

کوچ دکل در شقیب ایدر ادر اک
بولی هر صاحب طبیعت پاک

✽ تاریخ اتمام دیوان ✽

حمد و شکر بی نهایت حضرت الله کیم

و هیسا ایتد کده اتمام من میرسون حق
یازدی بوتار نه نخی خامه م بولدی دیوانم ختام

تم

اولدی یادی بر ایام ام

اکاهم سائرہ اولسون صلوات

بولور زائله بزرده نجاست

در خطاب فرزند خویش

بکرم باره سی لطف اللهم
سنبست نامزه سنبل تر
نخل نورسته گلزار امید
مهر تابنده رخ برج شرف
عمر ملک داری حضور قائم
سنی بونده به قیلدی احسان
پیر لکده بکا حالت انگیز
دل تار یکی قیلد کت پر نور
بکا مطلوب ویردی الله
حسن اخلاق قدر فتار کدن
اولسون الله دخی سندن خوشنود
اصل ذانکده نجاست ظاهیر
لیک وارشوق طبعیت بنده
لایق رتبه اعر از اول سن
دیه سنکم اثر والدییر
نظم و نثر وزره اولمش تصنیف
یعنی اول پیر سخن پیرانک
دیمه یازمشس نیجه مالایه نی
باری تحقیق مقام اینتشدر

بعد ذالک اوله آگاهم
ای کلستان ادبه کل تر
وی غایب و در فیض جاوید
وی گزیده کهر درج شرف
وی کوزم نوری سرور قائم
حمد لله که خداے منان
اولد کای ما حاصل عمر عزیز
مردوش ایوب اشراق و ظهور
نوله شکر اوزره بولنسم هرگاه
راضیم شیمه و اطوار کدن
چون سکا جلب رضا در مجود
جد بجد مایه سنمک ظاهیر
کرچه یوقدر سکا حاجت بنده
که محامد ایلد ممتاز اول سن
اوسبیدن بولی ایتدم تحریر
فن اخلاقده چوقدر تالیف
لیک نابی دقیقه دانک
بند خیریه سید پرست
کرچه تفصیل کلام اینتشدر

بسم الله الرحمن الرحیم

حمد او خلاقه که قیلدی احسان
هم ایدوب لایق حسن تقویم
شرف نطقده هم اول منان
قابل علم و کتابت ایتدی
کرم و نعمتی بی پایاندر
ایلیوب لطف و عطا سن کمال
قیلدی هم آنکره تنزیل کتاب
ایلمدی راه صوابی ارشاد
شکره اول رب کنیر الانعام
ایلمدی احمد مختار سه رسول
ایلمدی دین مبینی تکمیل
که اودر مظهر اخلاق حسن
ایلیوب اول دخی جوق سی بلین

بندہ یا زدم سکا بو مختصر سے	حاضر ایتم نہ ایسہ ماحضری
مختصر اولسہ وہ مضبوط و مفید	بولور بوندہ نیچہ لطف مزید
گاہ آگاہ کہ بو کا ایلہ نظر سے	بیلہ سن قدر مقال پوری
چون سچون یا زیلوب اولدی نیچہ	قندی لطفی وہی دیو نام

سندہ اولاد کہ نصیح ایلہ سن

بوندن اعلا لرینی سویلیہ سن

در فضائل علم شریف *

یعنی ای نور دو چشم المم	درج دلہ کہر سے بدلم
پدرانہ سختم کوشاید سن	در کبی کوشک مشکوشاید سن
دارمید رفاندہ سسی دنیا وہ	دیسہ لردہ سکا وہی زادہ
ارث اولور می اب وجد ک ہنری	علیدر نجل اصیلک پوری
علم و عرفان سبب رفعتہ	عالم اولیق نہ بیوک دود لدر
علم انہما را اید نجہ آدم	اولدی با جملہ ملائک ملزم
انبیاء وارث اولش علم	اکلہ کیم بوندہ وراثت نہ غنا
مالہ علی مساد سے صائمہ	مالہ رغبتہ داروب الدائمہ
اغنیاء مفسس اولور بردمدہ	کور مشر نیچہ سنی عالمہ
مال برنشد کہ جوق دشمنی وار	یولینی بکلیجی رہزننے وار
علم سینہ کے ایلہ مال	صافسون مخزنہ ہر کس مال
علما جگہ وہ فرضا خیران	علم سرمایہ سسی بولماز نقصان
آتشہ یانہ جہان عرق اولماز	قوسہ طوفان صویدہ عرق اولماز
جبر ایلہ حاکم دواسے آلہ مز	قالسہ میدانہ خرسر جالہ مز
کسر و نقصان دیر مزیدل و شرف	یوقدر اندہ خطر محو و تلف
بولور قیلہ اولور سے افزون	یرہ کچون ہلہ مال قار دن

دار عقبایہ برابر جہ کیدر	ہم جہاندہ براغور نیچہ اثر
صائمہ تحصیل فنون اولہ جنون	بوسوز سے سویلمز الما جنون
کیمیاء فضل دہنر در آنجق	استمر کلفت عقد زیبق
علمایہب ایشن التون ایلر	کیمیاء کر جکرین خون ایلر
اہل علمہ زرد زبور رخ زرد	یوکلنور مال اشکی مرتہ درد
عالم فاسق اولند سے ترجیح	جاہل عابدہ با نقل صریح
علمک او صافندہ غایت یوقدر	نہ قدر سویلسم آندن جوقدر
یازد سے تفصیلی فخر رازی	اوقیوب کشفایدہ سن اول رازی
جملہ سن ایلہ ہم بن تقریر	کوسترہ سا کہ حدیث و تفسیر

اولی سعی و صوص کے موہبہ در

قوانہ جانب حقن ہبہ در

در تعظیم استاد *

خواجہ کہ ایلہ بغایت تعظیم	حق استاد عجیب امر عظیم
حرف پر نکتہ من علمنی	اکلہ در قیلہ یعنی بندہ سنی
قیہر محنتہ ن اولور آزادہ	دائما قوللق ایدن استادہ
خواجہ یہ ہر کیم اید رسہ آزار	کور مدک اولدی یعنی بر خور دار

طالبہ خرد عا سے استاد

دو جہاندہ سبب نیل مراد

در سبب تقدیم بحث علم *

جملہ دن اول یا جان پور	ایلمہ م علمہ سنی شوق آور
کہ اودر جملہ دن اقدم بیلہ سن	علمی بو مرتبہ مکرم بیلہ سن

اولدی چون مایہ حسن اخلاق

بولسہ تقدیم نولہ استحقاق

در علوم نافعه

لیک ای لطف خدای علام	علم نافع دیر در اصل مرام
دخی اول علم شریف نافع	بے عمل اولیه محو ضایع
عمل و علم ایکسی واحد در	صورت عکسی اکاشا پردر
سند و ارنج تریب علوم	آند هر نوعی دیکلے معلوم
علم تفسیر و احادیث و اصول	آدے جنته ایلر مو صول

فقه ایسه بحر عمیق عرفان
وارد در آند کهر بے پایان

در علم طب

علم ابدان اکاهم تو آمد	بلکه آندن دسخه چوقا قدمدر
چون صحیح اولیق اصل وجود	علمه بذل ایلیه مزسن مجود
علم طبه اید کور کیم وقت	اوله سن قاور حفظ صحت
او قواسلوب حکیم اوزره همان	فن تشریحه ده ایله امعان
قالمدی شمعی طیب حاذق	اولدیر خلقی کید یار یازق
اقتضا ایسه تدای و علاج	اوله اوله جملایه محتاج
ایته آنکله دلی کسب معاش	خدمته لرمالی ایچون چکمه تلاش
کند و در دین بر آغوبه آدم	نه بلا غیریه سوره مکرمهم

ایک اول فنی اید و کن تحصیل
ایلمه قول حکیمی تاویل

در علم حکمت

کیر لودر حکمت رب متعال	حکما سوز لرید و دهم و خیال
کور نور کرجه موافق عقد	اکثری ایک مخافت نقد
کوره سن شرح موافقه تمام	رواید رانلری هب ایل کلام

فلسفیه

فلسفیه تو غل ایتمه	روز و شب آنی نامل ایتمه
فلکیات و طبیعیات	انفعال و کم و کیفیات
او قیوب بن دخی کیفیات بشیدم	فلسفی سلکته کتشیدم
جمله برهانلرید ر نامو توق	حکمت خالق ییلر مخلوق
آنه نه صاحب قانون آکلر	نه ارسطو نه فلاطون آکلر
اول اراجیف عقول عشره	صفه حق سنه می عقل بشره
عرضی جوهری بوسک آلم	فکر صور تلر هیولا قالمه

در علم منطق

منطقه ایل و ایکن اقدام	خطایدرد کلمه کیم دیر سه حرام
حد ذاتنده اودر فن و قیق	که ایدر طالبین ایل تحقیق
نقدیدر حاصلی یجد و قیاس	بیل تیجه آنی هر علمه اساس
اولدی چون خادم انواع علوم	سند ایت خدمت اکای مخدوم

در مباحثه بوج اداپ

بخت علم ایل بوج اداپ	طاریلوب مغلطیه ایته شتاب
خصلکی ایلر ایسکده الزام	ینه تطبیینه ایل اقدام

در علم هندسه

اعتبار ایلیمه بخت هندسه	دو نیمه اول دائرة و سوسه
باقوب اشکاله مقرنس دیر کن	یه مربع یه منحنس دیر کن
دوش اولوب دائرة انکاره	ماحصل دو نیمه سن پر کاره
خط و اضلاع سوزی داعیه در	صانعه کیم اکلنه جک زاویه در

معرفة سوز مز یوق اما
بیل کتسون آنه معمار بنا

در علم نجوم

چتر لر سنده ده بر تقویم
 رجم غیبی است بچگون اهل نجوم
 اکثری سوز لری در کذب صریح
 نیچ منجوسه اید ر نسبت سعد
 شاهر حالی د کلمه باری
 جوق منجم بیلورم سبب یوند
 ایتدی موت هلاکوی عیان
 قالدی حیرته کوردوب خواجه نصیر
 بوسعید ایتشیدی نیچ زمان
 بیلمه قاسطنه یاننده
 بالشماده بیلور ز عالم غیب
 ایتمه تکمیل هوس دل فنی
 بنده اول اوقو مشدم اما
 بیلمه قبله ایل او قاسطنه
 جغنی ایل مجملی دی رکت
 ایلمه هیئتة صرف مقدور
 صورت حال خسوف کسوف
 آنه طن ایلمه بر امر عظیم

ارتفاع آلفه بین الاجاب
 رمضان یا قشور اسطرلاب

در رمل *

صنعت رمل ایه غایت مشوم
 اکثر ارباب بے فقیر و مذموم
 آنکر کفر عیسید فقر و سوال
 آنکه سن باشند چالسون رمال

اعتقاد

اعتقاد ایتشیدر غایت عیب
 که اوله بوجمله عالم غیب

در علم جفر *

جفر ایه اهل کرامت ایتشیدر
 کیم کور اهلن انک کیم ایتشیدر
 آنی اشخاصه عیان ایتشیدر
 افجه ضمننده بیان ایتشیدر

در علم تعبیر *

فن تعبیر ده ابن سیرین
 یازدی جوق نسته شکر دن شیرین
 صا قن اما که معبر لکدن
 دوشنی آرمشک ایل بر لکدن

در علم وفق *

دسخه اوفاقه هوسکار اوله
 میل اقبال ایلاد بار اوله
 معنی شمس معارف مکتوم
 ذره ج فائده سسی نامعلوم
 ارباب ایل خلوت نه ایمن
 تک و تنها او مشقت نه ایمن

اولور اولماز ایتشیدر اما جگمه
 صدمه قهر مسما جگمه

در سحر و نسخه کاری *

سحر ایتچون بت و ادون اوقومه
 رقیه خوانلق ایل افسون اوقومه
 اولیوب سحر حرامه میال
 شکره سسی ایتکه اودر سحر حلال
 اخراج اخراج دیکیلده چیقر
 کیم یا بر آنیک الله چیقر

نسخه جیلک هله بک آز مقدر
 یعنی انجامی کو بک باز مقدر

در نارنجیات *

رنجه ر آدمه نارنجیات
 ایلمه بیلمه میل و نیات
 چار بیلور ایتکه رام و نسخیه
 قوم جنی نیچ بیچاره فقیر

دشمن آدم ایکن دیو و پری
ایتمه دعوت یانیک شیطانی
یوقیدر آنلره دخلک خطری
صانه خدامک اولور روحانی

عقله صغیر قتی جوق بویله فنون

آنلره دینه سزا شسته جنون

در علم کیمیا

کیمیا علی کیمی ایتدی غنی
کیمیا معجزه موساد ر
جلده کے قوی یلاندر جمله
جابرک اکلمشوز بطلان
اصطلاحات مزیدر هب
زروسیم آدی ایش شمن و قمر
کیم ییلور زریق رجراج ندر
بویله لاف قابیلوب نیچ فقیر
مالنی ناره یاقر مفلس اولور
نه قدر آغله یانه یانه
جوغی مایوس او ایق آخر کار
نیچ تحویل اولور ما هیت
تکلیه کوره بوا مر محال
میچ کلور می سکا اول هر جایی
بیل سن آنجق ایدر رب قدیر
دارمی دانش کبی خالص ابریز

سیمیا سیمیه با تر مز ییلد سنی
غیر سیمیه اکا اولمز قادر
اد جمله یز یاندر جمیل
بے نتیج ییلور ز برهان
برالای قول مز خرقه هب
بویله اماده سمانی اینر
موی سر دهنه محتاج ندر
قرع دن رو حنه ایلمر تقطیر
آلتون آدی بوز ییلورده مس اولور
چققر و لر قران میدانه
قلبه تلکده ویر کاره قرار
کار کر اولیه بونده صنعت
بلکه تجویز ایدر مزو هم و خیال
اصل اسمی اوله کی س می آلی
جبری جو هر و خاکی کسیر
باکت دلی باک تلک تمیز

معدن فضل ایدر الله سنی

کوزی طوق دولتی جوق قلبی غنی

در قصه کیمیا

ییلور زوار ایدی بر کیمیا ج
سود صانورده لبین عذرا لی
بر عرب جاریه مالک ایدی
پوتاکر منه هر شب تنها
قاره صویه قاری شنج آو صو
اول سیه روی سیه کس عفریت
عقد فرار صوینده الحق
چققدی صان کوبله اولوب سیم وزری
نظر فایتمکچون استهزا
دیدیلر جوق جالشور دک جللی

تلک صحنه دعوا ج
مایه ویر شیدی سودایی
راه سودانه کبی سالک ایدی
طلاق محلول ایدر دسه القا
بولوب ایچی اولور دی مملو
حاقبت طو تدمی مثال کبریت
ایتدی قظران طلومن برزیت
طوغدی اتون صاریسی بر پیری
کتدیلمر خانه سینه لی پروا
پوتدن شسته چققر دک ذهپی

بولوب رد جوابه چاره

شرمله چهره سسی اولدی قاره

در علم سیمیا

سیمیا ایله خیال و او هام
اصلیدر شهبه موسو هو مه
حقه بازه یا قشور بویله فعال
بلیوب اصلنی بعض نکبت
میچ آنک عقلنه اولسونی سزا

اسمی وار کر چه دلیکن قوری نام
بمعنی صورت و بره مز معدوم
اکا رغبتی ایدر اهل کال
ابن سینا ایدر مش نسبت
که اوله مائل و هم د خویا

بویله خاطر ایلمر آنک اربا بے

هب کوزی باغلو صانور اجبابی

در علم تعویر

مغر بے ییلدی علم تعویر
جلب مال ایتکه دام تزویر

شوق و ضیله و فینه بوله مر

قابله بر و ب مالیکی الدائم صاقن

مغز مال بولور صانده صاقن

قرطاسیه

علم قرطاس بیلن بیچاره

در طلسمات و حیمیا

ایلمه فن طلسمات و حیمیا

حیمیا آدوسه محمی اید مر

ضرب شمشیر طیار بولاد

قوله حق اید رآنحی الله

ایلمه هر ز طلسماتی بناه

در علم اخفا

اوله آواره علم اخفا

اصلی بو قدر بیل سن چکمه زیان

سورمه مخفی اید مر انسان

بیچ نه ممکنه اوله شخص کثیف

بیلورم قالمه ی شبهم مبهم

کرم اولوب ایل فتنه باقمه

کند یکی نار بلا به یا قمه

در علم تصوف

ادقوسک علم تصوف نه ضرر

چون اودر علم شریف ابرار

قوم صوفیه در اهل تحقیق

وار و اول زمره ده جوق صاحب طال

نه خطا آنکره ایتمک اسناد

صاقن اسلامه صاقن طعن ایتمه

ایلمه تخطئه قول قصود ص

هسج یا قشقرقه اهل دینه

کودقو حاتنی کیم اول نحریر

حقارنده صاقن ایتمه بهتان

آنکره دخل ایدن اید بار اولدی

صانده کیم راه شریعت بشقه

ظاهر و باطنی بیلر جا اهل

ظن ایدر باطنی کیم باطلدر

نقشبندی نه پاکیزه نقوش

خواجهکان ختمی بوج آداب

حالت وجد و سماع امر نهان

بازدی احیای علومه امام

آنکره حاکم لایق ایلور

سر لرین عارف آگاه بیلور

در احوال طایفه زمان

شمه ی کورد کلر ک اهل تقلید

نه شریعت نه طریقت آکلر

حال صاحب لری قلت اوزره

اکثری دیش بیلر یوب قر بانه

بوکار اضیمی اولور رب خیر

بکزه مر آنکره کر شیخ و مرید

نه مجاز و نه حقیقت آکلر

حکم محدوده ندرت اوزره

کوزدیکر ندره باقرا حسانه

خلقه ذکر اوله دام تر ویر

آغلیوب خلقی ایناندر مغیجون
طالعه توحیدی دیوجوش ایدر
کورسه لر بر کوزل اوغلان کلیور
تاقیه قایمق روشندن آگاه
سترایچون ایلمه یکی خذلان
حاش نه ندر اول قول سخیف
بولینور نیچ وجودی مذهپ
دارد اول زمره ده ضعف ایمان
ینه دعاوی کرامت ایلمر
اولم ملحد ده کرامت اولور
الحذر انلر ایلمه الفتدن
تکیه دن تکیه یه ایتمه دوران
بونلرک ظاهرا اولان بطلانی
برکوی بونلرک ایلمر انکار
قاضی زاده سوزیده روشندر
ینه سن ایلمه طعن و تشنیع
قلب درویش طوقمه حذرایت
چون اوله جذبه سی من عند الله
بیلور ز آغزی ایلمه قوش قاپه مز
صانمه الفتکری نی احسنه
خرقه و تاج کینر چوقه
دار ایکن راه کتاب و سنت
یتشور سا که طریق حنفی

دخی سر منده تهمیز بو منصور
آنلرک مسلکدر راه سلوک
قودمده علم عقایدده قصور
اولمه کمر اه خطر گاه سلوک

بلکه مهنو اوله نقصان عمل
اولسون ایک عقیده کمره خلل

در علم موسیقی

موسیقی فنیده حکمت ندر
بیلورم راحت ارواح اما
بسته خواتلق سکا شایسته دکل
دیمه مطربله یللا یلمه
صاقنوب سویلمه شرقی مانی
طبعک ایلمرسم اگر میل نوا
اولمه سازنده لک دمسازی
نایه تضییع نفس ایلمه لی
چالمه اولمه دود که مولانا
پرده سز لکدر امان ایتمه کان
نه ذالت دیه لر سطور ی
دفکشی تحفه ده یازدم سکا بن
نغمه ده کر چه نیچ حالت وار
او ایچق سمع حقیقت آگاه
شو قیلد ولوله لے آوازه
طبع انسان نیچ ایلمر که قرار
موسیقی اولمه یقینه فن جلیل
یازم اول قصه لی چون شهرتی وار

علم اصحاب طبیعت ندر
مایه قوت اشباح اما
سلسله ک آثاره یومته دکل
اولمه هرطنوره نک اورت علی
نید و کن یلمه هله تور کاسنه
ییل مقاماتی بی صیت و صدا
چالدر لک سکا شاید سازی
او غلیوب یعنی آنه نیلمه لی
که دینه آدیکه نیزن مثلا
یا تشور سینر جورجه یکان
شهرتک اوله یا خود طنپوری
عسیده اولمه صاقن دانه زن
نیچ دقت ایدر جک حکمت وار
ایشیدر نیچ صدای جانکاه
بیلک قوندنی چوقدر سازه
حظ ایدر اشتر اشکسته مهار
یتشور قصه شهرزاده دلیل
آنی کوش ایتمه نک ندر تی وار

لیک سن ایله اسک میل و هوس	دائرة کده ایشید نهجه هر کس
جلبی ایل هوادر دیر لر	مائل ذوق و صفادر دیر لر
چونکه احوال زماندر معلوم	جمله عندنده اولور سن مذموم

غیری یرده بولجق کوشش ایل
غم ایاسه فراموشش ایل

در علم فراست *

فن رعنا ی فراست نه کوزل	بیله سن حال قیافت نه کوزل
صورت آدمی دل رب کریم	قیلده می زی بنده حسن تقویم
یک بیوک نه حجت کبرای وجود	او کور آنده معانی شهود
اکا دقتله اولسه امعان	بیله نور حال خفته انسان
ایدوب آینه ذات دقت	کوره سن نیجه عجائب صورت

خیلی اتقان ایدجه جکت معنادور
کور مشر آنده مخلف نادور

در ادبیات و تاریخ و سیر *

ادیات ایله تاریخ و سیر	سیرت ایل ادبدر یکسر
آلک ایل نیجه معنا بیله نور	دهرک احوالی نه رعنا بیله نور
بیلمین بونلری بکت غافل اولور	علی وارایسه دخی جاہل اولور
بیلیوب حال جهانی بی ریب	قصه خوانلردن ایشنگه رعیب
انتساب ایلمه کور تار نه	که سزا اولیه سن تو بیخه
اوقیوب تجربه الامصار ی	کشف و تحقیق اید کور اسرادی
چو قدر انواع حکایات و عبر	که صفا ایلمه اید ردفع کور
نه صفادر بیله سن حال ام	جمله مضبوط اوله احوال ام
اوله سن واقف اطوار دول	سکا معلوم اوله اسرار دول

جکت و صلحک بیله سن فائده سن	دولک او کور نه سک قاعده سن
حال عالمدن اولوب یعنی خبیر	اوله سن صاحب رای و تدبیر
نه زمان درج دیانک آجه سن	برزم عرفانه کور لر صاحب سن
ایشید نکرده صفار بول لر	باقدر لر آغزیکه جیران اول لر
فهم اید دب نیک و بد اسلافی	آندن آگاه اید حسن اخلافی
مستشار اولغه شایان اوله سن	نایل مرتبه و شان اوله سن
جمله مسوعلی تدقیق اید کور	سلفک حالنه تطبیق اید کور
هر قفادن ایشیدوب بر آواز	دینک ایلمه شاشتن کبی باز
نکته دانه کوره حق الانصاف	چکاور می قوری بوش لاف و کراف
هر سوزک اصلنی ادر اک ایل	ذهنکی دغدغه دن پاک ایل
نیجه ییلک کچن عاقلدر	بیله یکن بیله یکن ناقملدر

کنه وی واقف احوال صانور
هذیانن ایشید نکرده صانور

در شعرو انشا *

شعرو انشا هنرک اعلاسی	یعنی هر معرفتک رعناسی
شعرا اید رسم الغیب	شعره طعن ایلمه در غایت عیب
نه صفارند سخنندان اولق	زبور مجلس عرفان اولق
شاعر باهر سلطان دیر لر	شان ویروب صاحب دیوان دیر لر
باخصوص اوله فضایل پرور	فیض اسرار علومه مظهر
شعر نه ایلمه علمه تطبیق	بیله مفهوم معانی دقیق
یعنی صفت ویروب آینه سنه	بکر معنایی جکر سینه سنه

سویله طوطی کجه گفتاری
اوله بمقدر شکر اشعاری

از قد و ابرو برید آن ماه جهر
میج آب دیده تم بلای من

در علم معما

اول هم علم معما ده بنام
یو قدر آنک کبی برفن لذیذ
ملک ایرانده بغایت مقبول
بونده نادریو اینور ارباب
پدر کدنی محصیل ایده کور
شعر ک انواع فنونی مرغوب
شعر چو قدر حسد ایلر نکبت
شعر دپی الهی اما
یلم خوش سینه یکنر معنادر
آنی جمع ایلش اشته و صاف
اکا تقلید ایدن اهل انشا
کر چه لاف هنر ایلر چو قدر
پدر ک سبیل او لمشس اکاه
شعر و انشا ایکیسی توأمدر
طرز انشاده نه خوش طور جدید
ویسی و نر کسیدر کار قدیم
کنز ک ایجاد ایده کور آناری
فن انشاله ایدر سکت همت
فارسی و عربیت لازم
بوالعجب و یلم ایتاسه زمان
فارسی کوی قرلباش صانور
عرب ک چه هنر دسوز یوق

چیتره و دانش و عرفان ایلد نام
ذهن اهل دلک ایلر تشنه
میلین شاعر او لور پکت مدخول
بیلور زادی چیتن احباب
بیل مزایا سنی تکمیل ایده کور
انده وارشیه حسن محبوب
که اودر براله گیر مزد و است
سبیل کسب اولور مشاش
بو اینور نشی شاعر نادری
طرز اعجاز ده حق الانصاف
او لور آتیه حقایق پیرا
لیک و صافی بیلور میچ یو قدر
او قوبندن آتیه انشا الله
لیک انشاد غنی بک الزمدر
کهنه وادیلری ایتدک تجدید
شعری متر و کدر اطوار قدیم
چکرم بصره قالب گفتاری
کلور انشای کلامه قوت
یعنی آنکرده مهارت لازم
کور مشرق حق متعصب نادان
صائب و شوکت او قور سکت و صانور
فارسی لیک شکر در سوز یوق

اوله سن اوله درونی ساده
اقتدا ایلر کور استاده

در حسن خط و املا

صفحه خطده او قواسماری
حسن خطله کور نور کاغذ خوب
نه هنر در یازده سن حسن خط
بوندن اعلا اوله می سیننه هنر
هم آنکله اولور کسب معاش
بلی انواع نقوش کوزلی
سبیلکی ایلر اما مقصور
صرف ذهن ایلر کور املا
کر چه نحو یو قدر کافیه ده
تا که تصحیح ایدر سن املا سن
او لیتق خبط و خطا املا ده
لیک اولر ایسه املا ده غلط
کتبه آسوده جاہل خطاط
خط تعلیق ایلر خواہشنی
باقیه اوله یازیچی نقاشه

سر لوح و قلم آنده جاری
بر قلم قاشلی خط آور محبوب
صرف آت خال دلارای نقط
دیزه سن سلک سطوره کور هر
قلم اربابی ایدر آنی تراش
حسن خط اولدینی مشهور و جلی
ساده خط ایلر اتمام قصور
سنی اول واصل ایدر معنای
علم خطه ایوبق شافی ده
بیلر سن یازدینک معناسن
حسن خطدن نه چیتره معناده
او قنور اولر ده خطک او سط
تقلید ایدر مزین شاط
بعضیلر صاعده ی کر چه ایشنی
یازده که تخته ی کاہی طاشه

اوله سن تخت و طاش نقاشی

ایتسه لرده سنی تخت باشنی

در بازیچه نرد و شطرنج

لعب و لوبله جو دنیا مشغون
چرخ دون قور دی عجایب دونی

استر عاقل اولان غیری دیون
الدار لوبله مرد و زنی

جمله بازیچه سید رطل و خیال
 ذی همتی لعل قیل و جیران
 نه رواد و ندره صاحب خانه
 زرده کوردم ایسه نرد و شطرنج
 زار و کارای اولور می و لناد
 دوش و علفی قید و دوش
 نیچ سبی بر پول اولش محتاج
 دخی شطرنج راد باره قرین
 او منسوبه سنا سم و صفات
 عجیبی دخی ماهر کچنور
 تخت باشین کجوب شاهانه
 خیلی فرزانه ایدر دعوا سی
 قمرادر کچر دخی خجالت ایل
 کش کشه صرف ایدر امانت سی
 ادعای براغوب آخر کار
 صیحه و داهرنی سیر ایتدک
 اکثری آلت شطرنج مثال
 صانک بلال ایدی حق الانصاف
 نه رواد و یله او یونه طالع سن
 باخصوص اول قمار مردار
 کرجه شطرنجده جوق صنعت دار
 براد و ندر اکا عالم بایلور

لیک اومان و کله و مقبول

که ایدر آدمی غایت مقبول

* در منع مناهای و فسق و عصیان *

اکلدرک ملعبه و رچونکر جهان	سستی الداتمه بازی زمان
اولمه کیم نفس و هوایه مغلوب	اوله سن نزد خدا ده محبوب
او غرامه ساحه سنه عصیانک	امرو نهین طوته کور مولانک
فسق و عصیان سبب نکبته	اجتناب ایلد جاک حالته
حال ارباب معاصی مشکل	توبه کار اولمسی عاصی مشکل
خدمت خاقه ایلر تقصیر	خلق ایچنده کورینور خور و حقیر
اتقا و زره اولان اهل صلاح	ایک عالمده بولور فو و فلاح

صورت حصار ایلد در نص جلی

متقه زمره سید ر جمله ولی

* در منع تعصب و ریا *

لیک بر زاهد سالوس اوله	خلقه ثقلت ایلد کابوس اوله
دین فروش اوله صاقر صاتمه ریا	بوریا و زره قالدور سک فرضا
چهره کی قیلد تعصبه عبوس	دیمه سونلر بونه شخص منحوس
کوستروب کا بجه طرح کلفت	ایله اقران ایلد حسن الفت
کورینه روی بشت سنده	ایلمک کاه نه مانع خنده
اغلا شش چهره لی صوفی نه بلا	جنته گیر سده کولر فرضا
کل کبه کاه اجل یارانه	بلبل اول باغچه عرفانه
نه صفا و اوله سن مرد ظریف	اوله خلقت کبی خلقده لطیف

خوش ادا خوش دل و خوش روی اوله کور

بر سه کله کچه محل کوی اوله کور

* در آداب سخن *

لیک آداب ایلم سویلمه سخنی	بوشس بوغازاق ایلمه آچمه دهنی
بد زبان اولمه نگو گفتار اول	قول لین ایلمه بے آزار اول
کور نو کرچه زبان جر می صغیر	لیک سویلمه نیک اولور جر می کبیر
عنقله ایلمه بر فرد خطاب	که ایدر کوه دخی رد جواب
بعض مجلسه سرابا گوش اول	یعنی جوق سویلمه یوب خاموش اول

ایلم اول سوز یکی اندیشه
صکره دن دو نیمه سن تشویشه

❖ در منع کذب ❖

حرف کبر اوله ظرافت صاتم	سوزیکه کذب و دروغی قاتم
شاعر اولسکده یلان دن حذرایت	طوغر و یولدن ره صدقه کذرایت
دین کاذب اولور زهر افشان	بردور املاده یلان ایلمه یلان
آتش یانسه ده بیت کذاب	اینانوب کیمیه کتور مزاکا آب
مرکب خصمیدر اوله صفات	صدق اولور واسطه فوز و نجات
نه سعادت سکاصدق دیر	اعتماد ایتمکه لایق دیر

مجلس اراقا بچون و الحاصل
اوله تزیین کلامه مانل

❖ در منع اصطلاح پردازی ❖

یلور ز جوق مستحق جلیبی	نازکانه آجیلوب غنچه لب
کوزینی قاشنی بر خوش سوزه رک	اوینادوب باشنی آغزین بوزه رک
اصطلاح اوزره تکلم ایلم	باقوب اطرافه تبسم ایلم
سوز ییلور ناطقه پرو و کچینور	خیلیدن خیلی سوز آکلر کچینور
بے محل فقره یه آغاز ایلم	ظن ایدر کیم هنرا بر اذ ایلم
جوشن ایدر صانکیم عرفان	اصطلاحات بوغاز یار ایلر

کوسر کند وی قاموس لغات	سویایوب نیچ هرچه کلمات
بط ایدوب کاهجه مخلوط کلام	فارسی خلطه ایلمر اقد ام
اکثری بسمه قالب رابطه سز	اصل معنای غلط ضابطه سز
ایدر الفاظ غریبه آهنگ	صانه سن وانتقو ایدر یافه سنگ
کند و بے تا که شنا ایلمه لر	مصطلح بر جلییدر دیر
اهل ذوق ایلمه صفاسن چیتور	هر کلامنده خطاسن چیتور
کرچه خوشد ریلور زر بط کلام	لفظ و معناده اوله حسن نظام

اصطلاحات قابلمه اما

طوغر و دن طوغر و کرک حق ادا

❖ در منع استهزا و نمیه ❖

کیمیه بی ایتمه صاقن استهزا	کورمه حققت قوانی هنرله سزا
خوبد و کرچه لطافت مزاج	اولیه لیکن مؤدی سلاح
کور مشر اولد یعنی هنرل و شقا	اصد قایه سبب بغض و شقا
مجلسک مجلس عرفان اولسون	هر کورن شو قلم حیران اولسون
یعنی هر اهنگ اوله پر معنی	ار تکاب ایلمه مالایه معنی
کلمسون ممتکه ارباب تفاق	شخص نام رد ذیل الا خلاق
کیمیه بی فصل و مذمت ایتمه	اهل غیبت ایلمه الفت ایتمه
غیرینک ذمن ایدن شخص دنی	بیلکه مدح ایلمر البته سنی
حذر ایتم او مقوله تکبیت	کند و قون سکا ایلمر نسبت
کور مشر کیم چوغنک افسادی	اوله انواع شقا قادی
نقل مجلس ایدر بجی شخص لنیم	شبهه مرثانی شیطان رجیم

ظاهر حالده و سواس اودر

صورت ناسده نسانس اودر

در منع حوادث

دائرة که به زبان سویلته	اولور او لماره یلان سویلته
خانه کے ایتمه حوادث خانه	سکا لازم دکل اول افسانه
دوانه دائر اجلاس صحبت	منعنه ایله او ساعت غیرت
بره آنجی یا قشور خیر دعا	ایلسون آنه مؤید مولا
دار نیجه حدینی بیلر نادان	بی ادبک ایله سویلر به زبان
ناسزا خلط کلامه مانل	بیلسم ده حقه دکلدر قائل
دور ابواب ایدر اول بی ناموس	کنده باشینه جهان جاسوس
سوزلری خارج اطوار ادب	عالمه نشر ارجیفه سبب
اهل جاهی او توروب بزل ایلر	کیمینی نصب و کیمین عزل ایلر
بولدینی برده ایدر اکل طعام	بیدیکی ایچدی کی دانته حرام
کرچه او کمر او منلو تکبت	دوش اولور دام بلایه البت
اناری مجلسکه او غرا تمه	سوزلرین برپوله آلوب صاتمه
التفات ایتمه کولوب یوزلرینه	اعتبار ایلر هیچ سوزلرینه
اصلی یوق سوزلری مجنون سویلر	صومر مه هر بر دلیدن اصلو خبر
یاغلی کسبتلی مداهنلردن	بهلو انک چک بیلک دامن

اوله دلال مصیبت چوقدر

عرض و انصاف و حیاسی یوقدر

در ادباران دولت

بولینور نیجه بنیض عالم	بی سبب دشمن ارباب نعم
طاق اقبالدن ادمش دوشکون	کچینور دولته کویا کوسکون
النه دامن دولت گیرمز	قبضه شو قنه فرصت گیرمز
تسلیمت دیر میکچون سینه سنه	چاره امید ییله کینه سنه

اولا باشلیوب آه دوا به	طمن ایدر زمره اهل جا به
جمله سی اهل خیانت دیر رک	کندوسن صاحب امانت دیر رک
آنکرک یعنی بکنز ایشنی	صیقور جانی صیقر هم دیشنی
فرصت ال دیر سه بداندیش وظلوم	صدمه عزله اولمش مظلوم
مد براما که مد بر کچینور	منلی یوق طنی ایله بر کچینور
کندوز غنچه ویرد هر نظام	ایده رک رابطه سز خلط کلام
ظن ایدر آنه نیجه ظاهربین	قصه دی غیر نکشی دولت و دین
او ایسه مرتکب و مخدور	رأی و تدبیری دخی فاسدور
او مقوله متجاسر قوال	منقرض اولدی دیو جمله رجال
سبب محابانه حصار تلر ایدر	سوز ایله قیلنجون دفع کدر
یور یوب فصل کبار عصره	طاش آتار نیجه مهلا قهره
بیلور زاوله هزاران منخوس	سوزنی بیلر اوانچه مایوس
آغزین آچد قچه مصیبت سویلر	طور میوب سویلر او تکبت سویلر
بک یقین اولدی قیامت دیر رک	کورینور نیجه علامت دیر رک
گاه مهده چیقر که دجال	صیقور دیر بوجا نه فی الحال
اوله اقبالله اماشادان	عمر دنیا یی ایدر بی پایان
دکله او یله کر به اقواله	او غراسون باشنه سو حاله
سمکه او غراسون سو فرین	شرلردن سنی حق افسون امین

اوله ادبار ایله ایتمه الفت

قرینه دارمه اولور سه جنت

در موافقت کرامت ناس

احترام ایله شریف انصبه	صاحب عرض دو قار وادبه
اختلاط ایتمه فرومایه ایله	مبتذل زمره سی بس پایه ایله

ناس ایلد ایلده چوقا تئنا س	اولمه موسوم نشان افلا س
جستجو ایلده یاران و جلیس	کتب فافره و ش و ارمی انیس
ناسر ایزمه صاقن کتمکدن	قدر کے محو و هیایه کمدن
گاه اجناسی زیارت ایلد	لیک اطوارنه دقت ایلد

سزجک شایبه استقال
قالقه کور طوره او توره فی الحال

در منع قصدر

دار و یغک برده کوز تمه صدری	پست اولور طاب صدرک قدری
اولمه خانکده دخی صدر نشین	کوشه یکه اولوب فخر آیین
دار ایلده جوهر ذاتکده کمال	جایک اولمه ضرر صف اعمال
یو غیمه مایه فضل و هنرک	دار میدر خانده صدر اولمه برک

ذاتکی ایلد سزای رغبت
کچور لر سنی صدره البت

در تواضع

دانا خلقه تواضع کوستر	روی دل طورنی هر کس استر
متواضع اوله نک رب رفیع	رتبه و قدر سنی ایلر ترفیع

در منع کبر شیطان

کبر و عنوان ایلدن اهل تلمیس	لایق لعنت اولور چون ایلیس
حضرت آدمک اول اولعین	اولدی سجده سنه بر زمین
ایلدی عجب و غروره آهنگ	سکره اولادنه اولدی بوزه ونگ
متکبر لر اولور بویله حقیر	کبره راضی دکل اول رب کبر
ایک هر شخصه تملق ایتد	طور ذلتله تحققی ایتد
سکا کبر ایلده کبر ایتک	صدقه و یرمه کیدر بی شک

خوبد وضع و قار و نمکین
اوله سن جمله رذالتن امین

در لباس ادیبانه

اولمه ده فقره سزا سب بابک	اویدر اقرانک هر اوابک
زرد ز یور یا قشور نسوانه	جامه مرد کرک مردانه
اهل ایمانه نظافت لازم	جامه ده یعنی طهارت لازم
کیمه سفایت ایلد کیر لولباس	باک اوابه نظر ایلر ناس
ایتمسون حدی تجاوز آنجق	سفها ذیلنه اولمه ملحق
کورکی صانمه سبب عنواندر	قوری بر پوستکی حیواندر
مایه فخر اوله مز توب حریر	یاز بلا غتله حریر سییه نظیر
صار یغک اولمه طرز سفها	الکیلده باشک صارمه بلا
چیترو ب سردی سنی دستارک	قیلمه سر کشته ادا رقتارک
تیج یا قشمر یکی جبقه زینت	قد ما طورنه ایلد رغبت

ستر ایدر عیبی اسانک هب
نه کوزل جامه ایش توب ادب

در منع کشف عیوب

گاه تحذیث نعم ایت اما	ایلمه تزکیه نفس اصلا
اولمه جاسوس عیوب عالم	هر کسک حالنه الله اعلم
اکذر کیمه یی قیلده تعییب	کلمسون باشک اول عیب عجیب
قیلمه نقصان وجوده خنده	بو خمه معیوب اولور سن سنده
عیب دیکردن ایدوب غضب بصر	کند و عیب کور را صاحب نظر
صورت حالنه ایلر امعان	کورر آینه زانوده عیان

ستر عیب ایتد ده علام عیوب

از دینک سنایده سن کشف عیوب

در حلم و انصاف *

چونکه انصاف ایش نصف الدین	منصف و معتدل اول خیره قرین
صفت حلم جالش اوله غضوب	حق سنی قلیله تا کیم مغضوب
کر چه حلم اولدی بسندیده نما	اولیه حلم حمار سے اما
ینه آدمده حییت لازم	بعض حالاتده غیرت لازم

وارد در اسماء الهیة صبور
اولدی بر اسمیده اما که غیور

در صبر و عفو جمیل *

صبر سے اعلا بیلور ز تلخ اما	ینه اولماز سے نیچه درده دوا
کظم غیظ ایله دخی عفو جمیل	اولدی ممدوح خداوند جلیل

مشکل اما که بشرد به خصمال
مکر اقدار اید به رب متعال

در غیر تکاری *

آدمی غیرت ایله بعض امور	انتقام آلفه ایله مجبور
با خصوص اید شحاتت اعدا	اکا طاقت کتور لمز اصلا
خاطره عفو کتور مز غیرت	انتقام آلفه ایله همت
عفو اگر چه ایو نام آلفه و	انتقام آلفه ده کام آلفه و
اولمه رخصت اگر نوعما	منتقم اولماز اید سے نام خدا

ایلیوب دشمن ایله دفع جدل
صبر ایله عفو اید به یسلک نه کوزل

در لذت انتقام *

لیک ال ویر سه موافق فرصت
انتقام آلفه ده وارد در لذت

نه صفاد شمنی مقهور ایتیمک
دل غمخیز ده بی مسرور ایتیمک

ملک اولدو نه چالاش عفو ده ولی
حسن اخلاقن اولدو ربک کوزلی

در منع حسد *

کیمسه نک نهفته ایتیمه حسد	که سنی منعم اید به رب حمید
کلخن سینده سن ایله بردود	دائم آتشد به یازرقاب حسود

غبطه به دار ایسه ده نوع جواز
علم و تقوا ده ولیکن اوله آزار

در توقیر اهل علم *

اهل علم به لوب ایله توقیر	تا اید به علمک الله توقیر
یوز سوروب آینه اکر ام ایت	جلب دعواتی ایچون اقدام ایت
کورکنه بو رکنه باقمه اصلا	عرف و ظرف آدمی ایتر اصلا
پوستی صر تنده کرز حیوانک	علی صدرنده اولور انسانک
خاک ایچنده در و کو هر بو لیسور	کبه نکه ده دید یلار بو لیسور
نیچه بول یکل مفتحم کوردک	مجلس بجنده مفتحم کوردک
اوله جوق قوج قاق قلی جلا	باشنده صار دی تعظمه بلا
کور نه نور خیل عجب الهیکل	مبحث علمی آخیر با ششی کل

اوله جا پلمه سن اولمه قرین
اوزاق اولکیم اوله سن حقه یقین

در توقیر پیران *

کور یچک پیر لری اکر ام ایت	احتیاجی دار ایسه انعام ایت
زود پرواز ویر تیره کان	بودر آکله مثل پیر جوان
یعنی پیران ایله ایله الفت	نصح و بندنده بولور سن قوت

آنکه کج تجربه سسی اقوادر	نیج سسی اهل دل و دانادر
کرم و سر دین چکر درک دور انک	آنگلا مشنید و کنی دنیا کنک
نطقه تشنه لب اول قانم صاقن	کوشه مشد چکر سسی صانم صاقن
کهنه تقویم دیو بدنه آتمه	بونا مشد رو دیو مقته صانم
قدی خنکشته لری کورمه حقیر	چون گاند ر سبب قوت تیر
سوزینی ایتمز ایسکده اصفا	ایتمه مقنوی دخی استهزا

ایله پیرانی بغایت تو قیر
سنیده پیرایه اول رب قدیر

در تنظیم ابون *

پدر و مادره تنظیم ایله	یعنی افزاطله مکریم ایله
الحذر اولیه سن اهل عقوق	که اودر اکبر ارباب فوق
اف دیمر باسنکه اودر سه فرضا	دائما ایله کور جلبت رضا
دار ایمنش جنت اعلا یرو	یعنی تحت قدم مادرده
بیل سن ادعیه ام واسه	اولدی ماننده دعواست نبی
کیم دعا آلسه بولور فوز و فلاح	بد دعا سن آلا نولمز افلاح

والدینه سوز مز یوقا ما
آدمه غیریده آثار و غا

در کیفیت خویشان و حسد ایشان *

دار ایسه خویش و تبارک سائر	اولمه چوق دائره سننده دائر
تجربه ایلمشو ز عالمده	وار بو خصلت که بنی آدمده
بر برینه حسدی ظاهر در	اقر بادده هله بک باهر در
بو سوزم صانم تنی اعلا بل	بلو در در وقته قابل با بل
اقر بانک حسدیده مشهور	خصمی خصمی بیلور اهل شعور

عم و غم بر یا زیلور املاده	فرقی بر نقطه در آنجی ساده
خالی خالی دید یار شفق تن	غافل اولمه بو خفته حالت تن
هیب عقاربدر عقارب بیل سن	بر برینه متقارب بیل سن
مشفق و مخلصی نادر بو اینور	بیگ ایچمده ایکی یابر بو اینور
اغنیاسی وار ایسه فاسدا و لور	فقراسی دخی بک حاسدا و لور
یوسفه نصیح بدر در که همین	دادر کمرن هله سن اولمه امین
دوشرب غیبه چار و ناچار	اکثری قومن ایدر در دره دوچار
بیلور ز نیچ کبار دوات	صد ر پیرای مقام رفعت
اقر با سیمه بلا سن بولدی	انلر ایستدی اوجر اسن بولدی
سکایتیم بو قدر چه افهام	قیل توار یخه نظر آکله تمام
ایک سن حسن موالات ایده کور	اقر با ایله موالات ایده کور
آکله مفهوم اولی اقر با یی	ایله کند و کی بک هر جای
صله در موصله رحمت رب	قطع رحم ایتمک اولور بعده سبب
اقر با اولسه ده فرضا دشمن	اجنبیدن ینه البت ایتون
اولی حق بنض و عداوت در کار	ایتمه بیگانه یه کشف اظهار
آنکه ک عین قیل افشا	حاقبت راجع اولور قبحی سکا
بو العجیدر هله احوال زمان	یوقا اولدی سر اباخوان

او مر م حضرت منان و غنی
ایتمون آنکه محتاج سنی

در انجامز و عد *

وعد لطف ایلمز ایک از ایله	لیک مو عود کی انجامز ایله
وعد عرقوب و کله در مرغوب	صکره خلیفه اولور سن محبوب
بعض ذات ایلیوب اظهار هم	وقت عز لنده ایدر و عد کرم

او ایچق نائل جاہ و اقبال	ایدر انجازی ترک و اہمال
عبید را اولہ مواعید و روغ	شیخ جاہنڈہ قمار نور فروغ
صادق الوعد اولور اہل ہمت	شہدی اول زمرہ و وار و رقت
<p>ادجد بلر قافہ ہم اصحابے صانکہ عنقاد رانک اربابے</p>	
<p>❖ در وعد معزولین ❖</p>	
<p>❖ وعد معزول ایل اولہ مسرور ❖</p>	
<p>❖ بیلک انجازی ایش دور ادور ❖</p>	
<p>اصل یوق وعدہ محبوبانہ او محمد رنجی کتور انسانہ</p>	
<p>❖ در منع از دور ابواب برای طلب رزق ❖</p>	
رزق چون ایلہ دور ابواب	در احسان خدا نم الباب
یو زیکی سور او اولور کاہ	قیل خوشو عیلہ نیار اللہ
و الناحقہ تو کل ایلہ	فیض باری یہ تو سل ایلہ
غیرہ باقمہ وار ایکن لطف خدا	اکا محتاج تنون شاہ و کدا
یلہ سن جملہ بی عبد عاجز	اولہ مرز ز فک کیمہ حاجز
ظاہر اغیر سیدہ اولہ سبب	لطف و احسان خدا نکدر ہب
کر چہ اسبابہ تثبیت لازم	اعتقاد کت اولہ اما جازم
کہ حقیقتہ خدا ور رزاق	او ایدر عالمی آنجق ارزاق
<p>غیر یسن مانع و معطلی مانع ظاہر حالہ باقوب الدائمہ</p>	
<p>❖ در ادای شکر نعمت ❖</p>	
شکرین ایفا ایدہ کور مولانک	قدرتی کلکیر رقی احسانک
شکر ایدر نعمتی غایت افزون	کافر نعمت اولور پک ملعون

خالقک نعمتی بے احصا اور	خالق آنک شکر نہ اولور قادر
حق شکر ایدہ مزینتی انام	شکر اللہ و بیکلہ اتمام
شکر او در کیم نعم انظار ایدہ رک	عجز و بقصیرنی اقرار ایدہ رک
فقر ایدہ سن انعامے	مستحقہ قیلہ سن اگر اسے
صحتک شکر عبادت ایتک	خستہ لر حالہ شفقت ایتک
شکری دار بنقہ جہر اعضا نک	عقلی ایر مزبو کہ ہر انسانک
<p>ایتنش احیادہ غزالی تفصیل اوقیوب آکلہ ندر شکر جمیل</p>	
<p>❖ در مہمان نوازی ❖</p>	
شکری ایفا ایلہ خوش و صاف اول	بذل نعمت ایدہ رک مضیاف اول
دائما مطہم اولان منعم اولور	مکرم اولور می او کیم مکرم اولور
دیشدن آر ترویمہ دن اصل مرام	ایلمکہ ز فقر اسے اطعام
ایدہ کور خانہ کہ کلمہ مہمان	سفرہ کے خوان خلیل الرحمان
شرط اکرامہ رعایت ایلہ	عرض اخلاص و محبت ایلہ
<p>یا قشور می ادب انسانہ ترش رو کو ستریلہ مہمانہ</p>	
<p>❖ در اطعمہ خسیان ❖</p>	
جقروب اطعمہ کی پاک و نفیس	اولہ بمختصلت اشخاص خیس
یسنستان ایلہ بعض یاران	ساحہ سفرہ سن ایلہ بستان
زیور خوانے بقول خمسہ	چار موسمہ اصول خمسہ
یہ دیر لذتی مدح ایدہ رک	یا قشور خمس مبارک کلمہ یک
جملہ بد رایحہ و ناما کول	یہ مزاج بو لنان شخص کول
مضانہ نہ ایسہ غیرت ایدر	جاہ کجاق شولرین دعوت ایدر

طوبیر مجلسی یا غلی جوره که	بقول ایلده سوز واد جوره که
قابچاق کیر لوله لایسزبرالای	آره برده چکر اتباعه قلاسه
بو بله خلقه طوبیر صدده کچر	آبی مطبوخ کچه قهوه ایچر
مادیر بد قوقلور دودسیاه	چبو غندن ایدر آدم اکر اه
خاندان اهل ضیافت کچینور	صاحب سفره نعمت کچینور
اوله اولور رمضان مضیانی	ذوقی دارمی ایدر لم انصافی

هر زمان اولمیدر بزل نعم
بولور قاهره لطف و کرم

در منع خست *

احترار ایلده کور خستدن	کنده کی قور تار او سفلیندن
نیکنام اولمده در مرد کریم	ستم خست ایلده شخص لیم
زنده در تا باید اهل کرم	دنی سطل اولمده بی تمام حاتم
بخل ایل اولور نیچون بکت مردود	کیر مدسه مصحفه نام فردود
صاحب انعام ایدر جلب قلوب	هم اولور نزد خداده محبوب
سبب عزت اولور جود و عطا	خلق شریین کورینور اهل سخا
ظنت اربابی اولان شخص دنی	ظن ایدر کیم اوله مالیده غنه
مال ایسه آدسه ایتر اغنا	اولا کلچیک قلبه غنا
چشم حرصی طوبیر خاک آنجق	موت ایدر چرکن آنک باک آنجق
اهل خست هلم بکت نکبت اولور	خلق ایچنده قتی بی قیمت اولور
میج خیر اوله مرز آماسه	دوستی یوق دشمنه صاقله مالی
قادر بنوب غیر سنک قسمته	صانکه صاقله قرینه عورتنه
میج دشمنز که کبرسه او اشک	ییر لر عورسته یفعلیه رک
کنج ایکن حرصی ایدن مایه جان	کندوسی پیر اولور حرصی جوان

در سینه نخل کهنسال مثال	کو کلشور هر صله طول آمال
حرص پیری به اولور مکره دوجار	اوله عمره سور راخر کار
باخصوص اوله مثال اشعب	طبع آلوده دنی المشرب
طوبیر سیر سه تنون دنیایی	تشنه در ابحمه دخی دریایی
جمع مال ایلده دن اصل مال	هر نه ایسه به حرام ویه حلال
چون تمطله رفا پیستدر	دار دنیا ده برار را حندر
بو خسه پیوده ندر اوله بله بلا	که ایدوب مال خیشی پیدا
اوله لر انکچون برز خده	یا قدر جانلرینی دوز خده

اولسه ده نقد کثیری موجود
ینه آنلر فقر اذن محدود

در بیان سخاوت و منع از اسراف و سفاهت *

بطل کلی ایسه ده نامقبول	ایکی بویکه ایتمه مقلول
اقتصاد اولور کرک یعنی سخا	اولمیه واصل طور سفها
چونکه نهی ایتدی خدا اسرافانی	نه روا ایلیمه سن اتمانه
مال موجودی ایدوب محو هپا	یا قشور می کیه سن مکره عبا
صاچور قیچیه کسک ناهق برده	اولمیه محتاج صاقرن نامرده
بیلک سن دشمنی چوقدر مالک	مکره نامستظم اولور حالک
صورت حال جهانی فهم ایت	طو را بنای زمانی فهم ایت
طال قاقله باشک و خوار درده	اولمیه تقویت چکلور می سرده
خلقه بیک در لو کلاه ایتشدر	نیچ دستار قابوب کتمشدر
علت آکل و شش اول کیده بله	نیچ میراث بدیلر بدیلر
بو قدر انصاف و حیاسی خلقت	چوقدر اولمیه سفها سی خلقت
اکل ایدر ماسه لکه اولجه غام	مکره ویرمز کور بچک بولور سلام

طالو طالویرا بچر بے پروا	آبی سوز لرله ایدر استهزا
احتر از ایل او ناکسردن	لاشسه یه قوینچی کر کسردن
بولیق ایلنه ایل کر سه	خلفه بیهوده طاغته در سه
صدق و اخلاص ایلد ویر کیم صدقات	مالک عمر کر کلسون برکات

سکا دل رب کریم و منان

عشر امثالنی ایلر احسان

در کیفیت جرار و اعطای صدقه بقرای صابرین *

لیک واریچه خیاسن جرار	اتخاذ ایلش اول صنعتی کار
کندویه باب سؤالی آجش	یوز صوبین برلره دوکش صاحبش
کیمه دن شرم و تحاشی ایتمز	قبویه ویکسه عصایی کتمز
بعضیسی مکه مدینه عربی	اکثری مصری و شامی حلبی
کیمی ساس کیمیدر حکام	صاری نوب شمله بوروش احرام
کسوت جری تمام اویدر مش	حاجی نقش دیونام اویدر مش
ظاهر ادرسه ده شیائده	آلور البته او خواه و نا خواه
جر تفع ایتمده در لیل و نهار	یعنی جرار دکلدر جبار
ال اجار اولسه داخی محتاج	قارنی طوق اولسه نه کوز لری آج
بعض اعمی کورینور بایی شکست	طولاشور کاسه در یوزه بدست
طوند بغن جر ایلد تجریم ایلر	بلکه شیخی بولسه تعلیم ایلر
بد صد ایلد دلخی به تمام	خر کد ادر نظر فاسد اعجام
بعض جرارده شاعر کچینور	جر اقلالده باهر کچینور
طاغیده خلقه مزلف تاریک	اوله رقی لایق لوم و توخ
ایشیدن یونس انیس صانور	بداد اسن کورن آدم او صانور
سوز لری بر چور کت اچیه ایتمز	جائزه آلمسه قالقوب کتمز

آنکه

آنکه ک آلد بنیدر دفع بلا	سینقوب کتمچون اول نقلا
سنی مدح ایتکچون جراره	صاقینوب ویرمه سن بر باره
اولیجی کر چه خلوص نیت	نائیل اجرا و لور بی منت
ایک انعامه سزاور اذ فقیر	که قلوب دست خردنده اسیر
آتش فقر ایلد سوزان اولمش	جگری در دیله بریان اولمش
صبر ایلد تاب و توانی کسیلور	تیغ یا سبیلد امانی کسیلور
ینه ستره چالشور احوالن	عرض ایدر رب کریمه حالن
او تا نور جر و سؤال ایلرکه	سفره باشنده او تور مزیمکه
سرنی کیمسه یه فاش ایلیمه مز	آج یا تور آغزین آجوب سولیمه مز
با خصوص اوله عیال و اولاد	ایده لر نان طلیلد فریاد
ار ایوب بولیمه فقیر نا کام	دائما ایلد عطا و انعام
صدقه آشته بوکونه احسان	صدقه دوشه کیدر نیشان

بولیمه الطافه موفق اوله سن

اجرنی ایکی جهانده بولم سن

در اعتبار بر سوم شرع شریف *

اخذ و اعطاده بوج تدقیق	ایلر هر کار یکی شرع تطبیق
ایتمه تخفیف رسوم شرعی	قیل امور کده همیشه مرعی
دیر آنکله ایشیکه استحکام	اوله محکوم کرده حکام
ایلر شرعی سندانه رغبت	مدعی به چقر رسن حجت
اهل تزویر نهایت یوقدر	شاهد زور ایلر غایت چوقدر

احتر از اوزره بولون اولمه امین

اقتضا ایتمه ولی ایتمه یمین

در شهادت *

حاکم و ارمه نهاده صاف	کریمه پیوده رذالت صاف
شاهد حق بیلور کن خصما	بیلان شاهده دیر بی پروا
نه روا بویله خجالت چکه سن	اوتانوب صکره نه امت چکه سن
کرز دیوب ترکیه ایچون یوره لر	دوسته دشمنه حالک صوره لر
سکا اولد قده ولیکن محصور	آتم اولمه اوزمان ایتمه قصور

الترام ایتمه ایملک دعواسن
باشکه آلمه جهان غوغاسن

در منع وصایت و وکالت و کفالت

نه تصدیه وصایت ایلم	نه وکالت نه کفالت ایلم
ایلم مال یتیمی آلمه	نار سو زان. حمیه طالمه
صاحبندن قلان اول مال خبیث	دامن پاکلی ایلم تلویث
حق ایتمه رعایت کوجدر	اعتدال اوزره وصایت کوجدر
آلمه صبر ایله مز مردم شفیق	کوزلری یاغلی اولور قلبی رقیق
نه قدر ایلمه اسکده عفت	کلیموب اکثر نه امنیت
بیوک اولد قده چکر دعوا یه	باشلیوب ناله و داویلا یه
دیر که برکشته ایدوب حالیزی	طمعندن یدی هسب مالیزی

بنی انجاسه نه امته ریل
بلکه بادسه غرامته ریل

در وکالت

دخی رسوا ترا اولور حال وکیل	کیا قوب کند و مفسنده امیل
اوکر ذوب غلقه غوغا ایلم	نیچ شرت ایلم دعوا ایلم
نیچ اولماز که جهانه رسوا	دیر لراشته وکیل دعوا
سینه کی آینه دش صاف ایلم	بونه صورت کوروب انصاف ایلم

کوزی طوق طوری ایکن اطوارک
آج دعوا جیلوق اولوق کارک

در کفالت

بوندن دنی کوریه نور حال کفیل	آخرک دینی ایلم زار و ذلیل
بی سبب کنده وی مدیون ایلم	حافل ایتمز بونه مجنون ایلم

بو بلا ده متحاشی اشخاص
مالنی نفسنی ایتمز می خلاص

در منع تولیت و حبایت

دشمنه اولمه متولی جا بے	بره مند اولماز انک ار با بے
واقفک شرطنی ایفا ایده مز	جهت ار با بنی ار ضا ایده مز
اکل اید رغله و نقد وقفه	یقود سه پایه مز بر سققی
بی تکلف بیه رک مالی کبی	وقفی بر باد ایدر حالی کبی
قوینی دفتر لی او جا بے نه بلا	رفع اولوب شرم و حجابی نه بلا
سو سو جمع کرایه طولا شور	چامور ایتمز ده کرز یک بولا شور
آلمر که اکثر یدر خانه خراب	ملک عقبا ده اولور وقف عذاب

ارتکاب ایلمه بو حالاسنه
اتقا ایلمه ییلوب واداسنه

در حیاء استغنا

الحذر اولمه کد احشام و دنی	قلبک اولسون هلم غایته غنی
ییلور م تجربه ایلمه اعلا	جالب رزق ایدر کن استغنا
برده سی صیرق اولاند رمنکوب	ستر ایدر مرضی مرد محجوب
زن طبعه اولور ضرب سزا	دست جبر ایله در سوط حیا
طبعه البته اولور مایه زین	صفت مادحه ذی النورین

رزق مانع دیکه لوده فرضا	مؤمنک خصلتیدر شرم و دیا
بی حیالتی سکه وادی منفور	اودا بسز لکن ایتیه حضور

حد ذاتنده کیم اولمازسه ادیب
فلکک سلسله سی ایله تا دیب

❖ در قرض و دیون ❖

آدمی عالمه ایله رسوا	یحیا لر ایله اخذ و اعطا
ایله داد و ستد که وقت	اولمه افتاده دام محنت
سنی بیوده طولاند ریه لر	کو کلکه مکره بولاند ریه لر
قرض مقراض مجتهد و بیل	قاطع رشتنه الفتد و بیل
ایتمه اجاب که دانخه اقراض	کسمه سون آره کزی اول مقراض
اولا اولسه دخی مستحسن	مکره چرکن کور نور قرض حسن
اقتضای قرضه سن السک قرض	دعه سی یوقدر ادا سن بیل قرض
یوق ربا ده هله خیر و برکت	اولمه مردار ایتمه اولسون لعنت
مالک اولسه نه قدر بیایان	بولور ارباحله کس و نقصان
سن دخی کیمسه به ایتیه دینی	شانکه و برمه او کونه شینی
الامان دینه هو سکار اولمه	سجن محنته گرفتار اولمه
رج فاحشله چکوب خسروانی	ایتمه ایل مالی ایله عنوانه
روی مدیونده قالمز و نقی	مبتلا ایلمسون کیمسه بی حق
او مریم کیم سنی حفظ اید خدا	اقتضای ایتیه ضرورت اما
کلفت دینه ده اولسک مجبور	قیلمه و قتیله ادا سنده قصور
صافن اول باره تحمل ایتیه	بیج ادا سنده نکاح سل ایتیه
آلیق نیتک اولد قده ادا	سکا امد ادا ایدر البته خدا
ایل دینه یا قشور اول خصلت	که ایدر دین ادا به همت

اولکه صلیغ ایلمش آتش و ریش	چو رک ایلمر بیله سن صاعظم اینش
سوزینک صاحبی ایل غیرت	اچدیو لقمه چکر می زحمت
فهم ایدوب نحن قسمنا سرین	دو شنبوب حکمت مولی سرین
رزق مقبومه قضا عند راهم	هم در هم ایله اولمه در هم

سن همان قسمته اول قانع
اوله مزور زتکه کیمسه مانع

❖ در منع از بیت المال و مال میری ❖

صا قلمه خانه که بیت المالی	ایله صندوق کی آندن خاسی
کیرسون کیمسه که مال میری	اولمه مسؤل سوال میری
استخوان باره ماراشته او مال	زخمی افزوتتر اولور هضمی محال
سنی محتاج قوماز حضرت رب	قیل همان طیب اموالی طلب
آه کیم کسب حلال اولدی عسیر	عفو ایدر جریمزی رب قدر
با خصوص ایتیه بلکه اقام	مصرف شهرستانولی حرام
ینه سن ایلمه کور کیم عفت	بوله سن مالد خیر و برکت

بهی ترک ایتیه رسوم و رعی
خلقت اموالنه قیلمه طعی

❖ در منع ظلم ❖

ایک کیرسه ده فرضا فرصت	ایلمه ظلم عباد ده جرات
چون خدا اولدی ظلام عبید	نه دیمک ظلم ایدر بر عبید
آسمانه چیر آه مظلوم	برده راجتی یا تور شخص ظلم

آدمک مالی قاور دنیا ده
حق عبده نه ویرر عقبا ده

❖ در حسب جاه ❖

جانهی چاه بیلوب دنیا نکت	اوله بکت اوستنه دو شمه آنکت
حب جاپه دوشن ار باب محن	کنندویه جاپه ایدر جوق دشمن
کر چه لازم سبب امر معاش	آز و جوق ایتمکچون دفع تلاش
لیکت سن ظلمه هو سکار اوله	اوله بکت کار ده غدار اوله
حق سنی ایلدی جو نکیم قاضی	سند اوله حکم قضایه راضی
هدل واحسان ایلد مشکور اوله کور	بقیوب عالمی معور اوله کور
یا قمر منصبه واروب اطرافنی	قومه الدن نه ایسه انصافی
قاضی جنت اولور صاحب داد	دوزخ طوغری کیدر اهل فساد
مسککت اولیه وادی عوام	که اولور عینی یکی کوزلو هوام

علمای سلسله سی اجداد کت
نه رد او یوه ده اولتی آد کت

در منع تبدیل طریق *

اوله تبدیل طریق مائل	مبمنت یوقدر اولور سن سائل
باشمه کله دی بشیمان اولدم	جوق زمان زار و برینان اولدم
معتبر اولمشکن دولته	ینه آزرده ایدم کلفته

کور مدم حاصلی برکون راحت
قنقره ایلمینجر جمعت

در طریق علما *

موصول راحت اولور نو عما	قالده دولته طریق علما
نقش امضالیدر کر چه فقیر	ینه اما اولور لر تو قیر
علم تنظیمه آل عثمان	آنکرک جاتنه چون ویردی امان
پیر کله بولور اما دولت	یحمده وارنجیه دکره راحت
منصبی اریه لقی یرده یاتر	بلیم آفرده واروب نروده یاتر

اولسه ده کاه دو چار نفر سب
ینه تزج کتور و لر نه غریب

در طریق خواجکانی *

خواجکانلیق دیمش اول نابی	شمدی سدا یلمه یار اوله یابی
کثر تی مانع اولوب عزت نه	سبب اولدی چو غنک ذلت نه
صدقه منصبی اهل سائل	صاحب اقبایده ظل زائل
اکثری دائره سن بسلیه مز	دفتری اولسه ده جالوب بیه مز
سروسا مانی خراسانیدر	مقتره خواجه دیوانیدر
آچلقندن اتنی صاته مثال	قالسه راجل ینه دیرنجن رجال
بعضی مائل اولوب عنوانه	چالایق عید ده مهر خانه
فخر ایدر خیلی معنون کورینور	سیر ایدن خلقه مطنطن کورینور
بکت بیوک غلغله ایلر اظهار	ایشیدن اولدی صانور دفتر دار
اولیه مصرف عید یلمه ملول	دور دن خوشی کله صوت طبول
باشنه کیدر کیدر قوری نفس	متواتر اولان ایرادی نفس
مال صرافله در عنوانه	دیره سی اوستی ایلر ارکانی
آتله رختله پر کو کبه در	اصلی یوق بر قوری بوش دبد در
مایه دینه ضرور سه محتاج	بورج کیر مرسته نه چاره قالدور آج
کلچیک وقت ادای دینی	خسته یم دیر قبا یوب مایینی
یقا سینه دیکلور سه قره بت	دینه مز جتی یقلوب کیت بره ایت
خواه و نا خواه مدار ایلر	دینه و عده تمنا ایلر
دیر که یقلشه یلمه تو جهیات	بوللادن بولور زغیری نجات
یا عطیه آلور زیبا منصب	دیره لر بلکه برا علا منصب
بولیلا فیلد کچر اوقا قاسنه	کوزه در لیلر تو جهیاتنه

دیر و البته کلنجی بیرام
لیله دعوتی آلد قد و خبر
قولاغی سده کوزی درده قالدور
حرم و دانه سندن و تانر
ارنگا باته پشیمان اولد ورق
قیلوب ارکان صلاحیله ناز
گاه منجم ار ایوب که مال
رفته طایغیلور اعوانی
دوش اولوب چاره سی یوق برنج
یوزی یوقه که داره صراف
غیر سی مخدور نه یوقه پایان
اول خراسانی یوک آفتدر
از قضا او غرادی باشم درده

مرغ جان ایدوب الله امداد

او قفسدن بنی ایتدی آزاد

* در ترک عنوان و هضم دوات *

طوغریول ایتیک حق توفیق
هر طریقت شرفی ذات ایلد در
دنی لازمدر اوله قوت بخت
حاصل مال عنوان اولد
نه ایسه هضم اید کوردولشکی
بیله سن عالمی دار محنت

صانده آسایش اید بر فردی

بولنور هر کسک البت دردی

* در عدم آسایش ایل جا *

ایل جا تیک هلمه تیج راحتی یوق
بلکه اتباسی ایدر ذوق و صفا
لطفله عالمی ممنون ایده مز
با خصوص اولدی زمانه غدار
ایندر سه اولور البت غناک
بویله محتله کیر ایا سی
سکر منصبیلد یا تور کن سر مست
با خصوص اکثر یدردون همت
بیله سیک یار صدیقن او نودر
عار ایدر ایلر ایلد الفتدن
یانه کیر سه ده باقر یوزینه
قطره همتن ایتیز تسوینغ
سفهایه قایلوب منصبده
کند و سیب عالمی ایلر سوا
یعنی بر درد لوموفق اولد مز
کید بکک صکره النذن فرصت
لیک فرصتینه کیر سه البنه
طوتر البتینه اسکی صوبینی
یلور ز اولد سی نیجه ایل نهم
ینه فرصت بولیتی کالاول
عصرک انواع کبارین کوردک

دوشنوب عزانی انیتی یوق
کند و تیک چکد یکیدر جور و جفا
هر کسک خواهشی اوزره کیده مز
سویانور حقنه یوز بیک گفتار
غیرت ایتیزی درون صد چاک
دوشنور کیم نه اولور انجامی
جام اقبالی اولور گاهی شکست
بیود کجه اولوب ایل عظمت
اسکی اجباب شفیقن او نودر
اجتناب ایلیه رک صحبتدن
التفات ایلر اصلا سوزینه
ایدر الدن کلان احسانی دریغ
انجق آنلر یا بلور منصبده
قازانور باشنه بیک در لوبلا
ار ایوب راه صوابی بوله مز
ایدر اظهار امت قوت قوت
نام اجباب بنی آلر دیلمه
چیتسه ده جانی دکشمز خوینی
صکر بویله کسید ناند م
ایلدی طورنی فایست مختل
تیک و بد صورت کارین کوردک

عفت اربابی سلامت بولدی
حفظ ایدن عرض و وقار و شان
یعنی بیوه و دکلده هر کار
بی سبب کیسه به قدر ایتمزل
جاه اربابنه عفت لازم
جا بدن مقصد اولان عزت در
عفت اربابی اولان صدر نشین
مرکب طینت اولان صاحب جاه
اطفاله الیمین جذب قلوب
نه ایه جمله سسی بی راحت در
کوشه دامیدر جای شفا
ظاہر ادب به د حشمتی جوق
غبطه ایتمه باقوب اهل جاہ
ذروہ جاہ دکل جای قرار
بک خطر در حذر ایل لب بام
متوسط اول حال و مالک

نور عینم بوسنے فہم ایل یقین
اولہ عنوانہ باقوب ظاہرین

در انصاف اصناف بعدم انصاف

بعض اصناف ایدر امارت
یوقدر اندر د معزز بر فرد
نیچہ سسی نقد حیل مر اسف
خواجگیلدره عجائب دولاب
میچ جکلر ایل ذل عرفت
چون بکت باشیلری باش نامرد
نیچہ سسی اولمش اغر خفانی
آجدر خلق طولاند رغباب

صنف اصنافه یوقدر انصاف
ایده رک حیلہ به صرف مجود
بذل ایدر مانتہ مقدور
کذبی سرمایہ ایدوب حیلہ ی کار
نظری در ہم و دینار دہ در
مشتی آکلہ بولدن چور
حاجے اغادیو اکرام ایلم
مدحہ آغاز ایدر کالاسن
صکرہ دیر کیم اوطقون بولدم
نیچہ سسی شکل تعصبہ کز
آجیز اول بسملہ سزدکانی
کوری نور کرجہ پیلندہ مسواک
اوقیا فتلہ نہ جانر یا قمش
یشلن بطل زمین ایلہ رک
مال سویلر سہ یلاندر بیلہ سن
صانمہ سندن بکا در بازاری
اویلمہ مکر می قتی مشکل یوقتمق
اوکا زامایلور زحیلہ صتان
دالما محتسبی یا شندہ
نہ رواعر ضمه اولان تجارہ
بک رک فائده فکر یلم زبان
عاقبت الحق ایدوب پای سنی
صکرہ دکانہ دوشہ فارہ
یعنی نادر بولنور سینه سنی صاف
آنکدر ک عقلی اولور عقل یهود
اوستہ دن اویلمہ آلور دستوری
دوشہ روا منہ انواع شکار
حیقہ جق اکی کوزی کار دہ در
بیور کت دیرالنه قہوہ ویر
کند و زعمی آنے رام ایلم
چیتقر صانکد اکا اعلاسن
اولایوب توی کبی بر قاض یولدم
سورسہ لی کوز لرینی خوشی سوز
آلد اور بوسہ ولی شیطانی
دہنی کذ بلہ امانا پاک
آتش حیلہ به چاقتمق چاقتمش
وار دینی بیتہ یمین ایلہ رک
اصلی یوقدن ہدیاند ریلہ سن
کند و نک اور تاغیدر سمساری
اکسن یعنی تمامہ طوتمق
پاک سرمایہ سنہ کذبی قتان
چوز و درمالنے دکاندہ
ضم ایدوب حیلہ ی کسب و کارہ
خلق ایچندہ اولہ بکت حالی یان
کدی به یو کلدہ سرمایہ سنی
باریلوب باشی اولہ صہ پارہ

ماحصل اکثرینک حالی بود	از تکاب ایتمه کی افغالی بود
اولسه ده هر نقد را نصافک	یک اینانم سوزینه اصنافک
چونکه سندن و تجارت ایلم	صانم کیم سا که صداقت ایلم
سن آنی صادق ایدرسن تخمین	یه جلد را و ایسه کیرلوچمین
آثار اجناسی بر پول صتار	ایتمه سودی کبی جوق صوقتار
ویرسه هب ما انی آلمه ویره سی	قبودن طشره چیقر اول تره سی
لا محاله سنی مقبون ایلم	کچر و دفتره مدیون ایلم
عیدر عاقله مقبون اولق	صوک پشیمانم مقرون اولق
غبن فاحش یلم یک موحشدر	یلمک آتش ویرش جوق ایلمدر
بیل حسابک چکر ایسکه تعب	کیم فقر اولور افلاسه سبب

قوللان عیثمی ایچون عقل معاش
چکیم ضنک معیشتله تلاش

✽ در اضر از حیل کاران و خائنان ✽

سمتک او غرامسون شخص حیل	کیر مسون دایره که اولور ذیل
خده انجق یراشور کن جنگه	بویامق خلقی سزایم رنک
جمله ارباب حیل مدبر اولور	حیل سی یک چوغه سور مزطیلور
یو غیکن دنگی کبه حیل کده	ینه پوستی صویلور آخر کار
آکله سک کیمده خیانت اثری	قرینه وار میوب اول دور وبری
یلر او کمر او کرده مکرده	بوله مرثروت و سامان و شکوه
اکثری مفلس اولور خائندر	دالم آردنج کز و ایلمدر
آلمرک اولور نیچون ذاتی خبیث	برایشه کیرسه ایدر لر تلویث
خائین اولور بنی سبیدن فاره	دید یلمر بق شو هچن مردار
بلیم آیان زماند و بوزمان	صانکه بر شقه جهان اولدی جهان

آریان

آریان اهل امانت بوله مر	کیمسه ارباب صداقت بوله مر
ازمایشن ایل اولدی معلوم	صدق و اخلاص اثریدر معدوم
اکثر انای زماندر حاسد	ظاہره باقمه درونی فاسد
کده به حمل ایتمه کلام قطعاً	یار صادق بوله مر سن اصلاً
اعتبار ایتمه مداهن سوزینه	پاک ایلمدر تو کرر سک یوزینه
خلقی باشند چیقر رهسپار کرده	یک طوط اولور اولور مکرده
نیچ غافلری مفرد ایدر رک	اصلی یوق مدخله مسرور ایدر رک
چاره سزدرده دوچار ایتمشدر	یوب ایچوب طاغیلوب کتمشدر
اغلا در آدمی یوزه کویچی	سر خوشک کوی سیدر مکر سخی
ایلیوب وقت ایلد ذهنکی تیز	دوستدن دشمنی ایلد تمیز
یک خطر در ایو فهم ایلد که من	کورینه دوست یوزندن دشمن
دشمنی دوست اولور صانم صاقن	عرض اخلاصنه الدانم صاقن
خواب خرکوشنه اولور مفرد	صوا و یور دشمن اولور مشهور
ابوکون دوستی ایلد یار اولور	یوفانا کسه غمخوار اولور
کیمسه به ایتمه عداوت اظهار	شاید اول دوستک اولور آخر کار

حالت آکلمه دخی دوستک سن
کیده رک بلکه اولور سن دشمن

✽ در منبع از کشف راز ✽

غنج و شرازکی صاقله مکنون	کل کبی ایتمه صاقن کشف درون
چاتلا در سرکی خاقه اجباب	دو کیلور شیشه اشکته دن آب
چاشوب سن اولور مرد کتوم	صاقله اسرارنی خلقک مکتوم
عیدر آدمه کشف اسرار	از تکاب ایتمه آن صاحب عار
سنی بر کیمسه بیلوب یعنی امین	ویره رک دقت ایلد بلکه یمین

در دونه بولمچون بر در مان
بیج مرد تمیدر ایتمک افشا
بودر ارباب خیانت کاری
موبوسر نی خلقک آره مه
با خصوص ایتمه نهانک اظهار
قندر در لرسکا بر نقطه کم
ایلمه عقلی هوایه مغلوب
عقلکی ایلمه همیشه اعمال

عقله اولدی مشرف انسان

قالله مانند بهایم حیران

در مشورت امور *

لیک بک عقله ده مغرور اوله
بکه نوب عقلن اولنر خودین
قلبی و حیل اولان مشرق نور
متفاوت اولور البته عقول
مشورت جمع عقول ایتمکدر
مستشارک اوله اما که امین
حقه بر وجهه کتم ایلمیه
ایلمیه راه صوابه ارشاد
بوده نادر بولینور عالمده
ارایوب بول نه ایسه ایهو ننی
حقه ییلده کده ولی ایتمه عناد
ایتمیوب رانی خطاده امرار

اولور انسانده نییان و خطا
مجتهد لوده دسرخه واقع اولور
ایشلر کده متوکل اوله کور
لیک معلوم دکلدر تقدیر

عیب ظن ایتمه آنی سن اصلا
رجعت ایتمک ییلده سن نافع اولور
راه حقه متوسل اوله کور
ایتمه تدبیرده اصلا تقصیر

اوله سن مظهر توفیق خدا

ایلمیه خیره موفقی مولا

در تدبیر امور بیت *

ایلمه تدبیر امور بیتک
منتظم اولمیدر خانه همین
ویرمین خانه سنه حسن نظام
دائره ک اوله بیوک حد کدن
صکره بر کار کبه دو غمیلدر
بوله سن حاله مناسب خانه
منتظم اولمچون احوالک
مصرفک اویدوره کور ایراده
لیک اولاد و عیالی قومه آج
آنلرک رزقته الله ویردر
استان ایتمه عیاله حذر ایست
ییلیدوز حال مزه عقباده

کور تا میلده قصور بیتک
ییت شاعر کبی تا اوله متین
کوره مزروس صفاد آرام
ییل احاطه ایده مرسن آنی سن
هر کورن دیر باشی دوش دلیدر
چوق طیانر تر اولور ویرانه
دالما تسویه ایلمه حالک
تا که غمدن اوله سن آزاده
ایلمیه غیریبه اصلا محتاج
نوزیردنه شوشاه ویردر
رحم و شفقت ایلمه حسن نظرایست
خوش کچمک اولور دنیا ده

ماحصل دائره ک اولسون مضبوط

خانه ک ایلمه نظامه مربوط

در امر ازدواج *

ازدواج امر سه ایلمه امر خطیر

آنده واردر نیچه محذور کثیر

عقلا آندہ تحر سے ایلم
چونکہ ہر کسندہ طبیعت بشفق
اختیار ایت آنی کیم و عنادر
بوندہ بن اکلاد بنم رانی صواب
کر جہ یوق حر و کثیر کمره وفا
نه لسانندہ لطافت بولینور
اولسہ ده حسن جمالی معلوم
بلکہ بر خانہ بر انداز جیقر
چون قار شدی مورہ لی بغدادلی
با خصوص الدن الہ کرشم اولہ
طولاشوب بہنی اسیر باز این
اولسہ ده ناز و اداسی مقبول
عجمیسی دخی جیوان کبیر
نه بیلو حسن نظام داری
تریت ایلیم مزاولادی
حادث جاریہ اہل صفا
تازہ دن تازہ یلمر ذوق
آنکرک اکثری شہوانیدر
بواحا نظم کبارہ یا قشور
کہ اولہ مانل تکثیر نسب
دلایمہ کرم ہادیہ
سندہ میل ایلر اسک کورجیہ بق
آنکرک مردوزنی اصہ قدر

ایتمیوب جاریہ یہ حصرا مل
مالہ حسنہ ایتہ رغبت
نیبات اولسہ دخی معجورہ
شہبہ سبز باکرہ در مستحسن
بکر آرر کن بدرک معنادہ
عورتک مالہ اولسون لغنت
چکمہ کر میت ایلہ در دجوز
سم قاتل دید یلمر پیرہ زنی
مکر مکارہ دن ایلہ حذر سے
اولمہ خواہش کر خضرای دمن
آنکرک کیدی ایش کید عظیم
سعری فاحشہ دوش مو حشر
سور ترک مالنی دلاکہ ویر
قالیوب جامہ ایرر انجامہ
او حقورین بولر اولور چقشورک
سو بچینک صوکی حمام انہ سی
عورتہ ویرمہ حذر قیل رخصت
آنکرک سے ایتہ امورہ محرم
رخصت فاحشہ در اول رخصت
ماکیاندن کلچک بانک خردس
شوم داد بارینی جز میلہ تمام
مردایش بنہ قارشورسہ نوان
عرض اسلامہ یا قشمر حاشا

کشی زاوہ الہ یلمرک نہ کوزل
عرضہ دیننہ ایلہ دقت
الہ کور باکرہ باکرہ
در ناسفہ در البت احسن
تیب ایلہ قوج شاعرزادہ
مال ایچون عورتہ اولمہ عورت
یک صوقہ ریلہ سن برد عجز
اولمہ مکر و پشہ بد بود ہنی
ایتہ اول سستہ احالہ نظری
حسنہ اولسہ دخی تازہ چمن
حفظ ایدہ جمیلی اول رب رحیم
اودہ بر اولمہ معظم ایشہ
پاک انواس بنہ ناپاکہ ویر
صوینوب صکرہ گیر حمامہ
بشمان قوش اور نا طورک
یکدر آندن ایلہ ایتم آنہ سی
کہ آنکرک جوغی اسیر فرصت
چیقشون طشرہ یہ بیج صوت حرم
کہ کورہ کار جالی عورت
اولوب اول خانہ نک ایلہ یایوس
باشنی کہ کہ ایلر اقدام
چارہ سن کوریلیدر بولمہ ہمان
زن کفار اولور اولمہ رسوا

ارنگاب ایلمز ایل غیرت	که ایده اهلنه دایر صحبت
مکره لایقی لسانه دوشمکت	نعمت عرضه کو بکار او شمکت
بعضر یازدی عذاب ناری	ناشنزه آتیه بکزر قاری
چون خدا قیلدی ر جالی قوام	اولمه مغلوب بزن بدفرجام

سنی مامون و موفق ایده حق
خانه که غالب مطلق ایده حق

در حسن الفت بهمایه *

سد و بند ایلمه باب داری	تا اوله جار که لطافت جاری
ایلمه جار جنبه عرض خلوص	نشر ایدوب آب مروءت مخصوص
کرچه ارضاسنه یو قدر چاره	ینه سن ایتمه اذیت چاره
قوشونکت اکثری آج کوز لوالور	بکت که اطمینت و طوق سوز لوالور
حاکم ناظر اولوب منظره دن	کوزه در لر قیود حق به نجره دن
لا محاله دیرر آنلر البت	طبعه مانده حواله ثقلت
هر نه ایسه حمدین دفع ایده کور	حسن الفت روشننده کیده کور

فقر اسن طویر دوب نعمت ایلمه
اغنیاییله کورنش عزت ایلمه

در احوال خدمه *

طویر اتبا عکله ایلمه دقت	که بوله قو کتور لک امنیت
اهل عرض اولمچق خدا مکت	نیجه نمکندر اوله آرا مکت
سفهایه قیویه او خرافتمه	اولمه چرکابه حذر قیل بایتمه
مشکل اولدی بل جمع اشباع	اتباع اوزره هوایه اتباع
نه بلا در سفهایه خدمه	کوندرد آدمی ملک عدمه
بولنان یخنی قباندر اکثر	قاب قاجار بای قیود قابو کزر

آیلمه یلمغه ایلمه خدمت	ارده مرحق و سه نعمت
نه قدر ایلمه لطف و کرم	ایدر المرینه کفران نعم
منصب اولدقه قیاب لر پاره	اولد رنق خدمه پاره پاره
عزل اولنج یا نکه کلز لر	اوز مان بلکه سنی بیلمز لر
اتفاق ایلمه لر مامنه	جمله سسی یکدل اولور مفسده
ویرمکه سوز لر ینه استحکام	قلج اتمرده او پر لر انعام
ملکت ایرانده نه لر چکدم آه	ایتمه یلمه مالکم محدود تباہ
اکثر بویه خیانتله کزر	آدمکت باغرینی محنتله ازر
امتنان ایلمه رکعت خدمه متنی	فصل ایدر سفره کشش نعمتی
او کمر آنلرده بلی چوق سوری نور	علمت فقر ایلمه مسکین کور و نور
طویر البت کوزینه نان و نمکت	کور اولور شبهه می و ارا و یلمه کو بکت
خاسینه او غرا در الله قهره	بولور ارباب صد اقامت بهره
ایلمه صاد قلری بکت نادر اولور	آنلر می بولمغه کیم قادر اولور
آق بیق دیر لر آنک که نه سنه	فخر ایدر تازه سسی بلیم نه سنه
بعض کیمسه ارا یوب کنج بولور	خانه سنده صانه سن کنج بولور
عبید عرضی اولان انسانه	صقالن یولدره برا و غلانه
اوله هر حالی یا سنده مقبول	قاله اقران ارا سنده مدخول
چو قدر اولمه سفهایه قاپلور	بقیلور عرضی صانور کیم یا بلور
ظواهر دوست طوتار محبوبی	چار منج ایلمه در مطلوبه
مدبران کاریدر اول ناباکی	مکر او بار دن ایتمز باسکه
قتی مردار در اول فعل خبیث	وامن عصمت ایلمه تلویث
بولور عشق حقیقی بکت آرز	هیب علاقه کورین رسم مجاز
نظر پاک اولور رسم مطلوب	خوبد رسم جمال محبوب

اولسبده مائل حسن ممتاز
نه کوزلد رخدمه اولسه تمیز
چوقدر اولد یغن بولدر مش
بر جوانل خط آور کچینور
کوستر شیوه خیرانه سنی
بره لازم دکل اول کونه لعین
ابن خلدون حقایق پرور
درده تقسیم ایدوب خدای
بری هم عاقل و هم صادق
آنی هر برآر این صانم بولور
بر سه هم خائن و هم احمق
بر یسی صادق احمق و هم
بریده خائن اولور عاقل اولور
اختیار ایت آنی استخدا
هر نه ایسه ایدوب امان نظر
ایلمه ارناودی استخدا
یاکت ظن ایت عر بکیر ایلری
هوس ایت خدمه چو قلغه
ایت خدای امور محرم
استمالله کولوب بوزلرینه
یک خطا در انا عورت سوکه
کتخه اعقلنه اولمه محتاج
مصرف ایت وکیل خربی امین

اولم از باب نظافیت بجه باز
خیز نا یا کدن ایلمه بر چیز
چهره سن دوز کون ایلمه و لدر مش
پیر پرورده سسی دلبر کچینور
اکه برورده مشره و آنه سنی
غیری برلرده طاعتسون تعیین
یعنی اول صاحب عنوان عبر
بیلد برور لایق استخدا می
اعتبار و نظره لایق
بادشهر دخی کوچ مالک اولور
جمله سندن هلمه بو آلقدر
آئیده ایت دیمش مستخدم
حسن و قبحی یته عقلیلد بولور
بویله تحریر ایدر اول علامه
ارنگاب ایتلیدر ایهون شهر
کلنجید ریری اولسون حمام
اولوت یته سسی کیر ایلری
طوره لرده بوغازی طوقلغه
ایر یلورده یاپشور دشمنه هم
اعتماد ایلمه چوق سوزلرینه
طایر یلور سکت قبودن سوردوکه
اجموسن کوزکی سن کوزک آج
جوخی خاشند ایدر صکره یمین

مرد خاقل کورر البته زیان	ایل ایلمه طایلور یعنی یلان
کلبن ایجا اید نکر دقت	اولدی و لسیر نوال راحت
لیک امکداره رعایت ایلمه	صادق سنده صداقت ایلمه
هلمه هر دور لو قصورده باقمه	جانی یا نمشلی ناره باقمه

چاره یوق حکمه لی چار و ناچار
قوامن حق سنی لی خدمتکار

در تذکیر از مکلفات

حفظ ایدوب دایره کی و الحاصل	اولمه یک ذوق و صفای مائل
جام عشرت ایلمه مد پوش اولمه	جمع ایدوب عقلی بیوش اولمه
بقولر طور مزایا قده سر مست	شیننه عرض ایدوب یعنی شکست
انفعال ایتسه دخی جوق یاران	کیفیه بچون کم یازد جوق کلک بیان
باده نکت جمله ییلور حرمتی	استمه هم آچمه کیفیتنی
ای او غول ام خیالنده رسته	فستی تولید سبب پیدر بی
شعر اباده لی ایلمه سه ده یاد	تشنه عشقی ایدر جمله مراد
ساقی و منجه معناسی مجاز	ییلور از باب حقیقت نیچر راز
صانم صهبای بهاری چکلور	هر جان کچی خمار سه چکلور
مسلمان کوره در نامعود	مشرب بیر معان شرب یهود
کله ده باد هوا دن باده	خرمن عقلی ویرمه باده
ییلوب حدن ایدن نوش شراب	حد شر ییلو چکر صکره عذاب
هم عرق اولد سه مقطر جیفه	صانم کیم آنه مطهر جیفه
عنبر به دید سه جوق بیچاره	ایلمه بدر ایلمه سه مر داره
طالبه یروب کند کی عیش و نوشه	خم صهبای کبه کله جوشه
اولسون سرخوش ایلمه باشک خوش	آنرا ایلمه کور و دشمن قوری بوش

کتور و ب مشرب که شاید شوق
آلترک صحبتی خلط و هذیان
الحذر آلترک ایله الفتدن
نبلا در راه برش و افیون
بنکی کتم ایلیه مزاسر این
تلخ اولور ذائقه ادراسکه
یقیلور سن یله میخور اولور
مبتلا در نظر فاشمندی تنون
عادت است قلت استعمالی
ایتمه قلیان کبی دائم غلیان
قهوه خانه بو جا غنده قومه
یا قشور می اولور اهل عرفان
ناتراشه اولور شایسته مکر
قوتونه بو غله رق نیچ دهنه
جابه برقهوه یه پک جانیه چکر
آلترک اکثری آواره اولور
خوشجه برکیف ایدی نفیه خیمیت

آکلده کاشته بو کیفیاتی
آدمک کیفی کر که رذاتی

در منع قوشبازی *

سخنی ایلمک اما تطویل
عنه اولور حذر قبل مشغول
بو اینور نیچ هوایی شهر ی
ایده لم برایکی سوزله تذیل
سندن آنجق بودر اشته نامول
چکمه شس در دبلای دهری

کوزی باغلو قوشه بکزر اکثر
کر دیر رالده قناریه قفسی
یم دو کر قوشلرینه دانه صاچر
طوبه یفن بملیوب ایتمه محتاج
قوشی قوشیلده صانور کیم اید صید
بو قدر انصافی نیچ انسا نکت
قفه بلبلی مجبوس ایلمر
بلمه سه قوش سودی ایلمه فرضا
عندایمب اید قفسده فریاد
آلترک باب هو از مره سیدر
سر بام اوزر دهه حقیقه قوشباز
بلبلی کوش اید کور کلشنده

مرغ عقلن اوچر و ب قوش بلمر
قصیلور شو قله قوش کبی سی
دانه عقلنی یا بانه صاچر
بر اغور یور یارین لانه آج
مکره بردامه دو شر اول لاقید
قوشجه جانیه قیوب حیوانک
بوی کله ک آن مایوس ایلمر
ینه بیچاره ایدر واد یلا
نه روادر ایشیدن اولر شاد
عقلی اوچمش سقا ماز مره سیدر
اوله مز حاصلی بالا پرواز
غنچه طبعک اوله پر خنده

صانه کیم قوش دیانک لذتی وار
طوبه در شاعر شیرین گفتار

در منع شکوفه کاری *

بویلمه بیود ده عملکر جو قدر
وار نیچ تازه آجلش جللی
ایلیوب طرح شکوفه فکرین
دیکمه سوکمه عقلن دیر مش
باغبان کاریدر او کند و کی چک
دهنک قیلده صوغان بخشنه باز
نوبهار اوله چیقوب کلزاره
صنع باری یه بوجر دقت

مبتلا سینه نهایت یو قدر
لاله جیلکله طاقتمش لقبه
صاقسی صایمقله او فتمش ذکرین
صانه سن قعرز مینه کیر مش
دیمسونر سکا کیم بونه چچک
ایتمسونر سکا یک در لویاز
قیل تماشا آجیلان از باره
سنبل و کلدری سیرایت قمت قمت

باغ عرفانه سنبل اوله کور	سن اوکلشنه آبل کل اوله کور
دیه لراشته بو سنبل زاده	تازه کله رجن اجداده
دیلم حقدن یا بجل نجیب	باغزده اوله سن سنبل طیب
فضلله شهرت جدک بوله سن	نالی شارج اشباه اوله سن

سنی معورد و معمر اید حق

لطف و انعامه مظهر اید حق

خاتمه

خوش بیلور سنکه ایا نخل خیر	بونی بر هفته ده ایتدم تحریر
با خصوص اولمشدم بک خسته	نوله یازدهم شکسته بسته
حال بیمار دکلے معلوم	اولده بولم یازدهم محمود
دیرمدم حسن نظام ترتیب	عین تسویدی بوا سلوب غریب
شاعرانه یازدهم بک بعض نکات	موجب صحت ضروری کلمات
ایلمدم نیت تشیط قلوب	بندنامم اوله تا کیم مرغوب
دارایه سهو و خطا و هذیان	او مراد اوله قرین غفران
ایتدم حاصلی تطویل کلام	بودر آنجق بکا اقصای مرام
که بیلوب تحلیه و تحلیه بی	دیره سن ذانکه خوش تربیه بی
بوله سن رونق خلق حسنی	هر کورن ایلیمه تحسین سنی
خالقک سودیکدر شخص خلوق	اکا ایتزده محبت مخلوق
اوقوبیک جان ایلیمه احیای علوم	حسن خلق آنده سر ایا معلوم
ایلمه اخلاق علائیه نظر	بول نصیریه کی معنایه ظفر
دار بوفنده کتب نامعدود	اکثرین برده بولور سن موجود
لیکن بو پیر جوان طبع و حقیر	پیر و سائق تقدیر قدیر
دور ایدوب خیل زمان و نیایی	اکلدم نیچ خفته معنایه

جوق زمان محرم اسرار اولدم	بمدم زمره ابرار اولدم
نیچ خدمته اولوب مستخدم	ایلمدم فهم خفایا سیم
ایدوب اطوار زمانه وقت	نیچ حالاتدن آلدیم عبرت
کرم و سر دین جکر رک کردونک	دورن سیر ایلیمه جرخ دونک
قالمدی کورمدیکم عالمده	وقت اقبال و زمان غمده
ماحصل کهنه سوار عصرم	واقف شیوه کار عصرم
یعنی جوق سنه بی اعلاییلورم	کیزلوم معناری رعنا بیلورم
اکله کیم بویازیلان گفتاری	اکثری تجربه مک آثاری
غیر یلمه بویلمه و قایق یازمز	یازمه ده عصره موافق یازمز
فهم ایدوب قدرن وجدانکده	حرز جان ایلیمه سن یا نکهده
سکا بویاکت نصیحت بندن	استرم طومنه همت سندن

بندم ایتمه صاقرن محو و هبا

دیمه کیم لاف نصیحتی بابا

تاریخ کناظمه

شبه سز قوت انطاق ایدر کیم کلک و هبی بونی بر هفته ده ایتدی تمام

اولدی تار نه خیده خال رخ زیبای خیال

احسن و جمله لطیفه نو بولدی ختام

تم طبع هذا الدیوان بعون الله الملك المنان بمطبعة صاحب السعادة

الایده بیولا ق مصر المحمیه فی اواخر شهر رمضان المبارک

سنه ثلاثه و خمسين و مائین بعد الالف

من هجرة من له العز

والشرف

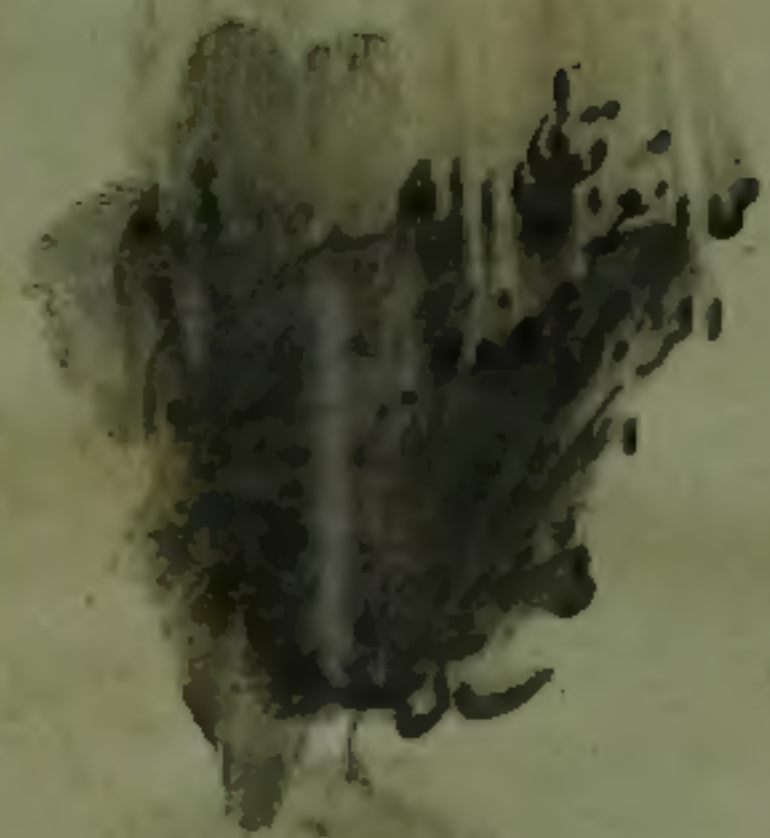

تاریخ فوت بمشیرہ

حیفی اوچریدی تاریخ وفات سری

مسکنی فاطمہ کلشن صت اولہ

Süleymanî U. Kır

Hosun Hüsnü Pr.

Eski

993